

James Fenimore
COOPER

eknizky.sk

**Poslední
Mohykán**

POSLEDNÍ MOHYKÁN

JAMES FENIMORE COOPER

eknizky.sk

Obsah

I.	1
<i>Pralesem.</i>	
II.	13
<i>Zpěvák žalmů.</i>	
III.	25
<i>Rudí přátelé.</i>	
IV.	35
<i>Zrádce.</i>	
V.	47
<i>Ve skalní tvrzi.</i>	
VI.	57
<i>Tajemný hlas</i>	
VII.	69
<i>Do zbraně.</i>	
VIII.	81
<i>Osudný obrat.</i>	
IX.	91
<i>Zajati.</i>	

X.	99
<i>Pochodem zajatců.</i>	
XI.	111
<i>Na níž.</i>	
XII.	123
<i>Pomoc.</i>	
XIII.	137
<i>Ve srubu.</i>	
XIV.	147
<i>Stopy.</i>	
XV.	161
<i>Vzdejte se!</i>	
XVI.	173
<i>Na odchodu.</i>	
XVII.	185
<i>Krvavý kvas.</i>	
XVIII.	199
<i>Nové pátrání.</i>	
XIX.	211
<i>Nocleh.</i>	
XX.	223
<i>Na vodě.</i>	
XXI.	235
<i>Dále po stopě.</i>	
XXII.	245
<i>Starý známý.</i>	
XXIII.	257
<i>V masce kouzelnické.</i>	

XXIV.	271
<i>Medvěd.</i>	
XXV.	283
<i>Přátelé se scházejí.</i>	
XXVI.	295
<i>Lest Sokolího Oka.</i>	
XXVII.	305
<i>Magua v práci.</i>	
XXVIII.	315
<i>Mezi Delaváry.</i>	
XXIX.	325
<i>Soud Tamenundův.</i>	
XXX.	339
<i>Nový svědek.</i>	
XXXI.	353
<i>S barvami války.</i>	
XXXII.	363
<i>Rozhodný boj.</i>	
XXXIII.	379
<i>Poslední Mohykán.</i>	

I.

Pralesem.

U osadnických válek severoamerických jeví se společný význačný rys v tom, že každé vojsko, dříve než se utkalo s nepřítelem, musilo podstoupiti napřed námahy dlouhých pochodů širošířými pustinami.

Rozlehlý a zdánlivě neprostupný pruh lesů rozděloval državy nepřátelských provincií Francie a Anglie. Zhusta se stávalo statnému nějakému osadníku i kázni zvyklému Evropanu, jenž bojoval rnu po boku, že musili celé měsíce zápasiti s proudy řek nebo drápat se strmými průsmyky v horách, než se jim naskytla příležitost rozvinouti svou statečnost ve vojenštějším nějakém zápase. Záhy soupeřili v trpělivosti a odříkání s domorodými válečníky a naučili se od nich přemáhati všecky překážky, takže konečně nebylo lesa dosti tmavého, úžlabiny dosti hluboké, aby jimi nepronikly výbojné čety těchto mužů, kteří nastavovali smrti čelo, jen aby ukojili svou chtivost po výbojích, anebo vykonávali chladnou a sobeckou politiku vzdálených svých monarchův evropských.

Územím, jež v této době poskytovalo nejživější obraz různých krutostí a nenasytné krvežíznivosti, hlavních to vlastností oné vražedné války, byla krajina po celé délce středních hranic mezi hořením tokem Hudsonu a jezery blíže něho položenými.

Výhody, jež tam příroda poskytovala pohybům válčících stran, byly příliš zřejmé, aby zůstaly nepovšimnuty. Protáhlá hladina jezera Šamplenského prostírala se od Kanady až k hranicím sousední provincie New Yorku, tvoříc takto přirozenou cestu na polovině rozlohy, jejíhož panství se musili Francouzové vzdáti ještě dříve, než se mohli s nepřítelem sraziti. Při jižním cípu přijímala obrovská

2 Poslední Mohykán

tato nádržka vodstvo nového jezera, jehož vody byly tak čisté, že jich misionářové výhradně užívali k vykonávání obřadných očíst při křtu, kterážto okolnost přidělila jezeru název jezero Sv. Svátosti. Angličané, méně pobožní, uznali, že křišťálovým jeho vodám jest dostatečná čest a úcta vzdána, když mu přidělili jméno Jiřího, panujícího to krále a druhorozeného prince rodu Hannoverského. Tak sešly se oba národy v tom, že oloupily prvotní držitele bez ochrany o malebné a zalesněné tyto břehy i o dědičné právo zachovati s pokolení na pokolení primitivní název jeho jezera Horikanského.

Vinouc se hadovitě mezi nesčíslnými ostrovy a jsouc vtěsnáno do kruhu hor, prostíralo se „Svaté jezero“ asi na dvanáct mil dále k jihu. Náhorní rovina, která stavěla jeho výtoku přirozenou hráz, skýtala dále cestu (přenos) téže délky, vedouc cestovatele až k samému břehu Hudsonu, zrovna k onomu místu, kdež až na obvyklé překážky tam se nalézajících slapů či riftů, jak totiž nazývány byly v tamější obecné mluvě, stávala se řeka za přílivu úplně splavnou.

Jestliže Francouzové na jedné straně ve své neunavitelné odvaze, provádějící své smělé útočné plány, pokoušeli se proniknouti vzdálenými a těžce schůdnými průsmyky Alleghan, nebude nijak zatěžko s druhé strany věriti, že ve svém pří- slovném bystrozraku nahlédli zároveň i přirozené výhody krajiny, již právě popisujeme. A vskutku, zde to bylo právě, kde se odehrávalo krvavé divadlo většiny bitev, vedených v minulém století za dosažení nadvlády nad koloniemi. Na různých místech, kudy byla cesta nejsnazší, stavěny a zřizovány tvrze, které byly dobývány a zase opuštěny, ničeny a znovu stavěny podle toho, jak velel úspěch vítězství, nebo jak to kázala nutnost. Kdežto osadníci opouštěli nebezpečné tyto končiny, hledající bezpečí v krajinách druhdy osazených, bylo viděti armády začasté daleko četnější než vojska, která v mateřské vlasti válčovala o koruny, any se hrnou do lesů, odkudž se nevracely než v roztržštěných, porůzných tlupách, zemdlených únavou anebo pobitých na zpáteční cestě.

Ačkoli způsob pravidelné války a příměří byly v této osudné končině věci naprosto neznámou, tož přece nebylo nikde znáti většího úsilí a činnosti nežli v jejich lesích: mýtiny a úvaly ozývaly se hlaholem válečné hudby, a ozvěna jejich hor opětovala radostné a veselé výkřiky bujarých čet mladých a statných vojáků, kteří jimi táhli plni naděje a nadšení, aby záhy nato usnuli někde v diouhé noci zapomenutí.

A právě na této scéně srážek a vraždění odehrály se r. 1757 příhody, jež hodláme vypravovati, totiž za třetího léta poslední války mezi Anglií a Francií o vládu v zemi, jíž na štěstí žádná z obou říší nebyla určena dosíci a udržeti.

Neschopnost velitelů na místě samém a nedostatek energie vlastních úřadů anglických podvrátily dobrou pověst Velké Britanie tak, že poklesla hluboce s vysokého stupně, na který ji druhy vyšinuly vlohy i odvaha jejich válečníků a státníků. Již se jí nebáli její nepřátelé, a její sluhové ztráceli valem onu spasnou sebedůvěru, plynoucí z vážnosti, již má k sobě každý jednotlivec. Za tohoto znectívajícího úpadku také osadníci, ač celkem bez viny pro svoji slabost a příliš nepatrní, aby stáli za agitaci k odstranění této chyby, nezůstali zcela přirozeně bez jistého vlivu a bez důsledků toho. Neboť co viděli? Z oné mateřské vlasti, k níž lnuli synovskou, vřelou láskou a již považovali až dosud za nepřemožitelnou, přišla vybraná armáda pod velením vojevůdce, doporučujícího se řídkými vlohami válečnými, avšak rozprášená hrstka Francouzův a Indiánů, děkovala za svou spásu jen chladnokrevnosti a neohroženosti mladičkého virginského důstojníka, Jirího Washingtona, jehož sláva, rozmnožená dalšími lety, rozšířila se od té doby po všech končinách křesťanského světa.

Neočekávanou touto pohromou ocitly se hranice ve valné rozloze bez ochrany, a celá řada opravdových hrůz byla předcházena předtuchami tisíce nebezpečí zdánlivých. Osadníci, do krajnosti pobouření, domnívali se, že slyší v každém dechnutí větru,

4 Poslední Mohykán

doléhajícího z nekonečných lesů západu, řev divochů. Hrozná povaha nesmiřitelných jejich nepřátel vzrostla odtud do nekonečna v jejich myslích, přirozený to strach, jež přivodí každá válka. Vzpomínka na nedávné mnohonásobné vraždění tkvěla jim dosud v myslích příliš živě; v celé provincii nebylo člověka, jenž by nebyl dychtivě naslouchal vypravování nějaké strašlivé historie o nočním krveprolití a o surových výjevech, při nichž vždy Indiáni z lesů hráli hlavní roli. Slyšíc některého lehkověrného cestovatele, an s nadsázkou vyličuje hrůzy pouště, cítili bázlivci, jak jim hrůzou ledovatí krev v žilách, a matky plny úzkosti pohlížely na své děti, jež dlely v bezpečí čtne obydlených měst. Posléze strach, jenž zveličuje všechno, jal se podzírat každý soud zdravého rozumu a jímá v nejpodlejší svá pouta ty, kdož měli na prvním místě míti na zřeteli svou mužnou důstojnost. Srdce i nejvíce důvěřivá a pevná počala pochybovat o zdaru zápasu, a od hodiny k hodině zveličoval se počet oné opovržením hodné vrstvy lidí, kteří již v lichých předtuchách viděli, jak anglické državy v Americe docela jsou zhlceny Franpouzy anebo vyplněny vpádem jejich divošských spojenců.

A tak, když doslechli ve tvrzi, která kryla jižní hranice planiny mezi Hudsonem a jezery, že Montcalm postupuje k Šamplenskému jezeru s armádou „čtenu jako listí v lese“, přijali tuto novinu s oněmi maloduchými pochybnostmi lidí, lpících na pravidlech umění válečného a ne s divou radostí šťastného válečníka, vidoucího konečně nepřítele na dosah.

Zpráva tato přišla u večer jednoho letního dne po indiánském kurýrovi, jenž přinášel také důtklivou žádost Munroa, velitele tvrze, postavené na břehu Svatého jezera, jenž se domáhal posily. Vzdálenost obou míst byla jedva pěti mil. S počátku udržovala jejich spojení dosti neschůdná pěšina, avšak později byla rozšířena a upravena pro povozy, takže vzdálenost, k jejímuž proběhnutí potřeboval lesák doby dvou hodin, mohla býti snadno překonána oddílem vojska zároveň se zavazadly mezi západem a východem

slunce za letního dne. Loyální poddaní koruny britské dali jedné z těchto lesních redut jména Viléma Jiřího, druhé jméno Eduarda, což jim připomínalo dva oblíbené prince panujícího domu.

První tvrzka podléhala velení skotského veterána, jež jsme výše jmenovali, a obsazena byla plukem pravidelné pěchoty s oddílem provinciální milice; síly poněkud příliš nedostatečné, aby čelily silné armádě, vedené Montcalmem proti jejím hliněným hradbám. V druhé tvrzi seděl generál Webb, jenž byl vrchním velitelem Severu s vojskem více než pět tisíc mužů. Spojiv různé oddíly vojska sobě podřízené, mohl generál Webb čeliti dvojnásobným počtem bojovníků smělému Francouzovi, jenž s armádou počtem slabší odvážil se pokročiti tak daleko od střediska svých operací. Avšak důstojníci i vojáci, podléhající vlivu své neblahé hvězdy, zdáli se býti odhodláni vyčkati raději příchodu svého protivníka za svými náspy, než opřít se mu na pochodu, řídíce se patrně šťastným příkladem, daným jim Francouzi ve tvrzi Du Quesne a majíce v úmyslu potříti jeho předvoj.

Když pominulo první překvapení, jehož byla příčinou tato novina, rozšířila se zákopy tábora podél břehu Hudsonu, tvořícími řetěz opevnění, běžícího až k samé tvrzi, nová zpráva: pravilo se, že prý na úsvitě vypraví se oddíl vybraného mužstva v počtu patnácti set mužů na tvrz Vilém–Jindřich, ležící dále k severu na samém konci roviny. Pověst tato, jež postrádala s počátku vší věrohodnosti, stala se záhy jistotou, když totiž došly z hlavního velitelství rozkazy různým vybraným oddílům k tomuto pochodu, nařizující, aby se mužstvo připravilo k rychlému odchodu.

Nebylo tudíž pochybnosti o tom, co generál Webb zamýšlí, a v hodině či dvou vše bylo v pohybu. Tu pobíhal nováček, zdržuje své přípravy přemrštěnými důkazy úsilné a nerozvážné horlivosti, onde naproti tomu starší voják, zkušený již v těch věcech, konal, čeho potřebí s nevyrušitelným klidem, zhrdaje na oko každým ukvapením; však přece nepokojný jeho zrak prozrazoval dostatečně,

6 Poslední Mohykán

s jakým odporem se má k tomuto tažení do obávané pustiny a k bitvě v ní, jaké se dosud ještě nikdy nezúčastnil.

Konečně zapadlo slunce v plné slávě za vrcholy západních hor; noc rozprostřela svůj závoj po osamoceném tomto místě, a šum příprav utichl. V chýšce důstojníkově uhaslo poslední světlo; stromy vrhly temnější stíny po valech a po zčeřených vlnách řeky.

Záhy pohřížen byl tábor ve stejné ticho, jaké spočívalo na široširých lesinách, se všech stran jej obklopujících.

Přesně podle rozkazů včerejšího dne vyrušeno bylo mužstvo z hlubokého spánku rachotným duněním bubnu, jenž volal do zbraně, a jehož zvuky, opětované ozvěnou ve vlhkém vzduchu, vyrazily se všech stran z lesa právě v okamžiku, kdy v jitřním záseru počaly se rýsovati z neurčitého temna vrcholky nejvyšších okolních jedlí, trčících do jasu rozsvěčujícího se nebe na východě. Tábor byl v okamžiku na nohou; každý až do posledního vojáčka vstal čile s lože, aby byl přítomen odchodu svých kamarádů a aby se potěšil ještě s nimi a stal se účastným jejich nadšení.

Vybraná četa záhy počala se řaditi. Kdežto členové pravidelného a vycvičeného královského vojska spěchali poněkud pyšně a hrdě zaujmout svá místa na pravém křídle, stavěli se ostatní méně domýšliví vojáci milice pokorně do řad nalevo s obratností, již jim učinil dlouhý cvik věcí zcela snadnou. Přední hlídky vyšly; za těžkými kárami se spíží i před nimi ubíraly se silné oddíly mužstva, a dříve než našedivělý přísvit byl rozptýlen plnými paprsky vycházejícího slunce, vykročilo i hlavní jádro bojovníků ve spořádané koloně a vyšlo z tábora s marciální hrdostí, která potlačila tajné obavy nejednoho z nováčků, ubírajícího se ponejprv do ohně. Dokud byli vojáci v dohledu svých druhů v táboře, zachovávali stejnou hrdost a stejný pořádek ve svých řadách, až posléze dozněly zvuky jejich pištců v dálce, a les jako by pohltil živoucí tuto massu, která postupovala zdouha do jeho stínů.

Vánek přestal donášeti již tichnoucí šum vzdalující se kolony, a

poslední záškodník na jejím konci již zmizel; a však v táboře konaly se přípravy ke druhé výpravě před větším a úpravnějším barákem, u něhož sem tam procházeli se ozbrojenci, určení za stráž anglického generála.

Tam přivedeno bylo asi půl tuctu koní, z nichž dva byli určeni za soumary dvěma urozeným ženám, s jakými nebylo zvykem setkávati se v těchto pustých končinách.

Třetí kuň nesl potřeby a zbraně vyššího důstojníka, kdežto ostatní, soudě podle prostoty jejich postrojů a vaků, jež měli na zádech, byli patrně uchystáni pro služebnictvo, které zdálo se tu již čekati na pokyny a rozkazy svých pánů. V uctivé vzdálenosti opodál stály různé skupiny zvědavců a zahalečů; jedni divili se kráse a statečnosti skvostného válečného oře, kdežto druzí přihlíželi k přípravám těmto s netečnou zvědavostí obyčejných čumilů.

V tlupě této meškal také jakýsi divák, jenž co do vzezření i co do posunů nepatřil mezi ně, neboť nezdál se býti ani zahalečem, aniž měl vzhled prostého nevědomce.

Zevnějšek pozoruhodného tohoto člověka byl nevzhledný do krajnosti, ač nebylo na něm nikde snad nějaké znetvořující zvláštnosti. Byl celkem urostlý jako každý jiný, ale vše na něm bylo nesrovnalostí; vzpřímen převyšoval vzrůstem všechny své druhy, sedě rovnal se zase úplně každému z nich obyčejným rozměrem. A tato nesrovnalost jeho údů jako by mu byla provedena na každém kousku jeho postavy. Měl velikou hlavu, úzká ramena, dlouhé, klá ti vé paže, kdežto zase ruce malé, ba dokonce delikátní, nohy a stehna byly vyhublé na kost, téměř zcela bezmasé, ale značné délky; kolena mohla býti považována za dva neforemné balvany, kdyby tu nebylo ještě ohromnějších základů, které držely tuto lidskou stavbu, utvořenou ze směsice nejrůznějších slohů jeden přes druhý.

Špatně přiléhající a nechutně volený oblek, jež měla tato osoba na sobě, nesloužil zajisté k ničemu jinému leda k tomu, aby tím více vynikl její prapodivný nelad: kabát světlemodré barvy se širokými

8 Poslední Mohykán

a krátkými šosy a přehnutým límcem vystavoval smích zlovolných posměváčků její vyčouhlý krk a ještě delší a ještě hubenější nohy. Muž tento měl dále žluté, nankinové kalhoty, zcela přiléhavé, sepiaté pod koleny podvazkem s velkou načechranou růžicí z bílé stužky, časem umolousanou a roztřepenou. Punčochy ze vzorkované vlny a střevíce, z nichž jeden honosil se postříbřenou ostruhou, doplňovaly výstroj jeho těla, jehož hrany a křivky, daleky toho, aby snad byly přistřeny, nesly se naopak v plné ostrosti takořka ostentativně najevo. Byla toho příčinou nuzácká marnivost či prostota této osobnosti? Ze zející kapsy spodní, ušpiněné kazajky, vyšívané hedvábím a nevkusně ozdobené portou ze zčernalého stříbra, vyčníval jakýsi nástroj, který byv zahlédnut v družině samých bojovníků, mohl býti všim právem považován za jakousi nebezpečnou, avšak neznámou zbraň. Neobyčejný a jinak docela maličký tento nástroj vzbudil také již pozornost několika Evropanů, kteří tu právě byli, ač většina prostých vojáků domácích byla by s tím uměla zacházeti zcela dobře beze všeho strachu, ba ještě s jistou obeznameností. Tříhranný měšťanský klobouk, podobný oněm, jaké nosili duchovní na začátku století, korunoval celou stavbu, dodávaje dobrácké a jinak bezvýznamné její tváři ráz jisté vážnosti, jíž měl bezpochyby muž tento potřebí jako umělé podpory k důstojnému provádění jistých neobyčejných výkonů. Kdežto skupina diváků držela se v pozdálí čety k cestě se chystající a to z respektu před posvátnou hranicí příbytku generála Webba, pokročila právě popsaná osobnost beze všech okolků do středu služebníků, s koni tu čekajících, a jala se tyto koně podrobovati zcela volně pochvalné nebo hanlivé kritice, podle toho, jak se jí líbili či nelíbili.

„Ejhle, toť krásné zvířátko, pane, které podle mého mínění nebylo vychováno zde; pochází asi z ciziny, či snad z onoho malého ostrůvku na modré vodě,“ zahovořil muž ten hlasem, stejně pozoruhodným pro líbeznost svého zvuku, jak on sám harmonií svých forem. „Mohu zcela dobře mluvit o těch věcech, aniž bych

byl pokládán za tluchubu, neboť jsem viděl dva nákladní přístavy, jeden při ústí Temže, mající jméno slavného města staré Anglie, druhý, jemuž se říká Haven s předponou slovíčka N e w. Viděl jsem také dvojstěžníky a brigantiny, přijímající svůj náklad a nechávající vstoupiti na svou palubu jako Noe do archy různé čtyřnožce, již měli býti vyprodáni na Jamaice. Ale koně, který by se rovnal jako tento válečným ořům Svatého písma, neviděl jsem ještě nikdy. „Svými nohama bije údolí a obveseluje se silou svou; běží v čele mužů ozbrojených. Slyše zvuk polnic, ržá pýchou, větrí zdaleka boj, ohromný hlas vojevůdců a vřavu války.“ Člověk by řekl, že plemeno koňstva Israele udrželo se až na naše dny, není-liž to pravda, příteli?“

Nedostáváje žádné odpovědi na bizarní tuto apostrofu, jež pronesena byvši vši silou plného a zvučného hlasu, zasloužila si vším právem jisté pozornosti, obrátil se tlumočník známého proslulého místa z bible k mlčenlivé osobě, již byl právě zcela náhodou oslovil. Nalezl v ní nenadále předmět nového a daleko mocnějšího údivu, jedva že na ni pohlédl. Měl před sebou nehybnou, vzpřímenou a přísnou postavu indiánského kurýra, jenž předešlého večera přinesl do tábora známou pobuřující zprávu. Ačkoli se zdál býti zcela kliděn a tvářil se, jako by zhrdal vším tím ruchem a zmatkem, zavládajícím kolem něho, tož přece bylo lze postřehnouti v jeho tváři rys jakéhosi divokého zármutku, spojeného s klidem divocha, což bylo s to, aby upoutalo pozornost lidí daleko zkušenějších, nežli se zdál býti ten, jehož oči pohlížely na Indiána s netajeným úžasem.

Indián byl ozbrojen tomahawkem a nožem své čeledi, a přece nepodobalo se celkové jeho vzezření nijak vzezření bojovníka. Naopak v celé jeho bytosti jevílo se cosi jako stopa ochablosti, což ovšem dalo se přičísti nějaké velké námaze nedávno zažitě, z níž dosud neměl kdy náležitě okřáti. Barvy válečného tetování křížily se zmateně na drsném jeho obličejí, dodávající jeho měděným rysům rázu ještě odpornějšího, než kdyby se tak bylo stalo s úmyslem; věc to prosté náhody. Pouze jeho oko, jež se blýskalo jako jiskrná hvězda

10 Poslední Mohykán

na zamračeném nebi, podrželo divokost přirozené jeho povahy. Jen na okamžik setkal se Indiánův pronikavý a ostražitý zrak s pohledem muže jej oslovivšího a hned nato změnil směr buď ze své lstivosti nebo z pohrdavosti, utkvěl na obzoru, jako by chtěl proniknouti vzdálenou atmosférou.

Nelze říci, k jaké neočekávané poznámce byl by pohnul tento letmý a mlčenlivý styk obou tak podivných mužů vy- čouhlého Evropana, kdyby jeho čilá zvědavost nebyla bývala upoutána jiným předmětem, linutí, jež zavládlo v kupě služebnictva, a zvuk líbezných hlasů zvěstovaly, že se přibližují ti, na něž se pouze čekalo, aby se celá kavalkáda vybrala na cestu. Naivní obdivovatel válečného oře přistoupil nyní k vyhublé, nuzné kobyle s vypelichaným ohonem, která se opodál volně popásala na trávníku; tu opřev se loktem o houni, nahrazující sedlo, pohlížel na odchod družiny, kdežto s druhé strany za zvířetem dokončovalo hřibátko svou snídani.

Mladý muž v uniformě královské pěchoty přiváděl k připraveným koním dvě ženy, které, soudě podle jejich obleku, byly připraveny podniknouti namáhavou cestu lesy.

Mladší žena, ač byly zajisté mlády obě, díky svěžímu větříku, jenž bez jejího vědomí odhalil poněkud její zelený závoj, upevněný na kastorovém kloboučku, prozradila se oslňující, bílou pleť, krásnými plavými vlasy a modrýma, živýma očima. Červánek, zbarvující obzor nad jedlemi, měl méně záře a půvabu nežli ruměnc jejích líček, a svěží toto jitro nebylo usměvavější nežli přívětivý pokyn, jímž s úsměvem poděkovala mladému muži, pomáhajícímu jí do sedla. Druhá dáma, jež se zdála se býti uctívána stejnou pozorností se strany důstojníka, skrývala své vděky před zraky vojáků s péčí a rezervou, prozrazující několikaletou zkušenost v podobných okolnostech. Však přece bylo lze zahlédnouti, že její postava, ač stejně dokonalých forem, jichž nezahaloval cestovní oblek, jevila poněkud více tělnatosti a zralosti nežli postava její družky.

Jedvaže se dámy ocitly v sedlech, vyšvihl se také jejich průvodce

na válečného oře, načež všichni tři pokynuli na rozloučenou generálu Webbovi, jenž, aby je uctil, přihlížel na jejich odjezd s prahu svého baráku.

Potom otočivše hlavy svých koní, vykročili volným krokem, jsouce provázeni služebníky, směrem k severnímu východu z tábora. Co projížděli krátkou tuto vzdálenost, zachovávali všichni tři mlčení. Jen mladší dáma nemohla se ubrániti slabému výkřiku v okamžiku, kdy indiánský kurýr přešel kvapně mimo ni za tím účelem, aby se postavil v čelo kavalkády na vojenské silnici. Rychlý pohyb Indiánův nevbudil u druhé dámy pražádného překvapení; pouze její závoj se poněkud poodhalil, takže se objevil na její tváři nevyličitelný výraz soucitu, obdivu a hrůzy, zatím co její černé oči sledovaly upiaté obratné pohyby divochovy. Měla černé a jako havraní perut lesklé vlasy. Pletí nebyla bruneta, ale měla kvetoucí, barvitě líce; nebylo však ani stopy tvrdosti, ani nedostatku souladu v jejích rysech plných důstojnosti, bez vady pravidelných a vsutku překrásných.

Pousmála se v okamžiku tohoto bezděčného zapomenuti se a odhalila své zoubky, jejichž zářivé bělosti by musila i slonovina ustoupiti; ale hned nato, stáhnuvši opět těsněji závoj, sklonila hlavu a jela dále mlčky, jako by se byly její myšlenky přenesly k docela jiným předmětům, než k těm, jež ji obklopovaly.

II.

Zpěvák žalmů.

Pokud jedna z roztomilých cestovatelek, s nimiž jsme právě čtenáře seznámili, zabrala se ve své myšlenky, vzpamatovala se druhá velmi rychle z lehkého pobouření, které jí vyloudilo výkřik, a smějíc se svému vlastnímu strachu, zahovořila vesele k mladému muži, jenž jí dlel po boku:

„Jsou podobné zjevy časté v lese, Heywarde, či stalo se to jaksi k našemu obveselení? V tomto případě musí nám poděkování zavřítí ústa; avšak v případě prvému je zřejmo, že se musíme, Kora a já, ozbrojiti zděděnou svojí statečností, jež je naší pýchou, nežli se setkáme s tím prozluklým Montcalmem?“ „Ten Indián jest poslem naší armády a mezi svými krajany může býti považován za opravdového hrdinu?“ odvětil mladý důstojník dámě na její oslovení. „Nabídl se nám, že nás dovede k jezeru málo známou stezkou a zároveň i nejkratší, podle toho tedy i mnohem příjemnější, než kdybychom byli nuceni bráti se za předeslanou kolonou.“

„Člověk ten se mi nelíbí,“ řekla dáma, zachvívajíc se hrůzou z polovice strojenou, z polovice skutečnou. „Znáte ho snad, Dunkane; jinak zajisté byste se tak zcela nesvědčil jeho vedení?“

„Řekněte raději, Alice, že bych vás byl nesvědčil,“ opáčil mladý muž v pohnutí. „Ano, znám ho, jinak bych mu nedůvěřoval, zejména ne v tomto okamžiku. Je prý to Kanadčan a přece sloužil našim přátelům Mohawkům, již, jak víte, jsou jedním ze Šesti Národů spojených. Dostal prý se k nám následkem nevím již jaké zvláštní příhody, v níž byl i váš otec zúčastněn, a při níž bylo jednáno s

14 Poslední Mohykán

tímto divochem ne právě po přátelsku; je to historie, která se mi již vytrousila z hlavy. Dnes je na naší straně, a to stačí.“

„Byl-li nepřítelem mého otce, pak líbí se mi tím méně!“ zvolala mladá dívka tentokrát v opravdovém znepokojení. „Promluvte k němu, majore Heywarde, ať slyším jeho hlas. Je to bláznovství ode mne, ale vy víte, jak velice důvěřuji zvuku lidského hlasu.“

„To bychom se zbytečně namáhali; neodpověděl by nám asi, leda prostým výkřikem. Ač rozumí anglicky, tváří se přece jako velká většina jemu rovných, jako by neznal jedinkého slova; a nyní by se tím méně snížil hovořiti tímto jazykem, když mu válka ukládá, aby neztratil ani zbla na své důstojnosti. Ach, tamhle se již zastavuje; patrně ústí někde zde ona tajná stezka, po níž se nám bude bráti.“

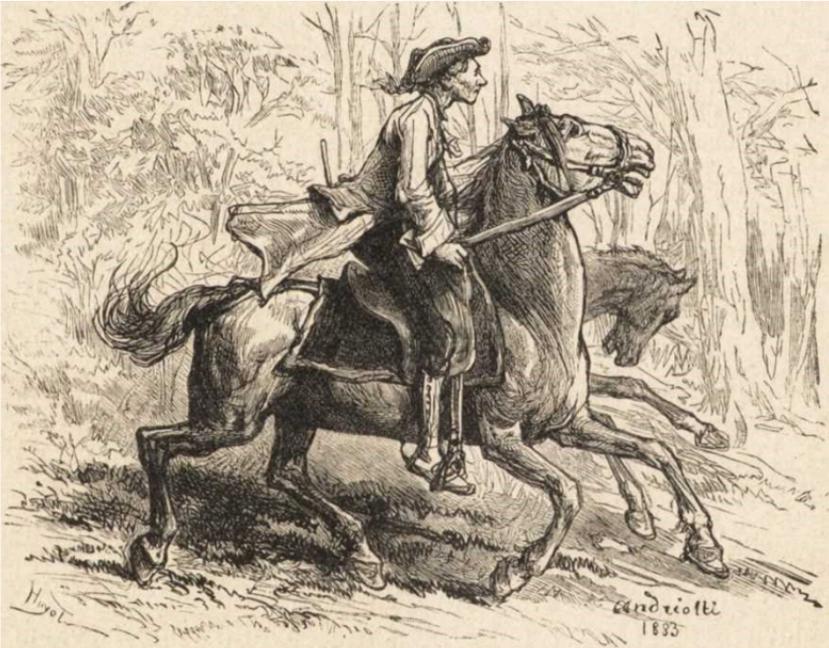
Major Heyward se nemýlil. Když dorazili k místu, kde stál Indián, ukazuje prstem na mýtinu přiléhající po jedné straně k vojenské silnici, postřehli tam ukrytou úzkou stezku, kamž mohli vniknouti jen jeden za druhým a to ještě ne příliš snadno.

„Zde je naše cesta,“ prohodil mladý muž potichu. „Neprozrazujte na sobě žádné nedůvěry: to znamenalo by provokovati nebezpečí, před nimž se zdáte míti obavy.“

„Co tomu říkáte, Koro?“ tázala se dívka znepokojena, své družky. „Kdybychom se brali s vojskem, nebyla by nám zajisté jejich společnost na dvakrát příjemná, ale zdaž bychom nebyli v mnohem větším bezpečí?“

„Poněvadž neznáte mravů a zvyků mezi divochy, Alice, vidíte všude strašáky, kde jich naprosto není,“ přejal slovo Hevward.

„Jestliže nepřátelé dostihli silnice přes rovinu, což však není naprosto pravděpodobno, poněvadž naši zvědové jsou rozptýleni kolem dokola, budou se raději držeti po stranách kolony, aby tak našli vhodnou příležitost k zaměstnání svých skalpovních nožů. Cesta vojenského našeho oddílu je známa, kdežto naše, byvši

Pokaždé, když herka změnila krok, vypjal se její pán v celé výšce...

ustanovena teprve v posledním okamžiku odchodu, musí býti dosud každému tajemstvím.“

Tu ozvala se Kora.

„Což bychom snad měli nedůvěřovati tomu člověku, poněvadž jsou jeho způsoby jinaké než naše, a poněvadž má kůži měděně zbarvenou?“ zeptala se klidným hlasem.

Alice neváhala déle a šlehnuvši svého koně slabě bičíkem sama první odšinula větve houštiny následujíc vůdce na stmělou a zarostlou pěšinu. Důstojník pohlédl s obdivem na dívku, jež právě promluvila, a nechávaje jeti samotnu její bělejší, ale zajisté nikterak krásnější družku, pospíšil si, aby uvolnil cestu oné, již jsme nazvali Korou. Služebníci patrně obdrželi své rozkazy předem, neboť na místě aby zamířili mýtinou, pokračovali cestou, jíž se ubírala před

16 Poslední Mohykán

nimi vojenská četa. „Obezřelost jejich vůdce diktovala prý toto opatření,“ tvrdil Heyward, „aby bylo co nejméně stop jejich cesty pro ten případ, že by kanadští divoši byli předběhli až tak daleko předvoj své armády.“

Obtížná cesta učinila další rozmluvu na několik minut docela nemožnou, než záhy vybredli však z pusté hradby houštin, hraničících s vojenskou cestou, a vnikli pod klenbu vysokého a temného lesa. Tam bylo již méně překážek, a jakmile vůdce upozoroval, že mohou dámy poněkud lépe ovládati pohyby svých koní, pustil se do rychlejšího kroku tak na polovic mezi pochodem a klusem, aby i dámy mohly udržeti své výtečné a bezpečné koníky v rychlém, ale příjemném chodu.

Mladý muž se právě obrátil, aby oslovil Koru, když tu zaslechli vzadu na kamenité stezce dunění koňských kopyt. Důstojník stanul, a rovněž i ostatní zastavili se na cestě, aby nabyli vysvětlení nenadálé této příhody.

V málo okamžicích objevilo se hříbě, které uhánělo jako divá zvěř mezi jedlemi, a hned na to vynořila se nevzhledná osobnost, ve předešlé kapitole popsaná, ujíždějíc sem s největší rychlostí, jíž byla její Rocinanta schopna, aniž se stala mezi ní a jezdcem zjevná nějaká roztržka. Na krátké své cestě do stanu generála Webba až k onomu místu, kde je čekali sloužící, neměli naši cestovatelé příležitost povšimnouti sobě onoho chlapíka, jenž se k nim nyní přidružoval.

Poutal-li neodolatelně pozornost, když rozvínoval na zemi veškerou krásu své vyčouhlé postavy, tož i vděky, které projevoval jízdmo na koni, byly hodny nemenší pozornosti. Přes to, že vytrvale tiskl jedinou svoji ostruhu kobyle do boku, nedocílil od ní ničeho víc nežli jakéhosi trysku zadních nohou, skok, jemuž se přední nohy snažily co nejvíce vyrovnati, přecházejíce však neustále hned nato v drobný klus. Snad rychlost, s jakou se dál přechod jednoho druhu skoků ve druhý, byla příčinou jistého zrakového klamu, podle něhož se zdálo býti zvíře mnohem statečnějším, nežli vskutku bylo. Proto

Heyward, jenž byl velmi dobrým znalcem koní, nadarmo bral do hrsti veškerý svůj um, aby poznal, k jakému vlastně kroku pohání své zvíře jezdec, jenž se blížil po jejich stopách s takovou vytrvalostí. Evoluce a posuny podivného tohoto kavalíra byly stejné nápadné jako jeho koně. Pokaždé, když herka změnila krok, vypjal se její pán v celé své výšce ve třmenech, což za příčinou jeho dlouhatánských nohou tvořilo neustálé smýkavé proměny v jeho sedu, což znesnadňovalo naprosto poněkud blíže ho rozpoznati. Přimyslete si, že jednostranným tiskem ostruhy jako by jeden bok kobylky pracoval mnohem rychleji než druhý, a že bylo viděti, jak si kůň neustále šlehá ohonem jednu slabinu, a máte před očima obojí portrét, koně i jezdce.

Mrzutost, jež počala již zachmuřovati ušlechtilé, volné a mužné čelo majorovo, pomalu se rozptylovala, a lehký úsměv zahrál důstojníkovi na rtech při pohledu na divného cizince. Alice se mnoho nenamáhalo, aby zadržela výbuch smíchu, a v černém, duchaplném oku Kořině zakmitla se jiskra veselosti, již dívka více ze zvyku nežli z vůle snažila se potlačiti.

„Hledáte zde někoho?“ otázal se Heyward, když se jezdec dosti přiblížil a běh koně zadržel. „Nenesete nám snad, trvám, žádnou špatnou novinu?“

„Tak jest,“ odvětil cizinec mávaje svým třírohým kloboukem tak mocně, že mohl uvést do proudění těžký a nehybný vzduch lesní, a necháváje svých posluchačů v nejistotě, na kterou z obou otázek ráčí odpověděti.

Potom však přetřev si zpocený obličej a nabrať dechu, pokračoval:

„Řeklo se mi, že se ubíráte ke tvrzi Viléma-Jindřicha; poněvadž mám tam též namířeno, myslil jsem si, že příjemná společnost vám nebude proti mysli rovněž jako mně.“

„Počet hlasů nebude stejný,“ opáčil Heyward; „my jsme tři, a vy jste pouze sám, abyste se na to otázal.“

„Co mi tu mluvíte o nerovnosti? Vidím přece, že zde pouze jeden rytíř vzal si v ochranu dvě dámy,“ pokračoval cizinec tónem částečně naivním, částečně všedně žertovným. „A tu tedy, když takový rytíř má na starosti dvě ušlechtilé ženy, budou trochu jedna na druhou nevražít, a pro tento vnitřní spor nebudou zajisté jiného mínění než on. Jsme si tudíž rovni, a můžete se na to otázati pouze sebe sama.“

Hezká blondýnka sklopila oči usmívajíc se do uzdy svého koně, a delikátní zbarvení jejích líček ustoupilo palčivému ruměnci; naproti tomu růžové tváře její družky nenadále nápadně zbledly, a dívka rozjela se k další cestě, jako by ji toto setkání již unavovalo.

„Ubíráte-li se k jezeru, pak se k němu ubíráte zády,“ prohodil Heyward s vysoka; „cesta k němu vede asi půl míle za vámi.“

„Dobrá,“ řekl cizinec nedávaje se nijak másti chladným tímto přijetím. „Zdržel jsem se asi týden na tvrzi Eduarda a div jsem neochraptěl, co jsem se nadotazoval po cestě, již se mám bráti; a ochraptěti, pak s pánem bohem mé povolání!“

A po lehké grimase na dotvrzenou znamenitého, avšak jeho posluchačům dosud nepochopitelného povolání svého, pokračoval vážněji:

„Bylo by málo důstojno pro muže mého povolání přáteliti se s těmi, jež má povinnosti vyučovati; a proto jsem se nepřidružil ke koloně. A potom jsem si myslil, že kavalír jako vy bude znáti lépe než kdo jiný, kudy vede cesta nejbezpečnější. Z té příčiny jsem se tedy rozhodl, že se připojím k vám, abych si cestu co nejvíce zpříjemnil a měl potěšení vaší vzácné společnosti.“

„Toť rozhodnutí pochybné a poněkud nerozvázné!“ vykřikl Heyward, nevěda, má-li se zlobiti či do očí se vysmáti tomu panáku. „Avšak zmínil jste se tu o jakémsi poučování a povolání... Jste snad někde v provincii u vojska profesorem ušlechtilé vědy válečné na obranu i útok? Ci jste snad jedním z oněch lidí, kteří čmárají přímky a úhly pod rouškou, že vyučují matematice?“

Cizinec pohlížel na důstojníka chvíli s netajeným úžasem, ale pak přecházejí z vysokého tónu k výrazu opravdové pokory, odpověděl:

„Co se týká útoku, není o něm, trvám, řeči ani na té ani na oné straně; vzhledem obrany tož nemám žádné potřeby, neboť díky bohu. nedopustil jsem, pokud vím, žádného těžkého hříchu od té doby, co jsem ho naposledy prosil za odpuštění. Nerozumím tomu, co chcete říci svými přímkami a úhly, ponechávám poučování o nich těm, kteří jsou povoláni a výlučně určeni zastupovati tuto svátou funkci. Mé nároky nesahají dále, než pokud se týká skutků milosrdenství a modliteb provázených uměním zpívání žalmů.“

„Setkali jsme se tedy se žákem Apollinovým, toť jasno,“ vzkřikla Alice, jež se zatím probírala z okamžitých rozpaků. „Beru ho okamžitě pod svoji ochranu. Nemračte se, Dunkane, a chcete-li způsobí ti potěšení mému zvědavému sluchu, nechte ho, ať si cestuje s námi. Ostatně,“ dodala přitlumujíc hlas a mrknuvši okem po Koře, jež se ubírala několik kroků dále zvolna za mlčelivým a chmurným vůdcem, „bude to přítel nám k pomoci ve případě potřeby.“

„Domníváte se, Alice, že bych vedl někoho, koho miluji, cestou, kde by bylo možno se báti byť jen sebe menšího nebezpečí?“

„Na to zrovna nyní nemyslím; ale ten cizinec mne baví a poněvadž je to muzikant, nebuďme tak nedůtkliví a nebraňme mu, aby se k nám přidružil.“

Pohlédši naň, jako by byla věc odbyta, pokynula mu bičikem na cestu. Zraky jejich se na okamžik setkaly: mladý důstojník povoluje jejich magickému vlivu, zasadil koni ostruhy, a v okamžiku se ocitl po boku Kory.

„Těší mne velice, že jsem se s vámi setkala, příteli,“ obrátila se mladá dívka k cizinci, kynouc mu, aby ji následoval, a pobízejíc svého koně do kroku. „Moji shovívaví rodiče se mě dosti dlouho napřesvědčovali, že nejsem zrovna tak zcela neschopna, abych neobstála v duettu: můžeme si tak zpříjemniti cestu, oddávajíc se

20 Poslední Mohykán

své zamilované zábavě. Poněvadž se v umění tom vlastně velmi málo vyznám, způsobí mi neobyčejné potěšení, nabudu-li v něm poučení od skutečného mistra.“

„Jest potěchou duše i těla zpívati žalmy v přiměřené době,“ odvětil učitel zpěvu, ubíraje se za ní bez dlouhého prošení, „a nic nepovzbudí tak ducha, jako podobné příjemné sdružení. Avšak, aby bylo docíleno naprosto dokonalé melodie, je potřebí rozhodně čtyř hlasů. Vy máte dle všeho diskant stejně měkký jak bohatý, já zvláštní přízní nebes mohu přispěti tenorem jdoucím až do největší výšky; avšak chybí nám ještě alt a první bas. Ten královský důstojník, jenž váhal mne přijmouti do vaší družiny, mohl by vžiti na se poslední tento hlas, soudě zejména podle barvy zvuku jeho hovořu.“

„Ó, pozor! Nesuďte předčasně a ukvapeně,“ prohodila Alice s úsměvem; „zdání často klame. Ačkoli major Heyward mluví někdy tónem prvního basu, tož mohu vás ujistiti, že jeho přirozený hlas blíží se mnohem spíše tenoru.“

„Má tedy již nějakou praxi ve zpívání žalmů?“ otázal se jí naivní její druh.

Alice cítila, že se jí zmocňuje prudký nával smíchu, avšak přece měla sama nad sebou tolik moci, že ovládla výbuch své veselosti.

„Bojím se,“ odvětila, „že má více náklonnost ke zpěvům profánním. Vojenský život, nebezpečí, jimž je stále vystaven, nepřetržitě jeho práce nejsou nikterak věci toho druhu, aby vzbudily jeho náchylnost k tak vážnému směru.“

„Hlas je dán člověku jako všechny ostatní vlohy,“ odvětil cizinec, „aby ho užíval a nikoli zneužíval. Nikdo mi nevytkne, že bych byl někdy zanedbal darů, jimiž jsem nadán. Byť si bylo celé mé mládí, jako mladosť krále Davida, jehož jméno nesu, zasvěceno hudbě, tož přece děkuji nebi za to, že nikdy ani slabika světských veršů nepotřísnila mých rtů.“

„Zabýváte se tedy pouze pěstováním studia posvátného zpěvu?“

„Ano. Jako žalmy Davidovy vynikají krásami, kterých

nenalezneme nikde jinde, tak i melodie, jíž naši theologové a učenci k nim použili, vyniká nesmírně nade všechny skladby světské. Moje ústa, jsem šťasten, že to mohu říci, nevyjadřují nic, než tužby a myšlenky samého krále israelského; neboť byt i časem a okolnostmi leccos podlešlo jisté změně, přece verše rozšířené v kolonii Nové Anglie honosí se přede všemi ostatními veršemi takovou bohatostí, přesností a duchaplnou prostotou, že se přibližují co nejtěsněji k nesmrtelnému dílu krále-poety. Nikdy cestou, nikdy na hospodě, nikdy na odpočinku neopomeni, abych neměl po ruce exemplář posvátné knihy té, a hle, zde ji máte! Je to dvacáté šesté vydání, vyšlé v Bostonu léta Páně 1744 a nese titul: Žalmy, Hymny a duchovní zpěvy Starého i Nového zákona, věrně přeložené veršem do angličtiny k užitku, vzdělání a útěše zbožných lidí vůbec i zvlášť, především pak v Nové Anglii.“

Mezitím, co pronášel chvalořeč této knihy, složené básníky své vlasti, vyňal cizinec zmíněnou knížku z kapsy; potom nasadiv si na nos okuláry, otevřel svazek s nábožnou uctivostí a vážností okamžiku tomu přizpůsobenou, načež bez další řeči a omluvy pouze se slůvkem: „Poslyšte!“ přiložil si k ústům nástroj, o němž již byla zmínka, a vyloudiv z něho vysoký, pronikavý tón, ježž opáčil hlasem o oktávu níže, jal se zpívati následující verše plným, příjemným, harmonickým tónem, který vzdoroval melodii, poesii, ba i kobrtavému pohybu mizerné herky:

„Ó, jaká slast a dobra znak
žít umět v míru potichu!
Na hlavu Aronovu tak se
olej linul z kalichu, a s
vousů, s brady kanul pak
mu na prsa a po břichu.“

Zpěv těchto elegantních veršů provázel gestem nahoru a dolů

22 Poslední Mohykán

pravou rukou; zvedaje ruku, otáčel jí jako mlýnek, což by se dalo stěží napodobiti, a když ji spouštěl dolů, dotkl se vždycky na okamžik listů posvátné knihy. Ruční tento průvod učiněn mu nezbytným patrně dlouholetým zvykem, neboť pokračoval v něm až ke konci sloky, klada zvláštní důraz na konečné slabiky posledního verse, zvolené tak obrátne k docílení náležitého efektu jejich veršotepcem.

Takové nenadálé přerušení lesního ticha nemohlo zůstati bez účinku na ostatní pocestné, kteří byli poněkud vpředu. Indián zamručel několik slov v chatrné angličtině, a major obrátiv se zpět a osloviv cizince, přetrhl rázem cvičení jeho hudebních vloh.

...rozhrnuly se větve a mezi nimi objevila se lidská hlava...

„Ač nemáme před sebou žádného nebezpečí,” řekl, „tož přece nám velí opatrnost, abychom se chovali na své cestě co nejméně

hlučně. Promiňte proto, Alice, že jsem vašim kazimírem, prose soudruha vašeho, aby odložil své zpěvy na dobu příhodnější.”

„Na mou věru, skutečný to kazimír,” odsekla Alice poněkud zlomyslně, „nikdy jsem neviděla tak málo souladu mezi zvuky a slovy, a zaměstnávala jsem se právě vědeckým badáním o příčině této neshody, když tu váš první bas vytrhl mne z kouzla mých meditací.“

„Nevím, co chcete říci tím mým prvním basem,“ odušil Heyward zřejmě podrážděn touto poznámkou, „vím toliko, že mi záleží na vašem bezpečí, Alice, a na Kořině tisíckrát více, než na veškeré hudbě Haendlově.“

Major se rázem odmlčel, otočil hlavu k velkému křovisku, které lemovalo cestu, a mrštil podezřelým pohledem na indiánského vůdce, jenž pokračoval s nevyrušitelným klidem ve své pouti. Pousmál se pohrdavě, neboť se mu zezdalo, že zahlédl mezi listím blýskati se černé oči nějakého divocha; hned na to pokračoval v rozprávce, již byla poplašná myšlenka přerušila.

A právě tato podrážděnost Heywardova uspala na okamžik jeho velmi bdělou ostražitost. Jedvaže kavalkáda minula křovinu, rozhrnuly se její větve, a mezi nimi objevila se lidská hlava, tak šeredná, jak jen toho mohlo docílit divošské umění, spojené s nejhoršími náruživostmi. Divoch sledoval zrakem vzdalující se jezdce, a divoké uspokojení rozložilo se v rysech tohoto obyvatele lesů, když viděl, jakým směrem se berou vyhlídnuté oběti jeho pušky, které klidně pokračovaly na své cestě, nemajíce ani potuchy o hrozícím nebezpečí.

Vděkuplné a ladné formy obou dam i mužné postavy majorovy, jenž je sledoval krok za krokem, zakmitly se ještě po několik okamžiků na klikaté a zarostlé cestě, až posléze i učitel zpěvu, jenž tvořil zadní voj, zmizel rovněž v hustém stromoví, jež se tu zvedalo ve skvělých čarách na celé prostoře.

III.

Rudí přátelé.

Lesem hloub a hloub, v němž zdržovali se tak věrolomní hosté, zanechme zatím ubírá ti se důvěřivého Heywarda a ubezpečenou jeho družinu, a používše privileje povídkářů přeneseme scénu o něco dále odtud, než kde jsme zanechali své pocestné.

Toho dne lze viděti tam dva muže, kteří stanuli na břehu úzké sice, ale velmi dravé řeky ve vzdálenosti asi jedné hodiny cesty od tábora Webbova. Podobalo se, jako by vyčkávali návratu kohosi nepřítomného anebo nějaké příhody, které předvíдали. Les prostíral se po obou březích řeky, a hustá listnatá klenba házela široké, temné skvrny na její hladinu. Paprsky sluneční počínaly býti již méně palčivými, a nesnesitelné denní vedro ustávalo tou měrou, jak večerní páry stoupaly ze zřídél a pramenů, plynouce jako závoj v ovzduší. Lesní tato hlubina pohřížena byla v ono slavnostní ticho, které provází v Americe uspávaný žár měsíce července, ticho jedva patrně přerušované přitlumenou rozmluvou obou mužů, nárazy datlova zobanu do stromového pně, pronikavým skřekem doupňáka s pestrobarevným peřím a jednotvárným šuměním vzdáleného slapu.

Těmto slabým a nepravdělným zvukům byl sluch našich samotářů příliš zvyklý, aby upoutaly jejich pozornost od rozhovoru, jenž jako by oba velmi zajímal. Jeden z mužů měl červenou pleť a bizarní výstroj syna lesů, druhý v hrubém a ne méně různotvárném oděvu prozrazoval jasnější, ač sluncem opálenou a dávno odkvetlou pleť, že má právo odvolávati se na původ evropský.

Indián seděl na konci ohromného vývratu a to tak, že mohl velmi dobře provázeti svou rozprávku, plnou žáru, klidnými, avšak

výraznými posuny uvažujícího a přemítajícího bojovníka. Tělo jeho, téměř docela obnažené, skýtalo podobu kostry pomalované směsicí bílé a černé barvy. Na hlavě, na krátko oholené, na níž jakoby z vyzývavosti ponechán pouze pověštný onen chumáč vlasů ke skalpování, neměl žádné ozdoby vyjma jediné orlí pero, jež vyčnívalo šikmo z vlasů a spadalo mu až na levé rameno. Za pasem měl tomahawk a skalpovník anglické výroby; krátká karabina, na způsob těch, jimiž politika bělochů zbrojila své divošské spojence, spočívala mu na obnažených a svalnatých kolenou. Široká prsa, údy vesměs úměrné a velká vážnost tohoto válečníka zdály se svědčiti o značném, ale ještě statném stáří, z jehož síly nebylo dosud ubráno ani sebe menším shrbením šije.

Pokud pak se týká bělocha, tož soudíce podle těla, které ponecháváno šatem obnaženo, můžeme říci, že to byl muž, jenž hned záhy ve své mladosti byl vystaven velikým námahám. Svalnaté jeho boky prozrazovaly spíše hubenost než tělnatost; avšak zdálo se, že vlivem nepohody povětří i stálé námahy pohnutého jeho života nabylo tělo jeho jisté pevnosti a mohutnosti. Oblečen byl v loveckou bluzu ze zeleného sukna, okrášlenou žlutým třepením, a na hlavě měl koženou čepici, jejíž kožišina byla do lysá vypelichána. I jemu trčel nůž za pasem z mušlí urobeným (w a m p u m) a podobným pasu, jenž udržoval nevalný oblek Indiánův, ale tomahawku neměl. Jeho mokassiny byly až s přepychem okrášleny podle zvyku domorodců, a nohy pokryty měl kamašemi na boku zašněrovanými a připevněnými nad koleny daňčí šlachou. Lovecká brašna a růžek na prach doplňovaly tento výstroj; dlouhá puška, již Indiáni, ze zkušenosti s bělochy nabyté, považují za nejvražednější palnou zbraň, stála opřena o sousední strom. Lovec tento či vyzvědač, byl-li tím či oním, měl malé, živé oči, pronikavé a pohyblivé, jimiž stále za hovoru otáčel, buď jako by vyčítával kořist anebo jako by se bál nenadálého příchodu nějakého ukrytého nepřítele.

Nehledě k těmto příznakům vrozené nedůvěřivosti, nejen že

jeho zvyky neměly v sobě nic rušivě odpudivého, ba v okamžiku, kdy se s ním právě setkáváme, měly dokonce výraz náhlé přívětivé a vládné počestnosti.

„Vaše tradice smi docela líbí, Čingašgúku,“ hovořil, užívaje nářečí společného všemu obyvatelstvu usazenému druhdy v končině, prostírající se mezi Hudsonem a Potomakem. „Vaši otcové přišli od západu slunce, překročili velkou řeku, přemohli obyvatele té země a zabrali jejich území; moji otcové přišli se strany nebe rdícího se rudou aurorou tam daleko za Solným jezerem, a počínali si bezmála zrovna tak, jak jim k tomu dali vaši otcové příklad. Sudiž tedy Bůh mezi námi, ai jsou přátelé ušetření zbytečných půtek!“

„Moji otcové přemohli rudého muže rovnými zbraněmi odvětil Indián hrdě v tomže jazyce. „Což není rozdílu, Sokolí Oko, mezi kamenným šípem našich bojovníků a olovenou střelou, jíž vy zabíjíte?“

„Má pravdu Indián, ač ho příroda obdařila rudou pleť,“ zašeptal běloch pokyvuje hlavou jako člověk, jenž cítí pádnost podaného důvodu.

Zdálo se, jako by byl na okamžik překonán nedostatečností toho, co hájil; avšak brzo se sebral a odvětil na námitku svého protivníka tak vhodně, jak jen to připouštěly úzké meze jeho vědomostí:

„Nejsem učenec a nic si z toho nedělám, že to musím doznati, avšak soudím-li podle toho, co jsem viděl u vašich chlapíků tam dole při lovu daňků a veverek, pak musím říci, že puška v rukou mých předků byla méně nebezpečna nežli luk a šíp s kamenným hrotem, namířený a vypuštěný s tětivy Indiánem.“

„Toť ona historie, již vaši otcové stále opakují“ přejal slovo Indián s posunem nejkrásnějšího pohrání. „Co říkají vaši starci? Poučují mladé bojovníky o tom, že Bledé tváře, když porazili rudé muže, byli snad pomalováni k válce a zbrojení kamennou sekerou anebo lučičtém?“

„Nemám předsudků a nenadsazuju snad svých přirozených výhod, díím-li, že i můj nejúhlavnější nepřítel, a to jest Irokéz musí doznati, že jsem spravedlivý běloch,“ pokračoval lovec pohlédnuv s uspokojením na zvadlou kůži své suché a žilnaté ruky; „ovšem rád doznávám, že se děje, mezi mými krajany mnoho věcí, jež bych jako počestný muž nemohl schváliti. Tak příkladně mají mánii psáti knihy o tom, co konali a co viděli, na místě aby to vypravovali osobně ve svých osadách, kdež by každý takový zbabělý tlučhuba mohl býti tvář v tvář usvědčen, kdežto statečný voják mohl by se dovolati svědectví svých kamarádů na potvrzenou pravdivosti svých slov. A z tohoto hloupého zvyku člověk, jenž si nedělá z toho svědomí, promarňuje-li zbůhdarma čas uprostřed žen učením se nazpaměť různých slov z černých literek, nenabude jaktěživ příležitosti poznati to, co jeho předkové vykonali, a nikdy nepovznese se k té ctižádosti, aby je v tom předstihl. Co se mne týká, jsem jist, že všichni Bumppové byli zručnými střelci, neboť já mám v krvi zacházeti s puškou, což se mi dochovalo a přeneslo s pokolení na pokolení, poněvadž naše svatá přikázání praví, že všechny naše vlastnosti jsou nám uděleny, dobré i zlé. Však přece v podobných věcech nerad bych odpovídal za jiné. Ale každá historie má svůj líc a rub; i táži se vás, Čingašgúku, co se stalo, když se moji předkové setkali s vašimi.“

Uplynula chvilka, co Indián mlčel a neodpovídal; pak ozbrojiv se veškerou svojí důstojností, jal se vypravovati slavnostním tónem, jímž dodával svému vypravování rázu plné pravdivosti.

„Slyšte mne, Sokolí Oko,“ zahovořil, „a vaše uši nebudou píti lež. Povím vám, co pravili moji otcové, a co Mohykáné vykonali.“

Váhal okamžik a mrštiv obezřetným pohledem na svého společníka, pokračoval způsobem, jenž byl zpola dotazem a zpola potvrzením zároveň.

„Zdaž tato řeka, jež se valí u našich nohou, nesměruje ke slunci, až konečně její vody stanou se slanými, a zda proud se vrací ke svému zřídlu?“

„Zajisté obé jest pravdivo,“ prohodil běloch, „neboť jsem byl v oné krajině a viděl jsem, co pravíte. Že však voda, sladka ve stínu, nabývá jiné chuti na slunci, toť proměna, jejíž příčinu jsem nikdy nemohl poznati.“

„A proud?“ ptal se Indián, jenž čekal na jeho odpověď s onou zvědavostí člověka, který vidí, že se slova jeho potvrzují v jisté věci. Jež se mu zdá býti podivnou, ale již nicméně přikládá víru. „Otcové Čingašgúkovi, trvám, nelhali!“

„Svatá Bible není pravdivější, a nic není na světě přirozenějšího. Proud, jenž vzestupuje. nazývá se přílivem; věc ta jest jasna a dá se snadně vysvětliti. Po šest hodin vody sestupují a během druhých šesti hodin vzestupují, a příčina toho je tato: poněvadž je v moři více vody nežli v řece, žene se do ní, až se řeka sama zvedne a potom zase opadáva.“

„V lesích a na velkých jezerech tekou vody shora dolů, až se dostanou do polohy, jako má ruka,“ řekl Indián, napřahuje vodorovně ruku před sebe; „a potom netekou již.“

„Toho neupře žádný počestný muž,“ odvětil lovec poněkud podrážděn, že jeho společník přikládal tak málo důvěřivosti jeho výkladu o záhadě přílivu; „připouštím, že je tomu tak na malém prostranství a tam, kde jest v rovině. Ale vše závisí na prostranství, na němž věc tu pozorujete. Na malém prostranství je země rovinou, ale na velkém je oblá. Proto mohou bažiny a rybníky, ba i velká sladkovodní jezera státi tiše, jak to víme vy i já, kteří jsme je viděli; ale když rozležete vodu na velikánskou plochu jako moře, jakž by mohla býti voda v klidu, když má hladinu oblou? Toť zrovna tak, jako byste chtěl, aby řeka stanula nehybně u kraje černých skal, nalézajících se zde asi čtvrt míle nad námi, ač slyšíte lomoz, jaký vzbuzuje právě v této chvíli, valíc se přes ně dolů!“

Byť filosofické rozumování jeho druha se nezdálo Indiánu dostatečně přesvědčivé, přece měl tolik důstojnosti, aby nedal na sobě znáti svou nedůvěřivost. Naslouchal jako člověk, jenž je usvědčen,

načež pokračoval ve svém vyprávění tímže slavnostním způsobem jako dříve:

„Přišli jsme s onoho místa, kde se slunce ukrývá na noc, přes veliké roviny, na nichž se pásli bisoni, až jsme dostihli jedné velké řeky. Tam porazili jsme Alligevie, a země byla všechna rudá jejich krví. Od břehů velké řeky až ku břehům Solného jezera nenalezli jsme již nikoho. Maquajové ubírali se opodál za námi. Řekli jsme tedy, že země je naše od onoho místa, kde voda již nevzestupuje na oné řece, až k jinému místu ve vzdáli dvacíti sluncí k jihu. Území, jehož jsme dobyli jako válečníci, podrželi jsme jako pokojní mužové; Maquaje jsme zapudili do lesů mezi medvědy: neokusili soli než špičkou jazyka, aniž lovili ryb ve velkém jezeře; házeli jsme jim pouze kosti jejich.“

„Slyšel jsem již vypravovali vše to a věřím tomu,“ řekl běloch, vida, že se Indián odmlčel; „avšak tomu již je dávno, mnohem dříve, nežli Angličané vystoupili z lodí na tuto zemi.“

„Tehdy rostl ještě smrk na místě tohoto kaštanu. První Bledé tváře, které přišly mezi nás, nemluvíly anglicky; připluly na velkém člunu, když již moji otcové zakopali tomahawk a ukončili válku s rudými muži, kteří je obklopovali. Tehdy, Sokolí Oko,“ a divoch prozradil svůj hluboký dojem jen tím, že dodal svému hlasu onoho dumného, hrdelního tónu, jenž začasté činí tak libozvučným onen jazyk, jímž hovořil, „tehdy, Sokolí Oko, byli jsme národem a byli jsme šťastni. Solné jezero poskytovalo nám ryby, lesy daňků a vzduch ptactva. Vzali jsme si ženy, které nám daly děti, vzývali jsme Velikého ducha a Maquaje udržovali jsme v takové vzdálenosti, že nemohli zaslechnouti našich vítězných zpěvů!“

„Víte něco o své rodině z té doby? Však vy jste muž spravedlivý na Indiána; a ježto, jak si myslím, přešly na vás vlastnosti vašich předků, tož byli oni zajisté statečnými bojovníky a muži moudrými při každé radě.“

„Můj rod jest nejstarší všech národů, a já jsem potomek ryzého

V téže chvíli proklouzl mezi ně mladý bojovník...

plemene; krev náčelnická koluje v mých žilách, v nichž stále také zůstane... Holanďané připlouli a dali mému lidu ohnivou vodu; pil ji, až se mu zdálo, že nebe splývá se zemí, a klamal se blouznivou domněnkou, že tak našel Velikého ducha. Tak oloupen byl o svou zemi. Ponenáhlu odpudili ho daleko od břehu, takže já, jenž jsem náčelníkem a Sagamorem, již nikdy nespátřil jsem zářícího slunce, než skrze stromoví a nikdy jsem nenavštívil mohyl svých předků.“

„Mohyly,“ odvětil běloch velmi živě dojat resignovanou bolestí druhovou, „vnukají sváteční myšlenky a utvrzují začasté člověka v dobrých úmyslech. Však co se mne týká, patrně zůstavím své kosti bez hrobu běleti se v lesích anebo v kořist vlkům. Než nyní rcete

mi, kde mešká váš národ, jenž přišel, je tomu již hezkých pár let, se shromáždít u svých bratří Delavárů?“

„Kdeže jsou květy všech těch let? Oprchaly jeden po druhém. Tak tomu bylo se všemi členy mé rodiny; všichni moji předkové odebrali se již na věčnost do říše duchů. Jsem na temenu hory, a nastává mi sestoupiti do údolí; a až se i Unkas odebere za mnou, pak nezůstane na světě již ani kapka krve Sagamorů, neboť můj syn je poslední z rodu Mohykánů.“

„Unkas je zde,“ ozval se za ním nový hlas stejně líbezného hrdelního tónu. „Co mu chcete?“

Běloch vytrhl svůj nůž z kožené pochvy a napřáhl bezděčně ruku po pušce, zaslechnuv tuto náhlou otázku; ale indián, stále zachovávaje klid, ani hlavy neotočil směrem hlasu, který zaslechl.

V téže chvíli proklouzl mezi ně lehkým krokem mladý bojovník a usadil se na břehu bystřiny. Otec nedal na sobě žnuti ni jediné známky překvapení a po několik okamžiků nevyměnil se svým synem ni jediného slova; oba jako by vyčkávali chvíle, až by mohli promluvit bez zženštilé zvědavosti a dětinské netrpělivosti. Běloch řídě se jejich příkladem, pustil opět pušku, jíž se zatím chopil, a zachoval tutéž zdrželivost.

Konečně Čingašgúk, otočiv se zrakem pozvolna ke svému synovi, zahovořil k němu: „Odvažuj se Maquajové zanechávali v tomto lese otisky svých mokasínů?“

„Sledoval jsem jejich stopy,“ odpověděl mladý Indián, „a shledal jsem, že jsou zde v počtu prstů mých rukou; ale ukrývají se jako zbabělci.“

„Loupiti a skalpovati, to hledají, darebáci!“ prohodil běloch. „Jež budeme nadále jmenovati Sokolím Okem, jak mu říkali jeho druhové. „Montcalm, ten smělý Francouz, pošle své vyzvědače až do našeho tábora, ale zví, po jaké cestě se ubíráme.“

„Dobrá,“ odvětil otec, ohlédnuv se po slunci, jež se sklánělo k obzoru, „vyplašíme je z jejich rostin jako daňky. Sokolí

Oko, povečeřme a zítra ukážeme Maquajům, že mají co činitl s muži.“

„Jsem srozuměn s obojím a jsem také připraven,“ prohodil lovec, „jenže k potření Irokézů je potřebí napřed odkřítí jejich peleše, a k jídlu potřebí zvířel... Ah, mluv, člověče, o d'áblu, a již ti ukáže rohy ... tamhle vidím nejkrásnější párek, jaký jsem vůbec letos viděl! Jak se vrtí v houštinách tamhle pod kopečkem! Vsadím se, Unkase, pokračoval polohlasem a směje se takorůka do sebe jako člověk, jenž se naučil míti se na pozoru, „vsadím tři náboje prachu, že trefím zvířel mezi oči, poněkud blíže pravého nežli levého oka.“

„To není možné!“ odušil mladý Indián, jenž vskočil na nohy s veškerou pružností svého mládí. „Není viděti než konečky jeho parohů.“

„Jaké to dítě!“ prohodil běloch, potřásaje hlavou, obrácen k otci. „On si tedy myslí, že lovec, vida část zvířete, nemůže říci, kde je ostatek?“

A již, přiloživ pušku k líci, chystal se podati důkaz přesnosti, již se vychloubal, když Čingagúk, sklonil mu rukou pušku, děl:

„Sokolí Oko. chcete potřítí Maquaje?“

„Věřu, ti Indiáni mají pud, aby vyčichali co a jak v lese,“ pravil lovec spouštěje pušku jako člověk usvědčený z omylu. „Přenechávám danka vašemu šíp, Unkase; jinak zabili bychom ho jen k tomu cíli, aby se stal pastvou těm zlodějům irokézským.“

Otec přiznal svůj souhlas významným posunem. Hned na to Unkas vrhl se k zemi na břicho a plazil se tak ke zvířeti. Když se ocitl pouze několik kroků před houštinou, přiložil šíp na svůj luk s největší opatrností, mezitím, co zvířel pohybovalo parohy, jako by věřilo nepříteli ve vzduchu, napojeném cizorodými výpary. Vteřinu na to již bylo slyšeti huk, způsobený spuštěním tetivy; bílá rýha švihla houštinou, a daněk poraněn vrhl se na útočníka. Unkas, vyhnuv se útoku zvířete, odskočil stranou a pohřížil mu svůj nůž do krku; daněk

padl posledním skokem na kraj břehu, a voda v řece zbarvila se jeho krví.

„To jest přece zaměstnání a velmi pěkné zaměstnání pro Indiána,“ prohodil Sokolí Oko, dávaje najevo svou spokojenost tichým smíchem. „Na mou duhu, to stálo za podívanou! Jenže šíp musí býti vypuštěn příliš zblízka, a je ještě potřebí také nože, aby dokončil dílo.“

„Pst!“ upozorňoval jeho druh, obraceje se živě na stranu jako pes, vtří-li zvěř. „Pst!“

„Aj, aj, snad nějaká vojenská četa?“ vzkřikl lovec, jenž počal blýskati očima v plné vášnivosti svého obvyklého zaměstnání. „Dostanou-li se mi na dostřel, pustím za nimi jednu, i kdyby pak všech šest národů cíhalo na mne stejnou odvetou!... Co jste slyšel, Čingašgúku? Pro mé uši jsou lesy němý.“

„Byl to pouze jediný daněk, a ten je mrtev,“ odvětil Indián, shýbaje se tak, že se hlavou dotýkal téměř země. „Slyším ohlas kroků.“

„Snad vlci, kteří sledovali ubité zvíře a nyní hledají jeho stopu.“

Indián se vztyčil vážně a důstojně, a zaujal opět své místo na pni stromu.

„Nikoli,“ prohodil pak, „slyším hluk koní... Jsou to běloši, vaši krajané, Sokolí Oko; promluve s nimi.“

„Budiž a promluví si s nimi angličtinou, na niž by ani samému králi nebylo nesnadno odpověděti. Ale nevidím ničeho a neslyším ani lidí ani zvířat. Je opravdu na podiv, jak Indián rozeznává zvuky, prozrazující příchod bělocha, mnohem lépe, nežli na příklad takový člověk jako já, který podle doznání i mých nepřátel mám nejčistší krev v žilách, ač jsem žil dosti dlouho mezi Rudokožci, abych byl podezříván, že s nimi držím... Aj, něco prasklo jako suchá větev ... Nyní slyším, že se křoviny hýbají... Ano, je to ohlas kročejů, a já, jenž jsem to považoval za šumění slapu... a... Však již přicházejí... Bůh je chraň před lrokézy!“

IV.

Zrádce.

První z těch, jež uslyšelo ostražitě ucho Indiánovo se přibližovati, objevil se ještě dříve než Sokolí Oko domluvil.

Nedaleký úval protínala pěšina ušlapaná pravidelnými cestami daňků a vybíhala k řece právě na tom místě, kde prodlévali běloch a jeho rudí druhové. A touto stezkou ubírali se zvolna právě tito pocestní, kteří způsobili tak řídké překvapení svým zjevem ve hlubinách lesa, a blížili se k lovcí, jenž stojí před oběma Indiány chystal se je osloviti.

„Kdo to?“ otázal se lovec a pohodil si zároveň pušku nedbale na levou ruku, kdežto prstem pravice utkvěl na kohoutku snaže se zřejmě, aby dodal tomuto pohybu rázu co nejméně výhružného. „Kdo přichází do této pustiny nedbaje námahy a divých šelem?“

„Dobří křesťané, přátelé zákona i krále,“ odvětil onen, jenž se bral v čele kavalkády; „lidé, kteří putují již od východu slunce v lesním stínu beze vší potavy a kteří jsou hrozně unaveni touto cestou

..

„Zkrátka, zbloudili jste,“ vpadl lovec, „a nyní víte, v jakých rozpacích se člověk ocitá, nevěda, má-li se obrátiti napravo či nalevo/

„Ano, tak je tomu; nemluvňata u prsu nejsou více vydána na milost svých živitelek, nežli my, kteří jsme dospělí, dospělí podle těla, avšak maličci v znalosti této končiny. Mohl byste nám pověděti, jak daleko je odtud ke královské tvrzi zvané Vilém Jindřich?“

„Ó, ó!“ vzkřikl lovec, jenž se po vůli rozesmál, ač ihned ztlumil tyto nebezpečné zvuky, aby nebyl slyšán ukrutnými nepřáteli. „Nuže, to jste ztratili stopu jako pes, jenž má Horikan mezi sebou

a daňkem, kterého pronásleduje! Tvrz Viléma Jindřicha! Kamaráde, jste-li přítelem krále a chcete-li se připojit k armádě, dejte se podél této řeky až ke tvrzi Eduardově, toť nejlepší, co můžete učiniti. Tam povězte svou věc Webbovi, jenž maří svůj čas, na místě aby vnikl do soutěsek a přinutil ty nestoudné Francouze ustoupiti zpět přes Šamplen a zaléztí do jejich děr.“

Dříve, než mohl cizinec odpověděti na neočekávaný tento návrh, vybědl z houštiny druhý jezdec a přiblížil se k němu.

„Jak daleko jsme tedy od tvrze Eduardovy?“ zeptal se nově příchozí. „Dnes ráno opustili jsme právě to místo, kam nám radíte se odebrati, a ubíráme se k hoření části jezera Jiřího/

„Nu, věru, to jste zajisté napřed ztratili zrak a pak teprve cestu, neboť silnice, vedoucí rovinou, je nejméně pět sáhů široká; je větší než každá z ulic londýnských a z cest před samým královským palácem.“

„Neubíráme ani zbla výbornosti té silnice,“ odvětil Heyward, neboť on to byl, jak jsme zajisté již uhádli. „Stačíž vám pro ten okamžik zvědět, že jsme se svěřili vedení indiánského vůdce, jenž nás měl vésti oklikou, ale nejkratší, a že jsme se zklamali, spoléhajíce na jeho znalost těchto míst. Zkrátka, nevíme nyní, kde jsme.“

„Pěkný mně to Indián, jenž zabloudí v lese!“ opáčil lovec potřásaje hlavou s jistou známkou nedůvěry. „Zblouditi v této roční době, kdy slunce ožčuje vrcholky stromů, a kdy tekou všude řeky plné vody až po kraje; kdy každá třáseň mechu ho poučí, s které strany září polární hvězda během noci! A což stezky vyšlapané na všech stranách daňky, vedoucí k močálům a vodním proudům, věci to známé každému? Ostatně ještě ani divoké husy neodtáhly do Kanady. Hm! jest mi opravdu velmi podivno, že Indián zbloudí mezi Horikanem a zátočinou řeky... Je to snad nějaký Mohavk?“

„Nikoli; ač byl adoptován tímto kmenem, pochází, tuším, dále ze severu a náleží kmenu, jež nazýváte Ilurony.“

„Uf!“ vzkřikli současně oba přátelé Sokolího Oka.

Až k tomuto místu rozmluvy zůstali seděti bez hnutí a zdánlivě lhostejni k tomu, co se vůkol dalo; nyní však prudce povstali, a pohnutí jejich svědčilo dostatečně, jak je zpráva tato překvapila a vytrhla z obvyklé zdržlivosti.

„Tedy Huron!“ opětoval kvapně lovec, potřásaje nanovo hlavou na znamení zřejmé nedůvěry. „Ať si je adoptuje, kdo chce, je to vždy plemeno zlodějů! Zůstanou vždy darebáky a rošťáky. Divím se opravdu ještě pouze tomu, že po té, co jste se svěřili onomu chlapisku, nesetkali jste se ještě s jinými, jemu podobnými.“

„Toho není se co báti, poněvadž jsme ještě tak daleko od Viléma Jindřicha. Snad zapomínáte, co jsem vám řekl: náš vůdce se stal Mohavkem, jest z našich přátel a slouží pod našim praporem.“

„A já vám zase pravím, že Mingo zhyne vždy v kůži Minga,“ přejal řeč lovec rozhodným tónem. „Mohavk, jděte mi! Mluvte mi raději o cti Delavára nebo Mohykána; a když i přijmou bitvu, — což však neučiní všichni, neboť strpěli, aby Maquajové, jejich lstní nepřátelé, je nazvali babami, — byť se i chtěli počestně bít, tož beře si své bojovníky mezi Belaváry a Mohykány!“

„Nu, dosti o tom!“ vpadl Heyward netrpělivě. „Nemám potřebí informací o člověku, jež znám, a kterého vy nemůžete znáti. Neodpověděl jste mi dosud na mou otázku: jak daleko jest odtud ke tvrzi Eduarda, kde leží hlavní jádro armády?“

„To by záleželo velice na obratnosti vašeho vůdce. Nemýlí-li se, takový kůň, jako váš, mohl by dobře vykonati tu cestu mezi východem a západem slunce.“

„Nechci vésti s vámi, příteli, dlouhé a zbytečné řeči,“ pronesl Heyward překonávaje svoji nespokojenost a snaže se dodat! svému hlasu co největší laskavosti. „Kdybyste mi chtěli říci, jak daleko je tvrz Eduarda a mne tam dovésti, námaha vaše nebyla by nadarmo.“

„A kdo mi za to ručí, zda, propůjčiv se vám za vůdce, nesloužím nepříteli, zvědovi Montcalmovu? Nestačí mluvit anglicky, aby byl člověk věrným poddaným.“

„Náležíte-li k armádě, jíž jste patrně jedním z členů předních stráží, pak musíte znát, 60ku, jeden z královských pluků.“

„Ach, 60ka! Není v koloniích královského pluku, jehož bych neznal, ač mám jen loveckou kazajku na místě červeného kabátu.“

„V tom případě budete tedy asi také znáti jméno majora toho pluku.“

„Plukovník!“ opáčil lovec vztyčuje hlavu jako člověk proniknutý přesvědčením o své důležitosti. „Jestli na světě kdo, jenž zná výborně plukovníka Lffnghama, pak člověka toho máte před sebou.“

„Avšak při pluku tom je více plukovníků; ten, ježž uvádíte, je nejstarší; ale já mám na mysli nejmladšího, onoho, jenž velí vojenskému oddílu na cestě do Viléma Jindřicha.“

„Ovšem, ovšem, slyšel jsem, že místo toto zaujímá mladý, velmi bohatý kavalír, jenž se sem dostal z jedné z nejjihnějších provincií. Jest příliš mlád, aby zastal tak vysoký úřad a držel se v kroku se starými důstojníky, jejichž hlavy počínají šedivěti; ale podle toho, co jsem slyšel, je on výtečný voják a muž velmi uhlazený.“

„Ať je, jaký je, tož on je to, jenž s vámi hovoří v tomto okamžiku; podle toho nemáte se co báti žádného nepřítele.“

Lovec pohlížel chvíli užaslý na Heywarda, načež smeknuv čepici, odvětil méně jistým tónem než dříve, v němž však přece ještě bylo znáti jistou pochybnost:

„Slyšel jsem, že ten oddíl vojska opustil tábor dnes ráno, aby se odebral k jezeru.“

„Zvěděl jste pravdu; ale já jsem dal raději přednost cestě kratší, spoléhaje na Indiána, o němž jsem se vám již zmínil.“

„Onen vůdce vás tedv oklamal a potom vás opustil?“

„Ani jedno, ani druhé — a dojista ne poslední, neboť on neutekl, ale je za námi.“

„Rád bych poznal onu nestvůru podle darebácké fysiognomie a malování uvidím hned, je-li pravým Irokézem.“

S těmi slovy pokročil Sokolí Oko kupředu, vnikaje do houští,

kdež se shledal s oběma dívkami, jež ne bez obavy očekávaly výsledek rozmluvy. Za nimi o strom opřen stál vůdce a lhostejně snesl ostrý pohled, jakým ho měřil lovec, jenom ve zracích mu zablýskala taková divost, že sama byla s to, aby nahnala každému hodně strachu. — Když Sokolí Oko ukojil svou zvědavost, vracel se opět mimo dámy, a krok jeho vázl na okamžik v obdivu jejich krásy.

Alicin úsměv a pokyn splatil pohledem plným náklonnosti. Pozoroval také učitele zpěvu, sedícího na kobyle, jejíž hříbě srkalo chtivými doušky právě mateřské mléko, potřásl pochybovačně hlavou a vrátil se k Heywardovi.

„Mingo přece jen zůstane Mingem,“ řekl, „poněvadž ho bůh takým stvořil, nemění ho ani Mohavkové, aniž jiné kmeny. Kdybychom byli sami, a vy se odhodlal toto ušlechtilé zvíře dát na milost i nemilost vlkům, za hodinu bych vás uvedl k Eduardovi, neboť ona tvrz je vzdálena odtud pouze hodinu cesty. Se ženami je to zcela nemožno.“

„Pročpak? Jsou arci zemdleny, avšak tuto krátkou turu ještě snesou!“

„To jest nemožno!“ opakoval pevně Sokolí Oko. „V těchto lesích, ve společnosti tohoto vůdce, neučiním ani kroku — ani za nejlepší karabinu celé kolonie. Hemží se slídívy Irokézy, a váš falešný Mohavk ví velmi dobře, kde je hledati, aby vám svoji společnost zpříjemnil.“

„Myslíte?“ řekl Heyward, nahýbaje se v sedle a hovoře dále potichu.

„Přiznávám se, že jsem nebyl prost jistého podezření, ačkoliv jsem se snažil, bych nedal na sobě ničeho znáti, a zejména maje dámy na zřeteli, tvářil jsem se, jako bych mu plně důvěřoval, ačkoliv tomu tak nebylo. A právě proto, že jsem mu nedůvěřoval, odepřel jsem ještě dále ho následovati a odkázal jsem ho nazad průvodu, jak můžete viděti.“

„Jen jsem na něho mrkl, již jsem poznal, že je to jakýsi

ličemník,“ pokračoval lovec, klada si prst na nos na znamení obezřelosti. „Hle, ničema ten opírá se zády o javor, jež vidíte vypínat! se nad křoviny; pravou nohu má volně nataženu podél stromu, a,“ dodal, udeřiv rukou na svou pušku, „s tohoto místa mohu mu velmi dobře poslati kulku pod koleno, která jej učiní aspoň na dva měsíce úplně neschopným voditi karavany po lese. Kdybych se vrátil k němu, měl by mazaný ten šibal jisté pochybnosti a upláchl by houštinami jako vyplašený daněk.“

„Nečíníte toho, prosím! Muže býti nevinný, a mně se to přičí. Ach, kdybych si byl jen jist tou zradou...“

„Bah! Nikdo se nezmýlí, tvrdě, že každý Irokéz je ničema.“

A s těmi slovy přiložil si pušku k líci, řídě se jaksi bezděčným svým pudem.

„Zadržte!“ vzkřikl Heyward. „Jsem rozhodně proti tomu... Hledejme jiný prostředek, ačkoliv máme dosti důvodů míti za to, že mne ten chlap podvedl.“

Lovec, jenž dle nařízení plukovníkova vzdal se již úmyslu zmrzačiti podezřelého vůdce, zabral se chvíli v myšlenky, načež pokynul svým dvěma rudým společníkům, kteří okamžitě k němu přistoupili. Radili se chvíli živě mezi sebou, ale docela potichu hovoříce jazykem delavarským; podle posunů bělocha, s nimiž se několikrát obrátil k javoru, jehož vršek odtud dobře bylo viděti, dalo se lehce souditi, že jim naznačuje místo, kde dlí jejich nepřítel. Indiáni neváhali dlouho a záhy pochopili lovcovy úmysly. Odloživše svoje pušky, odešli každý jinou stranou po stezce, načež vnikli do houštiny s takovou obezřelostí, že nebylo jejich kroků naprosto slyšeli.

„Vraťte se nyní k němu,“ řekl lovec Hevwardovi. „a dejte se s ním do řeči; Mohykáni, jež jste právě viděl, se ho zatím zmocní a to tak opatrně, že se ani nedotknou jeho malování.“

„Nikoliv,“ prohodil Hevward hrdě, „sám se ho zmocním.“

„Ach, cožpak spravíte s Indiánem v houštinách, když sám sedíte na koni.“

„Seskočím s něho.“

„Myslíte, že spatřív, kterak vysunujete nohu ze třmene, ponechám vám tolik času, abyste vyprostil i nohu druhou? Clíce-li kdo jedna ti s domorodci v lesích, musí se k tomu učiti jejich způsobu, a chce-li, aby se mu věc zdařila. Jen jděte a promluvte i hlasitě s tím ničemou. Však nezapomínejte tvářiti se, jako byste jej považoval za neuvěřitelného přítele na světě.“

Heyward se chystal jednati podle této rady, ačkoliv pociťoval jistý odpor k takovému druhu jednání, k němuž byl přinucen se uchýliti.

Však čas kvapil, takže plukovník cítil tím důtklivěji kritickou tuto situaci, v níž pro jeho slepou důvěřivost se octly dívky svěžené jeho ochraně. Slunce již zmizelo, a les oloupen jsa o denní světlo, jal se kvapně v hlubinách svých zachmuřovati, což připomínalo plukovníkovi kvapně, že nastává hodina, kterou divoši nejraději volí k vykonávání svých barbarských zločinů z nepřátelství a pomstylačnosti. Pobádán tedy těmito náhlými obavami, neodpověděl ničeho a odešel od lovce. Sokolí Oko zatím jal se hlasitě hovořiti s cizincem, jenž se tak bez okolků byl připojil k družině našich cestujících.

Míjeje dámy promluvil k nim Heyward několik povzbuzujících slov a byl všecek šťasten, vida, že ačkoliv byly velice zemdleny celodenní námahou, nicméně přece zdály se věřiti, že nynější rozpaky zaviněny jsou pouze zcela náhodnou a bezvýznamnou okolností. Oznámv jim, že se právě radil o tom, kterou cestou by se jim bylo bráti, popohnal koně a stanul několik kroků od místa, na němž indiánský vůdce odpočíval, opřen jsa o strom.

„Nuže, Maguo,“ rozhovořil se plukovník, snaže se dodati svému hlasu i vzezření co největší klidnosti. „Noc nám nastává, a přece nejsme o nic blíže Viléma Jindřicha, nežli jsme byli při východu slunce, opouštějíce Wcbbův tábor. Ztratil jsi cestu, a já také hledaje

...Když se však jeho nahého ramene dotkly ruce Heywardovy, odrazil je...

ji nebyl jsem o nic šťastnější. Na štěstí však setkali jsme se s jedním lovcem, s oním totiž, jenž hovoří tamhle se zpěvákem. Ten vyzná se velmi dobře v tomto lese a slibuje nám, že nás zavede až na místo, kde budeme až do zítřka v úplném bezpečí.“

Indián upřel na důstojníka své jiskrné oči a zeptal se špatnou angličtinou:

„A jest sám?“

„Sám!“ odvětil plukovník upřímně, neboť přetvářka byla mu věcí naprosto neznámou. „Ó, nikoliv, zajisté není sám, Maguo, poněvadž jsme my s ním.“

„To tedy Svižná Liška odejde,“ pokračoval Indián chápaje se malého vaku ležícího mu u nohou. „Bledé tváře potom neuvidí nikoho jiného než lidi své barvy.“

„Jak to? Kdože odejde? Koho nazýváš Svižnou Liškou?“

„Toť jméno, které dali Maguovi jeho kanadští přátelé,“ odvětil divoch tónem, který dokazoval, jak nemálo byl hrd na toto pojmenování, jehož smyslu patrně ani dostatečně neznal. „Den i noc jsou Lišce úplně lhostejný, když ji Munro očekává.“

„A jakou zprávu podá Liška veliteli Viléma Jindřicha o obou jeho dcerách? Odvází se říci horkokrevnému Skotovi, že zanechal jeho dítky bez vůdce, ačkoliv Magua přislíbil, že jim vůdcem bude?“

„Bílá Hlava má silný hlas a bílé ruce; zdaž však Liška uslyší tento hlas, anebo ucítí tyto ruce daleko v lesích.“

„A co řeknou Mohavkové? Ušijí mu sukně a odsoudí ho zustati ve vigvamu mezi ženami, neboť nezasluhuje již, aby s ním jednali jako s mužem.“

„Liška zná cestu k velkým jezerům a dovede se tam shledati s kostmi svých předků.“

„Dosti, Maguo, což nejsme přáteli? Proč vyměňovati hořká slova navzájem? Plukovník Munro slíbil při návratu odměniti se za tvé služby, a rovněž ani já nezapomenu na jisté povinnosti vůči tobě. Pohov umdlým údům, otevř svoji torbu a posilni se pokrmem, zbývá nám několik okamžiků, a nemařme jich marnou hádkou jako ženy. Až i naše dámy se poněkud posilní, vydáme se opět na cestu.“

„Bílé Tváře činí se psy svých žen,“ mručel Indián svým

mateřským jazykem, „a když tyto ženy pocítí potřebu jisti, tu musí bojovníci složit tomahavk, aby podporovali jejich lenost.“

„Co to povídáš, Liško?“

„Liška si říká, že je tak dobře.“

Indián zvedl oči k prostoduchému obličejí majorovu, avšak setkav se s jeho pohledem, kvapně odvrátil svůj zrak. Posadiv se opět na zemi, vyňal z vaku zbytky posledního jídla a jal se jisti, neopomínaje při tom bedlivě míti na zřeteli místo, na němž meškal.

„Dobře,“ řekl Heyward, „Liška nabude síly, a jeho zrak se opět zbystří, aby za jitra nalezl pravou cestu —“ tu se zarazil, neboť zaslechl tichý šustot a praskání z blízkého křoví, sebral se však okamžitě a pokračoval: „Musíme dříve vyjiti než slunko, jinak nám vstoupí do cesty Montcalm a zabráni nám, abychom se do tvrze dostali.“

Ruka Maguova klesla od úst, obrátil se dozadu, a jeho chřípí se zachvělo. Uši mu stály více než obyčejně a ve svém ztrnulém držení podobal se soše upjaté pozornosti.

Heyward pozorně sledoval všechny jeho pohyby. Nedbale vytáhl nohu ze třmene a položil ruku na medvědí kůži, již měl potaženou torbu na pistole. Nemohl rozeznati předmět pozornosti Indiánovy, neboť zornice jeho očí se tak mihotaly, ač sotva znatelně, že se zdálo, jako by se díval na všechny strany.

Liška se nyní vzchopil, ale tak pomalu a jemně, že nižádný zvuk neprozradil změněné jeho postavení. Heyward pocítil, že nyní nadešla doba činu; pevně rozhodnut sestoupil s koně, aby se chopil a zadržel zrádného vůdce. Chtěje však zameziti zbytečný hluk, podržel svou klidnou, přívětivou tvář.

„Svižná Liška nejí,“ řekl, užívaje přezdívk, která lichotila marnivosti Indiánově. „Chléb jeho jest špatný a suchý. Podíváme se, zda-li pro něj v mých zásobách není něco na zub.“ Magua nastavil ruku, aby přijal nabídnutý pokrm, neprojevil však sebe menšího pohnutí, ani svcu posici nezměnil. Když se však jeho nahého ramene dotkly jemně prsty Heywardovy, odrazil je prudce do výše, s

pronikavým výkřikem proklouzl mladému muži pod rukou a jedním skokem zmizel v houští. Za chvíli objevila se za stromem tetovaná tvář Čingašgúkova, jenž podoben jsa strašidlu, jal se rychle pronásledovati uprchlíka.

Zazněl výkřik se rtů Unkasa — náhle se zablesklo, a následovala rána z karabiny lovcovy.

V.

Ve skalní tvrzi.

Lstný a náhlý útěk indiánského vůdce a divý křik jeho pronásledovatelů ohromily na okamžik Heywarda. Potom se pustil taktéž za uprchlíkem, neboť pro ně všechny bylo nesmírně důležité, aby se ho zmocnili. Učinil sotva několik kroků a potkal oba Indiány i lovce, kteří se vraceli.

„Proč se tak rychle vzdáváte?“ zvolal. „Ten lotr se jistě skrývá mezi stromy, a můžeme se ho ještě zmocniti. Nejsme v bezpečí, pokud on je na svobodě.“

„Což chcete, aby víchř byl honěn mráčkem?“ odvětil lovec. „Slyšel jsem toho zběsilce jako hada proklouznouti suchým listím. Zahlédl jsem ho na okamžik tamhle proti oné velké jedli, a střelil jsem za ním takořka v letu a patrně jsem chybil... A přece jsem dobře mířil. Kdyby byl někdo jiný stiskl spoušť nežli já, řekl bych, že jest výborný střelec; nikdo nemůže upříti, že mám v podobném řemesle dobré zkušenosti a že se v něm vyznám. Hleďte, jak červené listí má tento sumachový strom, a každý člověk ví, že této barvy nemají jeho listy v měsíci červenci.“

„To je krev! Magua jest poraněn, snad umírá..“

„Jen si to myslíte, možná, že jsem mu pouze rozškrábl kůži; ani zvíř neutíká rychleji než on. Koule působí na zvíře, které utíká, když se ho dotkne jako stisknutí ostruhy na koně: povzbudí je k běhu ještě rychlejšímu a na místě, aby je připravila o život, pomůže mu uprchnouti. Avšak učiní-li koule díru, po jednom nebo dvou skocích obyčejně již nikdo neskáče, ať je to jelen nebo Indián.“

„Což budeme my, čtyři muži, na vahách pustiti se za jedním poraněným?“

„Mrzí vás život?“ tázal se lovec. „Červený ten ďas vláká vás přímo mezi tomahavky svých bratří, dříve ještě než se honbou zpotíte. Byl to nerozmýšlený čin muže, čin muže jako já, jenž jsem přece tak často již spal za hluku a válečných ryků, že jsem vystřelil, mezitím, co ukrytí nepřátelé mohli nás slyšeti. Pokušení však bylo příliš velké! — Musíme změnit své postavení, přátelé, a to v ten způsob, aby lest Maguova byla uvedena na nepravou cestu; jinak zítra touhle dobou visí naše skalpy před stanem Montcaldmovým.“

Strašná tato zvěst, již vyslovil lovec s chladnou určitostí jako muž, který se nebezpečí neleká, nýbrž je vytuší, připomněla Heywardovi zodpovědnost nad jeho svěřenkami. Když jeho oči marně se snažily proniknouti temnotu ztmělého lesa, ucítil zároveň, že postrádá vši lidské pomoci.

Zanedlouho budou jeho bezbranné družky v rukou svých barbarských nepřátel, již jako dravá zvěř vyčkávají jen úplnou temnotu, aby byli tím jistější výsledkem svých úkladů. Šalebnou temnotou co nejvíce předrážděná jeho obrazotvornost viděla v každém kolísajícím se keři, v každém pařezu lidskou postavu a dvacetkráté již myslil, že zahlédl číhající slídivé tváře nepřátel z jejich úkrytů.

Zatím lehké mráčky, které se s večerem roztrousily po modrém nebi, začaly se barviti do růžová, a řeka, která tekla nedaleko, nedala se již rozeznati než podle temné ovruby svých zalesněných břehů. V těchto rozpacích, v nichž se zmítala jeho duše, vůči tak hrozivému nebezpečí, obrátil se plukovník ke svým přátelům.

„Co si máme počítí?“ tázal se. „Neopouštějte nás, pro boha! Zůstaňte a pomozte mi brániti dámy a sami si odměnu ustanovte.“

Zatím jeho společníci radili se ve své řeči a nedbali jeho vážných naléhavých proseb.

Ačkoliv jejich rozprávka dála se potichu a s velikou ostražitostí,

rozpoznal Heyward přiblíživ se, horlivější tón mladého válečníka od klidnějších slov jeho otce. Bylo patrné, že jsou v jistém sporu o tom, co se týkalo bezpečnosti cestovatelů. Poddává se zájmu, jaký měl sám o této rozprávce netrpěti odkladu, jenž mohl zvýšiti jejich nebezpečí, přistoupil Heyward ke skupině ve tmách s tím úmyslem, že učiní těm mužům zcela určitou nabídku jejich odměny, však v tom okamžiku se běloch otočil a pohnuv rukou, jako by bylo něco odbyto, zahovořil anglicky jako sám k sobě.

„Unkas má pravdu! Nesluší se mužům, aby ponechali osudu bezbranné tvory, ač tím navždy ztratíme své útočiště. Chcete-li vyrvati tato kvítka drápům nejbídnějších chlapů, tedy se dlouho nerozmýšlejte.“

„Jak jen můžete pochybovati o tomto přání. Což jsem vám nenabídl“ ... odvětil Heyward.

„Proste boha, aby nám ušetřil prostředků, kterými bychom unikli těmto lstivým ďáblům, jimiž se lesy hemží,“ řekl lovec klidně, „uspořte si však podobných peněžních nabídek! Tito dva Mohykáni a já — učiníme, seč naše síly, abychom ochránili kvítka (tak spanilá sice, ne však pro tuto divočinu stvořená,) před neštěstím a to bez naděje na jinou mzdu než pouze onu, již udílí bůh za každý dobrý čin. Dříve však musíte nám slíbiti dvojí, vy i vaši přátelé, jinak sobě uškodíme, aniž bychom vám prospěli.“

„Mluvte jen.“

„Za prvé: staň se vám cokoliv, budete tiši jako pěny. Za druhé: místo, kam vás povedeme, zachováte celému světu v tajnosti.“

„Učiním, co mohu, abych dostál oběma podmínkám.“

„Tedy nás sledujte, neboť každá chvíle jest nám tak drahá, jako krev ze srdce poraněnému daňkovi.“

Heyward rychle následoval lovce k místu, kde byla shromážděna ostatní společnost. Přistoupil k dívčinám a co nejrychleji jim řekl podmínky nových vůdců, i požádal je, aby všecku bázeň z mysli vypustily a pozornost jediné k účelu upjaly.

Ač s tajnou bázní přijaly dívky tyto znepokojující zprávy, ale okamžik naléhavého nebezpečí, nebo snad i plukovníkova mužná odvaha učinila tato věrná stvoření schopna každé zkoušky.

Mlčky a neztrácejíce ani jediného okamžiku sestoupily za plukovníkovy pomoci se sedel a spěchaly s ním ku břehu, kamž je lovec více pokyny než slovy volal.

„Co si jen počneme s těmito němými tvory?“ šeptal běloch. „Zabiti je bylo by nemilosrdno — a ponecháme-li je zde, domyslí si Mingové, že jejich majetníci nemohou býti od nich daleko.“ Nechte je volně odběhnouti do lesa!“ řekl Heyward.

„Nikoliv, bude lépe, pakliže oklameme ty zběsilce, aby mysli, že nás mají na koni klusem sledovati. Ha! Tak to půjde! Tak zaslepíme ty jejich slídivé oči. Slyšte, Čingaš... — Co to? Co se to hýbe tady ve křoví?“

„Hříbě.“

„Pak musí rozhodně zhynouti,“ šeptal Sokolí Oko, sahaje po hřívě zvířete, jež mu uklouzlo obratně pod rukou.

„Vezmi šíp, Unkase!“

„Zadržte,“ zvolal majitel odsouzeného zvířete hlasitě, aniž se řídil šepotem ostatních, „ušetřte potomka Miriamy! Je to rozkošný plod statné matky a zajisté neublíží nikomu.“

„Chce-li člověk život, který mu bůh daroval, zachrániti,“ řekl přísně lovec, „šetří sotva života sobě rovných, natož života zvířat. Promluvíte-li ještě jednou hlasitě, zanecháme vás tu milosti Maguově. Naměř svůj šíp, Unkase, střel jistě! Nemáme kdy k dvojnásobné práci.“

Ještě nedozněl jeho temný, vážný hlas, když hříbě na smrt raněné vztyčilo se na zadních nohách a kleslo pak na kolena. Čingašgúk k němu pospíšil, vrazil mu nůž do hrdla a vhodil cukající se tělo do proudu, jenž se zavřel nad kořistí, a četné bubliny zvěstovaly, jakým úsilím se zvíře v posledním smrtelném zápasu snaží, aby nabralo poslední doušek vzduchu.

Zdánlivě krutý, však nevyhnutelný tento čin, byl cestujícím jako předzvěst hrozících jim dalších nebezpečí. Sestry se zachvěly a přivinuly se k Heywardovi, jenž mimoděk sáhl po pistoli vyňaté z torby v sedle a za pas zastrčené.

Indiáni chopili se uzd zvířat a vedli je vzhůru proti proudu. Kousek cesty od břehu se obrátili a zmizeli za jedním výběžkem břehu, podle něhož kráčeli dále řečištěm. Lovec zatím vyňal člun z kůry stromové z jistého úkrytu pod křovím a mlčky pokynul oběma dívkám, aby do něho vstoupily. Poslechly bez váhání, ač se několikrát starostlivě ohlédly do tmy, jež jako černá barikáda vroubila břeh.

Sotvaže se Kora a Alice posadily, když lovec poručil Heywardovi, aby se postavil k jednomu konci křehkého člunku, zatím co sám se chopil konce druhého. Strkali člun proti proudu, a zarmoucený majitel hříběte je následoval. Takovým způsobem ušli hezký kus cesty, a ani hlásek krom šplouchající vody neporušil hlubokého ticha.

Heyward přenechal řízení člunku zcela lovcí, jenž brzy se přibližoval ku břehu, brzy zas od něho se vzdaloval, buď aby se vyhnul vodním skaliskům, buď zase hlubokým vírům řeky. Dokazoval tím, že se v této krajině dobře vyzná. Časem se zastavil a naslouchal úzkostlivě v nočním tichu, jež bylo přerušováno rostoucím šuměním vody, a bděle měl na zřeteli sebemenší zvuk, jenž se mohl ozvati v lese.

Teprve jsa ujistěn, že je vše klidno, pokračoval v cestě pomalu a pozorně.

Konečně došli k místu v řece, kde Heywardovo oko utkvělo na skupině tmavých předmětů, jež se shromáždily na místě, kde vysoký břeh šířil svůj stín po vodě více než jinde.

Na toto místo ukázal svým průvodcím.

„Skutečně,“ řekl klidně lovec, „Indiáni schovali koně s

vnuknutím pravých divochů! Voda nezanechává stop, a v tak tmavé díře nerozezná ani soví oko ničeho.“

Celá společnost se zanedlouho opět sešla, a lovec se ještě jednou radil s Indiány, a naši přátelé, jejichž osud a život závisel na věrnosti a bystrozraku těchto neznámých lidí, nabyli trochu času, že mohli uvažovati o svém postavení a trochu okolí si obhlédnouti.

Řeka po obou stranách byla zde zúžena strmými skalami, z nichž jedna přesahovala, takže tvořila nad člunem druh jakéhosi klenutí. Vysoké jedle vroubily vrcholky skal, takže se zdálo, jako by člun plul v hluboké, úzké rokli. Nad řekou, nad skalami a nad jedlemi spočívala hluboká tma, ač nebe bylo poseto hvězdami.

Vyhlídka dozadu byla uzavřena ohybem lesnatého břehu; před nimi však, jak se zdálo, v nepatrné vzdálenosti voda jako by padala s nebe do širokých dutin, odkud zaznívaly žalostné zvuky a temné hučení. Místo zdálo se naprosto uzavřené od světa, a svou divokou romantickou krásou vlévalo srdcím dívek šťastný pocit bezpečí.

Uvázali koně na větve jedlí, zakořeněných v několika skalních rozsedlinách, kdež měli po celou noc státi. Lovec upozornil Heywarda a jeho spolucestovatelky, aby se usadili v přední části lodice, a sám postavil se zpříma jako socha na druhý konec, jako by dlel v člunu daleko pevnějším, než byl tento. Indiáni opatrně se odebrali na dřívější svá místa. Tu lovec tak prudkým a rázným pohybem odrazil člun od břehu, že v okamžení byl uprostřed hučící vody. Několik minut mu bylo ztuha bojovati s divokým živlem. Polekané dívky, jež nesměly pohnouti ani rukou, ani nohou, pozorovaly proud s úzkostlivým zděšením. Dvacetkrát domnívaly se, že již již jsou zachváceny vírem a vydány jisté smrti, však právě tolikrát jistá ruka jejich vůdce obrátila vše k dobrému. Poslední, tuhá, houževnatá a jak se dívkám zdálo, zoufalá námaha ukončila tuto rozčilující scénu.

Právě zahalila si Alice oči, chvějíc se hrůzou, když v duchu si představila, jak jsou divým vírem zachvázeni, a vodopádem dolů

strženi, když tu pojednou člun klidně se zahoupal vedle hladké skály, jež byla s vodou ve stejné výši.

„Kde jsme a co se dále stane?“ byla první otázka Heywardova, když viděl, že lovec ustal ve svém namáhání.

„Jste u paty Glenu,“ odpověděl stejným hlasem lovec, nebo je se již, že může býti slyšán v hluku a šumu řítícího se vodopádu, „a nejpřednější starostí je, abychom co nejrychleji vystoupili, dříve, než člun se obrátí, načež bychom pak onu krušnou cestu, kterou jsme právě vykonali, opakovali nazpět a to mnohem rychleji, než by nám bylo milo. Byl to notný kus práce za částečného rozvodnění řeky, jako právě dnes, udržeti v takové křehké hračce z kůry pět lidí v suchu; trochu jsem se arci při tom zapotil. Však nyní vystupte všichni na skálu, a já půjdu pro Mohykány a pro zvěřinu. Vykonali jsme všechno, zachránivše si lebky před indiánským skalpem, avšak musíme se také starati, abychom nyní nezemřeli hladem.“

Cestovatelé co nejrychleji vykonali tento rozkaz. Jakmile poslední z nich vkročil na skálu, odrazil člun jako šíp. Ještě okamžik bylo viděti vysokou postavu lovce. Posléze zmizela v neproniknutelné tmě, která pokrývala řečiště.

Opuštění svým vůdcem, stáli ubozí cestovatelé chvíli nevědouce si rady, ano báli se i nejmenší pohyb učiniti na této prorvané skalní ploše ve strachu, že by pochybným krokem octli se v hluboké nějaké propasti, do níž voda kolem nich jako by padala. Návrat člunu učinil konec jejich nerozhodnosti a sloučil je opět s jejich novými přáteli.

„Tak, nyní jsme v tvrzi, zásobeni a zaopatřeni,“ zvolal vesele Heyward, „směle můžeme nyní vzdorovat Montcal- movi i všem jeho přátelům. Výborně, má bedlivá stráž. Budete moci snad spatřiti na břehu někoho z oněch lidí, jež nazýváte Irokézy.“

„Jmenuji je Irokézy,“ odpověděl Sokolí Oko, „poněvadž každý domorodec, který mluví cizím jazykem, jest mi nepřitelem, i když na oko sloužil králi. Přeje-li si míti Webb ve svých službách věrné a počestné Indiány, ať si pozve kmeny Delavárů a af pošle k šípku

Mohavky a Oneidy, lstivé to a chtivé plemeno i s jejich Šesti Národy ničemníků; ať je ponechá Francouzům, jimž právě náleží.“

„Zaměnili bychom tak platné a nám přátelské bojovníky za spojence zcela neužitečné. Slyšel jsem, že Delaváři složili zbraň a stali se babami.“

„Ó. hanba tem Holanďanům a Irokézům, kteří je těmi čertovskými, pokoutními piklemi zlákali k takové úmluvě. Ale já je znám dvacet let a každého nazvu lhářem, kdo se odváží říci, že krev zbabělá proudí v žilách Delavárů. Vy jste jejich kmemy odehnali od břehů a rádi byste věděli, co o tom vaši nepřátelé soudí, že můžete v noci klidně spát. Ne, ne, — mně je každý Indián, který mluví cizí řečí, Irokézem, ať je už tábor jeho rodu v Kanadě, nebo v Yorku.“

Heyward vida, že by lovcova tvrdošijná náklonnost k jeho přátelům Delavárům anebo Mohykánům, neboť to byly kmemy četného tohoto národa, vedla k dlouhému sporu, obrátil zručně řeč.

„Co je mně ostatně po úmluvě!“ řekl. „Nyní vím, že naši oba druhové jsou stateční a opatrní bojovníci. Ucítíl jste, nebo uslyšel jste snad naše nepřátele?“

„Indián jest tvor, jehož dříve ucítíme nežli uvidíme!“ řekl Sokolí Oko. „Spoléhám na jiné známky, než jsou ty, jež oko spatří, abych našel stopu nějakého Minga.“

„Praví vám tedy vaše uši, že nepřátelé vyslídili náš koutek?“

„Bylo by mi líto, kdyby tak učinili, ač toto místo vydrží perný útok. Ale nemohu zapřít, že koně, když jsem právě šel vedle nich, úzkostí se chvěli, jako by cítili vlky, a vlk se rád zdržuje v blízkosti Indiána, aby lovil zbytky jejich kořisti.“

„Zapomínáte na tohoto daňka, ježž jsme si sem dopravili. Nemáme-li také mrtvému hříběti děkovati za jejich návštěvu? Však slyš! Co znamená ten hlas?“

„Ubohá Miriamo!“ zašeptal zpěvák, „tvému potomku bylo souzeno státi se obětí dravců.“

A tu pozvednuv hlasu svého uprostřed věčného lomozu vod,
zapěl následující verše:

„Prvorozenci, četa nevinných,
padli pod ranami mstitele.
Faraón a jeho sluhové
zkusili jeho těžkou ruku.“

„Smrt hříběte zarmucuje velice srdce tohoto muže,“ řekl Sokolí Oko, „poněvadž však věří v osud, přesvědčí se brzo,

že je lépe usmrtiti čtyřnožce, než dáti v šanc život lidí. — Ale snad máte pravdu,“ odpovídal na Heywardovu poznámku, „učiníme dobře, vykucháme-li zvěř a zbytky hodíme dolů do vody, jinak ty bestie přiběhnou ke břehu a vyjíce znepríjemní nám každé sousto! Ostatně Irokézové brzy se dopátrají příčiny tohoto jejich vytí.“

Lovec domluviv, pokynul Mohykánům, aby ho následovali, a všichni tři zmizeli do svislé skály, jež několik metrů od vody do výše se vypínala.

VI.

Tajemný hlas

Heyward a Jeho družky sledovali s jakýmsi nepokojem toto záhadné počínání. Nezavdalo snad k tomu příčiny chování se bílého muže, jež bylo do této chvíle bezúhonné, avšak přece Jen drsná jeho mluva, hrubý šat, jeho žhavá nenávisť, povaha mlčelivých jeho přátel, snadno mohly vzbuditi nedůvěru v neukonejšených dosud myslích, jež byly rozjitřeny nedávnou zradou Indiánovou.

Pouze cizinec nestaral se ani zbla o to, co se kolem něho dalo. Sedl si na skalní balvan a nejevil jiných známek života než občasné hluboké vzdychání.

Netrvalo dlouho, a zaslechli temné a duté hlasy, jako kdyby v podzemí několik mužů na sebe volalo, a náhlý jasný paprsek světla oslnil na okamžik zraky jejich, odhaluje jim vzácné tajemství jejich okolí.

Zřeli lovce, jenž sedě na nejzazším konci úzké hluboké jeskyně, jež se zdála býti značně dlouhá, držel v ruce hořící hlavěň smrkovou, která ozařovala zvláštním způsobem záhadnou tuto skrýši. Plameny ohně osvětlovaly jeho smělou tvář a oděv lovecký a dodávaly divokého, romantického vzeření jeho postavě, která již při světle denním poutala pozornost neobyčejným oděvem a železnou, neohroženou soustavou i jakousi směsí ostražitě bystrosti a prosté upřímnosti, jež se stále střídaly na mužných jeho lících.

Trochu dále od něho stál Unkas. Cestující starostlivě měřil švihnou a lehou postavu mladého Mohykána. Postava jeho byla sic více než jindy zakryta zelenou halenou loveckou po způsobu bělochů, avšak nic nezakrývalo ani ohnivého a jiskrného, tmavého

oka jeho, jež hledělo právě tak klidně jako strašně, ani smělé linie ušlechtilé jeho tváře, zářící vrozenou svou rudostí, jakož i ušlechtilé formované hlavy, až na hrdý, bojovný skalp oholené.

Indián si totiž holí celou hlavu až na jedinou kadeř v týle, již si ponechá a tak ulehčuje vítězi skalpování.

Dunkanu Heywardovi a jeho družkám naskytl se tu po prvé příležitost, že mohli ostře označené rysy obou Mohykánů důkladně pozorovati, a čím více hleděl v pyšnou a odvážnou smělostí se vyznačující tvář mladého bojovníka, tím více nabývali důvěry, a každý z nich pocítil se prost všech tížících pochybností. Ač obklíčen byl duch jeho dosud temnotou nevědomosti, tož přece zdálo se, že nikdy nezneužije muž tento přirozených ušlechtilých darů svých ke zradě. Citlivá Alice dívala se v jeho otevřenou tvář a na jeho pyšnou postavu tak, jako by hleděla na zázračně oživenou vzácnou relikvii řeckého dláta. Heyward však, jemuž tak dokonalý soulad forem u domorodců nebyl novinkou, nikterak se nezdržel, aby otevřeně neprojevil svůj úžas nad vzorem této mužné krásy.

„Klidně bych zde spala vědouc, že jest zde na stráži tento neohrožený hoch s výrazem takové velkomyslnosti ve tváři,“ zašeptala Alice Heywardovi. „Není-liž pravda, Heywarde, že ony hrozné vraždy a děsná muka, o nichž tak často slýcháme a čteme, nedějí se za přítomnosti takových mužů!“

„Ovšem, muž tento jest řídkým zjevem oněch skvělých přirozených vlastností, jakými se vyznačují tito národové,“ odvětil důstojník. „Souhlasím s vámi, Alice, že taková tvář a takové oči jsou stvořeny k tomu, aby spíše postrašily nežli oklamaly. Mýlili bychom se však, domnívající se, že i on cení si to, co zoveme ctností, jinak než podle indiánského způsobu. Tak, jako jsou příklady velkých ctností řídkými mezi křesťany, právě tak jsou řídkými a osamocenými mezi Indiány. Doufejmež tedy, že Mohykán naší naděje nezklame a že splní to, co jeho zraky jeví: udatné a věrné přátelství.“

„Tak sluší mluvit plukovníku Heywardovi,“ řekla polohlasitě Kora; „kdož by, pohlížeje na toto dítě přírody, měl nějakou předpojatost pro tmavou jeho pleť?“

Po této rázné poznámce následovalo hluboké a zjevně rozpačité mlčení, z něhož je vyrušil lovec, jenž je zval ke vstupu do jeskyně.

„Oheň počíná příliš jasně plápolati,“ řekl, když vstoupili dovnitř, „a snadně by mohl posvítiti Mingům na naše stopy. Spuť záclonu, Unkase, a ukaž těm darebákům tmavou její stranu... Není to večere, jež by mohla uspokojiti plukovníka královských vojsk; vím však ze zkušenosti, jak by se vojínům srdce smálo, kdyby se jim dostalo syrové zvěřiny beze všeho koření. — Jak vidíte, o sůl nouze nemáme, a zvěřina bude upečena co nejdříve. — Tato čerstvá sasafrasová chvoj hodí se za výtečné sedadlo pro dámy, jež se sice nevyrovná jejich myhog-guinejským pohovkám příjemnější vůni však jistě šíří než kterékoli dřevo, ať je už z Guineje nebo z jiného dílu světa. — A vy, příteli, přisedněte k nám a neoplakávejte svého hříběte; byl to nevinný ještě tvor, jenž dosud na světě ničeho nezakusil; — předčasná smrt zachránila ho před rozbolavělými slabiny a schvácenými nohami.“

Unkas učinil, jak mu nařídil, a když Sokolí Oko se zamlčel, zněl hukot vodopádu k nim jako rachot vzdáleného hromu.

„Jsme-li také v této jeskyni bezpečni?“ tázal se Heyward. „Nemusíme se báti přepadení? Jediný, ozbrojený muž, jenž by vstoupil do vchodu, měl by nás všechny v moci.“

Tu zdvihla se strašidelná postava za lovcem, chopila se louče a posvítla k nejzazšímu konci jejich skrýše.

Alice vykřikla, i sama Kora vyskočila, když toto strašlivé zjevení, jako živoucí příšera přistoupilo ke světlu; avšak jediné slovo Heywardovo je upokojilo. Ujistil je, že je to pouze jeden z jejich průvodců Čingašgúk, který nyní odhaloval jinou záclonu, chtěje ukázati, že má jeskyně dva východy.

Potom proklouzl — drže louč stále v ruce — hlubokou a úzkou

rozsedlinou ve skále, jež se sbíhala v pravém úhlu s jeskyní, v níž právě byli, lišíc se však od ní tím, že byla nahoře otevřena, a vstoupil do druhé jeskyně, jež byla právě taková jako předcházející.

„Nikdy se nedají přistihnouti tak staří lišáci jako Čingašgúk a já v doupěti, jež má jen jeden východ,“ smál se Sokolí Oko. „Nuže, jste spokojeni? Cítíte se v bezpečí? Tato skála jest útvaru vápencovitého, který, jak přece celému světu známo, jest tak měkký, že neskytá příliš nepohodlného lůžka, když nemá člověk zrovna po ruce chamradí a jehličnaté choje. Vodopád býval jindy pár metrů pod námi, a nelhu, pravím-li, že to bývala plošina tak pravidelná a krásná, jako kterákoliv, již lze viděti podél Hudsonu. Avšak stáří krásy nepřidá, o tom se i dámy přesvědčí! Místo změnilo se značně. Skály jsou na různých místech nestejně tvrdé, a proto si v nich voda vyryla dutiny, až konečně ustoupila, zde trhající, jinde prohlodávající, takže dnes pozbyly oba vodopády svého tvaru i podoby.“

„V které části jejich jsme?“

„Nedaleko místa, jež jim bylo Prozřetelností vykázáno, odkudž však couvly. Vpravo i vlevo nás byla skála měkkí, a tak zanechaly vody střed řečiště prázdný a suchý, vyhloubivše dříve obě tyto jeskyňky, sloužící nám za skrýši.“

„Jsme tedy na jakémsi ostrově?“

„Tak jest — s obou stran je vodopád, a řeka pod námi i nad námi. Stálo by za to, vyléztí za dne na vrchol skály, a pozorovati tu motanici vod. Beze všech pravidel řítí se dolů; hned stříkají vzhůru, hned se valí dolů; zde skáčí, tam opět jako šíp letí; tu bílé jako sníh, onde zase zelené jako brčál; kdesi se valí v hluboké jámy, že to otrásá a duní zemí; jinde zase tíše šumí a bublají jako potůčky, vyhlubující si jamky a stružky ve starém kameni, jako by nebyl tvrdší než jíl. Celý směr řeky je tak zmatený. Napřed teče klidně a hladce, jako by chtěla se ubíratí tudy, kde jí příroda předepsala, najednou se však náhle obrací a bije čelem do břehů; také se vyskytnou místa, kde se ohlíží nazpět, jako by litovala, že opouští pustinu, aby se

smísila se slanou vodou! Ano, má milá paní, tenký jako pavučinka šátek na hrdle vašem je hrubý jak rybářská síť, přirovná-li se k různým místům, jež vám mohu ukázati, kde řeka tvoří přerozmanité něžné obrazy, jako by, vyprostivši se ze svého jha, chtěla svou tvorbu zkusiti ve všem! Avšak — což plátno vše! Voda, majíc nějaký čas jako tvrdošíjný klučik svou zvůli, jest zachváčena konečně mocnou rukou Stvořitelovou, několik mil níže spatříte ji, jak klidně putuje k moři, jak od prvopočátku světa jí určeno.“

Posluchačům vléval nelíčený popis Glenského vodopádu do duší pocit milého bezpečí jejich skrýše, i jali se o divých krásách rozličně a trochu jinak než Sokolí Oko souditi. Postavení jejich jim věru nedovolovalo, aby se kochali přírodními krásami, nýbrž nutilo, aby obrátili pozornost jinam, k věcem všednějším — k večeři, již připravoval lovec, jenž mezi kuchařením neustal ve vypravování a časem ukázal zlomenou vidličkou na polohu některého zvláště nebezpečného místa v odbojném proudu.

Hostina, jež byla rozmnožena několika lahodnými pochoutkami, jež Heyward, když opustili své koně, neopomněl s sebou vzíti, posilnila znamenitě zemdlenou společnost. Unkas obsluhoval dámy a vykonával všechny ty drobné služby s velkou vážností a pečlivostí, jež velice bavila Heywarda, jemuž bylo dobře známo, že se tím Unkas prohřešuje naprosto proti indiánským zvykům, které zakazují přísně svým bojovníkům snížiti se k jakékoli práci domácí, obzvláště k prokazování služeb svým ženám.

Právo pohostinství však stálo u nich na takové výši, že nepatrné toto zlehčení mužské důstojnosti se odbylo zcela bez povšimnutí.

Kdyby se této večeře byl zúčastnil nestranný pozorovatel, byl by uviděl, že služby mladého náčelníka nebyly spravedlivě prokazovány. Když podával Alici sladkou vodu v tykvici a zvěřinu na talíři ozdobně z gumovníku vyřezaném, zářila jeho tvář jiným leskem, než když tytéž služby prokazoval její sestře, neboť tu spočinulo jeho oko s takovou něžností na jejím krásném a výrazném obličejí, jenž

naprosto zahnal s jeho tváře obvyklou plemennou hrdost, jež mu vždy z očí zářila.

Několikrát byl nucen promluvit. Tu posloužil si vždy angličtinou, nedokonalou sic a lámanou, však dosti srozumitelnou. Hrdelní hlas jeho zněl tak příjemně a zvučně, že obě dívky udiveny překvapeně k němu vzhledly.

Po obyčejných zdvořilostech nastala živá rozprávka, jež utužila přátelský poměr a dorozumění obou stran.

Vážnost Čingašgúkova po celou tu dobu se nezměnila. Posadil se blíže ohně, kdež nepokojné pohledy hostí měly příležitost poznenáhlu rozeznati přirozený výraz jeho tváře od nalíčené hroživé malby bojovné. Shledali, že syn je otci velice podoben, až na stáří a stopu mnohého utrpení v tváři Čingašgúkově. Divoši jeho tváře ustoupila klidné lhostejnosti, jak u každého indiánského bojovníka, jehož duševní klid není vzrušen žádnými zvláštními příhodami. Blesky však, jež se mu časem po tváři mihly, prozrazovaly, že třeba jen vzrušiti vašeň jeho, aby hrozný přízrak tetovaných lící, jež byly nepřátelům na postrach, plného nabyly významu.

Živé oko lovcovo nebylo však ani na okamžik klidno. Jedl sice a pil s chutí, již nepřekazila žádná myšlenka na hrozící nebezpečí, však jeho ostražitost byla stále na stráži. Dvacetkrát zanechal láhve a zvěřiny, pokaždé nakloniv hlavu, jako by naslouchal jakýmsi vzdáleným a podezřelým zvukům — pohyb to, jenž vždy hostům připomínal strašné příčiny jejich nynějšího útulku.

Any časté tyto přestávky mýjely bez jakékoliv výtržnosti, zmizela vždy na chvíli úzkostlivost, kterou pokaždé vzbudily.

„Pojďte přáteli!“ řekl Sokolí Oko po skončené večeři, vytáhl soudek zpod listnatého příkrovu a obrátil se k cizinci, jenž mu seděl po boku, vzdávaje až dosud plnou čest jeho kuchařskému umění. „Zde okuste trochu piva z mlází; spláchně všechny vaše myšlenky o hříběti a roznítí opět život ve vašich prsou. Připíjím ledy našemu dobrému přátelství a doufám, že se pro kousek koňského masa

nebudem nenáviděti. Jak se jmenujete?“ „Škála — David Škála,“ odvětil zpěvák, utíraje si již předem ústa před novým douškem silně kořeněného nápoje z nádoby lovcovy.

„Škála? Zcela dobré to jméno,“ řekl lovec, oddychuje si po přípitku, jehož délka svědčila, jak velice vzdává hold své vlastní zručnosti ve vaření piva. „Přešlo na vás zajisté z dlouhé řady hodných předku. Vážím si velice jmen vůbec, ačkoliv zvyky křesťanské v tomto případě jsou daleké mravů indiánských. Tak na příklad znal jsem největší sketu na světě, jenž se jmenoval Lev, a ženu jeho Miroslavu byl byste dohrál a přivedl z míru dříve, než by honěný daněk přeskočil příkop. Indiáni jsou však v tom svědomití, že čím se nazývají, tím také bývají — ne snad, že by náš Čingašgúk, což znamená Velkého Hada, byl skutečně jako had, ať už velký nebo malý; avšak jest klidný a obratný, lstivý a chytrý, napadaje nepřátele, kdy toho nejméně očekávají. A jaké jest vaše zaměstnání?“

„Jsem nehodný učitel v umění žalozpěvu!“

„Jak to?“

„Vyučuji zpěvu mládež milice Konektikutské.“

„To věru byste se měl něčeho jiného chytit. Ta mladá čeládka chodí pak více než moc vřeštíc a smějíc se lesy, kde by měla sotva hlasitěji dýchatí než liška ve svém doupěti. Dovedete zacházeti s kordem nebo s ručnicí?“

„Buď jméno Páně pochváleno, že jsem za svého života neměl potřebí nástrojů tak vražedných.“

„Tedy se vyznáte v kreslení břehů vod a hor, aby ti, kdož budou voliti cestu po vás, snadně našli místa pojmenovaná?“ „Ničím takovým se nezabývám.“

„Anebo — máte to pořádné čápi nohy — snad býváte někdy vyslancem generálovým?“

„Nikdy; vykonávám jen své svaté povolání: vyučuji svaté hudbě.“

„Hm! zvláštní povolání!“ zabručel Sokolí Oko, „tráviti život

jako pták posměvák a napodobiti každé mňoukání a houkání, které komukoliv z hrdla vyjde! Nu, příteli, patrně, že to váš dar boží, a nesmí ležeti ladem tak málo jako lovení a střelení, nebo jiné lepší vlohy. Bude nám milo, dáte-li nám z toho, co umíte, něco k lepšímu, nežli se odebereme na odpočinek, kterého tyto dámy mají potřebí, aby se posilnily na obtížnou cestu. Vyrazíme s východem slunce, dříve než Maquaové procitnou.“ David si upevnil brejle, otevřel svou oblíbenou knížku, již nabídl Alici.

„Což by bylo vhodnějšího a více utěšenějšího,“ řekl, „než po dnu tak velkého nebezpečí vyslati k bohu hymnu díkůvzdání?“

Alice se usmála; podívala se na Heywarda a setkavši se s jeho pohledem, mocně se zarděla a zmlkla.

„Nerozpakujte se, prosím,“ zašeptal Heyward. „Vyzvání důstojného žalmisty zasluhuje, aby v tomto okamžiku bylo jak náležitě podporováno.“

Alice vyhověla pobídnutí Heywardova, řídíc se také vlastním zbouřeným hnutím svým i velikou zálibou v ušlechtilé hudbě. Volili žalm, jenž se výborně hodil k jejich postavení, ve kterém překladatel nebyl štván snahou vyniknouti nad krále Israelského, a zbásnil sloky pravdivé a dojemné, z duše mu vytryskší. Kora připojila se k sestře, a když David po učitelsku hlasem i písňalou předehrál, zahlaholil svatý zpěv.

Byla to slavnostní melodie, a šumění vody vodopádu rozkošně doprovázelo jasné a zvonkovitě čisté hlasy dívčí. Dobrý Davidův sluch hudební a jeho přirozený vkus řídil hlasy přiměřeně podle úzké prostory v jeskyni, v níž každý kouteček a skulina se ozývala zbožným zpěvem.

Zpěv dozníval v hlubším a vždy slabším akordu, jenž vroucně duši dojíhá, jež tuší, že podobný zvuk zanikne, aby se nikdy už nenavrátil, když tu náhlý výkřik, jenž nebyl podoben hlasu lidskému ani přirozenému, naplnil vzduch, že i stěny jeskyně i posluchači v hloubí srdcí svých se zachvěli. — Pak zavládlo zase ticho tak velebné,

jako by i vody ustaly ve svém šumění nad něčím tak strašným a neobyčejným.

„Ach, můj Bože!“ vydechla Alice po chvíli veliké úzkosti.

„Co je to?“ otázal se Heyward hlasitě.

Ani Sokolí Oko ani Indiáni neměli pro ně odpovědi, nýbrž očekávali opětování onoho strašného zvuku, jenž je naplnil nezměrným podivením. Konečně vážně se rozhovořili v řeči delavarské, načež Unkas vnitřním a nejskrytějším otvorem vyběhl a opustil skrýš.

Sotvaže odešel, zahovořil Sokolí Oko anglicky:

„Co to jest, nemůže žádný z nás říci, ač bloudíme již po třicet let těmito lesy. Až dosud jsem myslel, že není hlasu, jež by Indián nebo zvíře vydati mohli, aby ho moje ucho nebylo slyšelo: avšak tento výkřik mi dokázal, jak marnivý a domýšlivý jsem bláhovec.“

„Nebyl to však výkřik, jaký vyrážejí bojovníci, chtějí své protivníky zastrašiti?“ ptala se Kora, halíc se ve svůj závoj s klidností, jež její sestře byla zcela cizí.

„Nikoliv. Byl to zvuk hrozný a nepodobný lidskému hlasu. Uslyšíte-li ryk válečný jen jednou, do smrti ho již nezapomenete. Nu, Unkase!“ oslovil vracejícího se mladého bojovníka v řeči delavarské, „co vidíš? Prosvítá naše světlo vlněnými záclonami?“

V téže řeči udělená odpověď byla krátká a patrně určitá.

„Ničeho není venku viděti,“ pokračoval Sokolí Oko, potřásaje nedůvěřivě hlavou, „a naše skrýše je až dosud v temnotě. Vy, kteří máte potřebi spánku, odejděte do druhé jeskyně: ráno musíme býti dávno před svítáním vzhůru a využítkovati času, abychom dosáhli tvrze Eduardovy dřive, nežli Mingové ze spánku procitnou.“

Kora klidně a odhodlaně následovala toho vyzvání, povzbuzujíc tímto příkladem bázlivou Alici; přece však šeptem vyzvala Heywarda, aby je následoval. Unkas odhrnul záclonu, aby dívky mohly proklouznouti, a když se obracely, chtějí poděkovati za tuto laskavost, viděly lovce, sedícího opět u dohasínajícího ohně s

podepřenou hlavou v hlubokých podle všeho myšlenkách, o příčině vyrušení z jejich pobožnosti.

Heyward nesl s sebou hořící louč, jež matně osvětlovala nový jejich příbytek, a po prvé od té doby, co opustili tvrz Eduardovu, osaměl se sestrami. — „Neopouštějte nás, Dunkane,“ pravila Alice, „nemožno nám v hrozném tomto místě spáti, neboť slyšíme stále ještě onen strašlivý výkřik zníti nám v uších.“

„Nejdříve se přesvědčme o bezpečnosti své tvrze,“ odvětil plukovník, „a pak teprve mluvmе o spánku.“

Šel na konec jeskyně k jednomu východu, jenž byl jako všechny ostatní zakryt vlněnou záclonou, již odhalil a dýchat čerstvý, osvěžující vzduch vanoucí od vodopádu. Jedno rameno řeky teklo přímo pod jeho nohama hlubokou, úzkou úžlabinou, jež byla ve skále vymleta, a tvořila přirozenou ohradu proti každému nebezpečí, jež by je s této strany mohlo stihnout!. Několik metrů nad nimi valila se voda pěnic se a lomozíc vzteklým svým vírem.

„S této strany nám vytvořila příroda nepřekonatelnou hradbu,“ řekl Heyward, nežli opět záclonu spustil, ukazuje na srázný svah hučící šedé masy vody; „a poněvadž i s druhé strany jsme si jisti obrany lidí dobrých a udatných, nevidím žádné příčiny, proč bychom měli dobrou radu svého poctivého hostitele zavrhnouti. Zajisté, Koro, sama uznáte, že máme spánku potřebí.“

„Kora úplně uznává správnost vašich náhledů, avšak uskutečniti je nemůže,“ řekla starší sestra usedajíc vedle Alice na sasafrasové lůžko. „Mnoho-li jiných starostí mimo onen strašlivý zvuk naši mysl tíží? Řekněte sám, můžeme-li zapomenout!, co úzkostí zakouší nebohý náš otec, nevěda, kde děti jeho meškají, ani jaký osud je čeká na pustině ve středu tolika nebezpečí?“

„Je vojínem a zná oceniti výhody i nebezpečí pouště.“

„Jest však otcem a nemůže potlačit! hnutí přirozeného citu.“

„Jak dobrotivým byl vždy ke mně, rozmarnému stvoření! Jak laskavým a shovívavým vůči všem mým přáním!“ zaplakala Alice.

„Jak sobecké to bylo od nás, sestřičko, že jsme za takových poměrů chtěli provést svou návštěvu.“

„Možná, že jsem dobře nejednala, vynutivši v tak těžkém okamžiku jeho svolení; chtěla jsem mu však jen dokázat, že třeba ho všichni v čas nouze opouštěli, tož nikdy toho dítky neučiní.“

„Když zvěděl o vašem příchodu,“ vpadl do řeči Heyward, „zápasila úzkost i láska otcovská v jeho srdci; a ta zvýšena dlouhou nepřítomností zvítězila. „Odvaha mé velkomyslné Kory je sem vede,“ řekl, „a nemohu jim toho odepřít. Dejž bůh, aby onen, v jehož ruce spočívá čest a sláva našeho království, osvědčil jen polovic tolik síly duševní!“

„A o mně nemluvil, Heywarde?“ tázala se Alice s žárlivou něžností. „Což na svého mazlíčka zcela zapomněl?“

„Jak by to bylo možné,“ odvětil mladý muž. „Tisícerymi laskavými slovy na vás vzpomínal, jež neodvažuji se ani opakovati, ač mi z duše mluvil. Zvláště —“

Dunkan umlkl, neboť se zadíval vroucně Alici do očí, která se k němu naklonila s vroucností lásky dětinské, aby jí ani slůvko neušlo z jeho úst. Tu — znova ten strašný, děsný skřek otrásl jeskyněmi, až se všem dech zatajil. Všichni se zamlčeli a v hlubokém tichu, dívající se jeden na druhého, úzkostlivě očekávali, zdali se onen ohromující výkřik bude ještě opakovati. Za chvíli odhrnul záclonu lovec s tváří zděšenou touto záhadou, jež je obkličovala neznámým nebezpečím, činicím bezmocnými jeho zběhlost a zkušenost.

VII.

Do zbraně.

Rozmýšleti se ještě ve skrýši této, bylo by, zamítati danou nám výstrahu,“ řekl Sokolí Oko. „Tyto něžné dívky nechť zde zůstanou. Mohykáni však se mnou stát i budou na stráži u skály, a zajisté že nás tam také plukovník šedesátého pluku doprovodí.“

„Nebezpečí naše jest tedy tak velké?“ tázala se Kora.

„Pouze ten, jenž tak tajemnými zvuky nám dává výstrahu, zná naše nebezpečí! Považoval bych za protivení se svaté vůli jeho, pakliže bych dále v nečinnosti otálel. I ten ubožák zde, jenž maří dny zpěvem, je tak pohnut tím zvukem, že jest odhodlán „do boje!“ Kdyby se však jen jednalo, jak řekl.

„O boj“, byla by věc zcela snadna a jednoduchá. Avšak slyšel jsem, že když takové zvuky se s nebe snášejí na zemi, věští nám jiný druh boje.“

„Kdyby nebylo jiné příčiny k bázni, než tyto nadpřirozené úkazy, nemusili bychom se snad tak báti,“ řekla odvážná dívka. „Jste však jist, že naši nepřátelé nenastrojili něco, čím by si pomohli k vítězství?“

„Paní,“ řekl lovec slavnostně, „třicet let již naslouchám všem lesním zvukům jako muž, jehož život závisí na bystrosti sluchu. Neklame mne ani řev pantera, ani hvizd mnohohláska, ba žádný vynález ďábelských Mingň! Často jsem naslouchal, když les úpěl jako starostmi obtížený člověk: nesčíslněkrát naslouchal jsem žalnému hučení větru ve vrcholích kmenů a nejednou slyšel jsem rachot hromu i praskání hořícího roští, tryskajícího jiskrami i plamenem, nikdy však nebyl jsem o těchto přírodních zvucích v pochybnosti. —

Skřek onen však, jež jsme před chvilkou zaslechli, nedovedu si ani já, ani Mohykáni vysvětlili. Domníváme se tedy, že jest to výstražné znamení.“

„Zvláštní příhoda to jest,“ řekl Hayward, chápaje se odložených bambitek, „a vyžaduje bedlivé ostražitosti, ať už je to znamením boje nebo míru. Jdu s vámi, přátelé!“

Když vystoupili ze skryše, z uzavřeného, dusného vzduchu jeskyně, příjemně je ochladil svěží a sílicí vánek od vodopádu. Měsíc právě vyšel a rozléval své bledé světlo po stříbrolesklé vodní hladině; skály však, na nichž stály, byly ještě ve hlubokém stínu. Kromě hučení vodopádu a šumění vánku bylo všude ticho a klid, jaký zavládá obyčejně na samotě a v noci.

Marně upírali naši přátelé zpytavé zraky na protější břeh, aby vypátrali známku jakéhosi života, jež by hrozné ony zvuky vysvětlila. Úzkostlivé a zvědavé jejich zraky byly částečně mámeny klamným světlem, spatřující kolem dokola jen holé skály a vysoké nepohnuté kmeny.

„Nemohu se dopátrati ničeho,“ řekl konečně Hayward, „vidím všude jen klid a šero rozkošného večera. Jak bychom jindy obdivovali a se nořili v romantiku této samoty,“ pravil obraceje se ke Koře, neboť obě sestry jej následovaly.

„Slyšte,“ zašeptala Alice.

Opět zazněl onen skřek jakoby od břehu řeky.

„Může někdo tento výkřik vysvětliti?“ tázal se Sokolí Oko. „Pokud soudím, nevzniká na zemi.“

„Řeknu vám něco jiného!“ zvolal Hayward. „Poznávám nyní tento zvuk velmi dobře, neboť jsem jej slyšel na poli válečném za okolností, jež dosti často se vyskytují v životě vojenském. Je to děsný ryk, který vydává kuň v největším strachu nebo bolesti. Bud se stal můj kuň obětí lesních šelem anebo větrí svou záhubu nemoha se jí vyhnouti. V jeskyni mě zvuk oklamal. Však zde pod širým nebem zcela určitě jej rozeznávám.“

Lovec a jeho přátelé poslechli ta slova se zájmem mužů, kteří ochotně přijímají každé vysvětlení jako útěchu a povzbuzení v těžkých starostech, Indiáni vyrazili své obyčejné a významné „uf!“ Sokolí Oko však řekl po krátké úvaze:

„Nepochybuji o pravdě vašich slov, neboť se v koních nevyznám, ač jsem se narodil v místě, kde je jich přebytek. Nejspíše, že na skalách na ubohá zvířata číhají vlci, a proto koně co nejvíce mohou, volají lidi o pomoc. Unkase, skoč do člunu a vhod hořící louč mezi tu sběr, jinak dokoná bázeň to, čeho vlci nemohou dokázati, a zítra ráno budeme bez koní, majíce jich k rychlému cestování tak nesmírně potřebí.“

Právě chtěl mladý Mohykán vstoupiti do člunu, když z druhého břehu zazněl nový řev, jenž se ihned ztratil v lesích, jako by bestie náhle polekány opouštěly svůj lup. Unkas se bleskurychle vrátil, a všichni tři horlivě se počali raditi ve své řeči.

„Jsme jako pocestní, jež nevědí, kde jsou strany světa, a kteří neviděli slunce ro mnoho dní,“ řekl Sokolí Oko, odvraceje se na jinou stranu. „Nyní však přicházíme na pravou cestu, s níž všechny tmy jsou odstraněny. Posadme se do stínu tohoto buku, a očekávejme, co nám bůh sešle. Mluvme jen šeptem, ač lépe a zajisté nejmoudřejší by bylo, kdyby každý se zabýval jen svými myšlenkami.“

Lovec mluvil vážně a důtklivě beze všech známek nemůžného strachu. Bylo viděti, že okamžitá jeho nerozhodnost zmizela s vysvětlením tajemství, jemuž sám na kloub přijít! nemohl. Ač plnou měrou cítil váhu okamžitého svrchovaného nebezpečí.

přece byl odhodlán odvrátili je s celou silou své zmužilosti. Tentýž cit sdíleli s ním Indiáni a zaujali místa, odkudž snadně přehlédli oba břehy, sami jsouce ukryti. Heyward s dívkam pochopili, že i jim nutno, aby následovali opatrnosti zkušených lovců.

Heyward přinesl z jeskyně otep sasafrasu a rozložil ji do

rozsedliny, dělicí obě sluje od sebe, zároveň vyběhl sestry, aby se tu posadily a tak chráněny byly mezi vysokými stěnami před nepřátelskými střelami. Sám zůstal stati opodál, aby mohl s nimi promluvit, aniž by musil příliš hlasitě hovořiti. David následuje příkladu domorodců, skrčil se rovněž do skalní rozsedliny, jež nejlépe ukryla jeho dlouhé, nemotorné končetiny.

Tak uplynulo mnoho hodin bez jakéhokoliv vyrušení.

Měsíc dostoupil své výše a ozařoval kouzelným svitem rozkošný obrázek dvou sester v náručí si dřímajících. Heyward ukryl širokým šátkem Kořiným obě spanilé dívky, na nichž jeho oko okouzleno rádo utkvívало, a sám pak o skálu podepřen, odpočíval. David taktéž počal vydávati zvuky, jež by zajisté ve bdění urážely hudební jeho sluch. Jen Sokolí Oko a Mohykáni setrvali ve své čilosti a ostrážitosti.

Odpočívali tu nehýbni, jako skály, jichž se zdály býti částí, slídívními zraky neustále druhý břeh úzké řeky pozorující. Neuklouzlo jim ani hlásky, takže i nejbedlivější pozorovatel by sotva jejich dech byl postřehl. Zkušenost naučila je takové opatrnosti, jež se nedala přelstíti žádnou chytrostí se strany jejich nepřátel.

Zbytek noci uplynul bez přerušení, a měsíc zašel, ustupuje bledému pruhu, jenž se šířil nad vrcholky stromů a oznamoval blížící se den.

Tu teprve se Sokolí Oko pohnul a kradl se podle skály, aby zburcoval Dunkana ze spánku.

„Jest čas, abychom nastoupili cestu,“ šeptal, „vzbuďte své něžné průvodkyně a připravte se vstoupiti do člunu, jakmile jej dopravím ku břehu.“

„Měli jste pokojnou noc?“ tázal se Heyward. „K mé lítosti přemohl spánek mou ostrážitost.“

„Vše bylo a jest klidno. Tiše a rychle se tedy připravte.“

Heyward stáhl šátek s dívek. Kora pozvedla ruku, jako by ho chtěla odstrčiti, Alice však zašeptala něžným hlasem: „Ne, milý otče, nejsme opuštěny, Duncan je s námi!“

„Ano, spanilá nevinnosti,“ zašeptal jinoch potěšen. „Duncan je zde, a dokud žije, a dokud vám hrozí nebezpečí, dotud vás neopustí.“

„Koro! — Alice! Vzhůru! Hodina odchodu nadešla!“

Hlasitý výkřik mladší sestry a zděšené vymrštění se Kory

bylo mu neočekávanou odpovědí. Za posledních slov Heywardových strhl se venku tak zmatený ryk a tak pusté hulákání, že i mladému muži krev v žilách stýdla. Jako by pekelní duchové prováděli své rejdy s povykem nejhnusnějším. Hluk ten naplňoval, jak se uděšeným posluchačům zdálo, vzduch, lesy, řečiště i hlubiny vodopádu a okolní skály. Za tohoto pekelného lomu vzpřimil se David v celé výši své hubené postavy a zacpává si uši

oběma rukama, zvolal:

„Odkud přicházejí tito zlozvukovč? Což se samo peklo vyrojilo?“

Jasně blesky a rychlé výbuchy asi dvanácti pušek potrestaly ho za tak neprozřetelné jednání. Ubohý zpěvák klesl bez sebe na skálu, na níž tak dlouho odpočíval.

Mohykáni srdnatě odpovídali ryku svých nepřátel, již nad pádem Škálovým projevovali tak ďábelskou radost. Výstřely střídaly se s obou stran rychle a nepřetržitě, avšak protivníci byli tak chytrí, že se nevystavili za terč nepřátelských pušek. Řeka hnala se mimo ně divným proudem, ale její temné vlny nepřinesly s sebou žádného člunku. Heyward úzkostlivě naslouchal šplouchání vesel, poněvadž viděl spásu jen v útěku po člunku. Již se domníval býti lovcem nemilosrdně opuštěn, když se zablesklo a hrozný křik, smíšený s bolestným sténáním zvěstoval, že našel posel smrti ze zákázonosné zbraně Sokolího Oka vyslaný, svou oběť. Po této nepatrné ztrátě ustoupili útočníci okamžitě, a opět bylo ticho a klidno jako před náhlou srážkou. Heyward použil tohoto příznivého okamžiku a přiskočil k Davidovi, aby omdlelého dovlekl do úzké rozsedliny, jež chránila sestry. Netrvalo dlouho a všichni se shromáždili na tomto poměrně nejjistějším místě.

„Skalp si chudřas zachránil,“ řekl Sokolí Oko, a lhostejně sáhl na hlavu Davidovu. „Ale máme zde důkaz, že není radno míti někdy příliš dlouhý jazyk. Bylo to čiré šílenství vystaviti šest stop masa a krve těm zběsilým divochům, a divím se jen, že živ vyvázl.“

„Tedy není mrtev?“ tázala se Kora hlasem, jehož zastřenost svědčila, jak její přirozená duševní síla bojuje se zděšením. „Můžeme raněnému pomoci?“

„Nikoliv, až se trochu prospí, vzpamatuje se opět a bude pak co živ moudřejší. Dones jej dovnitř, Unkase, a ulož jej na sasafrasové lůžko. Čím déle bude spáti, tím lépe pro něho, neboť pochybuji, že u těch divochů zpěvem se něco dokáže.“

„Tedy očekáváte nový útok?“ tázal se Heyward.

„Což mám očekávati od hladového vlka, že se spokojí soustem? Ztratili muže a mají ve zvyku, když se jim něco podobného přihodí, že ustoupí. Než zanedlouho je opět budeme míti v patách s novými úklady, jimiž budou hledět zmocniti se našich skalpů. Naší největší nadějí je,“ pokračoval, vztyčuje hlavu, a přes jeho drsnou tvář přelétl stín starosti, „držeti se na skále do té doby, až by nám Munro poslal nějakou pomoc. Dejž bůh, aby se tak stalo brzy a pod vedením vůdce, jenž dobře zná zvyky indiánské.“

„Slyšíte, Koro a Alice,“ řekl Heyward mladým dívkám, „že naději skládáme v starostlivost vašeho otce. Pojdte tedy do jeskyně, kdež jsme alespoň jisti před vražednými puškami nepřátel. Můžete pak poskytnouti trochu péče našemu raněnému druhovi.“

Když přistoupily k Davidovi, dával právě najevo známky vědomí.

„Dunkane!“ zastavila Kora plukovníka, když zamýšlel opustiti jeskyni.

Obrátil se a stál tváří v tvář děvčeti na smrt zbledlému, jehož oči soucitně se na něj upíraly, že pohnut ihned přiskočil k jejímu boku.

„Nezapomeňte, Dunkane, jak jest váš život nám všem potřebný, jak mnoho záleží na vaší obezřetnosti a starostlivosti, — zkrátka,“

dodala se zrádnou záplavou ruměnce na lících, „jak jste všem drahý, kteří nosí jméno Munroovo.“

„Může-li co zvýšiti ve mně prostou lásku k životu,“ řekl Heyward, mimoděk se ohlédnuv po Alici, „pak jest to jedině vaše tak dobrotivé doznání. Vojín jako já se boji vyhnouti nesmí; avšak naše úloha není tak nesnadná, neboť běží jen o udržení těchto krvelačných psů na několik hodin v náležité vzdálenosti od nás.“

Nečekaje ani odpovědi, zanechal sestry o samotě a spěchal vyhledat družinu lovcovu.

„Pravím ti, Unkase,“ právě řekl lovec, „nehospodářš příliš prachem, a náraz tvé pušky ruší jistotu rány. Málo prachu, málo olova, ale za to dlouhé rámě docílí u Minga smrtelný výkřik. Znáám to aspoň podle své zkušenosti s těmito chlapíky. Ale musíme opět zaujati každý své místo, neb nikdo neví, kdy a odkud Magua zašle svou smrtící ránu.“

Mlčky odebrali se Indiáni na svá místa, odkud přehlédli břeh a vodopád. Uprostřed ostrůvku rostlo několik zakrnělých smrčků a tvořilo malou houštinu, do níž vnikl Sokolí Oko s hbitostí jelena Heyward se k němu přidružil, načež oba vyhledali si podle možnosti nejlepší úkryt za křovím a skalními balvany porůznu roztroušenými.

Nad nimi se klenula lysá zaokrouhlená skála, již po obou stranách prováděla voda větrné své skoky a vrhala se do hlubin způsobem, jež nelze popsat.

Právě počínalo svítati, takže protější břehy nesplývaly již jen v tmavé obruby, a Sokolí Oko i jeho druh byli s to, aby rozeznali les a různé předměty v jeho hlubině

Uplynula dlouhá doba, co meškali v očekávání na stráži, ale nijaké známky nnesvědčily o novém útoku. Heyward se již těšil nadějí, že jejich zbraně byly záhubnější, než jak se sami domnívali, a že nepřátele úplně zahnavy. Když však svému druhu zjevil tyto myšlenky, zatřásl lovec hlavou a pochybovačně prohodil:

„Neznáte povahy Maguy, myslíte-li si, že tak brzo odtáhne, aniž

jediného skalpu vyzískal Bylo jich jistě čtyřicet, a ti znají dobře náš počet, aby tak brzo od svého útočení upustili. Pst! — Hleďte na vodu — tam, kde se o skálu láme! Ať nejsem živ, nepluj-li směli íi běsové až k nám na samý kraj skály, a je-li to ruka osudu, dostihli již také břehu ostrova! Pst! Člověče, ticho! Sice lebka vaše olysá jediným švihnutím nože.“

Heyward vystrčil hlavu ze svého úkrytu a spatřil, co vskutku pokládal za div odvahy a hbitosti. Voda spláchla kraj měkké skály tak, že nejnižší její svah byl méně příkrý a strmý, než bývá obyčejně u vodopádu.

Jeden díl po pomstě žíznících nepřátel vrhl se do peřejí a proudem se nechal odnáseti k ostrovu. Pakliže se jim odvážný čin podaří, dosáhnou svého účelu a zmocní se vyhlídnutých obětí.

Sotvaže Sokolí Oko domluvil, již čtyři hlavy lidské objevily se nad několika plovoucími kmeny, jež se porůznu vyskytovaly u těchto skal a podle všeho pohnuly divochy k tomuto odvážnému podniku. Zanedlouho i pátá postava vyplula nad zeleným okrajem vodopádu, trochu dále od pravého břehu ostrova. Divoch mocně zápasil, aby se dostal k bezpečnému břehu a podporován lesknoucí se vodou vztáhl již rámě po pomocné ruce jednoho ze svých druhů, když ho náhle uchvátil vír, vymrštiv ho nejdříve do výše. S rozepjatýma rukama a vyboulenými zraky zatočil se divoch a hned nato stržen byl proudem do pěnící se propasti. Pouze jediný, divý a zoufalý výkřik přehlušil hučení vodopádu, a pak opět všude bylo ticho jako v hrobě.

První myšlenkou šlechetného Heywarda bylo spěchati ubožákovi na pomoc, avšak železné rámě lovcovo pevně ho zadrželo.

„Chcete zavinití naši jistou smrt, a Mingům skrýš vyzraditi?“ přísně se tázal Sokolí Oko. „Raději uspoříme náboj, neboť jest nám nyní prach tak vzácný, jako dech štvanému daňkovi. Naplňte čerstvě pánvičky svých pistolí, neboť prach bude as mlhou zavlhly, a buďte k zápasu pohotově.“

Domluviv, přiložil prst ke rtům a vydal táhlý, pronikavý hvizd, jenž byl opětován od Mohykanů stojících na skalách na stráži. Heyward zpozoroval tu a tam několik hlav za vytonulým kmením, jež právě s toužou rychlostí, s jakou se zjevily, opět zmizely. Lehounký šustot upoutal jeho pozornost, a když se po něm ohlédl, spatřil Unkase, jenž se k němu připlazil.

Sokolí Oko promluvil k Indiánovi několik slov v delaváрске řeči, a mladý náčelník neohroženě zaujal své stanovisko. Heywardovi v horečném napětí byl tento okamžik nevýslovně trapný, lovec pak použil vhodné příležitosti a podával svému mladému druhu vysvětlení o správném užívání střelné zbraně.

„Ručnice, jež má dlouhou hlaveň, jest vyrobena z dobrého kovu,“ počal, „jest nejnebezpečnější ze všech zbraní v rukou zkušeného muže a vyžaduje silného ramene, bystrého oka, aby všechny své výhody přivedla k platnosti. Puškaři nerozumějí svému řemeslu, když zhotovují ty své ptáčnice a kara —“

Významné a tiché „uť“ Unkasovo ho zde přerušilo.

„Vidím je, chlapče, — vidím je!“ řekl Sokolí Oko.

„Shromažďují se k útoku, jinak by schovali svá černá těla za kmeny. Nu, nechť!“ dodal a zkušeným zrakem prohlédl svou ručnici, „jejich vůdce jde jisté smrti vstříc, byť to byl sám Montcalm.“

V téže chvíli zachvěl se vzduch rykem divochů, z nichž čtyři na dané znamení vyskočili ze svého úkrytu. Heyward hořel dychtivostí a chtěl se jim vrhnouti vstříc, avšak řídě se příkladem Unkasovým a lovcovým potlačil svou horlivost a zůstal státi na svém místě. Když se nepřátelé s hlasitým křikem a divokými skoky přes černé hrboly skalní na několik metrů přiblížili, namířil Sokolí Oko, a jeho ručnice vychrlila všechn svůj smrtící obsah. Nejřednější Indián vyskočil do výše, jak poraněná zvěř a střemhlav se zřítíl mezi ostré úskalí.

„Nyní je řada na tobě, Unkase!“ zvolal lovec a s jiskřícími zraky tasil svůj dlouhý nůž, „naměř na onoho vřískavého ďasa vzadu, s těmi ostatními budeme již hotovi.“

Lovcův rozkaz byl vykonán, měli bojovati již jen se dvěma divochy. Heyward podal jednu ze svých pistolí lovcí, a společně seběhli nepřátelům vstříc; stejně vypálili své zbraně a stejně se cíle chybili.

„Vždyť jsem to věděl,“ zabručel lovec a odhodil s trpkým úsměvem ničemnou zbraň daleko do vodopádu. „Jen pojdte, pekelní psi! Seznáte muže bez bázně, v jehož žilách proudí krev ryzích bělochů!“

Sotvaže dořekl, stál před ním divoch jak obr, s hroznou tváří, kdežto Heywardovi bylo popadnouti se do křížku s druhým protivníkem.

Sokolí Oko a jeho odpůrce hbitě uchopili druh druhá za vyzdvižené rámě s osudným nožem a dobrou minutu zírali si do očí, hledíce nabýti poznenáhlu vrchu a soupeř nad soupeřem rozvinutím veškeré síly mocných svých paží. Konečně však otužilé a obratné rámě lovcovo zvítězilo nad méně cvičenými údy divocha, jehož rámě zvolna klesalo v stisku lovcovy dlaně. Sokolí Oko vyprostil ozbrojenou ruku se svírajícího zajetí a v okamžení vrazil břitkou zbraň nepříteli do nahých prsou.

Heyward zatím podstupoval souboj mnohem nerovnější, neboť lehká jeho šavle byla již po první ráně ve dvě zlomena, takže byl nyní bezbranný a odkázán pouze na své pěsti. Nechybělo mu nic ani na odvaze, ani na síle tělesné, proto přece však těžce mu bylo bojovati se soupeřem, jenž se mu vyrovnával. Na štěstí podařilo se mu brzo odzbroititi odpůrce, jemuž vyrazil nůž z ruky, takže nyní na obou stranách napjata všecka síla, aby druh druhá shodil do závrtné propasti vodopádu. Každou minutou blížili se ke kraji záhuby. Divoch sevřel hrdlo Heywarda, jenž viděl pekelný úsměch divocha, kochajícího se již předem pomstychtivou nadějí, že nepřítel s sebou strhne v jeden hrob. Cítil, jak mu síly ubývají, a podléhal přemoci Indiánově ve smrtelných úzkostech. V tomto okamžiku největšího nebezpečí mihla se mu před zrakem černá paže

s lesklým nožem — a hned nato ruce jeho soupeře s podřatými žilami se uvolnily, ponechávající ho ve spasném náručí uchvátivšího jej Unkasa.

S vytřeštěným zrakem zíral na divou a zoufalou tvář svého nepřítele, jenž ztrnut nezdarem svého útoku kácel se v příštím okamžiku do bezedné propasti.

„Do skrýše! Do skrýše!“ zvolal Sokolí Oko, zprostit se svého odpůrce; „do skrýše — komu život milý. Boj je jen zpola ukončen!“

Mladý Mohykán vyrazil výkřik vítězství a táhl Heywarda s sebou vzhůru po svahu, odkud ze své skrýše za křovím a skalami před chvílí k boji vyběhli.

VIII.

Osudný obrat.

Výstraha Sokolího Oka nebyla nadarmo.

Zdalo se, že divoši s protějšího břehu pozorují zápas ani nedýchajíce. Rychlé pohyby, těsná objetí zápasících činily každou ránu z pušky nemožnou, neboť se báli, aby nezasáhli místo protivníka svého přítele. Sotvaže se však tento boj rozhodl, strhl se hrozný řev, jakého jen rozpoutané vášně mohou býti původem. Mnoho výstřelů tomuto křiku následovalo, jež se odrazily od skály, jako by útočníci chtěli svůj bezmocný vztek vyliti si na neživých svědcích nešťastného zápasu.

Čingášgúk, až dosud chladný a nečinný svědek oné šrůtky, odvětil salvám dobře rozmyšlenými a dobře mířenými ranami. Když zazněl Unkasův vítězný křik, odvětil potěšený otec krátkým výkřikem, načež však prozrazoval svou přítomnost jen ranami z ručnice.

Tak uběhlo několik minut, a ačkoliv kulky lítaly jak lískové oříšky, žádná neporanila ukryvajících se za skalami a křovím, takže pouze jen David zůstal z malé tlupy poraněn.

„Ať jen si vyháží svůj prach,“ řekl rozvázný lovec. „Až bude po všem, najdeme zde hezkých pár kulek, a ti zběsilci budou toho snad míti dříve dost, nežli se dočkáme, aby skály o milosrdenství prosily, Unkase, můj hochu, mrháš prachem, neboť přebíjíš pušku, ta sebou pak škubne a cíle řádně nestihne. Řekl jsem ti přece, abys toho zpropadence sebral pod bílou čarou jeho tetování, ano, něco jiného by bylo, kdyby tvoje koule byla šla o vlas, ale ona trefila o dva palce

nad ní. Mirgové mají hluboké kořeny, a lidskost vyžaduje, abychom s těmi hady nadělali krátkých cavyků.“

Hrdé tahy mladého Mohykána se zjasnily úsměvem, kterýž vyrazil, že Unkas porozuměl nejen angličtině, ale i smyslu, ač neodpověděl, ani lovcí neodmlouval.

„Nestrpím, abyste Unkasovi vytýkal nedostatek rozvahy a zručnosti,“ řekl Heyward. „On mi zachránil život způsobem co nejodvážnějším a nejochotnějším, kterým si získal přítele, jenž nezapomene nikdy na povinnost své vděčnosti.“

Unkas se vzpřimil a podal Heywardovi ruku ke stisknutí. Jinoši si takto osvědčili své přátelství a podívali se jeden druhému do očí, takže Heyward pozapomněl na povahu i stav svého divého druha. Sokolí Oko sledoval s radostí tento přátelský projev a řekl:

„Stává se často v pustině, že si přátelé navzájem zachrání život. Zdá se mi, že jsem již jednou právě takový čin prokázal Unkasovi, a jak se pamatuju, stál on už asi pětkrát mezi mnou a smrt třikrát před Mingy, jednou když jsme Horikán přecházeli, a jednou —“

„Tato rána byla líp než dobře namířena!“ zvolal vtom Duncan a bezděčně odskočil pied kulkou, jež právě po jeho straně se o skálu odrazila. Sokolí Oko zvedl neforemný kov a zkoumaje jej, vrtěl hlavou, řka:

„Nikdy se padající olovo neplacatí! Tato koule jako by s oblak přišla!“

Tu se puška Unkasova opatrně zvedla k oblakům a vábíc zraky všech směrem k místu, kde se jim celé tajemství vysvětlilo. Na pravém břehu řeky, téměř jim naproti stál dub, který máje nedostatek volné prostory, naklonil se tak velice kupředu, že jeho větve skláněly se daleko nad ramena řeky, tekoucí na této straně. Na dubě v chudé koruně mezi řídkým listím uhnízdil se posupný divoch, jenž se skrýval za peň stromu, po výstřelu však vykukoval, chtěje se přesvědčiti o výsledku zrádného svého výstřelu.

„Ti ěasi slezou nebesa, aby měli blíže k naší záhubě!“ prohodil

Sokolí Oko. „Držte ho na mušce, dokud nepřipravím svou zbraň, a pak mu vpálíme kouli se dvou stran do těla.“

Když pak za nedlouho lovec dal znamení, vypálil s Unkasem společně. Z ručnic se zablesklo, a vysoko do povětří odlétla kůra, a vítr roznesl listí z dubu. Indián se divoce zachechtal a odpověděl jim kulkou, jež srazila Sokolímu Oku čapku s hlavy. Z lesa zahlaholil opět ryk divochu, a kulky svištěly jako krupobití nad hlavami obležených a nedovolily jim se hnouti s místa, činíce je tak snadno terčem divocha na stromě sedícího.

„Tomu musíme pomoci!“ zvolal lovec a ohlížel se nepokojně. „Zavolej svého otce, Unkase, potřebujeme všechny své zbraně, abychom onu nestvůru dolů dostali.“

Dané znamení přivolalo Čingašgúka na místo, dříve než Sokolí Oko nabil svou ručnicí. Když uvědomili tohoto statečného a zkušeného bojovníka o místě jejich nepřitele, odvětil jen krátkým „uť“, načež se s druhý svými tiše radil. Nato pak každý z nich klidně zaujal dřívější své místo, aby provedli umluvený plán.

Divoch, vida že je prozrazen, páčil s dubu neustále, avšak bezvýsledně. Ostražitost našich přátel číhala vždy, kdykoliv jen dost málo se odkryl, a nepopřáli mu času, aby mohl náležitě mířiti. Tím však nezamezili přece, aby všechny jeho kulky nepadaly v jejich střed. Heywardův šat, jenž ho činil nápadnějším, byl mnohými kulkami prostrílen, z nichž jedna zasáhla i plukovníkovo rámě.

Huron, citiv se dlouhou trpělivostí svých nepřátel jistějším, naklonil se v horlivosti poněkud více z úkrytu, a Sokolí Oko ihned rozeznal část jeho nohy, jež se několik palců za kmenem povyšínula. Rázem vybuchly pušky obou Mohykánů, a divoch sklonil se k raněnému údu skýtajе tak určitý cíl puškám svých nepřátel. Sokolí Oko rychle přiložil k líci zbraň a vypálil k vrcholí dubu. Listí se rozlétklo, a Indián pustil pušku; hned na to padal sám a při pádu zachytil se za nižší větev, na níž zůstal viseti, drže se jí křečovitě oběma rukama.

„Mějte slitování a palte ještě jednou,“ zvolal Heyward, odvraceje oči při pohledu na člověka v tak mučivém smrtelném postavení.

„Ani broku!“ vzkřikl neúprosný lovec. „Smrt ho nemine, a my nemáme prachu nazbyt, neboť tyto Indiánské boje trvají často po několik dnů. Zde platí: buď jejich skalpy, neb naše! A bůh, jenž nás stvořil, vstípl nám také lásku k životu.“

Přísné a neústupné této mravouce, ve kteréž se poжил cit s rozumem, nikdo se neprotivil. Les ztichl, ztichla střelba, a zraky všech, přátel i nepřátel, upjaly se na nešťastníka, jenž se houpal mezi nebem a zemí. Třikráte lovec namířil jat jsa soucitem a třikráte sklonil zbraň maje na mysli budoucnost. Vítr kolébal větví, a ani vzdech, ani sténání, nevyšlo ubožáku z úst, ač byly chvíle, kdy i z dálky rozeznali, jak z očí jeho srší nenávisť, a jak se měděné rysy jeho tváře znetvořují posledním zoufalým utrpením. Konečně jedna ruka Huronova klesla umdlena k boku. Zoufale, ale marně namáhal se větev znovu uchopiti, a všichni viděli divocha, an zuřivě lapá do prázdna.

Jako blesk proletěla vzduchem rána z ručnice Sokolího Oka — údy nešťastníkovy se zachvěly, hlava sklesla kupředu, a mrtvola sletěla do pěníci se vody; zavřel se nad tělem divý proud, a navždy zmizela mrtvola nešťastného Hurona.

Tomuto činu nenásledoval vítězný křik. Mohykáni s pocitem děsu dívali se na sebe. Z lesů zazněl pouze jediný výkřik, a pak bylo všude ticho.

Sokolí Oko potřásl hlavou nad okamžitou svou slabostí a řekl:

„Poslední rána z mé pušky, poslední koule z mé zásoby; toť klukovský kousek! Toť přece jedno, spadl-li by do vody živ či mrtev. Však by už ničeho necítil a byl by hotov dřív či později. Unkase, můj hochu, sejdi dolů do člunu a přines velký růžek s prachem. Toť všečen náš prach a jakože znám Mingy, spotřebujem jej do posledního zrnka.“

Sotva uplynulo několik minut, co je Unkas opustil, zanechav

lovce, an rub na rub mrzutě zobracel prázdný růžek. Z tohoto marného zkoumání vyrušen byl hlasitým a pronikavým výkřikem Unkasa, podle něhož i necvičené ucho Dunkanova seznalo předzvěst nové a nepředvídané nehody.

Heyward v bázni o drahocenné mu klenoty, jež jeskyně skrývala, se vzchopil, nic nedbaje, v jaké se vydává nebezpečí. Stejnou myšlenkou puzeni spěchali druhové za ním a hnali se úprkem, jímž byli chráněni před stíhajícími střelami, nazpět k ochranným slujím. Hlasitý křik vylákal sestry i raněného Davida ze skrýše, a v malé chvíli zvěděla celá družina o nehodě, jež je stihla a jež otrásla i chladnou rozvahou mladého Indiána.

Nedaleko skály plynula malá kocábka po vlnách proudu, a bylo na prvý ráz zjevno, že jest řízena jakousi tajnou silou.

Lovec spatřiv, co se děje, ihned téměř mimoděk, povznesl zbraň k líci; od kohoutku s křesadlem se zablesklo v sršivých jiskrách, avšak rána nevyšla.

„Pozdě již, pozdě!“ řekl a sklonil mrzutě zbraň. „Ten lotr se dostal do proudu, a kdybychom měli nevím co prachu, tak, jak pluje, sotva by ho kulka našla.“

V témž okamžiku vystrčil smělý Huron hlavu nad člun a mávaje rukama bystře klouzal po vlnách. Vyrazil jásočný ryk, známé to heslo zdaru. Na tento výkřik zazněla z lesů hlučná odpověď, a smích tak radostně pošklebný, jako by sto ďáblů se radovalo z pádu říše křesťanské.

„Směje se ti lehce, čertovo plémě!“ řekl lovec a posadil se na skálu, lhostejně pustiv pušku na zemi. „Tři ručnice, tři nejlepší ručnice nám nejsou více platný nežli stéblo trávy aneb loňské daňcí parůžky!“

„Co tu činiti“ tázal se Heyward, jehož malomyslnost ustoupila odhodlanosti k srdnaté odvěti. „Co z nás bude?“

Sokolí Oko neodvětil a pouze prstem si vykreslil kroužek nad hlavou, takže všichni pochopili smysl této němé odpovědi.

„Snad přece ne. Stav náš snad přece není tak beznadějný!“ zvolal Heyward. „Huroní nejsou ještě na našem ostrůvku — mužem zatarasiti jeskyně; nedopustíme, aby k břehu přistáli!“

„Jak to chcete provést?“ tázal se klidně lovec. „Unkasovými šípy, nebo slzami žen? Marno, marno! Jste mlád, bohat a máte přátele.“

Těžko se umírá v takovém věku; vím to, než,“ — pokračoval, pohlížeje na Mohykány, „nezapomeňme, že jsme muži, a ukážeme těm ďasům, že běloch se smrti neleká, udeřila-li jeho hodina.“

Duncan se rychle obrátil, aby viděl, co upoutalo pozornost všech očí, a to, čeho se nejvíce obával, viděl skutečněno chováním Indiánů. Čingašgúk důstojně zaujal místo na skalním svahu a odložil již svůj nůž i tomahavk, chystaje se sejmouti i orlí pero s hlavy. Hladil si jediný chochol vlasů a jal se jej připravovat k službě ohavné a poslední. Zádumčivá tvář jeho byla klidná a divoké, bojovné nadšení mizelo z jeho jiskrných zraků, ustupujíc výrazu důstojnějšímu blízkého osudu.

„Naše postavení není, nemůže býti tak beznadějno,“ řekl Heyward. „Pomoc naše jest třeba v tomto okamžiku zcela blízko. — Nevidím nepřátel! Jsou bojem umdleni, při němž se tak daleko odvážili, aniž jim z něho vyplynula zvláštní nějaká kořist.“

„Může trvati minutu i hodinu,“ řekl Sokolí Oko, „nežli nás toto hadí plémě přepadne, nejspíše již jsou na doslech. Ale jistě přijdou, a dojista takovým způsobem, jenž nám ani sebe menších nadějí neskytá. — Čingašgúku“, obrátil se k tomuto v řeči delavarské, „bratře, poslední boj jsme spolu bojovali a Maquaové jásati budou nad smrtí velkých dvou Mohykánů a Bílé tváře, jejichž očím jsou noc a den stejný, a jimž mračné chmury nebyly ničím víc, než výparý lesních studánek!“

„Nechte jen plakati ženy Mingův nad jejich mrtvými,“ odvětil Indián se svou zvláštní hrdostí a určitou odhodlaností. „Veliký Had Mohykánů vplížil se do jejich vigvamů, a otrávil jedem vítězných jejich výkřiky; osiřelých dítek kvílení mísí se v písně jejich, any oplakávají

smrt otců svých! Co sněhové roztáli, leží již dvanácte bojovníků daleko od hrobů kmene svého, a nikdo nepoví, kde je možno nalézt, až umlknou rty Čingašgúkovy! Nechte je, ať nejostřejší vyťasí nůž a nejprudší rozmáchnou tomahavk, neboť mají v ruce jednoho ze svých nejúhlavnějších nepřátel! Unkase, můj hochu, poslední ratolesti kmene ušlechtilého, zavolej na skety, ať si pospíší, jinak obměkčí se srdce jejich a stanou se ženami!“

„Hledají své mrtvé mezi rybami!“ odvětil mírným hlasem mladý náčelník; „Huroní plují se slizkými úhoři! Padají s dubů jako zralé ovoce, a Delaváři se tomu chechtají!“

„Tak jest,“ pravil lovec, jenž naslouchal pozorně těmto řečem, „rozehřály se indiánské city, a brzy budou vyzývati

Maquaje, aby vše co nejrychleji ukončili. Co se mne týče, mne, muže z čistého plemene bělochů, tož jsem odhodlán zemřít tak, jak mému rodu sluší, bez láteření na rtech, bez trpkosti v srdci!“

„Proč právě zemřít?“ tázala se Kora přistupujíc blíže. „Cesta jest na obou stranách volna, prchněte tedy do lesů a proste boha o pomoc. Jděte, stateční mužové, jsme vám příliš velkou vděčností vázáni, a nechceme vás ještě více poutati k nešťastnému svému osudu.“

„Neznáte, paní, lsti Irokézů, myslíte-li, že nechali v lese cestu volnou,“ odvětil Sokolí Oko, „avšak věru proud tam dole brzy by nás odnesl z dosahu jejich pušek.“

„Zkuste to tedy po řece. Proč váhati a zvětšovati tak počet obětí našich nemilosrdných nepřátel?“

„Proč?“ odvětil lovec pyšně rozhlížeje se kolem, „poněvadž lépe muži, aby zemřel, spokojen jsa sebou, než aby žil za. výčitek svědomí. Jaké odpovědi bychom pak Munroovi dali, když by se nás tázal, kde a jak jsme jeho děti opustili?“

„Jděte k němu a řekněte mu, že vás posílám s prosbou, aby nám poslal pomoc,“ řekla Kora, přistoupivši k lovcovi, zaujata přílišnou horlivostí, „řekněte mu, že je Huroni unášejí do severních pustin, ale opatrností a rychlostí budou zachráněni. Bude-li však vůle boží,

a jeho pomoc přijde pozdě,“ dodala a pevnost jejího hlasu kolísala, „pak mu doneste lásku, požehnání a poslední modlitbu jeho dcer, vyzvěte ho, aby neoplakával jejich osudu, ale s pokornou důvěrou žil v očekávání blaženého shledání tam na věčnosti.“

Drsné líce lovcovy se zachvěly při této rozmluvě, a když dívka ukončila, podepřel si bradu dlaní, jako by hluboce o jejím návrhu přemýšlel. Potom prohodil:

„Její slova jsou rozumná. Ba — jsou prodchnuta duchem křesťanským. Co by mohlo býti pokládáno u rudocha za dobré a rozšafné, může býti považováno za hřích u bělocha, jehož krev jest neposkvřena. Čingašgúku! Unkase! Slyšíte a chápete slova černoooké děvy?“

Vážně a důrazně rozmlouval s Indiány, kteří pozorně naslouchali. Starší chvíli přemýšlel a pak kývl na znamení souhlasu, řka po anglicku „dobře“ s emfatickým přízvukem jeho národnosti vlastním. Zastrčiv pak nůž a tomahavk za pás, ubíral se mlčky ke kraji skály, jež byla co nejvíce ukryta před dohledem nepřátel s protějšího břehu. Tam se na chvíli zastavil a významně ukázav k lesům dolů, promluvil několik slov ve svém jazyku, jako by chtěl naznačiti zamýšlenou cestu. Pohrouživ se pak do vody, zmizel zrakům, jež úzkostlivě sledovaly jeho pohyby.

Lovec ještě váhal, aby mohl několik slov promluvit ke zmužilým dívkám.

„Vyskytne se moudrost časem u starých i u mladých,“ řekl jí, „a vaše slova jsou moudrá, ne-li ještě více než to. Po- vedou-li vás do lesů, lámejte při chůzi větve křoví a učiňte svou stopu pokud možná zřejmou, neboť máte přítele, který půjde kraj světa za vámi, než aby vás opustil.“

Potrásl Koře rukou a s bolestným pohledem na svou pušku odložil ji stranou v odlehlém koutě. Pak zamířil k onomu místu, kde byl Čingašgúk zmizel. Rozhlédnuv se ještě jednou truchlivě kolem dokola, řekl:

„Jen míti dostatek prachu a nikdy by se nám té hanby nebylo dostalo!“

Za okamžik na to zmizel pod vodou, jež se nad ním zavřela.

Oči všech obrátily se k Unkasovi, jenž s nepřekonatelnou lhostejností stál tu opřen o skálu.

Kora čekala chvíli, pak ukázala k řece a pravila:

„Vašich přátel nikdo nezpozoroval; jsou patrně již v bezpečí; není čas, abyste jich následoval?“

„Unkas zůstane,“ řekl mladý Mohykán klidně svou nedokonalou angličtinou.

„Aby zvětšil hrůzy našeho zajetí a zmenšil naději na naše vysvobození? — Jděte, nestatečný, mladý muži!“ řekla Kora a sklopila oči před ohnivým zrakem Indiánovým. „Jděte k mému otci a buďte poslem naší důvěry. Nechť vám svěří prostředky, jimiž by své dcery vykoupil! — Jděte — přeji si, abyste šel — prosím vás!“

Zamračilo se klidné čelo mladého bojovníka, ale neváhal déle, kráčel přes skály a ponořil se do vln.

To vše vyžadovalo jen několik málo minut drahocenného jim času. Kora obrátila se s chvějícími se rty k Heywardovi.

„Slyšela jsem chválit vaši zručnost v plování, Dunkane,“ pravila. „Následujte moudrého příkladu těchto prostých, věrných duší.“

„Takovou věrnost žádá Kora Munroova od svého ochránce?“ řekl mladý muž, smutně a trpce se usmívaje.

„Není příhodná chvíle k marnivým a nicotným výrokům,“ odvětila, „nastal okamžik, ve kterém všechny povinnosti třeba stejně uvážiti. Zde nám nemůžete prospěti, však musíte svůj drahocenný život si zachovati pro jiné bližší přátele.“

Neodpověděl. Pouze jeho oči významně spočinuly na Alicině krásné postavě, jež se k němu vinula s vroucností dítěte.

„Považte,“ mluvila Kora dále, a zřejmý byl její boj s prudkou bolestí, již vyvolaly její obavy, „považte, nejhorší, co nás očekává, jest jen smrt; dluh to, jež každý z nás dříve či později musí splatiti.“

90 Poslední Mohykán

„Jest ještě větší zlo nežli smrt!“ řekl Heyward, „a to nemůže odvrátiti přítomnost věrného ochránce.“

Kora ustala od dalších proseb a odvedla Alici téměř bez sebe do nejodlelejšího koutku jeskyně.

IX.

Zajati.

S rozrušenou duší, plnou rozčilujících scén nedávného boje, divně pociťoval nyní Heyward náhlý přechod do hlubokého ticha, a snadně vznětlivé jeho obrazotvornosti se vše předcházející zdálo snem. Sotva mohl uvěřiti, že to vše byla krutá skutečnost.

Až dosud nevěděl, co se stalo s druhy, kteří se svěřili divému proudu, a úzkostlivě naslouchal, zda se neozve nějaký signál, jenž by zvěstoval dobrý nebo zlý výsledek odvážlivého toho podniknutí. Však jeho pozornost byla marna; s Unkasem zmizela každá stopa po srdnatých jeho pomocnících, a tak byl Heyward v úplné nejistotě o jejich osudu.

Ve chvíli této trapné nejistoty neváhal Heyward a rozhlížel se po okolí, zapomínaje na ochranné přístřeší skal, jehož mu ještě před okamžikem bylo tak nutno. Avšak marno bylo všechno namáhání vypátrati někde stopu nepřátel, rovněž tak jako zvědět něco o osudu jeho společníků.

Lesnatý břeh řeky byl liduprázdný a pustý, jako by na něm živoucího tvora nebylo. Zmlkl hluk, jenž ještě před okamžikem lesy se rozléhal; pouze hučení vod se chvělo vzduchem, v nevyzpytatelném rozmaru přírody tu slábnouc a znova se zesilujíc. Říční pták dravec, odpočívající na nejvyšším vrcholku uschlého smrku, jenž byl bezděčným divákem této šrůtky, spustil se nyní s vysokého svého sídla a snášel se ve velikých kruzích nad vodu slídě po kořisti; a straka, umlkší před drsnými pokřiky divochů, opět se ozvala nelibými skřeky, jako by se cítila bezpečná v pokojné državě své říše. Z těchto přirozených výjevů samoty prosvítala Dunkanovi

nová naděje, a v duchu se již připravoval k dalším obtížím cesty, od-
dávaje se v srdci nové důvěře.

„Hurony jako by země pohltila,“ řekl Davidovi, jenž se ještě docela nezotavil, „vraťme se zatím do jeskyně a ponechejme ostatní Prozřetelnosti.“

„Pamatuji se, že jsme se dvěma sličnými dívkami prozpěvovali k chvále boží,“ odvětil poněkud ještě vyděšený zpěvák, „pak jsem byl za své hříchy potrestán — oči mně zavřel šalebný spánek, ve kterém jsem slyšel děsný, pekelný ryk, jako by se byl přiblížil soudný den, a příroda zapomněla na všecku svoji harmonii.“

„Ubohý příteli! Ovšem, že jste nebyl daleko svého posledního dne. Vstaňte a následujte mne, dovedu vás na místo, kde uslyšíte než ozvěnu svých vlastních zpěvů.“

„Jaká libozvučnost v tomto spádu, a hučení velikých vod je smyslům příjemné,“ řekl David a tiskl ruku na čelo, „není již naplněn vzduch hulákáním a rykem jakoby zakletých duchů —“ .

„Již není, již není,“ přerušil ho Heyward netrpělivě, „nyní ustal; a ti, co jej způsobili, bohdá, odešli též! Všude je klid a mír. Pročez pojďme tam, kde klidně zpívati můžete své žalmy.“

David se smutně usmál, a paprsek radosti ozářil jeho čelo, když slyšel Heywarda mluvit o jeho oblíbeném zaměstnání. Ihned se vzbudil a dal se odvésti k místu, jež slibovalo nezkalenou útěchu oslábým smyslům jeho. Duncan popadl otep sasafrasu a úzkostlivě jí zakryl každou známku otvoru. Za touto chatrnou ohradou zavěsil opony, jež zde lovci zanechali.

V zadní části jeskyně se značně tímto opatřením zešerilo, do přední části však padalo slabé světlo úzkou rozsedlinou, kterou šumělo jedno rameno řeky, aby se pak o něco níže spojilo se svým bratrským proudem.

„Nelíbí se mi zásada divochů, jež záleží v upuštění od dalšího boje v případech jen zdánlivě ztracených,“ řekl Heyward zaměstnán zmíněnými přípravami, aby dodal své družině jisté zmužilosti. „Naše

heslo, jež zní: dokud dechu, dotud naděje, je mnohem více uspokojující a vojenskému žití přiměřenější. Vám, Koro, neplatí moje slovo útěchy a povzbuzení. Vaše duševní síla je veliká, ale což nemáme konejšiti ono děcko chvějící se ve vašem náručí?“

„Jsem pokojnější, Dunkane,“ řekla Alice, pozdvihujíc hlavu s ňader sestřiných, kdež vyplakávala své hoře, „mnohem pokojnější! V tomto úkrytu jsme zajisté bezpečni a doufejmež v ony šlechtné lidi, kteří z lásky k nám již tolik učinili.“

„Nyní mluví naše věrná Alice jako pravá dcera Munroova!“ zvolal Heyward a stíkl jí ruku. Pokročiv ke vchodu jeskyně, pokračoval: „Muž, maje dva takové příklady zmužilosti po svém boku, musil by se stydět, pakliže by chtěl býti méně než hrdinou!“

Posadil se doprostřed jeskyně a sevřel v pěsti svou zbývající pistolí, kdežto cukající se víčka jeho očí prozrazovala chmurnou a zoufalou jeho odhodlanost. „Přijdou-li přece jen Huronové,“ zašeptal tiše, „nezmocní se naši tvrže tak lehce, jak si myslí.“ S těmi slovy opřel hlavu o skálu a jako by vyčkával další události s trpělivostí maje oči upřeny na rozsedlinu, již vnikalo světlo.

Uplynula chvíle dlouhého mlčení, kde všichni téměř nedýchali. Ranní vánek vkrádal se již do jeskyně a prospěšně účinkoval na nervy našich přátel. Když plynula minuta za minutou, aniž jejich klid a bezpečnost byla porušena, opanoval znova blahý cit naděje úzkostí sevřená prsa jejich, ač každý odkládal vysloviti, co příští minutou mohlo býti zmařeno.

Jen David zůstal stále stejný. Jeho zhublou tvář ozařoval paprsek z otvoru a padal na malou knížku, jejíž ohmatané listy zpěvák horlivě obracel, jako by hledal stavu jejich přiměřenou píseň. Konečně zdálo se, že našel, co tak horlivě hledal. Bez dalšího výkladu zvolal: „Ostrov Wight!“ Byl to titul oblíbené jedné písně amerického žaltáře. Potom chopiv se ladící své píšťaly, a vyloudiv z ní náležitý akord, jal se preludovati s velmi líbezným přízvukem jímavého a melodického hlasu.

„Není to nebezpečno?“ tázala se Kora upírajíc tázavé své černé oči na Heywarda.

„Ubožák! Jeho hlas jest tak slabý, že nepřehluší hukotu vodopádu,“ zněla odpověď. „Přejte mu té radosti, když nám tím neuškodí.“

„Ostrov Wight!“ opakoval David s důstojností, jíž byl přivykl a jež vždy utišovala všechen šepot jeho žáků. „Jest to pěkný nápěv, a jeho slova jsou vážná; pročež zazpívejme si jej s náležitou úctou.“

Zamlčel se na několik minut, jako by chtěl docílití tím bedlivější pozornosti svých posluchačů, načež počal zpívati. Hlas jeho byl sice slabý, přes to však anebo snad i proto zněl tak pohnutlivě a dojemně, že oči Aliciny se zaleskly, když naslouchala, svaté, s opravdivou zbožností přednášené písní. Také Kora projevila úsměvem své zalíbení nad horlivostí jmenovce velkého židovského krále, ba i sám Heyward upřel vážně a zmužilé oči, jež až dosud tkvěly na vchodu jeskyně, s mírnějším výrazem na Davida.

Zjevná sympatie posluchačů povzbudila záhy pěvce do té míry, že jeho hlas nabyl plnosti a zvučnosti nikoliv na újmu přednesu. Jeho síly se vzpružily, a jeskyní se rozlehly táhlé a zvučné tóny dojemné melodie.

Tu rázem ohromil posluchače strašlivý výkřik, že okamžitě se i zpěvák zajíkl.

„Jsme ztraceni!“ zvolala Alice a vrhla se Koře do náruče.

„Dosud ne, dosud ne!“ vzkřikl rozčileně Heyward, „zvuk přichází ze středu ostrova; patrně spatřili mrtvolky svých druhů. Dosud nejsme vyzrazeni, a jest tedy ještě naděje.“

Ačkoliv byla čáka na útěk velice slabá ba skoro pochybná, přece se neminula Dulkanova slova účinku. Povzbudila sestry v takové míře, že očekávaly další věci v klidu a pokoji. Následoval druhý výkřik, a pak se vriskající hlasy blížily s různých stran ostrova k onomu místu.

Zvuky tyto draly se pak se všech stran k jeskyním. Několik

divochů volalo na své druhy na břehu řeky, a ti jim zase odpovídali. Byl to strašný povyk, jenž se mísil s ryky ještě drsnějšími, jež vycházely z hlubokého dna propasti.

Zkrátka se všech stran ozývaly se strašlivé zvuky, a přirozeno, že ustrašená společnost ve skále se domnívala býti ve středu tohoto hluku. A když pojednou se vítězný ryk strhl jen málo kroků od tajného vchodu jeskyně, opustila Heywarda všechna naděje, i myslil již, že jsou vyrazeni. Avšak ulevilo se mu, když slyšel, že se hlasy shromáždily na onom místě, kde lovec tak nerad zanechal svou ručnici. Z hatmatilky jejich indiánského nářečí bylo možná rozeznati netoliko jednotlivá slova, ale i celé věty.

„Dlouhá karabina! Dlouhá karabina!“ zahlaholily všechny hlasy, takže lesy vracely ozvěnou svou jméno, jež, jak se Heyward dobře pamatoval, dáno bylo od nepřátel pověstnému lovcovi a vyzvědači vojska anglického. Poznal, že to není nikdo jiný, než jeho druh Sokolí Oko.

„Dlouhá Karabina! Dlouhá Karabina!“ znělo od úst k ústům, až se celá rota shromáždila okolo trofeje, již pokládali za důkaz smrti jejího pána. Po hlasitém rokování, jež bylo chvílemi přerušeno výbuchy divé radosti, indiáni se opět rozešli. A vzduch chvěl se jménem nepřítele, jehož mrtvolu, podle domnění Heywardova, doufali naléztí ukrytou v některé z rozsedin ostrova.

„Nyní,“ zašeptal plukovník chvějícím se hlasem, „nastal rozhodný okamžik. Ujde-li jim skrýše naše, jsme zachráněni. Rozhodně však jsme ujistěni, že naši přátelé šťastně proklouzli, a doufejme proto, že za malé dvě hodinky tu bude pomoc od Webba.“

Nastalo děsivé mlčení, jež trvalo po několik minut. Heyward dobře věděl, že divoši prohledávají s větší opatrností a bedlivostí nežli předešle.

Několikráte slyšel Heyward jejich kroky těsně u hradby sasafasové. Konečně větve povolily, a cípek vlněné záclony spadl, takže slabý paprsek světla vnikl do jeskyně.

Kora, k smrti polekaná, přitiskla Alici k srdci, a Heyward rychlostí blesku vyskočil. V témže okamžiku ozval se výkřik, jako by vycházel z vnitra skály, a tu všichni poznali, že indiáni našli vchod do vedlejší jeskyně. Podle počtu hlasů dalo se souditi, že celá tlupa se shlukla uvnitř anebo kolem u vchodu do skrýše.

Obě jeskyně byly tak blízko sebe, že se Dunkan vzdal veškerého pokusu o útek. Postavil se tedy před děvčata a Davida, aby je svým tělem chránil před útokem. Puzen zoufalstvím nad jejich postavením, přikročil těsně k nuzné hradbě, jež je dělila vzdáleností pouze několika stop od nepřátel, a přiložil oko k nahodilému otvoru, aby se podíval, co Indiáni venku provádějí.

V dosahu jeho paže stál k němu zády obrácen obrovský Indián, jehož důrazný a pánovitý hlas jako by uděloval rozkazy. Přední jeskyně byla již plna divochů, již řádili v prostém nábytku lovcově vše na ruby obracejíce, a drancujíce, kde co mohli. Davidova rána zbarvila listí sasafrasové krví, jež dodávala keři barvy v ten čas neobyčejné. Divoši spatřivše tento důkaz svého úspěchu, propukli v takový řev, jako psi když se rozštěkají naležše ztracenou stopu zvěři. Jali se rváti vonné lůžko a vynášeli větve z jeskyně na spojující chodbu protřásající je, jakoby v nich hledali muže, jehož nenáviděli i se ho báli odedávna.

Jeden z divochů, Indián divokého a hrozného vzezření, přiblížil se k náčelníkovi nesa náruč choje a s jáсотem mu ukazoval tmavočervené skvrny, jimiž byla potřísněna. Radost svou projevoval nevázanými výkřiky, jejichž smysl Heyward poznal z častého opakování jména „Dlouhé Karabiny“. Indián zajásal a hodil chrástí na hromadu, kterou Dunkan nanesl před vchod druhé jeskyně, a zacpal tak Heywardovi vyhlídku. Příkladu jeho následovali i ostatní a vynášejíce trávu ze sluje lovcovy házeli ji na hromadu, nevědomky přispívajíce k zabezpečení těch, jež hledali. Nepatrnost této ohrady prospěla nejvíce, neboť nikomu nenapadlo, aby rozházeli hromadu chrástí, již v tom zmatku a kvapu sami naházeli.

Když záclony pod tlakem vnějším povolily a větve se do skalní rozsedliny vlastní svou tíží vlačily, oddechl si Duncan volněji. S lehkým krokem a ještě lehčím srdcem vracel se dovnitř jeskyně a usadil se na předešlé své místo, odkud mohl bdíti nad otvorem blíž řeky.

Zatím Indiáni, jako by se umluvili, opustili rázem všichni jeskyni a ubíhali hlučně nazpět k vrcholu vodopádu, odkud byli přišli. Žalostný pokřik zvěstoval, že jsou shromážděni u mrtvol padlých svých druhů. Nyní se Duncan odvážil ohlédnouti po svých mladých družkách. Neučinil toho dříve ze strachu, aby jich úzkostí svou ještě více nepoděsil.

„Odešli, Koro!“ šeptal; „Alice, vrátili se, odkud přišli a my jsme vysvobozeni. Bud bohu dík za milostivé zachránění.“

„Bůh bud pochválen!“ zvolala Alice a vymkla se z náručí Kořina.

Však jedvaže se otevřeli její rtové, již jí slovo uvízlo v hrdle. Líčka jí pokryla smrtelná bledost, a vlhké oči její jako by ztrnuly hrůzou; ruce, sepjaté k nebesům, bezvládně jí klesly níže do vodorovné polohy, a dívka v křečovitém pohnutí ukazovala na cosi před sebe. Heyward se obrátil tím směrem a pohlédnuv vzhůru, spatřil v trhlině nad východem k řece divou a zlomyslnou tvář Svižné Lišky, jejich proradného vůdce.

V tom strašlivém okamžiku zachoval si však všecku rozvahu. Znamenal podle nejistého výrazu Indiánovy tváře, že oči jeho, zvyklé jasnu dennímu, ještě nepronikly hluboké šero jeskyně. Právě se chtěl se svými přáteli ukrýti za ohyb skály, když jasné vzplanutí v očích Indiánových zvěstovalo, že jest již pozdě, že jsou již vyraženi.

Pohled Indiánův byl nevyslovitelně jásavý a škodolibý, tak ohavný, že Heyward zapomenuv na vše, zdvihl bambitku a vypálil. Jeskyni zahučela hřmící ozvěna, jako když ve výbuchu sopka otřásá svými základy. Když se kouř rozptýlil, bylo místo, kdež před chvílí se objevila tvář zrádného vůdce, prázdno.

Mezi divochy zavládlo hrobové ticho po tomto výstřelu, jenž

zaduněl z nitra skalního. Liška hned na to silným hlasem vykřikl, významný a protáhlý to výkřik k boji, a když jej Indiáni zaslechli, odpověděli jednohlasným vzteklým láním a kletbami.

Za chvíli celá tlupa s hlučným lomozem se přivalila ke skále, a dříve ještě, nežli Heyward se vzpamatoval, byla slabá ohrada do větru rozmetána, a on i se svými společníky vyvlečen ven, kdež je obklopila veškerá rota jásajících Huronů.

X.

Pochodem zajatců.

Duncan, sotvaže setřásl se sebe první dojem tohoto neštěstí, jal se pozorovati jednání nepřátel.

Divoši, proti všem svým zvykům, šetřili nejen chvějících se sester, ale i jeho samého. Ohmatali sice nejednou s chtivými zraky bohatou ozdobu jeho stejnokroje, zjevující tak zřejmě divou svou žádostivost; avšak rozkaz náčelníkův zadržel je v mezích slušnosti, a Heyward vycítil, že jich šetří k jakémusi zvláštnímu účelu.

Jedna část bojovníků pokračovala v prohledávání jeskyň, avšak s výsledkem byli pramálo spokojeni. Připojili se opět k ostatním, volající zlostně: „Dlouhá Karabina!“ Heyward se tvářil, jako by nerozuměl častým a výhružně opakovaným jejich otázkám, kdežto David, nejsa této řeči mocen, vpravdě nevěděl, o čem mluví. Heyward unaven jsa konečně ustavičným naléháním a boje se, že dlouhým mlčením popudí své nepřátele, ohlédl se po Maguovi, jenž měl tlumočiti jejich otázky.

Tento divoch lišil se nápadně chováním od svých druhů. Zatím co druzí upokojovali svou dětinskou náruživost po špercích a celý skrovný majetek lovcův vyplenili, dychtíce zároveň krvelačně po jeho osobě, stál Liška v nepatrné vzdálenosti od zajatých s tak klidnou a spokojenou tváří, že nebylo nesnadno uhádnouti, jak se cítí spokojen, dosáhnuv hlavního účelu své zrady.

Když se Heyward podíval dřívějšímu svému vůdci do očí, rychle se s hrůzou odvrátil — tak strašlivý byl, ač jinak klidný, jejich výraz. Bylo však nutno, aby se ovládal a přemohl svou ošklivost k Indiánovi a proto, obrátiv se k němu, pravil:

„Liška je pravý bojovník, než aby se zdráhal pověditi bezbrannému muži, co mluví jeho nepřátelé.“

„Táží se po lovcí, jenž zná všechny stezky lesní,“ odvětil Magua lánanou angličtinou, při čemž s ďábelským úsměvem sáhl na obvazek z listí, jenž chránil ránu na jeho plecech; „ptají se po Dlouhé Karabině! Jeho oči jsou bystré, a dobrá je jeho karabina, avšak neublíží Svižné Lišce zrovna tak, jako krátká bouchačka bílého náčelníka.“

„Liška je příliš udatným, aby vzpomínal v čestném boji utržených ran, nebo měl v nenávisti toho, kdo mu je zasadil.“

„Byl to snad boj, když umdlený Indián odpočíval u stromu a chtěl pojisti svého chleba? Kdo naplnil křoví plížícími se nepřáteli? Kdo tasil nůž? Kdo měl na rtech slova míru, kdežto duše jeho vymýšlela krvavé činy? Řekl snad Magua, že jeho sekera vyšla ze země, a jeho ruce že ji vyhrabaly?“

V takovém okamžiku si Heyward netroufal vyvrátiti tyto otázky a vyčisti Indiánovi jeho vlastní zradu. Hrdost jeho nepřipustila, aby svou nenávist jakkoliv omlouval. Magua dal najevo, že považuje rozmluvu za ukončenou a opřel se opět o skálu, nejevě další chuti k odpovídání.

Jakmile netrpěliví divoši poznali, že se ukončila rozmluva, vypukli opět v pronikavý řev, vykřikující divě:

„Dlouhá Karabina! Dlouhá Karabina!“

„Slyšíš,“ mluvil Magua se zatvrzelou lhostejností dále: „jak rudí Huroni si přejí smrti „Dlouhé Karabiny“, jinak budou žádati krve těch, kteří ji ukryli.“

„Je pryč — prchl: dávno vaší moci unikl.“

Liška se opovržlivě usmál, když odpovídal:

„Bílý muž, když umře, domnívá se, že dosáhl míru a pokoje; ale rudoši umějí sužovati i duchy svých nepřátel. Kde jest jeho mrtvola? Ukaž Huronům skalp jeho!“

„Není mrtev, nýbrž uprchl.“

Magua potřásl netrpělivě hlavou a mluvil dále:

„Což je ptákem, aby mohl rozevřít křídla? Anebo snad rybou, která může plavati. aniž by potřebovala zříti paprsků slunečních? Bílý náčelník čte ve svých knihách a pokládá Hurony za blázny.“

„Třeba by „Dlouhá Karabina“ nebyl rybou, umí přece plavati. Když prach došel, a mráček obestřel oči Muronů, odploul po proudu.“

„A proč zůstal bílý náčelník?“ tázal se v nejistotě Indián, „což je jako kámen, jenž padne ke dnu, anebo ho svrbí skalp na hlavě?“

„Že nejsem kamenem, mohl by potvrditi, kdyby byl živ, váš mrtvý druh, jenž spadl do vody,“ řekl mladý muž. pomáhaje si vychloubavou řečí, jež imponuje Indiánům, „bílý muž si myslí, že jenom skety opouštějí své ženy.“

Magua zamručel několik nesrozumitelných slov, načež pokračoval hlasitě dále:

„Což umějí Delaváři právě tak dobře plavati, jako umějí plaziti se v křovinách? Kde jest „Velký Had“?“

Heyward, jenž z užívání těchto kanadských názvů poznal, že druhové jeho byli mnohem více známi jeho nepřátelům, nežli jemu samému, odvětil s nevolí:

„I on se dal po vodě!“

„Bystrého Jelena“ také nevidím!“

„Nevím, koho nazýváte „Bystrým Jelenem“,“ řekl Heyward.

„Unkasa!“ odvětil Magua, vyslovuje delavářské jméno s větší ještě obtíží, než slova anglická. „Bonding Elk“ nebo „Bystrý Jelen“ jest jméno, které dal bílý muž mladému Mohykánovi.“

„Mezi námi povstalo nedorozumění o jménech, Liško,“ pravil Dunkan, chtěje tak pocítit hádku, „Daim ve francouzštině znamená daněk a ceri jelen; a slovem élan naznačuje Francouz to čemu říká Angličan elk (los).“

„Ano,“ zabručel Indián v řeči rodné; „bledé tváře jsou jak žvástavé ženy; pro každou věc mají dvojí pojmenování, kdežto za

muže rudého mluví přízvuk hlasu jeho.“ Nyní promluvil řečí, jíž se byl v anglické provincii přiučil:

„Daněk je rychlý, ale slabý; jelen rychlý, ale silný; syn „Hada“ je „Bystrý Jelen“. Had přeskočil řeku, aby se dostal do lesa?“

„Myslíš-li Delavára mladšího, tedy i on se pustil po vodě.“

Způsob tohoto útěku nevzbuzoval žádného podivení Liškova: tomu, co slyšel, uvěřil s ochotou, prozrazující jak málo si vážil oněch vězňů. Druhové jeho však soudili jinak.

Huroni vyčkávali konce rozmluvy se zjevnou trpělivostí a hlubokým mlčením. Když Heyward domluvil, obrátily se oči všech jako povelem na Maguu, žádající ho tímto významným způsobem o vysvětlení.

Jejich tlumočník ukázal na řeku a čeho se dověděl, řekl jim více posuňky než slovy.

Sotvaže divoši pochopili zprávu, vypukli v strašlivý řev, jenž zřejmě jevil stupeň jejich zklamání. Někteří z nich úprkem hnali se ku břehu a máchali do vzduchu divokými posuňky; jiní zase plili do řeky, chtějí ji tak potrestati za její zradu. Někteří, a to právě nejstrašnější z tlupy, vrhali na zajatce krvelačné pohledy, v nichž jevila se divá vášeň, již mírnili jen svým obvyklým sebeovládáním. Kterýsi z nich dokonce přiskočil k samé Alici a otočiv si její volně splývající vlasy kolem ruky, zamával jí kolem hlavy britkým nožem, jako by chtěl naznačiti předem způsob, jímž má býti ubohá dívka o svoji nádhernou ozdobu připravena. Mladý voják zoufale, avšak marně se pokoušel přiskočiti k Alici; měl ruce spoutány, a při prvním pohnutí chopila se jeho ramene silná ruka náčelníková a sevřela je jako železnými kleštěmi. Vida, jak bezmocným je v tomto okamžiku vůči svému obrovskému protivníku, odevzdal se Heyward do svého osudu a upokojoval dívky tise proneseným ujistěním, že divoši obvykle více vyhrožují, než skutky dokáží.

Duncan sice se snažil tímto způsobem upokojiti sestry, byl však sám tolik prozíravý, že se neoddával prázdným přehnaným nadějím.

Věděli příliš dobře, jak strašlivý osud jim hrozí, i jak nepatrná je moc náčelníka indiánského, jenž nemá nad svou tlupou mravní převahy, ale musí jí imponovati silou tělesnou.

Proto čím více vzrůstal zástup obkličujících je divochů, tím větší bylo pro ně nebezpečí. Sebe přísnější rozkaz tohoto muže, jehož si volili za náčelníka, mohl býti každou chvíli zničen vražednou rukou některého divocha, jemuž by napadlo přinést oběť duším padlých svých přátel nebo příbuzných.

Zatím co srdce mu tlouklo téměř zimničně, snažil se Duncan navenek zachovati klid a duchapřítomnost, kdykoli se některý z divochů o krok k sestřám přiblížil, nebo se zuřivě podíval na něžná stvoření, jež byla tak málo přizpůsobilá čeliti každému i sebe nepatrnějšímu násilí.

Když náčelník svolal bojovníky k radě, ulevilo se Dunkanovi částečně. Tato úrada netrvala dlouho, a její výsledek zdál se býti jednomyslný. Duncan soudil podle častého obracení se divochů v onu stranu, kde ležet Webbův tábor, že s té strany se obávají jakéhosi nebezpečí. Tyto okolnosti také působily na jejich další jednání.

Prost všech bezprostředních obav měl Heyward mezi rokováním příležitost diviti se opatrnosti, s jakou se k nim Huroni přiblížili, i když utuchla již každá známka obrany s jejich strany.

Jak už víme, tvořila patu ostrova holá skála, jež neposkytovala žádné záštity, vyjma několik porůznu plovoucích kmenů.

Vyvolili sobě tedy jiné místo za přístaviště a k účelu tomu přenesli svůj člun lesem nad katarakt. Když složili do člunu svou zbraň, zavěšilo se k bokům jeho asi dvanáct mužů, dva pak z nejobratnějších bojovníků řídili jej tak, aby mohli přehlédnout nebezpečnou cestu. Tak obezřele postupující, přirazili ke špici ostrova na jednom místě, jež bylo předešle tak osudno pro jejich druhy. Nyní však byly počtem silnější a zásobeni zbraněmi i nábojem. Duncan nepochyboval, že se takovým způsobem dostanou zase odtud ku břehu. Odtáhli nyní lehkou bárku od hořejšího konce

skály a pustili ji do vody blíže otvoru vnější jeskyně. Jakmile se toto stalo, pokynul náčelník zajatcům, aby slezli a vstoupili do člunu.

Poněvadž byl zde každý odpor a každá odmluva nemožná, dal Heyward svým společníkům příklad klidné odevzdanosti a vkročil do člunu, kdež se octli za chvíli vedle něho i obě sestry a David, jenž byl stále jako ve snu.

Huroni zajisté neznali všech těch malých, mezi vlnami a peřejemi řeky se nacházejících proudů, povědomá jim však byla obecná pravidla plavby, takže hrubě ani nechybili.

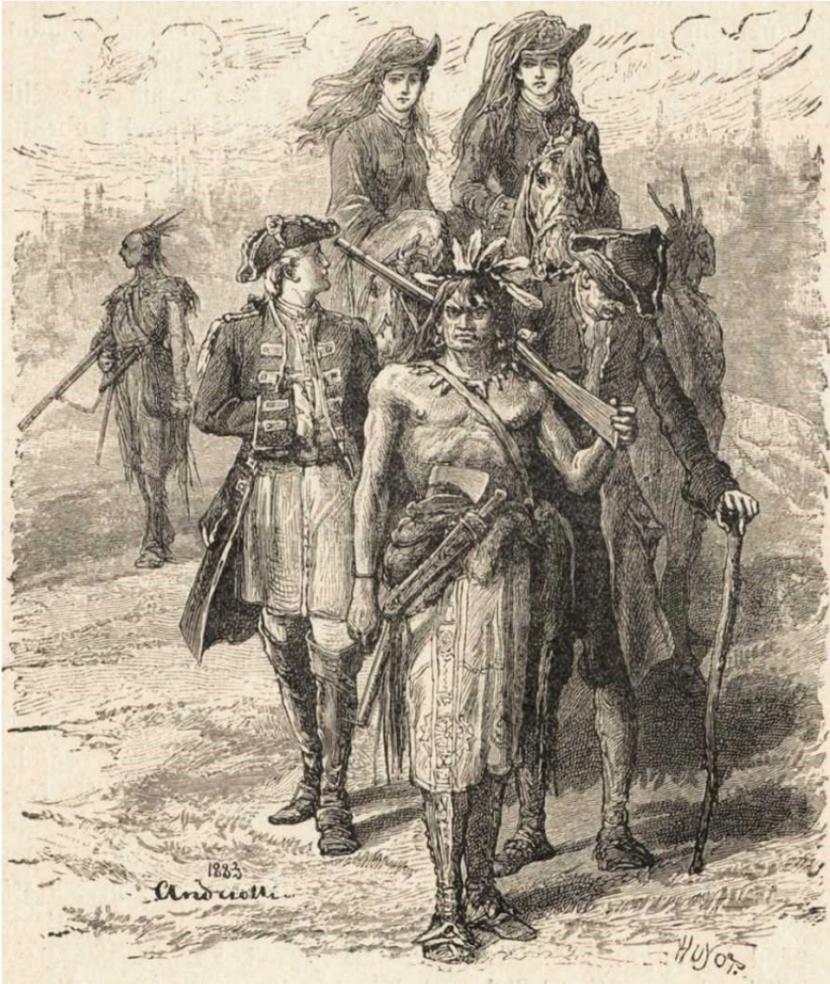
Jakmile byl zvolen kormidelník, vrhla se celá rota do řeky, a loďka ubíhala rychle proudem, a za několik minut dostali se uvěznění k jižnímu pobřeží, as naproti místu, u kterého naši cestovatelé včera za soumraku byli přistáli.

Zde rokováno poznovu velmi vážně. Mezitím přivedli koně, jejichž strachu přičítali naši přátelé největší vinu své dnešní nehody, na místo bezpečnější. Pak se tlupa rozdělila. Obrovský náčelník, o němž jsme se již zmínili, vsedl na koně Heywardova, dal se přímo přes řeku, následován většinou svých lidí, a zmizel v lesích, zanechav zajatce pod dohledem šesti divochů, jejichž vůdcem byl Svižná Liška. Starostlivě sledoval Dunkan každé hnutí Indiánů.

Zvláštní zdrženlivost divochů vzbudila v něm naději, že je vydají v zajetí Montcalmovi. Poněvadž myšlenky člověka, jenž je v neštěstí, zřídka kdy dřímají a obrazotvornost podporovaná nadějí stává se tím živější, domníval se, že budou naléhati na Munroa, a snažiti se, aby vlivem otcovské lásky se zpronevěřil králi i své povinnosti. Ačkoli francouzský vůdce

pro svou zmužilost a podnikavost požíval veliké vážnosti, přece pokládali jej za mistra oněch politických pletich, jež neberou spravedlnost a morálku tak přísně na váhu, stávající se tak zobecnělou skvrnou evropské diplomacie. Všecky tyto činné a důmyslné plány byly obráceny v niveč jednáním jejich vězňitelů.

Tlupa indiánská, jíž v čele stál obrovský náčelník, dala se k

postupovali v nepřetržitém mlčení, ledově...

úžinám Horikanským, a Heywardovi a jeho společníkům zbývala nyní jistota, že je jejich nepřátelé dále povlekou.

Jsa připraven na všechno a chtěje v této nesnázi použití vlivu svého bohatství, přemohl svůj odpor k Maguovi a obrátil se na

bývalého svého průvodce, jenž nyní přijal na se důstojnost i způsoby muže, jenž veleti má družině, i pravil mu pokud možná přívětivě a důvěrně:

„Rád bych Maguovi něco řekl, co slyšeti má pouze ucho velkého náčelníka.“

indián odvětil s opovržlivým pohledem:

„Tedy mluv, vždyť stromy uší nemají.“

„Ale rudí Huroni nejsou hluší, a slova má určená jen pro nejpřednější bojovníky, opojila by mladé bojovníky. Nechce-li Magua poslouchati, také bílý bojovník umí mlčeti.“

„Nyní mluv,“ řekl, „jsou-li slova Maguy důstojná.“

„Svižná Liška dokázal, že jest hoden svého čestného jména, jehož se mu dostalo od kanadských otců,“ počal Heyward, „poznal jsem jeho moudrost a vím vše, co pro nás učinil. Vzpomenu si toho, až udeří hodina odplaty. Ano! Svižná Liška dokázal, že není jen v radě velkým náčelníkem, nýbrž i v klamání svých nepřátel.“

„Nu, co tedy učinil Liška?“ tázal se klidně Indián.

„Co? Aj, což neviděl, jak se les hemží cíhajícími nepřáteli, takže ani ještěrka nepozorována nemohla proběhnouti? Nezbloodil s cesty, aby zaslepil oči Huronů? Netvářil se, jako by se vracel ke svému kmeni, jenž s ním tak hanebně nakládal a odehnal ho jako psa od svých vigvamů? A což my, kteří jsme brzy poznali, co zamýšlí, nepomohli jsme mu předstírati před Hurony nepřátelství, aby tak mysleli, že bílý muž jest protivníkem svého přítele? A když Liška svou chytrostí zaslepil oči a ucpal uši svým druhům, zdaž nezapomněli oni skutečně, že mu kdysi ublížili a jej přinutili, aby hledal útočiště u Mohavků? A což nezanechali své zajatce na jižní straně řeky, táhnouce bláhové na sever? Což Liška si neumínil obráti-ti se jako liška po své stopě nazpět, aby šedému a bohatému Skotu nazpět přivedl jeho dcery? Ano. ano, Maguo, to vše prohlídám a přemýšlím, jak mám tak velikou moudrost a poctivost odměniti. Za prvé: velitel tvrze Viléma odplat vše to, jak se sluší tak velikému náčelníku. Šperky

Maguovy nebudou již z cínu, nýbrž z ryzého zlata; jeho růžek bude oplývali prachem; bude míti v kapse dolarů jako oblázků na březích Horikánských. Zvěř divoká lízati mu bude ruce, neboť pochopí, že marno ubíhati před ručnicí, kterou on nositi bude. Co se mne týče, ani nevím, jak mám předčítati vděčnost Skotovu, ale chci — ano chci —“

„Co chce dáti mladý válečník, jenž přichází od slunce východu?“ tázal se Huron, vida, že Heywardova snaha u vypočítávání darů přestala na tom, co mělo býti korunou přání indiánského.

„Nechám ohnivou vodu téci z ostrovů do jezera slaného před vigvamern Maguovým, prudčeji ještě než rychlotoký Hudson, až se Indiánovo srdce rozplesá a lehčí bude než pírko kolibří a jeho dech sladší než květ jetele lučního.“

Liška s napiatou pozorností poslouchal lákavým řečím Heywardovým. Když mladý muž mluvil o lsti, již podle jeho domnění Magua obelstil svůj vlastní rod, zastřela se tvář posluchačova lstnou zasmušilostí; když však Heyward zavadil v řeči o příčiny, jež vypudily Hurona z vlastního kmene, zasvítla tak nezkrocená divost v jeho očích, že mladý muž se viděl blízko cíle svého namáhání.

Tvář Liškova byla mírná a plna vážnosti indiánské; ale ze zamyšleného jeho výrazu bylo viděti, jak chytrou chystá odpověď. Přemýšlel chvíli a pak položiv ruku na hrubé obvazky své raněné paže, jal se mluvit s důrazem: „Dávají se takové důkazy přátelství?“

„Což by Dlouhá Karabina tak lehce poznamenala jen svého nepřítel?“

„Plazí se Delaváři jako hadi, vinouce se, aby uštknuli, k těm, jež milují?“

„Ozval by se Velký Had uším, jež by chtěl oklamati?“

„Střílí bílý náčelník svému bratru do tváře?“

„Což se chybí svého cíle, má-li opravdový úmysl usmrtili?“ odvětil Heyward s výborně líčenou hrдостí.

Dlouhé a rozvažující mlčení následovalo tuto rychlou výměnu

otázek a odpovědí. Duncan viděl, že Indián váhá. Měl v úmyslu urychlit! rozhodnutí Maguovo a chtěl ho omámili vyhlídkou na nové odměny, když mu vtom Indián důrazně pokynul, řka:

„Dosti! Liška je moudrý náčelník, a uvidíme, co učiní. Jděte a držte jazyk za zuby. Až Magua promluví, tenkrát bude záhodno odpovídati.“

Když viděl Heyward, že společník jeho bedlivě se ohlíží po ostatní družině, okamžitě odstoupil, aby se vyhnul všemu podezření nějakého společného dorozumění s náčelníkem. Magua přistoupil na to ke druhům a projevil úplnou spokojenost s jejich prací. Pak pokynul Heywardovi a oběma dívkám, aby vsedly na koně, čemuž se, ač s odporem, musily podvolili.

Mladý muž se uchopil první příležitosti, aby potěšil a povzbudil chvějící se dívky, jež ani oči nepozdvihly, bojíce se, že by se setkaly se zraky Indiánů.

Heyward s Davidem byli nuceni jíti pěšky, neboť jim vzala koně družina obrovského náčelníka. Heywardovi to byla vítaná příležitost, poněvadž tak mohl pochod nenápadně zdržovati. Nevzdal se přece naděje a stále v duchu očekával nějakou pomoc z tvrze Eduardovy.

Když všechny přípravy byly hotovy, dal Magua znamení k odchodu a sám v čele vedl družinu. Za ním šel David, jehož opouštěly bolesti, a jasná mysl se mu opět vracela. Mezi Indiány jely sestry, majíce Heywarda po boku a za sebou opět divochy, již je sledovali s neumdlévající opatrností a pozorností.

Postupovali v nepřetržitém mlčení, ledově. Heyward tu a tam promluvil slovo útěchy k oběma sestrám, kdežto David ulevil občasným vzdechem bolestným citům svým.

Brali se cestou k jihu, zrovna opačným směrem od tvrze Viléma Jindřicha. Ač Magua zřejmě se držel s ostatními divochy umluveného plánu, přece Heyward nevěřil, že by zapomněl na lákavá jeho nabídnutí.

Avšak brali se dále nekonečnými lesy míli za míli, bez všeliké

naděje na brzký cíl namáhavé cesty. Heyward úzkostlivě pozoroval slunce a toužil po chvíli, kdy Maguova chytrost dá cestě směr jeho nadějším příznivější.

Někdy mu prolétla hlavou myšlenka, že lstivý divoch pochybuje, že by mu bylo možná obejiti ležení Montcalmovo, a proto se ubírá k dobře známé osadě, kde má jeden vynikající důstojník královský a přítel Šesti národů rozlehlé statky a své sídlo.

Dostati se do moci tohoto Sira Viléma Johnsona bylo mnohem výhodnější, než kdyby je zavlekli do kanadských pustin. Avšak osada ona je ještě mnoho mil vzdálena, a každý krok ho vzdaloval od bojiště, od místa, kam ho volala čest a povinnost.

Kora jediná byla pamětliva posledních slov lovcových. Jakmile se jí naskytlá příležitost, nepozorovaně napřáhla ruku, aby ulamovala větvičky; avšak pozornost Indiánů stěžovala jí toto bezpečnostní opatření povážlivě, takže několikrát ji od jejího úmyslu zdržely temné pohledy ostražitých průvodců.

Pouze jednou se jí skutečně podařilo ulomiti větvíčku — a vyhovujíc okamžitému nápadu, nepozorovaně pustila jednu ze svých rukaviček. Avšak jeden z průvodců ihned zpozoroval tuto hru, a zdvihnuv rukavici, olámал neprodleně ostatní větve na keři, takže vypadal, jako by se zvěř jím byla prodrala. Pak sáhl tak významně na svůj tomahavk, že Koře přešla chut na další pokusy.

Tím byla zničena naděje, že by jim po stopě přispěla pomoc.

Obě indiánské tlupy měly s sebou koně, jejichž stopy se rozcházely směrem rozličným.

Heyward několikrát se chtěl vzepřítí a odporovati vůdci; avšak potměšilost divochova ho pranic nepovzbuzovala, neboť Magua za celou tu dobu ani nepromluvil, ani nepohlédl na své zajatce.

Magua řídil se pouze sluncem aneb takovými známkami, jež jen instinkt divocha vypátrá. Mlčky vedl družinu lesy smrkovými, malými úrodnými dolinami, přes bystřiny a potučky, přes travnaté

pahrbky, vždy s jistotou, ba téměř s pravidelností ptáka tažného. Nic ho nepřivedlo do rozpaků.

Ať to byla neschůdná stezka, anebo volná, ušlapaná pěšina, nezměnil ani rychlosti v kroku, ani jistoty své cesty.

Zdalo se, že ani unavení necítí. Kdykoliv se zvedly zraky unavených cestujících se zvadlého listí, jímž kráčeli, vždy viděli před sebou černou postavu s hlavou nepohnutě kupředu nakloněnou. Jen pero na hlavě jí lehce vlálo sem i tam.

Avšak jeho horlivost a jeho chvat nebyl bez příčiny.

Přešed hlubokým údolím, kterým se vinul bystrý potok, vystupoval náhle do vrchu tak strmého a neschůdného, že sestry musily slézt s koní, aby se dostaly kupředu. Když dospěli vrcholku, ocitli se na malé pasece jen porůznu stromy porostlé; pod jedním z nich složil Magua své temné tělo, jako by zamýšlel se tu oddati odpočinku, celé družině tak nevyhnutelně potřebnému.

XI.

Na nůž.

Magua zvolil k tomuto účelu jeden ze strmých jehlancových pahrbku, které se podobají umělým náspům a zhusta se v údolích amerických vyskytují.

Pahrbek, jež si Indián vyvolil, byl vysoký a srázný; vrcholek jeho byl jak obyčejně plochý; jeden svah však byl velice nepravidelný.

K odpočinku neposkytoval příliš velkých výhod. Svou výškou a tvarem chránil je však téměř naprosto proti přepadnutí, jemuž by se zde mohli snadno ubrániti. Poněvadž Heyward již v žádnou pomoc nedoufal, věnoval se cele a jediné něžným družkám, snaže se, aby jim všemožně trochu ulehčil a je potěšil.

Koně uzdy zbavení pochutnávali si na řídké travině návrší a roztroušeném mlází po pasece; odpočívající družina chopila se skrovných zbytků jídla ve stínu buku, jež nad nimi rozestíral své vodorovné větve ve způsobě baldachýnu.

Na spěšném jejich pochodu podařilo se přece jednomu Indiánovi zastřeliti šípem zbloudilou laň, i donesl lepší částky této kořisti až na místo odpočinku. Indiáni beze vší další úpravy pustili se do nezáživného tohoto pokrmu.

Jen Magua nesdílel s nimi hltavých těchto hodů a seděl hluboce zamyšlen.

Tato u Indiána neobyčejná zdrženlivost vzbudila Heywardovu pozornost.

Mladý muž rád se oddával naději, že Huron přemýšlí o nejvhodnějším způsobu, jakým by ukonejšil obezřelost svých druhů

a zasloužil si slíbené odměny. Chtěje svou bystrostí přispěti mu ku pomoci a pokušení učiniti lákavějším, přistoupil se zdánlivou lhostejností k Maguovi:

„Což Magua nepozoroval dnes dosti dlouho slunce, aby unikl nebezpečí se strany Kanadánů?“ tázal se, jako by nepochyboval o vzájemném, nově utvrzeném přátelském dohodnutí. „A nebude veliteli Viléma Jindřicha milejší, když obejme své dcery dříve než opět jedna noc uplyne, a dokud srdce jeho jejich ztrátě nepři vykne, aby pak v odměně nebyl skoupější?“ „Což bledé tváře své děti méně milují ráno než večer?“ tázal se klidně Indián.

„Zajisté ne,“ odvětil Heyward, aby tak rychle napravil, v čem pohybil, „vyskytuje se nezřídka, že běloch zapomíná na hrob svého otce, že přestává milovati ony, již mu byli drahými, avšak láska otce k jeho dětem neutuchne nikdy.“

„Srdce bělohlavého náčelníka jest tedy citlivé a vzpomíná si na děti, jež mu daly jeho ženy? Však je tvrdý vůči svým bojovníkům, a jeho oči jsou z kamene.“

„Jest přísný ke zločincům a lenochům, jest však spravedlivým a lidumilným k statečným a hodným podřízeným. Znal jsem mnohého otce, ale žádný nebyl tak něžný jak on k svým dětem. Ty znal jsi onoho starce jen v čele jeho bojovníků, Maguo, avšak já jsem viděl jeho oči v slzách se stápeti, když mluvil o svých dcerách, jež jsou nyní v tvé moci.“

Zde se však mladý muž zamlčel, neboť si nemohl vysvětliti výraz, jaký právě spatřil v tazích divocha. S počátku se zdálo, že slíbená odměna zcela zaujala mysl divochovu, když však Heyward mluvil o otcovské lásce, tu tvář divochova nabyla tak hrozné divokosti a tak ďábelské zlomyslnosti, že plukovník rázem poznal, kterak mnohem hlubší vášeň než lakota šíří jeho srdce.

„Jděte,“ řekl klidně Huron, změniv strašný výraz své tváře, „jděte k černoocé dívce a řekněte jí, že s ní chce Magua mluvit. Otec dá, co dcera přislíbí.“

Heyward, jenž nemyslel jinak, než že divoch si přeje větší rukojemství na splnění slibu, blížil se nerad a pomalu k místu, kde odpočívaly unavené sestry, aby Koře pověděl své poselství.

„Buďte štedrá ve svých slibech,“ radil Koře, „zvláště nešetřete prachem a vlněnými pokrývkami; avšak ještě vítanější těmto divochům jsou lihové nápoje; přidejte také k tomu dar z vaší vlastní ruky. Považte, Koro, že snad máte v rukou svůj i sestřin osud.“

„A i váš, Heyward!“

„Na tom nezáleží; můj život náleží králi — nesmí mní na něm záležeti. Mne nečeká otec, mám málo přátel, kteří by mne oplakávali a — ticho, Indián naslouchá!“

Magua pomalu povstal a stanul na okamžik tiše a nepohnutě před dívkou, již Heyward k němu přivedl; pak pokynul Heywardovi, aby odstoupil, a pravil chladně:

„Když Huron mluví s ženou, tu zavře jeho kmen své uši!“

Duncan posud váhal vyplniti rozkaz Indiánův, pročť Kora pravila s klidným úsměvem;

„Slyšte, Heyward! Budte alespoň zdvořilý a vzdalte se. Jděte k Alici a potěšte ji novou nadějí.“

Čekala, dokud neodešel. Pak tázala se se vši důstojností svého pohlaví, jak ve hlasu tak v chování:

„Co chce říci Liška dceři Munroové?“

„Slyšte!“ počal Huron, chápaje dívčino rámě, jež ona klidné opět z jeho ruky vyprostila: „Slyšte! Magua se narodil jako příští bojovník a náčelník rudých Huronů od jezer; dvacetkrát viděl slunko i sních dvaceti zim splynouti do jezer, nežli spatřil jeden bílý obličej, a byl šťasten! Pak přišli do lesů jeho kanadští otcové a naučili ho píti ohnivou vodu, a Magua stal se ničemou. Huroni odehnali ho od hrobů jeho otců, jako by honili divého buvola. Běžel podle břehu dolů až k ústí jezera, kde lovil a honil, až ho opět vyšívali a dále stíhali — a zahnali do rukou jeho nepřátel. Náčelník, jenž se narodil jako Huron, stal se konečně bojovníkem mezi Mohavky.“

„Slyšela jsem o tom,“ řekla Kora, vidouc, že umlkl, aby potlačil žár vášně, roznícený hořkou vzpomínkou zažitých utrpení.

„Což Liška je vinen, že jeho hlava není z kamene? Kdo mu podal ohnivé vody? Kdo z něho učinil darebáka? Běloši to učinili, — lidé vaší barvy!“

„Jsem já odpovědna z činu zlých lidí, jejich kůže má tutéž barvu jako moje?“ tázala se Kora pokojně rozvášněného indiána.

„Nikoliv. Magua je muž a ne blázen. Z vašich žádny nepije ohnivou vodu, velký duch vám dal moudrost.“

„Což já mám tedy odpovídati za vaše neštěstí?“

„Slyšte!“ mluvil Indián dále. „Když otcové Maguovi vykopali sekeru, vstoupil Liška do řady Mohavků a vytáhl proti vlastnímu národu! Běloši zahnali rudochy ze svých honebních pozemků, a když nyní bojují, velí jim běloch. Slavný náčelník Horikánů, váš otec, byl veliký vůdce naší válečné tlupy. Řekl k Mohavkům: čňte to — čňte ono — a poslechli ho. Ustanovil zákon, podle kterého každý Indián byl potrestán, požil-li ohnivé vody a vstoupil-li pak do vlgvamu jeho bojovníků. Magua bláhový otevřel ústa, a horká voda ho přivedla do chaty Munroovy. Co učinil ten stařec? — Ať praví jeho dcera!“

„Dostál danému slovu a potrestal onoho, jenž se zákonu protivil!“ odvětila neohroženě dívka. „Učinil zadost spravedlnosti.“

„Spravedlnosti!“ zvolal divoch, chvěje se zlostí. „Je to spravedlnost naváděti ke zlému a pak za to trestati? To nebyl Magua, ohnivá voda z něho mluvila a jednala — ale Munro nechtěl uvěřit. Náčelníka Huronů svázali bílí bojovníci ke stromu a bili ho jako psa holemi.“

Kora mlčela, neboť nevěděla, jak by nepředloženou přísnost svého otce vůči Indiánu omluvila.

„Hleďte!“ zvolal Magua a odhalil lehký kabátec, jenž sotva zakrýval omalovaná prsa jeho. „Hleďte — zde jsou rány od nožův a kulek — těmi se bojovník může chlubit před svým národem; šedivec

však zanechal známky na zádech hurónského náčelníka, jež on jako žena musí skrývati pod tímto rouchem bělochů.“

„Domnívala jsem se, že je indiánský bojovník vytrvalý,“ odvětila Kora, „a duch jeho necítí, ani neví ničeho o tělesných bolestech.“

„Když přivázali Čippivajci Maguu ke stromu a tuto ránu mu zasadili, pravil Huron, hrdě vloživ prsty své do jedné hluboké jizvy na prsou, „smál se jim Magua do očí a řekl jim, že pouze ženy bijí tak něžně! Tehdy byl duch jeho vysoko v oblacích! Avšak když cítil Magua rány Munroovy, tu duch jeho ležel pod metlou. Duch Huronův nikdy není opojen, nikdy nezapomíná.“

„Ale dá se snad usmířiti. Můj otec vám ukřivdil, nuže, dokažte mu, že Indián umí odpouštěti, a doveďte k němu jeho dcery. Slyšel jste již od plukovníka Heywarda —“

Magua potřásal hlavou, aby zamítl všechny podobné sliby, jež se mu hnusily.

„Čeho tedy si žádáte?“ pokračovala Kora po trapné přestávce.

„To, co Huron miluje: dobré za dobré, zlé za zlé.“ „Chcete tedy urážku, již vám Munro učinil, pomstít na jeho dcerách? Nehodilo by se lépe pro muže, aby žádal zadostučinění vystoupil proti němu samému v boj?“

„Zbraně bělochů jsou dlouhé a naše ostré!“ řekl divoch se zlomyslným úsměvem. „Proč by se Lišák vystavil puškám jeho bojovníků, když má duši šedivce v hrsti?“

„Řekněte, co zamýšlíte, Maguo,“ řekla Kora, utišujíc násilně svůj hněv a rozechvění. „Chcete nás hlouběji do lesa zavléci? Anebo vymýšlíte něco ještě horšího? Což není prostředku, který by usmířil váš hněv a vaše srdce obměkčil? Vydejte alespoň mou něžnou sestru a vylijte všechnu svou zlost na mou hlavu. Získejte si za její svobodu bohatství a ukojte svou pomstychtivost jednou obětí. Ztráta obou dcer přivede starého muže do hrobu, a co tím Liška vyzíská?“

„Slyšte!“ odvětil Indián. „Světlé oči nechť se vrátí k Horikánu a vyprávějí náčelníkovi vše, co se stalo, ale jen tehdy, pakliže

černovlasé děvče přísahati bude při Velkém Duchu svých otců, že nepronesе lži.“

„Cože musím ještě slíbiti?“ tázala se Kora, jež až dosud ovládala pusté vášně divochovy svou duchapřítomností a ženskou důstojností.

„Když opustil Magua svůj národ, dali jeho ženu jinému náčelníkovi, nyní, když se spřátelil s Hurony, navrátí se k hrobům svých otců u břehů velkého jezera. Dcera anglického náčelníka nechť ho následuje a žije s ním v jeho vigvamu.“

Ač se dívce toto nabídnutí zdálo téměř strašlivým, přece Kora přes všechn svůj odpor se ovládala tak, že svého rozhořčení neprozradila.

Klidně odpověděla:

„Jakou radost by měl Magua,“ řekla, „kdyby sdílel svou chýš se ženou, které nemiluje, se ženou jiné národnosti a jiné barvy? Mnohem lépe bude, když přijme Munroovo zlato a svou šlechetností si získá srdce hurónské dívky.“

Indián chvíli mlčel, ale podíval se tak významně a ohnivě na Koru, že se její oko studem sklopilo, setkávajíc se po prvé s pohledem, jehož cudná dívka nesnese.

Magua však mluvil zlomyslně dále:

„Když rány rozdíraly Maguův hřbet, věděl již tehdy, která žena bude trpět! za jeho bolesti. Munroova dcera má mu nositi vodu, vzdělávati kukuřici a vařiti zvěřinu. Tělo šedivcovo bude spáti mezi svými vojíny, ale jeho srdce nechť zůstane v dosahu nože Maguova.“

„Nestvůro! Zasloužíš si své zrádné jméno!“ zvolala Kora v nejkrajnějším roztrpčení. „Jen ďábel si může vymysleti takovou pomstu! Ale — přeceňuješ svou moc! Zvíš, že skutečně držíš srdce Munroovo, jež ti však bude vzdorovati.“

Na tato smělá slova odvětil Indián odporným smíchem a pokynul jí, aby se vzdálila. — Ihned přistoupil Heyward k rozchvělému děvčeti, aby se dověděl o výsledku jejich rozmluvy.

Nechtíc však Alici ještě více polekati, vyzradila pouze němým pohledem svůj nezdar, pozorujíc starostlivě všechny pohyby divochů.

Neodpovídala na naléhavé otázky chvějící se sestry a pokynuvši s netajeným rozčilením na temnou skupinu svých nepřátel, přitiskla Alici k srdci, řkouc:

„Hle! tam, tam, čti náš osud v jejich tvářích.“

Magua připojil se ke svým druhům, kteří nasyceni odpornými hody leželi na zemi, tupě před sebe hledíce. Indián promluvil k nim s důstojností indiánského náčelníka. Již při prvních slovech vstali divoši uctivě.

Poněvadž Huroni mluvili svou mateřskou řečí, hádali zajatci její smysl jen z živých posuňků, kterými doprovázeli dlouhou svou rozprávku.

S počátku mluvil Indián s posuňky klidnými a rozvážnými. Sotva že získal pozornost Indiánů, ukázal častěji rukou směrem k velkým jezerům, z čehož Heyward soudil, že mluví o zemi svých otců a o svém kmeni.

Posluchači projevovali posuňky a častým provoláváním „uť“ svůj souhlas, a „Liška“ byl tak chytrý, že dovedl využít- kovati této příležitosti.

Připomněl jim, jak opouštěli s těžkým srdcem rozsáhlé lovcí okresy a šťastné dědiny, aby se vydali na namáhavou a dlouhou cestu a šli hrdinně vstříc nepřátelům jejich kanadských otců. Vypočítal bojovníky jejich tlupy, jejich zásluhy i hrdinské činy, jejich rány — i jejich skalpy, jichž si dobyli. Kdykoliv se zmínil o některém z přítomných (a chytrý Huron nevytíchal ani jednoho), zazářil obličej toho či onoho z jmenovaných radostí. Neváhal pravdu řečených slov potvrditi souhlasnými a nadšenými posuňky.

Posléze hlas mluvícího se přitlumil, a Indián klidné popisoval ostrov Helenu u vodopádu; jmenoval Dlouhou Karabinu, a zamlčel se, dokud neutichl řev, jímž divoši toto jméno pozdravili. Ukázal na zajatého důstojníka a popisoval smrt druhu, jež skolil, a to nejen

že jim zevrubně vyličoval slovy onu nešťastnou příhodu, nýbrž i posuňky znázorňoval jeho postavení, jeho zmužilost a smrtelný zápas na větvích stromu. Popisoval způsob smrti jednoho každého z nich, nezapomínaje učiniti pompézní zmínku o jeho statečnosti a rekovných ctnostech. Ke konci tohoto vypravování změnil se hlas jeho nanovo a zežalostněl téměř melodicky, když mluvil o ženách a dětech padlých druhů a líčil jejich bídu a nezasloužené neštěstí. Pojednou zvýšil hlas a zahřměl opět se strašlivou energií:

„Jsou Huroni psi, aby měli to vše snášeti? Kdo odváží se říci ženě Menugy, že jeho vlasu se dostalo rybám a jeho národ se nepomstil? Kdo má tu odvahu, předstoupiti před matku Vassavatimovu, před onu hrdou ženu s rukama krví nezbrocenýma? Co řekneme starým mužům, až na nás žádati budou skalpu, a my jim nebudeme moci podati ani vlásku z hlavy bělochovy? Ženy na nás prstem ukazovati budou. Temná skvrna lpí na jméně Huronů, a ta musí býti krví očištěna!“

Hlas jeho zanikl ve vzteklém řevu, jenž se rozléhal lesem, jako by ne tlupa, ale celý národ se zde shromáždil. Ti, jimž nejvíce záleželo na výsledku Maguovy řeči, poznali vliv její v tvářích posluchačů. Byl-li Magua svou řečí dojat a zarmoucen, tu bylo rovněž lze čísti soustrast a žal na tvářích jeho druhů; stvrzovali divýma posuňky každé jeho slovo a chvalořeč jeho provázeli jásáním. Mluvil-li o udatenství, zazářila jim z očí zmužilost a hrdost. Dotkl-li se však v řeči učiněného jim bezpráví, zableskly zraky jejich vztekem. Připomněl-li úsměšek jejich ženy, svěsili hlavy studem, když však mluvil o pomstě, tu se dotkl nejcitlivější struny jejich srdce. Když uvedl, že prostředky k pomstě i oběti její jsou v jejich moci, tu všichni vyskočili a divou vášní rozjitřeni s vytasenými noži a tomahavky se vrhali na Heywarda a jeho společníky. Heyward se vrhl mezi sestry a rozvášněné nepřátele; uchopil nejkrajnějšího a zápasil s ním se vši svou zoufalou silou, jež na okamžik zdolala divochovu urputnost.

Tohoto neočekávaného odporu použil Magua a přistoupiv blíže svolal všechny své druhy, přemlouvaje je, aby svou nenávist na okamžik utlumili a hleděli raději prodloužití muka zajatcův. Řeč svou uměl tak chytře zosnovati, že tlupa s jásotem jeho návrh přijala a ve vši rychlosti se chystala k jeho provedení.

Dva silní divoši vrhli se na Heywarda, kdežto třetí se hleděl zmocniti chatrného zpěváka; žádný z nich nepodlehl bez zoufalého, avšak marného odporu. Dokonce i David odmrštil útočníka, a Heywarda teprve za přispění třetího divocha dovedli přemoci, přivázavše ho potom ke stromu, na kterém Magua byl před tím nápodobil strašlivou smrt Huronovu u vodopádu.

Když se podařilo mladému vojínovi ohlédnouti se, spatřil, že všecku jeho družinu týž osud očekává. Po pravici uzřel ke stromu přivázanou Koru, jež bledá a ustrašená přece pevným okem sledovala každé hnutí divochů. Po jeho levé straně stála Alice, taktéž ke stromu připoutaná, a třesoucí se její tílko podporovaly pouze spjaté houžve, že pádem nekleslo a nepadlo k zemi. Její ruce byly k modlitbě sepjaty, a oči její utkvávaly na Heywardovi s oddaností dítěte. David, jenž se statně bránil, zmlkl poděšen nepředvídanou touto situací.

Nebylo pochybnosti, že Huroni se chtějí pomstít způsobem jiným, strašlivějším, a že se vši prohnanou ukrutností, již jsou pověstní, se k tomu chystají.

Někteří sbírali dříví a stavěli hranici; druzí řezali třísky smrkové, aby je hořící vbodali vězňům do masa. Jiní zase sklonili vrcholky dvou sosen, aby na každý přivázali Heywarda za jeho rámě, ponechávající pak je svou pružností se vymrštití do výše.

Avšak Maguova pomstychtivost hledala ještě hlubší a zlo- myšlnější ukojení.

Mezitím co ostatní ve své ukrutnosti činili známé nám již přípravy muk před očima těch, již měli trpěti, přiblížil se Magua ke Koře a s tváří planoucí radostí jal se jí líčiti osud, jenž ji očekává:

„Nuže,“ pravil, „co tomu říká dcera Munroova? Její hlava jest

příliš vznesena pro podušku ve vigvamu Lišky; snad jí bude milejší, když se skutálí dolů s vrchu, jsouc hříčkou pro vlky? Její prs nemůže kojiti dítě Huronovo, nyní budou naň Indiáni plíti!“

„Co mluví ta nestvůra?“ tázal se Heyward. „Nerozumím tomu.“

„Nic!“ odvětila něžně avšak pevně Kora. „Je to divoch, ukrutný, nevědomý divoch, jenž neví, co činí. Poslední náš dech prosíž boha, aby mu byl milostiv a smiloval se nad ním v odpuštění.“

„Odpuštění!“ odvětil krutý Huron nerozuměje smyslu jejích slov. „Paměť Indiánova jest delší než rámě bělochovo, jeho slitování jest kratší, než bělochova spravedlnost. Rci, mám poslati rusé kadeře jejich otcí, a chceš sama následovati Maguu k velkým jezerům, abys mu nosila vodu a vařila mu pokrmy?“

Kora se odvrátila s posuňkem opovržení.

„Odstupte ode mne,“ řekla tónem tak důstojným, jenž i divost Huronovu na okamžik zkrotil; „naplňujete mou modlitbu hořkostí a stavíte se mezi boha a mne!“

Dojem, jímž na divocha působila, však brzy zmizel, a Magua se škodolibou a hořkou ironií ukázal na Alici.

„Hleďte! Děcko pláče! Je příliš mladá, aby již měla zemřítí. Pošlete ji k Munroovi, aby česala jeho šediny a zahřívala život v srdci starého muže.“

Kora se obrátila k sestře, v jejíž očích čtla zřetelně lásku k životu a pravila:

„Alice! Huroni chtějí nám oběma život darovati; ještě více než to. i Dunkana, našeho drahého přítele, hodlají zároveň s tebou navrátiti našim přátelům, našemu nešťastnému, opuštěnému otcí, pakliže — pakliže odložím tuto tvrdošijnou, zhoubnou hrdost a svolím ...“

Zajikla se a sepjala ruce, hledíc bolestně k nebi, jako by tam hledala rady u nekonečné boží moudrosti.

„Mluv, Koro!“ pravila Alice. „Co máš učiniti? — Ó, proč netýkají se mne jeho požadavky! Pakliže by se jednalo o tvé zachránění

a o navrácení spokojenosti našemu starému otci, o vysvobození Dunkana — jak ráda, jak ráda bych volila zemřít!“

„Zemřít!“ opakovala Kora klidně a pevně, „to nebylo by mi obtížno. Ale on žádá, abych ho následovala do pustiny, do jeho vigvamu k Huronům, — abych tam zůstala, krátce, — abych se stala jeho ženou. A nyní mluv, Alice, mé drahé dítě! Má sestro! Mluv! A vy též, plukovníku Heywarde, pomozte mé chabé mysli. Mám životy vaše vykoupiti touto obětí? Alice — přijímáš svobodu pod touto podmínkou? A vy, Dunkane! — Raďte mi — uveďte mne na pravou cestu, rozhodněte oba nade mnou, nade mnou —“

„Vy se, Koro, tážete!“ zvolal mladý muž v úžasu a všecek rozhořčen. „Ó, Koro, vy žertujete s naší bídou! Neopakujte již tento strašlivý návrh, — již toto pomyšlení vyváží tisícero smrt.“

„Ó, věděla jsem, že takto odpovíte!“ zvolala Kora s ohnivými zraky a zardělými lícemi. „Co praví moje Alice? Z lásky k ní se podrobím.“

Po chvíli dlouhého a tesklivého očekávání potřásla Alice s nevolí hlavou, a celou její postavu obličila záře cudné dívčí hrdosti. Konečně nabyla tolik síly, aby mohla promluvit:

„Ne, ne, ne! Raději zemřeme, jako jsme žily — pospolu!“

„Tedy zemři!“ zahřměl Magua a vrhl svůj tomahavk vší silou po dívce, skřípaje vztekem zuby nad tímto nenadálým odporem té, již pokládal ze svých zajatců za nejmalomyslnější. Sekera zasvištěla vzduchem podle Heywarda, ustříhla Alici vlající kadeř a zarazila se do stromu nad její hlavou.

Tento pohled uvedl Heywarda téměř do šíleného zoufalství, zpřetrhal veškerou svou silou vrbové houžve, jež ho ke stromu poutaly. Jako blesk vrhl se na jiného divocha, jenž s řevem vpravdě ďábelským se hotovil opětovati rány. Zuřivě spolu zápasíce, klesli v těsném objetí k zemi. Poněvadž Heyward nemohl nahé tělo svého odpůrce pevně zachytit!, vyklouzl mu Indián pod rukama, klekl mu na prsa a tlačil ho k zemi silou obrovskou. Heywardovi zableskl se již

122 Poslední Mohykán

nůž před očima, když tu třeskla rána z pušky, a koule mu přeletěla přes hlavu. Cítil svá prsa obtížného břemena volna a viděl divé tahy svého protivníka smrtelným zápasem strhány. V téže chvíli divoch klesl mrtev vedle něho na trávnik.

XII.

Pomoc.

Ejhle, jak ztrnuli úžasem Huroni nad tajemnou jistotou rány, jež skolila jejich druha! Však ihned si domyslili, odkud pochází. Každý z nich vyrazil ze sebe: „Dlouhá Karabina“ a všichni vypukli v žalostný nářek.

V témže okamžiku zazněl výkřik z nízkého křoví, kdež neopatrní divoši uložili své střelné zbraně.

V téže chvíli přikvapil Sokolí Oko, jenž držel svou nově nalezenou ručnici v ruce a nedopřál si ani tolik času, aby ji znova nabí. Ač rychle a směle lovec vystoupil, přece ho předešla obratná, statná postava, jež, běžíc mimo něho — s neuvěřitelnou zmužilostí vrhla se do středu Huronů, majíc v jedné ruce nůž a v druhé mávající tomahavkem, a postavila se vedle Kory. Rychleji, než mohlo oko tyto rázné pohyby sledovati, mihla se tu také příšerná, smrti podobná postava a postavila se výhružně po boku odvážlivce. Diví mučitelé ustupovali před těmito obávanými a neočekávanými bojovníky, a slyšeti bylo známé přezdívky, jež divoši vykřikovali:

„Bystrý Jelen! Velký Had!“

Avšak odvážný vůdce hurónský, jenž se tak lehce nedal zastrašiti, tasil nůž a s hlasitým bojovným výkřikem vrhl se na Čingašgúka. Bylo to znamení k všeobecnému boji. Obě strany neměly zbraní střelných, a boj se měl rozhodnouti způsobem nejzáhubnější: muž na muže, se zbraní ne obrannou, nýbrž útočnou.

Unkas rozpoltil jedním mávnutím tomahavku černou lebkou

jednoho z nepřátel. Heyward, vyprostiv Maguovu sekeru se stromu, vrhl se ohnivě v boj.

Poněvadž nepřátelské strany měly stejný počet bojovníků, vyhledal si ihned každý svého protivníka, a rány padaly rychlostí blesku.

Sokolí Oko měl hned nového nepřítele po ruce, jež srazil k zemi pažbou své pušky.

Heyward, příliš bojechtivý, aby čekal, až se naň někdo vrhne, mrštil sekerou po jednom nepříteli a udeřil ho do čela, čímž učinil ho na chvíli k dalšímu boji neschopným, pak přiskočil k němu a chopil se ho prostýma rukama.

Stačil okamžik, aby poznal své přenáhlené jednání, neboť musil použiti veškeré své obratnosti, aby odrážel zoufalé rány divochovy. Neschopen jsa, tak zručnému bojovníku déle odporovali, objal ho svými rameny a přitiskl mu ruce silně k tělu. vynaloživ na to všecku svou sílu tělesnou. Jsa již téměř vysílen tímto nadlidským namáháním, zaslechl v největším nebezpečí hlas na blízkou volající:

„Zabijte toho padoucha! Žádná milost prokletému Mingovi!“

Hned nato dopadla pažba ručnice Sokolího oka na hlavu Hurona, jenž touto ranou omráčen, vysílen a bez vlády klesl z Heywardových rukou.

Unkas, potřeb prvního protivníka, hledal jak lačný lev nepřítele druhého. Pátý Huron, jediný, jenž se až dosud srážky nezúčastnil, mrštil s dobře vypočtenou a vpravdě pekelnou zlomyslností sekerou po Koře. Tomahavk zavadil jí o ramena a prořal vrbové houžve, jež ji poutaly ke stromu, a učinil ji tak volnou, aby se mohla zachrániti útekem. Beze všeho ohledu na vlastní bezpečí spěchala šlechtná dívka k sestře a horlivě se snažila chvějícími se prsty uvolniti jí pouta.

Huron však ve svém nezkroceném vzteku neměl pro podobnou velkomyslnost smyslu a, uchopiv Koru za vrkoče, strhl ji nemilosrdným úsilím na kolena. Obvinul si hebké pletence jejích vlasů kol jedné ruky a svíraje v druhé ruce nůž, vítězně jej vznesl

nad hlavu Kořinu. V téže chvíli však utkvělo oko Unkasovo na této skupině. Jako blesk rychle a jedním skokem dopadl na prsa Huronova a odmrštil ho tímto nárazem o několik kroků stranou od dívky.

Chopili se do křížku, zápasíce rovnými silami, až Heywardův tomahavk a ručnice Sokolího Oka současně s nožem Unkasovým sklátily Hurona na zemi.

Boj byl ukončen až na zápas dosud trvající mezi Svižnou Liškou a Velkým Hadem.

Tito indiánští bojovníci podávali zřejmý důkaz, že si právem zaslouží jmen, jež jim pro jejich dřívější bojovné činy byla dána. V krutém zápasu kutáleli se po zemi v těsném, ale nepřátelském objetí, tělem k tělu jako svíjející se hadi.

Pohádání rozmanitými city, dětinné lásky, přátelství i vděčnosti, spěchali Unkas, Sokolí Oko a Heyward, sotvaže se svých odpůrců sprostili, k těmto posledním zápasníkům. Marně pobíhal Unkas kolem soupeřů, kteří byli zahaleni kotouči prachu, aby vrazil nepříteli svého otce nůž do srdce; nadarmo pozdvihl Sokolí Oko pušku; bez výsledku snažil se Heyward uchopiti hladké údy Huronovy.

Oba soupeři, pokryti prachem a krví, v křečovitém zápolu zápasili dále, takže se zdálo, že těla jejich splývají v jedno jedinké tělo.

Postava Mohykánova, jakož i černé tělo Huronovo tak rychle se míhaly před očima diváků, že ani nevěděli, kam mají ránu zamířiti. Stalo se sice několikráte, že chvílemi

viděli Maguovo žhavé oko zasvítiti jako zrak baziliškův, ale dříve než mohla zbraň na odpornou tvář dopadnouti, zřeli již na jejím místě výhružné rysy Čingášgúkovy. Tímto způsobem octla se, či vlastně dokutálela se skupina bojujících ze středu malého prostoru až na samý kraj.

Tu naskytl se Mohykánovi příležitost zasaditi mocnou ránu nožem, — Magua uvolnil páže a klesl nehybně a, jak se zdálo bez

života nazpět. Čingašgúk vyskočil, a vítězný jeho výkřik rozlehl se vzduchem. — „Vítězství! Vítězství Mohykánů!“ zvolal Sokolí Oko, mávaje puškou. „Poslední rána muže čisté krve nikdy mu neublíží na cti, ani ho nezbaví práva ke skalpu!“

Ale právě když dopadnouti měla osudná rána pažbou, unikl Huron všemu nebezpečí a skutálel se dolů se srázu. Dopadnuv na nohy, octl se jedním skokem v houští nízkého křoví, jež rostlo podle paty vrchu. Dělaván, kteří si byli již jisti smrtí svého nepřítele, zvolali udiveně „uf“ a chtěli pronásledoval uprchlíka. Lovec je však zadržel, řka:

„Toť povedený kousek Hurona a hoden jest toho padoucha!“ zvolal. „Nechte ho běžeti, vždyť je to pouze jediný a neozbrojený muž, jenž je od svých francouzských druhů několik mil vzdálen... Hle, jedovatá zmije, která přišla o své zuby! Dříve než nám bude moci ublížiti, zanecháme dávno otisky svých mokašínů daleko v písku. Hleďte, Unkase,“ doložil po delavársku, „otec váš již stahuje skalpy! Nejlépe učiníme, pakliže se podíváme na tyto padouchy, jsou-li mrtví, sice jinak uvidíme, jak i oni prchají lesem a pokřikují jako sojky, jimž se přistříhla křídla.“

Poctivý, avšak nesmiřitelný lovec obešel bojiště a vrazil každému padlému dlouhý nůž do boku s takovou chladnokrevností, jako by dobýjel mrtvolu zvířat.

Starší Mohykán ho však předešel, maje na pasu již upevněny jejich skalpy. Unkas naproti tomu, pomíjeje obvyklého zvyku i nedbaje přirozenosti divocha, spěchal již puzen citem jisté něžnosti, s Heywardem k oběma sestrám a vyprostiv rychle Alici vložil ji Koře do náručí.

Nevýslovná byla vděčnost obou děvčat k dobrotivému stvořiteli, když se ucítily životu navraceny. Klečíce, vysýlaly tichou a zbožnou modlitbu k bohu.

Alice první povstala a vrhla se sestře do náručí; rty její chvěly

se jménem otcovým, a v očích jí zářila obnovená naděje a téměř nadpřirozená blaženost zrcadlila se v její tváři.

„Jsme zachráněny! Jsme zachráněny!“ šeptala. „Navrátíme se k svému drahému otci — a jeho srdce žalem přestane krváceti. A ty, má Koro, milá sestro, jež jsi mi téměř matkou — i ty jsi v bezpečí — a — — Duncan též!“ dodala, usmívajíc se v čisté nevinosti, „i náš šlechetný, udatný Duncan.“

Kora odvětila na tyto nesouvislé výkřiky jen něžným a vřelým objetím.

Heyward se neostýchal při tomto pohnutlivém výjevu prolévat slzy; Unkas, pokryt prachem i krví, stál tu klidně, zdánlivě lhostejně, avšak oči, z nichž zmizela veškerá divokost, jeho oči zářily soucitem, jenž ho povznášel daleko výše nad mravy jeho plemene.

Sokolí Oko zbavil pout také zpěváka, jenž až dosud vše snášel s podivuhodnou trpělivostí.

„Tak, nyní jste opět pánem svých údů,“ řekl lovec, když jeho nůž přerézal poslední vrbové houžve, „vážíte-li si rady zkušeného muže, tedy zahodíte ten malý, písklavý nástroj ve své kapse a koupíte si rozumnou zbraň! Tak přijdete s trochou píle a energie o něco dále ve světě. Přesvědčily vás, myslím, vlastní oči, že je havran lepší pták než posměváček drozd.“

Alespoň odstraňuje nečistotu, kdežto druhý marně jen hlučí v lese a obtěžuje i klame uši posluchačů.“

„Příteli,“ odvětil David Škála, s usazeným zrakem podávaje laskavě lovcovi svou jemnou, hubenou ruku, „děkuji vám za to, že mám ještě své vlasy na hlavě, kde jim vykážala místo Prozřetelnost boží. Ačkoli snad jsou kučery jiných lidí lesklejší a hebčí než moje, přece jsem se svými vlasy, jež mi zcela dobře lebku chrání, spokojen. Bojoval jste tak statečně a moudře, že dříve než vykonám povinnost důležitější, vyslovuji vám svůj dík, vroucí křesťanský dík, jehož jste si plnou měrou zasloužil.“

„Hm, byla to maličkost, jíž častěji byste byl svědkem, kdybyste

zůstal déle mezi námi,“ odvětil lovec, jenž byl pohnut srdečným díkem zpěváka, o němž nyní změnil svůj úsudek.

„Mám opět svého věrného druha daňkobijce, a to již znamená vítězství v každém boji. Irokézi jsou chytří, ale nebyli jimi, když všecku svou zbraň odložili. Kdyby Unkas a jeho otec jen obyčejnou svou indiánskou trpělivost byli zachovali, mohli jsme udeřiti na padouchy třemi ranami místo jedné, a byli bychom zahnali tímto způsobem celou tlupu. Avšak vůle boží to byla!“

„Pravdu dítě, a to v duchu křesťanském,“ řekl David. „Kdo má býti spasen, bude spasen, a kdo určen k zatracení, bude zatracen. Toť učení pravdy, a pravověrce utěšuje i sílí.“

Lovec zatím se usadiv, a prohlížeje stav své karabiny s otcovskou téměř péčí otočil hlavu k žalmistovi a přerušil ho téměř hrubě a mrzutě.

„Učení, neučení,“ řekl, „toť víra šibalů a kletba muže poctivého! Ovšem, mohu si mysliti, že měl Huron mou rukou padnouti; nic mne však nepřesvědčí, abych si myslel, že ten padouch dojde nějaké odměny, a Čingšašgúk na příklad že bude při posledním soudu zatracen.“

„Podejte mi důkaz takového opovážlivého tvrzení,“ zvolal rozhorleně David.

Milý náš učitel žalmového zpěvu byl hluboce proniknut přesnou kanonickou naukou, již v jeho době a zejména v jeho domovině znetvořili v její ušlechtilé prostotě zjevení, snažíce se proniknouti záhadné tajemství božské přirozenosti a nahrazující víru činnou milostí, uvádějící takto ad absurdum a v pochybnost všecky ty, kteří si řídili podle těchto dogmat. Pokračoval v stále přesné volbě svých výrazů:

„Chrám váš pozdvižen na písku, a první bouře základ jeho zvrátí. Táží se vás, jaké důvody máte pro takové nekřesťanské tvrzení? Jmenujte mi kapitolu a verš ze svaté knihy, ze které čerpáte podobné náhledy!“

„Jděte mi s knihami!“ odvětil Sokolí Oko s netajeným opovržením. „Což mne pokládáte za papouškujícího chlapce, jenž se drží sukně staré ženy? Což myslíte, že má dobrá puška je husí brk, a můj růžek na prach kalamář? Kniha! Člověk jako já — bojovník v pustině, ač jinak muž čisté krve, co má ten s knihou co činiti? Četl jsem ve svém živobytí jen jednu knihu, a slova, jež v ní jsou napsána, jsou tak jednoduchá a jasná, že nevyžadují příliš velké učenosti.“

„Jakou to knihu myslíte?“

„Leží vám před očima! Slyšel jsem, že jsou na světě lidé, kteří čtou v knihách, aby se přesvědčili o jsoucnosti boží! Nechápu, jak mohou lidé v osadách znetvořovati díla boží, takže o tom, co jest v pustině jasno, pochybují kněží a obchodníci. Je-li takový pochybovač, ať jen se prohání se mnou den za dnem lesy a uvidí tolik, že pozná, jaké v tom bláznovství, chce-li on J e m u se vyrovnati/s nímž nikdy se nemůže měřiti, ať je to v dobrotě či v síle!“

Jakmile David pozoroval, že má před sebou muže, jenž víru svou ssál z nezkalených pramenů přírody, vyhnul se všem podrobnostem ve věrouce a upustil dobrovolně od sporu, z něhož, jak viděl, mu nekynul ani zisk ani sláva. Když domluvil, posadil se, vytáhl knížku a železné své brejle, chystaje se k vykonání povinnosti, od níž ho nic nemohlo odvrátiti, leda by to byl neočekávaný útok na jeho víru. Byl to hlasatel Nového Světa mnohem novějšího rázu nežli oni bardové inspirovaní, kteří hlásali profánní hru různých baronů a knížat; byl to hlasatel podle ducha svého času i země a ukázal svoji platnost při oslavě dobytého vítězství či lépe řečeno, obětuje bohu činy milosrdenství vítězů.

Čekal pokojně, až Sokolí Oko domluvil, a pak pozdvihnuv zrak i hlas zvolal:

„Přátelé, žádám vás, abyste poděkovali bohu za toto zázračné vysvobození z rukou nešlechtníků a nevěrců a zazpívali se mnou onu velebnou píseň nazvanou „Nortliampton“.“

Jmenoval stránku a verš a přiložil ke rtům píšťalu s obyčejnou

vážností, jak tomu přivykl ve chrámě. Tentokráte však zůstal bez průvodu, neboť si sestry právě sdílely city něžné lásky sesterské. Netečnost tato ho však neodstrašila; pozdvihl hlasu svého, započal i dokončil svatý zpěv bez všelike příhody a přerušení.

Sokolí Oko poslouchal a opravoval si při tom ručnici, již znovu nabil. Avšak zvuky bez sympatického a melodického doprovázení tratile půvab a nedostačily vzbuditi dřímající jeho city. Nikdy ještě David neměl posluchačů netečnějších, ačkoliv nikdy nezněl zpěv jeho vroucněji a upřímněji k trůnu Nejvyššího. Lovec potřásl hlavou a zamumlal jakási nesrozumitelná slova, z nichž porozuměli pouze slovům „chřtán“ a „Irokézi“. Pak odešel, aby společně s Heywardem prohlédli zbraně Huronů. Připojil se k nim i Čingašgúk, jenž tu našel svou ručnici i pušku synovu. Každý z nich i David se po libosti ozbrojil, a lovec podotkl, že je čas, aby nastoupili další cestu.

Pomocí Heywarda a mladého Mohykána sestoupily obě sestry po strmém úbočí vrchu, jehož vrcholku dosáhli za tak pochybných vyhlídek, a jenž málem by se byl stal dějištěm jejich hrozná a mučednické smrti. Když sešli s vrchu, spatřili své koně, ani s chutí se pásli na svěží trávě; vsedše na ně následovali svého vůdce, jenž jim za nejkrušnějších okamžiků dokázal takto své věrné přátelství.

Cesta netrvala dlouho. Sokolí Oko uchýlil se od směru, jímž je Huroni vedli, napravo, prošel křovinami k malému potůčku, který přebrodili, a vstoupili do úzkého údolí, kdež ve stínu několika jilmů stanuli.

Byli jen několik metrů vzdáleni od osudného onoho vrchu, a koně byli jen tím užiteční, že přenesli obě dívky přes mělký potok.

Lovec s Indiány, jak se zdálo, byli v tomto zákoutí dobře známi, neboť opřevše pušky o strom, odhrnuli listí se země a noži rozryli jílovitou hlínu, odkudž se prodral čistouňký a perlící pramének křišťálové vody. Sokolí Oko se ohlížel kolem, jako by cosi hledal, co nemohl tak rychle nalézt, jak myslil.

„Ti nedbalci, ti Mohavkové se svými bratry Tuskarory a

Onandagy zde ukájeli svou žízeň,“ zabručel, „a odnesli nádobu k pití! Tak se stává, když lehkomyšlně prokážeme dobrodiní nerozumným psům! Uprostřed této pustiny obdařil je bůh k jejich dobru pramenem, jenž může směle zápolit s každým bohatstvím lékárny, a zde vidíte, jak ti darebáci zdupali zení a potřísnili okolí zřídla ne jako lidé, ale jako divá zvěř!“

Unkas podal mu mlčky dyňovou láhev, jež tu byla zavěšena na stromě a již Sokolí Oko ve své nevoli přehlédł. Lovec ji naplnil a posadil se stranou na místo, kde byla země sušší a pevnější; napil se s chutí a jal se prohledá váti torbu, již nesl na rameni, pátraje po zbytcích jídel, jež tam Huroni zanechali.

„Děkuji ti, hochu,“ řekl a navrátil Unkasovi prázdnou láhev. „Nyní se podíváme, jak se měli liuroni v záloze. Jen se podívejte! Ti darebové znají výborně nejlepší části zvěře, a skoro se mi zdá, že ji umějí rozkrájeti iako nejlepší kuchař v zemi! Avšak — vše jest syrové, neboť írokézi jsou opravdoví divoši. Unkase, rozkřesej oheň. Jedno sousto této křehké pečeně zotaví nás po tak dlouhé cestě.“

Heyward vida, že jeho přátelé zcela opravdově se zaměstnávají přípravou večeře, pomohl dívkám sestoupiti s koňů a posadil se jim po boku, jsa zplna srdce povděčen klidnému odpočinku po přežitých právě krvavých scénách.

Použil také příhodné chvíle a umínil si otázati se lovce, jak se přihodilo, že právě v nejkritičtější chvíli jim přišli na pomoc. Obrátil se proto k lovcovi a pravil:

„Jak si mám vysvětliti, že vás tak brzy vidíme, velikomyšlný příteli? A kde zůstala pomoc z tvrze Eduardovy?“ „Kdybychom byli došli až dolů po řece,“ odvětil lovec, „možná, že bychom byli se vrátili právě včas, abychom nakupili listí na vaše mrtvoly. Pozdě však by bylo pomýšleti na zachránění vašich skalpů. Ne, ne! Na místě co bychom mrhali silou a časem cestou do tvrze, číhali jsme u břehu Hudsoní na Hurony, sledující každé jejich hnutí.“

„Tedy jste byli svědky všeho, co se dělo?“

„Ne všeho; oko Indiánovo je tak bystré, že není možná ani trochu divocho oklamati, a my jsme se zdrželi úzkostlivě ve svém úkrytu. Však to byl perný kousek práce, abych udržel tohoto amerického chlapce v záloze. O, Unkase! Unkase! Ty ses choval spíše jak zvědavá žena, než jako bojovník na stopě nepřítel!“

Unkas se zahleděl pronikavými zraky ve tvář lovcovu, aniž pronesl slůvka, nebo dal najevo sebe menší známku lítosti pro svůj poklesek. Naopak. Heyward shledal, že mladý náčelník hrdě a téměř divoce se vzpřimil, jako by s tíží potlačoval náhlý výbuch horoucí vášně, dílem z ohledu na posluchače a dílem také z úcty, jakou projevoval vždy k svému bílému společníku.

„Viděli jste, když nás zajali?“ tázal se Heyward dále. „Slyšeli jsme je,“ zněla významná odpověď. „Řev Indiána je srozumitelnou řečí pro muže. již celý svůj život ztrávili v lese. Když jste však přistáli ku břehu, nezbylo nám jiného, než zalézti jako hadi mezi listí. Potom jsme vás ztratili načisto s očí a nespatriili dříve, až když jste připoutáni ke stromu očekávali smrt z rukou Indiánů.“

„Že jsme vysvobozeni, toť dílo Prozřetelnosti, neboť je věru zázrakem, že jste se nedali nepravou cestou, Indiáni se rozdělili a každá tlupa měla své koně!“

„Ba, dojistu bychom byli zbloudili, kdyby nebylo Unkasa,“ odvětil lovec hlasem i chováním muže, jemuž nemilá jest vzpomínka na přestálé rozpaky. „Usnesli jsme se jíti stezkou, jež se vinula pustinou. Tušili jsme a to právem, že divoši se svými zajatci tímto směrem ubíratí se budou. Urazili jsme však mnoho mil, aniž bychom spatřili jediné zlomené větvičky, jak jsem byl Koře poradil. Nevěděl jsem si rady, poněvadž všechny šlépěje měly podobu mokašínů.“

„Naši trapiči byli tak opatrní, že nás obuli podle svého způsobu,“ odvětil Dulkan a pozvedl nohu. již měl zašněrovanou v ozdobnou polobotku.

„Aha! Toť chytrý irokézský nápad; ačkoliv nejsme tak hloupí,

abychom se dali svésti tak nejapnou lstí ze stopy.“ „Čemu tedy děkujeme za své vysvobození?“

„Tomu, co vyhraditi se stydím, já bílý muž, bez kapky krve indiánské — rozumu mladého Mohykána. Upozornil mé na něco, čemu ještě nyní sotva věřím, ač moje oči jasně zřely.“

„Povězte, co je to?“

„Unkas tvrdošjně dokazoval, že koně, na kterých dívky jely, dostupovaly vždy po jedné straně oběma nohama stejně,“ pokračoval Sokolí Oko, ohlížeje se zvědavě po hnědých klisnách, „pokud vím, nečiní to ze čtvernožců nikdo jiný, než medvěd! A přece máme zde koně, jež nakračují tímto způsobem, jak jejich dvacetimílová stopa dokazuje.“

„Je to zvláštní a známá vlastnost těchto zvířat, jež pocházejí od břehů zátoky narragauzetské a malé provincie nazvané „Prozřetelnost“. Tito koně jsou proslulí svou vytrvalostí a zvláštním krokem, ačkoliv také i koně jiného plemene tomu mohou uvynouti.“

„Může býti,“ řekl Sokolí oko, jenž tomuto vysvětlení naslouchal s upjatou pozorností, „vyznám se, ač jsem běloch, čistokrevný běloch, — lépe v medvědech a bobrech než v soumařích. Major Effingham míval mnoho ušlechtilých koní, ale ani při jednom jsem nepozoroval tak jednostranný krok.“

„Pravda; poněvadž on si zakládá u koní na jiných vlastnostech. Je to raga velice oblíbená, a jak vidíte, často poctívaná rozkošným nákladem.“

Mohykáni ustali ve své práci a pozorně naslouchali při plápolajícím ohni; když Duncan domluvil, pohlédli významně na sebe, a otec dal podivení své najevo obvyklým houknutím. Lovec se zamyslel na chvíli jako člověk, jenž v mysli rozebírá nově nabytou zkušenost, a díval se zvědavě na koně, načež pokračoval:

„Jsem přesvědčen, že v osadách jest ještě více a podivuhodnějších věcí viděti! Člověk dosti krutě nadužívá přírody, pakliže

jednou dosáhl nad ní moci. Avšak — ať tomu tak či onak — Unkas tento krok vypátral, a jeho stopa nás dovedla až k olámanému křoví. Hoření větev blíže koňské šlépěje byla ohnuta vzhůru, jako když dáma trhá květinu. Vše ostatní bylo polámáno, jako by tam byla silná ruka mužská hospodařila. Z toho jsem soudil, že ti slídíví psi viděli, jak větev byla ohnuta, a polámali i ostatní, aby se zdálo, že nějaký srnec parohy své na větvích zkoušel.“

„Váš bystrozrak vás neklamal, neboť se na něco takového skutečně pamatují.“

„To nebylo nesnadno poznati,“ odvětil lovec, aniž tušil, jak velkou zde prozrazuje důvtipnost. „Pak mně napadlo, že Mingové vyhledají pramen, neboť si ti lotři dobře váží tohoto dobrodiní.“

„Je snad tak proslulý?“ tázal se Heyward, pozoruje bedlivě malý, živý pramének, tmavohnědou prstí vroubený.

„Jest velice málo kočujících rudochů, již by neznali jeho dobrých vlastností. Nechcete se přesvědčiti?“

Heyward vzal tykvovou láhev, ale sotva že spolkl několik kapek, mrštil jí prudce od úst s ošklivostí.

Lovec se zasmál tichým, avšak srdečným způsobem a potřásl spokojeně hlavou, řka:

„Vy pohřešujete pravé chuti, již jste odvykl; kdysi také dělo se mi právě tak. Nyní však po této vodě prahnu jako jelen po slaném pramenu. Vám nechutná žádné kořeněné víno tak, jako rudochovi tato voda, zvláště když je churav. Avšak jest čas pomýšleti na jídlo, neboť máme dlouhou cestu před sebou.“

Takovým nenadálým přechodem ukončil lovec rozmluvu a chutě se měl ke zbytkům zvěřiny, jež ušly žravosti Huronů. Celá společnost zasedla k prostému kvasu bez všelikých okolků. Lovec i oba Mohykáni pojídali skrovné pokrmy s chutí mužů, kteří jedí, aby se posilnili k práci obtížné a namáhavé.

Když byla tato potřebná a v té chvíli příjemná povinnost vykonána, shýbl se lovec se svými druhy a napojili se dlouhým a

posledním douškem z oné osamělé a tiché studánky, okolo níž a jejích sesterských pramenů za padesáte let se mělo shromáždit v davech bohatství, krása a nadání, aby zde hledaly zdraví a zábavu (G).

Sokolí Oko vyzval všechny pak k odchodu. Sestry vsedly na koně, a Heyward s Davidem sebrali své ručnice. Lovec kráčel v čele průvodu, jež zavírali Mohykáni.

Malá družina rychle se brala úzkou stezkou k severu — a léčivý pramének osaměl a vléval své vlnky do blízkého potůčku. Těla padlých na nedalekém pahrbku zůstala zde divým šelmám na pospas, aneb měla ztrouchnivěti beze všech obřadů pohřebních — všeobecný to osud bojovníků pouště, jenž jest tak všední, že nebudí již soustrasti ani povšimnutí.

XIII.

Ve srubu.

Lovec vedl svou družinu písčitou rovinou, na níž se vyskytlo tu a tam údolíčko neb pahrbek. Vraceli se cestou, již konali dnešního rána, majíce za vůdce zrádného Maguu.

Slunko počínalo se skláněti za dálné hory. Poněvadž je cesta vedla stále lesem, nebylo horko příliš nesnesitelné. Postupovali dosti rychle, a urazili již hodně mil, když se počalo šeriti.

Lovec, právě tak jako divoch, jehož místo zaujal, řídil se na cestě známkami jen sobě známými, a částečně i vlivem vrozeného pudu a nikdy se na cestě nezdržoval, aniž by byl kdy na rozpacích. Zběžný pohled na mech stromů, mžiknutí na zacházející slunce aneb směr četných vod, jež přebrodili, dokonale mu naznačoval cestu, kudy mají jíti. Zatím přibíral les temnější barvu a živá zeleň jeho listnatého příkrovu přecházela v mdlou barvu šedivou.

Právě se snažily dívky zachytiti ještě poslední zář večerních červánků prosvítajících větvemi, když se pojednou lovec k nim obrátil a upozornil je na nádhernou oblohu s nachovými oblaky zlatožlutě lemovanými.

„Ejhle, znamení dané člověku, aby se oddal odpočinku a posílil se pokrmem,“ řekl, „a lepší i moudřejší by bylo, kdyby člověk vnuknutí přírody také vždy rozuměl aneb se hleděl poučiti od ptactva a od zvěře! Avšak naše noc nemá dlouhého trvání, neboť musíme za svitu měsíce opět dále jíti. Připomínám si, že jsem se v těchto místech kdysi s Maguou utkal a po prvé proléval lidskou krev; ohradili jsme se tehdy srubem, abychom chránili své skalpy před těmi loupežníky.“

Nemýlím-li se, přijdeme k onomu místu, postoupíme-li o několik kroků nalevo.“

Odvážný lovec nevyčkáváje odpovědi, vkročil kvapně do houštin mladých kaštanů a rozhrnoval bujné větve hustě rostoucího mlází, jako by při každém kroku doufal najíti dobře mu povědomý předmět.

Paměť lovce nezmýlila, neboť sotva že vnikl několik set kroků do hustého křoví, přišel na volné místo, v jehož středu se zvedal nevysoký, zelený pahrbek, na jehož vrcholu byl známý již rozvalený srub.

Toto malé, jen pro okamžik největšího nebezpečí ledabylo vystavené stavení bylo již dávno opuštěno a zapomenuto. Takové památky minulých bojů vyskytují se zhusta i nyní ještě po širé hranici pouště, jež dělila druhy nepřátelské provincie. Jsou zříceniny, jež souvisí s upomínkami osadnických bojů a jsou v harmonickém souladu s okolní krajinou.

Střecha z kůry již dávno se rozdrobila a sesula, avšak obrovské pně stromů, ač ve spěchu nakupeny, přece svůj tvar udržely, byt jeden roh stavení již povolil a hrozil brzkým sesutím.

Zatím co Heyward a jeho družky váhali se přiblížiti tomuto chatrnému stavení, vstoupili Mohykáni s lovcem do nízkých valů netoliko bez bázně, ale i se zjevným zájmem. Mezitím co lovec v myšlenkách a upomínkách obhlížel zříceniny, vypravoval Čingašgúk svému synovi po delavársku a s pýchou indiánského bojovníka krátkou historii šarvátky, jež se odehrála na tomto místě za jeho mladosti.

Avšak v hrdý tón jeho hlasu mísila se jakási těžkomyslnost, jež dodávala jeho slovům zvláštní jemnosti a lahodnosti.

S radostnými pocity sestoupily sestry s koní, aby se osvěžily večerním chladem a odpočinkem.

„Nebylo by bezpečnější, kdybychom si k odpočinku zvolili méně známé místo?“ tázal se Heyward lovce starostlivě.

„Je málo živoucích pamětníků tohoto srubu,“ zněla pomalá a zádumčivá odpověď. ..Nepíše se knihy povídek o těchto

malých válkách, jež se zde svedou mezi Mohavky a Mohykány. Tenkrát jsem byl mladík a držel jsem proto s Delaváry.. poněvadž byli pronásledováni a potlačováni. Čtyřicet dnů a čtyřicet nocí číhali na naši krev ti zběsilci před tímto srubem, k němuž jsem plán nakreslil a z části i srub vystavěl, ač nejsem Indián, nýbrž, jak víte, čistokrevný běloch. Delaváři se drželi, a tak jsme stáli deset proti dvaceti, až jsme je srazili na rovný počet. Pak jsme vyrazili na ty psy, a nevrátil se odtud ani jeden, aby vypravoval o porážce svých bratrů. Ano, ano, tehdy jsem byl mlád a nezvyklý prolévati lidskou krev. Protivila se mi myšlenka, že by lidé mně podobní měli tu trouchnivěti na holé zemi, jsouce vystaveni pochoutce divých šelem, a kosti jejich aby zbělely deštěm; pochoval jsem je tedy vlastní rukou pod tento nízký pahrbek, na kterém odpočíváte. Nesedí se zde právě špatně, ač je nakupen z lidských kostí.“

V okamžení vyskočily obě sestry, ba i Heyward, s hrobu porostlého svěží zelení, a dívky přes nedávno prožité strašlivé výjevy nemohly utajiti pocit přirozené hrůzy, vidouce se v tak blízkém sousedství padlých Mohavků. Smutný pahrbček ovroubený křovím, za nímž se vztyčovaly smrky zdánlivě až do oblak, v šedém soumraku vzbudil truchlivou náladu, již podporovalo mrtvé ticho pustého lesa.

„Jsou mrtvi a neškodní,“ zvolal Sokolí Oko, usmívaje se truchlivě jejich rozechvění, „nikdy již nestrhnou válečného pokřiku, ani nezamávají tomahavkem! A ze všech, již se tenkrát přičinili, aby je připravili do země, žije jen Čingašgúk a já. Bratří a rodina Mohykánova tvořila naši družinu válečnou, a všechny, již zbyli z rodu jeho, vidíte před sebou.“

Bezděčně upřely se zraky posluchačů se sdílným zájmem na postavy Indiánů. Stáli oba ještě v rozvalinách, kdež syn upiaté naslouchal vypravování otcovu o padlých, jež odedávna ctil pro jejich udatnost a indiánské ctnosti.

„Myslíl jsem, že jsou Delaváři národ pokojný,“ pravil Duncan, „a nikdy nevedou osobních bojů, přenechávajíce obranu své země právě těmto Mohavkům, jež jste pobili.“

„Částečně je tomu tak,“ odvětil Sokolí Oko, „avšak celkem je to přece jen prokletá lež. Je tomu už dávno, co došlo k takové smlouvě ďábelskou lstí Holland'anů, kteří by rádi byli viděli odzbrojeni tuzemce, kteří měli spravedlivé nároky na zemi, v níž oni se usadili. Mohykáni, kteří byli částí tohoto národa, nepřistoupili nikdy k této smlouvě, nýbrž hájili se jako muži, což také učinili Delaváři, když se jim oči otevřely nad vlastní hloupostí. Před vámi stojí náčelník slavných mohykánských Sagamorů! Kdysi mohl jeho kmen honiti zvěř na míle daleko, aniž překročil potok nebo pahrbek, jenž by mu nepatřil. A co zbylo jeho potomkům? Dostane se jim kdysi jejich šesti stop země a podrží je snad v pokoji, pakliže naleznou přítele, jenž by si vzal tu práci a položil hlavu jejich tak hluboko, aby ji rádlu nedosáhlo!“

„Již dosti!“ zvolal Heyward, obávaje se, aby rozmluva, jež musela vzbuditi temné myšlenky a trpké pocity u Mohykánů, nevedla ke sporu a neporušila klidu tak velice potřebného oběma jeho společnícům. „Konali jsme dalekou cestu a nejsme tak silni jako vy, kteří neznáte ani únavy, ani slabosti.“

„Svaly a kosti mé vzdorují všemu,“ odvětil lovec, ohmatávaje si svalnaté paže s takovou zálibou, že bylo zřejmo, jak srdečnou radost mu tato poklona způsobila. „Jsou lidé větší a silnější v osadách, avšak můžete choditi kterýmkoliv městem po mnoho-li dní chcete, nežli najdete muže, jenž urazí bez oddechu padesát mil a nespustí psy s očí na lovu několikahodinném. Avšak nejsme všichni stejní, a je zcela rozumno, že sl sličné dámy přejí klidu a odpočinku po útrapách dnešního dne. Unkase, vyčist' studánku, já zatím s tvým otcem zhotovíme nějaké přístřeší z kaštanových větví a lůžko z trávy a listí.“

Utichla čilá rozmluva, a lovec se svými druhy činili horlivé přípravy k nočnímu klidu a bezpečí svých chráněnců.

Studánka, která mnoho let před tím byla příčinou, že si zde domorodci zřídili dočasnou tvrz, byla brzy vyčištěna od listí, a záhy vytryskl z ní pramének, jenž se rozlil po zeleném paloučku. Jeden roh stavení přikryli krovem, jenž chránil sestry v lůžku z měkkého chvoje a ze suchého listí před těžkou rosou, onoho podnebí.

Mezitím co trvaly tyto přípravy, obcerstvovaly se Kora s Alicí, jak toho více přirozenost než chut žádala, a pak se uchýlily za zdi. S vřelou modlitbou na rtech uložily zemdlené údy na vonné lůžko a usnuly přese všechny úzkostlivé obavy tvrdě, jsouce obletovány sladkými sny, plnými naděje.

Heyward si umínil bdítí těsně u zřícenin v jejich blízkosti; když však lovec jeho úmysl zpozoroval, ukázal na Čin- gašgúka a řekl, položiv se na trávník:

„Oči muže bílého jsou příliš těžké a slepé pro takovou stráž! Mohykán bude na stráži, spěte tedy pokojně!“

„Usnul jsem předešlé noci na hlídce,“ odvětil Heyward, „a nepotřebuji tolik spánku jako vy, jenž jste dokázal býti lepším vojínem. Spěte všichni, já chci bdítí!“

„Kdybychom leželi mezi stany 60. pluku a měli nepřítel Francouze před sebou, dojistá bychom lepšího strážce míti nemohli,“ odvětil lovec. „Avšak v temné noci na pustině byla by vaše bystrost a bdělost marna. Proto spěte jako já a Unkas, spěte v klidu!“

Heyward již zpozoroval, že se mladý Mohykán položil vedle umdleného Davida. Aby nezpůsobil sporu, podrobil se mladý muž zdánlivě a obrátil se nazpět ke zdi srubu, jsa v duchu pevně odhodlán ani oka nezavřítí, dokud své drahé chráněnký nesloží v náruč Munroovu.

Sokolí Oko usnul velice brzy, a vůkol zavládlo hluboké ticho.

Dlouhou dobu dařilo se Heywardovi udržeti se v čilosti a při jasné mysli.

Zrak jeho tím více se bystril, čím více houstla kolem noční temnota; poněvadž pak se mu leskly hvězdy nad hlavou, rozeznával zcela zřetelně své druhy rozložené a odpočívající na trávě, zvláště postavu Čingašgúkovu, vzpřímenou a nehybnou, podobající se jednomu ze stromových pňů, tvořících kolem dokola stmělou hradbu. Slyšel zcela zřetelně lehýnké oddychování obou sester, odpočívajících několik kroků od něho; ani lísteček se ve větru nepohnul, aby nezaslechl nepatrného jeho zachvění.

Smutné zpěvy nočních ptáků splývaly s houkáním sovy.

Chvillemi pozvedl oči k lesklým světlým hvězdám, i zdálo se mu, že je vidí i se zavřenýma očima. Tu se mu za- zdálo, že ten či onen keř nabývá podoby strážného druha indiánského; brzy však sklonila se jeho hlava k paži, jež hledala oporu o zemi, až konečně klesl a upadl do hlubokého a posilujícího spánku. Zdálo se mu, že je rytířem z časů dávných, a že má hlídku půlnoční před Stánkem vysvobozené princezny, jejíž přízně si hodlal dobýti důkazem své oddanosti a ostražitosti. Jak dlouho unavený Duncan setrval v tomto stavu, nevěděl ani sám; avšak dávno již pominuly živé sny jeho, když ucítil lehké dotknutí na rameno. Polekán vyskočil bystře na nohy, matně si připomínaje včerejší své předsevzetí.

„Kdo to?“ zvolal, sahaje po meči. „Přítel či nepřítel?“

„Přítel,“ odvětil Čingašgúk tichým hlasem, ukazuje vzhůru k jasnému nebi, s něhož vysílal měsíc bílé své světlo zrovna na jejich stan.

Pokračoval lámanou svou angličtinou: „Měsíc vystupuje, a tvrz bílého muže jest daleko — daleko odtud; čas jíti, dokud spánek obě oči Francouzům zavírá!“

„Máte pravdu! Svojtejte přátele a osedlejte koně, zatím co já připravím společnice své na cestu.“

„Jsme vzhůru, Dunkane,“ ozval se ve stavení jemný, stříbrozvuký hlas Alicin, „jsme úplně připraveny po tak občerstvu-

jícím odpočinku na další rychlou cestu. Avšak vy snášel jste celodenní únavu, aniž jste oko zamhouřil!“

„Rcete raději, že jsem si přál oka nezamhouřiti, avšak věrolomné oči mne zradily; již po druhé jsem se osvědčil býti nehodným prokázané mi důvěry.“

„Nikoliv, Dunkane, nezapírejte,“ vpadla mu Alice s úsměvem do řeči a vystoupila ze stínu stavení do měsíční záře v celé své kráse, „vím, jak nedbáte vlastního dobra a jak jste starostlivý a ostrážitý vůči jiným. Nemohli bychom se zde trochu déle pozdržeti, abyste si odpočinul a nabyl potřebné síly? Ráda budu bdíti s Korou, pakliže vy i tito hodní muži si chtí dopřáti trošky spánku.“

„Kéž by mne toto zahanbení vyléčilo z ospalosti, nikdy již bych oka nezavřel,“ řekl mladý muž, dívaje se zpytavě ve spanilou tvář, kdež však nepostřehl ani stínu podezření. „Přiznávám se, bohužel, že jsem vás svou neopatrností přivedl do nebezpečí a nezískal si zásluhu o bedlivou stráž vašeho lůžka, jak vojínu patří.“

„Nikdo jiný než vy sám by vás nesměl viniti z takové slabosti!“ odvětila Alice, poddávajíc se s důvěrou ženy onomu šlechtnému klamu, který brání hledati nějakou nedokonalost na milenci. „Jděte jen a spěte. Věřte mi, že se ani jedna ani druhá nezpronevěříme své strážil!“

Dalšímu vyjednávání učinil přítrž Čingašgúk, jenž vzkřikl napjatě s Unkasem pozoruje temné okolí.

„Mohykáni slyší nepřítel!“ zašeptal Sokolí Oko.

„Bůh nás chraň!“ řekl Heyward. „Máme již dosti toho krveprolití.“ Po těch slovech sáhl mladý voják po své ručnici a byl přichystán, hájiti životy oněch, jež svěřeny byly jeho ochraně. Doufal tak napravit svou nedbalost.

„Snad to byla nějaká lesní zvěř, jež hledá potravu!“ pravil šepem, když zaslechl tiché, a jak se zdálo, daleké zvuky, jež poplašily Mohykány.

„Pst!“ zvolal naslouchající lovec, „to jest člověk — právě

rozeznávám jeho kroky, ač sluch můj se sluchu Indiánů nevyrovná. Onen spěchající Huron potkal patrně nějakou přední stráž Montcalmovu a nyní je nám na stopě. Nerad bych opravdu ještě jednou na tomto místě proléval krev,“ pokračoval, rozhlížeje se tesklivou tváří po smutném okolí, „ale nutnost je nutnost. Zaved koně do srubu, Unkase, a vy, přátelé, skryjte se tam též; jest sice chatrný a starý, ochrany vám však přece poskytne, neboť jest zvyklý ranám pušek.“

Okamžitě všichni poslechli, a celá družina skryla se ve srubu, kdež zachovávala hluboké mlčení.

Kroky se blížily, a brzy rozeznali i hlasy, jež mluvily řečí indiánskou, a to, jak Sokolí Oko Heywardovi pošeptal, řečí Huronů.

Když Huroni došli až k místu, kde koně vstoupili do křoví vroubícího srub, ztratili stopu, po níž kráčeli. Podle hlasů soudila družina, že je to asi dvacet mužů, již se hlučně radí a rozličné námitky pronášejí.

„Ti lotři nevědí, že je nás málo,“ šeptal Sokolí Oko, jenž stál ve stínu vedle Heywarda a štěrbinou v trámovi vyhlížel ven. „Nemařili by jinak času takovým žvastem. Slyšte ty ještěřky! Každý z nich má dva jazyky, hlavu však jen jednu.“ fleyward, ač býval ve válce udatný, ba zuřivý, nebyl v tomto okamžiku s to, aby se zbavil trapné mysli a odpověděl na chladnou, avšak vtipnou poznámku lovce. Sevěl pušku pevněji a díval se upjatě otvorem na výjev, jenž se tu odehrával za svitu měsíce. Zakrátko uslyšeli temný hlas jakéhosi divocha, jenž, jak se zdálo, udílel rozkazy, jež byly přijímány s náležitou úctou, jak bylo z hlubokého mlčení zjevno.

Tu se pojednou divoši rozprchli, jak se dalo souditi podle šustotu listů a hledali ztracenou stopu. Na štěstí světlo měsíce, jež jemným leskem ozařovalo okolí zřícenin, neproniklo husté koruny stromů, pod nimiž všecko bylo v temném, šalebném stínu.

Marno bylo všecko pátrání; přechod cestujících s tmavé stezky

do křoví byl tak nenadálý, že každá známka stopy se ztrácela v temnotě lesní.

Zanedlouho slyšeli divochy, jak se prodírají křovím a se blíží vždy víc a více ke skupině mladých kaštanů, jež ohraničovala ten malý prostor u lesa.

„Již jsou tu,“ zašeptal Heyward a snažil se prostrčiti pušku skulinou mezi trámy; „palme!“

„Ještě ne! Držte se ve stínu a buďte potichu — sebe menší hluk přivedl by nám celou tu smečku hladových psů na krk. Chce-li bůh, abychom bojovali o své skalpy, pak důvěřujte zkušenosti mužů, kteří znají spády divochů, a zajisté neprchají, slyší-li válečný křik!“

Heyward se starostlivě ohlédl a viděl, jak se obě sestry úzkostlivě schoulily do koutku zřícenin. Mohykáni stáli vzpřímeni jako z kamene ve stínu, jsouce přichystáni k obraně, kdykoliv bude třeba.

Potlačil svou netrpělivost a očekával věci příští.

Vtom se rozhrnulo křoví proti zříceninám a velký, dobře ozbrojený Huron vystoupil několik kroků na jasný palouček. Jak se upřeně díval na tichou zříceninu, padl svit měsíce na jeho černou tvář, jež měla zvědavý a udivený výraz. Vyrazil obvyklé houknutí, jímž Indián provází pocity pohnutí a přivábil všechny své druhy k sobě.

Stáli nějakou chvíli horlivě rozmlouvající a často ukazovali na stavení. Pak se blížili volným a nejistým krokem, zastavující se co chvíle, jako polekaná zvěř, v níž zápasí marně zvědavost se strachem před osidly.

Jeden z nich klopýtl náhodou o zelený pahrbek i shýbl se, aby vyvýšeninu blíže prohlédl. V té chvíli spatřil Heyward, že lovec vyňal nůž z pochvy a skláněje ručnici, chystal se tedy k zápasu, jenž byl nevyhnutelný.

Divoši byli tak blízko, že nejmenší pohyb koňů, ba i hlasitější oddech skrývajících se by je byl prozradil. Když však Huroni poznali,

jakého druhu pahrbek jest, obrátili svou pozornost k předmětu jinému.

Umlouvali se tichým a vážným hlasem, jenž nebyl prost tajemné hrůzy. Pak se opatrně vzdálili, majíce oči stále upřeny na zříceninu, jako by očekávali, že vstanou mrtvé stíny ze svých hrobů — odpízlí se až ke křoví a zmizeli.

Sokolí Oko sklonil ručnici k zemi a oddechl si zhluboka, řka šeptem:

„Aj, respektují mrtvé a zachránili tak své životy a snad také životy lidí užitečnějších.“

Heyward neodpověděl svému společníku a upřel pozornost na ony, již jej v tak velké míře zajímali. Slyšel, jak dva Huroni opustili křoví, a shromažďují okolo sebe své druhy, radíce se dlouhou chvílí potichu a vážně, což se naprosto lišilo od hřmotného hluku, s jakým se kolem tohoto místa shlukli.

Hlasy slábly a vzdalovaly se více a více, až konečně zanikly v hlubinách lesa.

Sokolí Oko vyčkal znamení Čingašgúkova, jež ho mělo ujistiti, že Huroni jsou již daleko. Pokynul pak Heywardovi, aby vyvedl koně a sestřám do sedel pomohl.

Jakmile se tak stalo, vystoupili polosesutou branou a potichu ubírali se opačným směrem, než jakým přišli. Sestry ohlédly se ještě na tichou mohylu i rozpadávající se zříceninu, a pak všichni, rozloučivše se s jasným svitem měsíce, pohroužili se v hluboké temno lesů.

XIV.

Stopy.

Dokud se každý z družiny zaměstnával myšlenkou na útěk, dotud nebylo chuti do rozmluvy. Sokolí Oko stal se opět vůdcem družiny, ač se kroky jeho staly rozvážnějšími, když se byl napřed zajistil, že jsou nepřátelé již od nich velmi daleko. Byl opatrnější, nežli za předcházejícího pochodu a to proto, poněvadž zde byl v úplně neznámé krajině. Častěji se zastavoval, aby se svými spojenci, Mohykány, se poradil, při čemž ukazovali na měsíc a se zvláštní pozorností zkoušeli kůru stromovou.

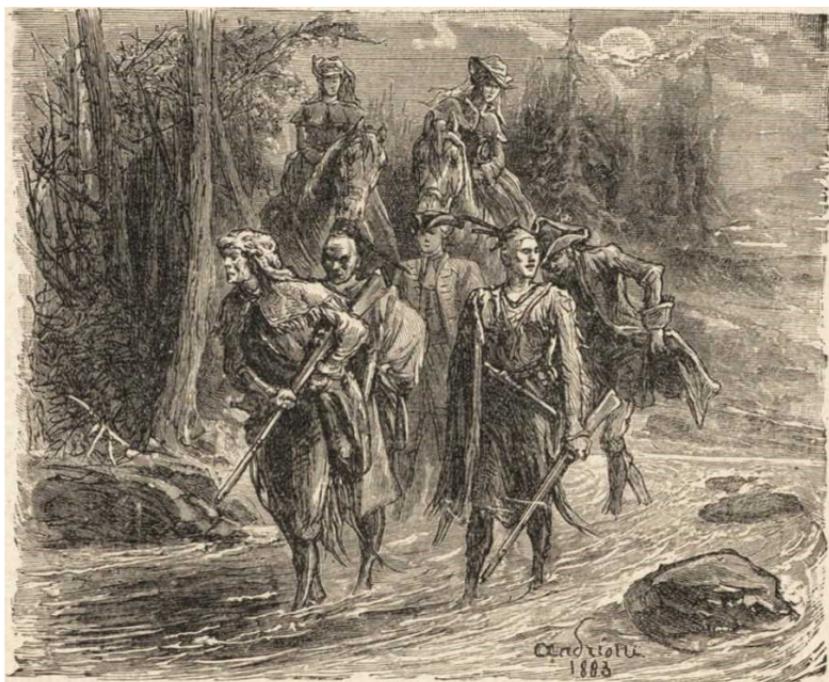
Bylo ticho, jako by celý les byl ponořen v hluboký spánek; z lesa se neozval nejmenší zvuk, a jen z dálky šumělo sotva slyšitelné šplouchání vody. Lidé, ptáci i čtyřnožci, pakliže vůbec v této pustině jich bylo, jako by byli ponořeni ve spánek.

Veliké ulehčení v rozpacích pocítili vůdcové družiny ve slabounkém šumění říčky, neboť zbaveni veškeré nejistoty ihned k ní zamířili.

Když dospěli jejího břehu, zastavil se Sokolí Oko a sezuv své mokasíny vyzval Heywarda i Davida, aby učinili podobně.

Nato vstoupili do vody a bředli tak asi hodinu řečištěm, nezanechávající tak po sobě žádných stop.

Měsíc skryl se za mohutnou spoustou temných mračen, jež hrozily od západu, když vystoupili z řeky, aby pokračovali dále, cestou po písčité, avšak lesnaté rovině. Zde ucítil se lovec opět ve svém živlu, neboť kráčel vpřed s jistotou a důvěrou muže, jenž ví, co činí.

Bředli se asi hodinu řečštěm...

Zakrátko však stala se cesta neschůdnější, a vrchy se každým krokem přibližovaly k nim s obou stran, až brzy nato vstoupili do široké rokle.

Sokolí Oko je pojednou zastavil a promluvil konečně tichým a opatrným hlasem, jenž zvyšoval ještě vážnost jeho slov:

„Není uměním nalézt v pustině lesní stezky, studánky a prameny, avšak kdo může říci, hledě na tuto krajinu, zda za těmito tichými stromy a mezi lysými horami neodpočívá mocné vojsko?“

„Nejsme tedy již daleko od tvrze Viléma Jindřicha?“ řekl Heyward dychtivě, přistupuje k lovcí.

„Máme před sebou ještě dlouhou a namáhavou cestu,“ zněla odpověď, „a největší obtíží nyní jest — kudy a kam máme jíti.

Hled'te," pravil lovec, ukazuje skrze větve stromů na místo, kde se klidné a jasné hvězdy večerní zrcadlily v malé hladině jezírka. „To jest krvavá kaluž, a stojím zde na půdě, po které jsem často chodíval a na níž jsem bojoval s nepřítelem od východu až do západu slunce.“

„Ha, tedy ona hladina stojaté a smutné vody je hrobem udatných oněch padlých bojovníků! Slýchal jsem o ní, avšak po prvé stojím na jejím břehu.“

„Tři bitvy svedli jsme zde s Francouzi," pokračoval Sokolí Oko, jenž spíše hlasitě vzpomínal, nežli Heywardovi odpovídal. „Právě jsme je chtěli překvapiti, když sami na nás trhli a hnali pak jak štvanou zvěř až ku břehům Horikanu. Tam jsme se shromáždili a pod vedením sira Viléma splatili jim ranní porážku i s úroky! Sta Francouzů toho dne vidělo slunce naposledy zapadati. Těž jejich vůdce, sám Dieskau, padl nám do rukou, a byl tak zraněn meči i kulkami, že se navrátil do vlasti navždy neschopen ke službě vojenské.“

„To byla slavná bitva," zvolal Heyward s výbuchem mladistvého nadšení, „a její pověst donesla se až k nám k jižní armádě.“

„Ano, avšak zde se věc ještě neukončila. Byl jsem vyslán plukovníkem Effinghamem s poselstvím do tvrze, ležící u Hudsonu. Právě v těchto místech setkal jsem se s oddělením, jež nám spěchalo na pomoc. Vedl jsem je k tábořišti Francouzů, kteří právě večereli, netušíce ani, že krvavé dílo tohoto dne ještě není ukončeno.“

„A překvapili jste je?“

„Ano, je-li smrt překvapením pro muže, kteří pomýšlejí jen na ukojení svého hladu. Nedali jsme jim ani kdy, aby se seřadili, poněvadž tak neúprosně ráno se na nás vrhli. Bylo málo mužů v naší družině, kteří by nebyli oplakávali příbuzného neb přítele, jenž padl rukou Francouzů. Když bylo po všem, vházeli jsme mrtvé — a jak mnozí tvrdí — i živé do tohoto jezírka. Tyto vlastní mé oči viděly, jak se voda krví doruda zbarvila.“

„Vhodný, a doufám, pokojný hrob pro vojíny! — Často jste asi bojovali na této hranici?“

„Já!“ zvolal lovec, při čemž se vztyčila jeho postava vojenskou hrdostí. „Sotva se najde ozvěna mezi těmito horami, jež by nebyla odpovídala ranám z mé pušky, a není snad místočka mezi Horikanem a Hudsonem, kde by má puška nebyla zabila buď nepřítele nebo zvěř nějakou. Co se však týče pokojného hrobu, jak jste před chvílí podotkl, je v té věci jiný háček. Jsou mnozí v táboře, kdož myslí i tvrdí, že člověk, má-li dosíci v hrobě pokoje, nesmí býti pohřben, dokud je dechu v jeho těle. A jisto je, že lékaři ve spěchu anebo z večera měli málo času, aby zkoumali, je-li kdo živ či mrtev. Pst! Nevidíte tamo na břehu kaluže něco se hýbati?“

„Není pravdě podobno, že by ještě někdo jiný než my bez přístřeší bloudil tímto lesem.“

„Hm! Takové bytosti málo se starají o přístřeší. Noční rosa nezmačí toho, jenž tráví své dny ve vodě,“ odvětil lovec, svíraje Heywardovu ruku s pověřčivým zděšením.

Mladý muž podivil se vida, že člověk, jenž opravdovým nebezpečím zmužile vzdoruje, chvěje se před ničím pověřčivou hrůzou.

„Přísámbůh! Toť lidská postava!“ zvolal Heyward. „A přichází k nám. Do zbraně, přátelé!“

„Qui vive?“ tázal se dutý hlas, jako by pocházel z jiného světa.

„Co praví?“ tázal se lovec. „Nemluví ani anglicky, ani indiánsky.“

„Qui vive?“ opětoval týž hlas provázený řinčením zbraně a výhružným posuňkem.

„France!“ zvolal Heyward a vystoupil ze stínu stromů až ku břehu jezírka, na několik kroků od stráže.

„Odkud přicházíte — kam jdete tak časně?“ tázal se granátník řečí i dialektem syna staré Francie.

„Přicházím z výzvěďů a jdu ke svému pluku.“

„Jste královským důstojníkem?“

„Bezpochyby, kamaráde; snad mne máš za krajana! Jsem plukovník u myslivců (Heyward dobře věděl, že vojín je z pluku řadového) a mám s sebou také dcery velitele pevnosti. Což jsi o tom neslyšel? Zajal jsem je v oné tvrzi a vedu je ke generálovi!“

„Na mou věru! Je mi vás, slečny, líto,“ poznamenal mladý granátník a dotknul se dvorně a způsobně své čapky; „avšak válka je válka! Shledáte však v našem generálu muže udatného a k dámám zdvořilého.“

„To je způsob dobrých vojínů,“ řekla Kora obdivuhodně se ovládajíc; „s bohem, milý příteli; přála bych vám příjemnější povinnost.“ (J)

Francouz uklonil se zdvořile, Heyward dodal „dobrou noc, kamaráde!“ a klidně odcházeli svou cestou opouštějící stráž u rybníka, již ani ve snu nenapadlo, že právě stála před úhlavním nepřítelem. Snad pohled na ženy vzbudil v stráži upomínku na lepší časy a jeho milovanou, krásnou Francii, neboť počal si tiše zpívat:

„Vive le vin, vive l'amour!“ — („Ať žije víno, ať žije láska!“)

„Šťěstí, že jste tomu šelmovi porozuměli,“ zašeptal Sokolí Oko, sotvaže se kousek cesty vzdálili od rybníka. „Poznal jsem v něm ihned jednoho z těch splašených Francouzů, a měl štěstí, že nebyl nevlídný, jinak bych byl uložil jeho kosti k jeho krajanům tam dole.“

Reč jeho přerušilo hlasité a táhlé zasténání od rybníka, jako by vstávali to duchové mrtvých ze svých vlhkých hrobů.

„Ten byl jistě z masa a kostí!“ dodal lovec; „žádný duch by tak silně nevydechl.“

„Zajisté. Avšak pochybuji, náleží-li ještě ten ubožák tomuto světu,“ řekl Heyward a když se ohlédl, viděl, že v jejich družině není Čingašgúka.

Druhému, slabšímu zasténání, následovalo těžké žbluňknutí do vody, načež bylo opět ticho.

Z nejistoty vysvobodil je Indián, jenž vyklouzl ze křoví a

připojil se opět ke družině, levicí si připevňuje kouřící se ještě skalp nešťastného Francouze a pravicí upevňoval si na místo zkrvácený tomahavk. Tak šel dále se spokojenou tváří člověka, jenž je pevně přesvědčen, že učinil dobrý skutek.

Lovec podepřel pušku o zem a podpíraje se o ni, zamyslíl se na chvíli. Pak potřásl truchlivě hlavou a řekl:

„Bylo by krutým a nelidským, kdyby se takového skutku dopustil běloch. Avšak Indiánovi jest něco podobného již vrozeno! Škoda, že to nestihlo nějakého proklatého Minga na místě onoho veselého, mladého muže!“

„Ticho!“ řekl Heyward starostliv, aby nic netušící sestry o tom případě nevědély. „Již se stalo, ač by bylo lépe, kdyby se tak nebylo stalo; nezměníme však již na věci té ničeho. Vidíte zřejmě, že jsme se dostali mezi přední stráže nepřátelské — co myslíte, že máme činiti?“

„Ano, nyní není kdy o tom dlouho přemýšleti!“ řekl lovec. „Pravda jest — že Francouzi se rozložili kolem tvrze a vytrvale ji obléhají. Bude to perný kousek práce, nežli se do ní dostaneme.“

„Také nám mnoho času k tomu nezbyvá,“ doložil Heyward zkoumajе nebe, na němž měsíc zapadal ve mraky.

„Ba,“ pravil Sokolí Oko, „máme času poskrovnu. Zbývají nám dva prostředky, jimiž s pomocí boží, bez níž vše marno, toho můžeme dosíci!“

„Mluvte rychle, čas kvapí!“

„Požádáme dívky, aby sestoupily, a jejich koňům dáme svobodu. Vyšleme Mohykány napřed, aby nám cestu razili, napadneme stráže a přes jejich mrtvolу vstoupíme do tvrze.“

„Nemožno — nemožno,“ přerušil ho šlechetný Duncan, „vojín si může cestu proklestiti takovým způsobem, avšak nikoliv v podobném průvodu jako my.“

„Hm, byla by to ovšem krvavá cesta pro ony něžné nožky!“ odvětil lovec v souhlase s Heywardem, „avšak jako muž i vojín musil jsem podobný návrh pronésti. Musíme tedy po vlastní stopě

nazpět, až se dostaneme z okruhu stráží. Obrátíme se pak na západ do hor, kde vás tak dobře skryju, že všichni ti ďábelští psi v žoldu Montcalmově po celé měsíce nadarmo po vás budou slídití.“

„Ano, tak učiníme, a to hned!“ zvolal netrpělivě mladík.

Další slova byla zbytečná. „Za mnou,“ zvolal krátce Sokolí Oko a kráčel zpět cestou, jež je uvedla v tak povážlivou situaci.

Pohyby jejich byly tiché a opatrné, poněvadž nevěděli, není-li na blízku nějaká obcházející patrola neb ukrytá záloha nepřítelova.

Když se ubírali kolem jezírka, rozhlédli se oba bezděky po smutné a pusté jeho hladině. Nadarmo hledali zde mladého vojáka, jenž tam stál na stráž; lehýnké a pravidelné kroužení vln nasvědčovalo, že se dosud voda neuklidnila, a bylo důkazem krvavého výjevu, jenž se zde před chvilkou odehrál. Krvavá kaluž a truchlivé její upomínky zmizely ve tmě splynuvše v nerozeznatelnou masu houštin, které naši pocestní velmi rychle nechali za sebou.

Sokolí Oko se brzo odchytil od původního směru cesty a zamířil k horám, jež tvořily západní hranici úzké této kotliny. Vedl rychle svou družinu do temných stínů, jež vrhaly vysoké a kostřbaté vrcholky hor.

Cesta byla nyní obtížná, neboť byla pokryta mnohými skalisky a přerývaná četnými propastmi. Postupovali velice zdlouhavě. Nehybné, černé skály strměly do výše a chránily tak družinu, jež se tím dostatečně cítila odškodněna za obtížnou cestu.

Konečně vystoupila malá naše společnost na příkrou stráž stezkou, jež se podivuhodně klikatila mezi stromy a skalami. Bylo zřejmo, že ji vyšlapali lidé, kteří nebyli v pustině neznámi. Čím výše vystupovali nad údolí, tím více mizela hustá tma, jež obyčejně předchází blížící se den. Bylo viděti opět všechny rostliny a stromy v přirozených barvách, jimiž je příroda oděla.

Když naši přátelé vystoupili z řídkého stromoví, jímž byly skalnaté stráně pokryty, na ploché a mechem porostlý skalní hřbet,

pozdravila je jitřní zoře, jež se rozlévala v zardělých obláčcích za zelenými smrky s druhé strany údolí Horikánského.

Sokolí Oko požádal nyní sestry, aby slezly, sňal uzdy i sedla unaveným zvířatům a daroval jim volnost a svobodu.

„Jděte,“ řekl, „a hledejte si potravu tam, kde příroda vám ji skytá. Pozor však, abyste vlastním masem nenakrmili vlků!“

„Nepotřebujeme jich již?“ tázal se Heyward.

„Pohleďte tam a posuďte vlastním zrakem!“ řekl Sokolí Oko přistupuje k východnímu svahu skály a kyná Heywardovi, aby ho následoval. „Kdyby tak snadno bylo lze nahlédnout! v srdce lidské, jako můžete s tohoto místa přehlédnouti tábor Montcalmův, bylo by méně pokrytců, a lest Mingova by se roztránila o poctivost Delavárovu.“

Stojíce na kraji svahu, prvním pohledem seznali cestující pravdivost slov lovce i obdivuhodnou bystrost, s kterou je sem vedl.

Skála, na které stáli, byl kužel as tisíc stop vysoký. Pod nohama družiny táhl se jižní břeh Horikanu v širokém polokruhu, od hory k hoře a vzestupoval v tak vysoké pobřeží, jež se poznenáhlu tvořilo vyvýšenou rovinou. Od severu leskla se hladina „svátého jezera“. Jež byla vroubena nesčíslnými zátokami, okrášlena čarovnými výspami a poseta četnými ostrovy. Několik mil dále ztrácela se hladina mezi vrchy aneb v mlze, jež nastala s jitem. Jen úzký otvor mezi čerýny hor naznačoval další její směr, jež brala k severu.

K jihu prostírala se známá nám již pláň. Na několik mil, zdálo se, že vrchy zápasí o svou nadvládu, avšak v dálce na dohled již splývaly v rovnou a písčitou pláň, po níž jsme provázeli naše přátele na jejich cestě.

Podle obou pohoří vystupovala mlha ve spirálách z neobydlených lesů. Jediný sněhobílý obláček vznášel se nad údolím a označoval místo, kde ležela tichá a smutná „krvavá kaluž“.

Přímo u břehu jezera, víc u západního než východního kraje prostíraly se rozsáhlé hliněné náspy a nízká stavení tvrze Viléma

Jindřicha. Dvě z vyvstávajících bašt spočívaly ve vodě, jež omývala jejich základy. Hluboké příkopy a širé bařiny chránily ostatní strany tvrze.

Až do náležité vzdálenosti od tvrze byly stromy vykáceny, jinak bylo veškeré okolí oděno zeleným rouchem přírody.

Zpředu viděti bylo jednotlivé stráže, jež bedlivě pozorovaly své nepřátele. V samých valech viděla naše družina ospalé vojáky po probdělé noci. K jihovýchodu, v bezprostředním spojení s tvrzí byl rozložen ohražený tábor, rozbitý na skalní vyvýšenině, jež by se byla lépe hodila za pevnost. Sokolí Oko ukázal do středu tábora na pomocné tlupy, jež před nedávném zároveň s nimi vyrazily od Hudsonu.

Avšak nejzajímavější divadlo, jež se naskývalo zraku mladého vojína, leželo na západním břehu jezera. Na pruhu země, jenž se zdál s té výše, se které se Heyward díval, příliš úzkým pro pojetí takového voje, ve skutečnosti však se táhl na několik set metrů, od břehů horikánských až k horské patě bylo viděti bílé stany pro armádu deseti tisíc mužů. Ve průčelí byly již vyhozeny baterie, a hřmící ozvěna nesla sem již rachot děl z údolí.

„Tato rána z děla dává mužstvu „dobré jitro“,“ řekl Sokolí Oko. „Zpozdili jsme se o několik hodin. Montcalm již naplnil lesy těmi proklatými Irokézy.“

„Místo je vskutku obleženo,“ prohodil plukovník. „Není žádného prostředku, jak bychom se dostali do tvrze? Jako zajatci Francouzů měli bychom se mnohem lépe, nežli kdybychom padli do rukou potulných Indiánů.“

„Hleďte!“ zvolal Sokolí Oko, upozorňuje Koru na dům jejího otce, „kterak tamhle koule odrazila kámen ze zdi domu velitelova! Na mou věru, ti Francouzi větší rychlostí jej chtějí rozstříleti, než byl vystaven.“

„Heywarde! Pohled na ta nebezpečí, jež nemohu sdíleti, činí mne nešťastnou!“ řekla starostlivá, avšak zmužilá dcera. „Pojďme k

Montcalmovi — nezabrání se dceři, aby nespěchala po bok svému otci.“

„Sotva byste došla k stanu Francouzovu beze skalpu,“ řekl drsně lovec. „Hm — kdybych jen měl jednu z těch tisíců lodí, jež tam prázdné leží podle břehu, pokusil bych se o to. Ha, — palba vezme brzo za své, neboť tam vystupuje mlha, jež promění den v noc a učiní šíp Indiánův nebezpečnější rány z děla. Chcete-li se odvážiti, provedu odvážný kousek. Prahnu, abych se dostal dolů do onoho ležení, třeba bych měl při tom zabiti několik Mingů, těch psu, jež vidím číhati onde na okraji březové houštiny.“

„Jsme hotovi!“ zvolala Kora odhodlaně. „Nelekáme se žádného nebezpečí na cestě k svému otci!“

Lovec pohlédl na ni s uctivým obdivem.

„Chtěl bych míti tisíc mužů svalnatých údů a jiskrných zraků, kteří by se smrti tak málo strachovali, jak vy,“ řekl, „pak bych ty brebtavé Francouze za týden poslal k ďasu. Avšak — mlha se tak rychle valí, že máme právě čas, abychom se s ní setkali na rovině a odevzdali se její ochraně. Kdyby mne měla nějaká nehoda potkati, pamatujte na to, aby vám větérek ovíval levou tvář, anebo následujte Mohykány, kteří cestu čijí, ať je to za dne, neb za noci.“

Pokynul jim rukou, a nyní pustili se po příkré stráni dolů volným, ale opatrným krokem. Heyward podporoval sestry, a za několik minut byli dole s vrchu, jehož vrcholku před chvílí dosáhli za tak velkého namahání.

Cesta, již Sokolí Oko provázel družinu, přivedla je na hřbet roviny téměř proti bráně výpadní, v západním mezivalí tvrze. Museli nyní vyčkati, až se mlha přiblíží a svým bílým pláštěm skryje nepřátelský tábor. Mohykáni použili této zastávky a vyplížili se z lesa na výzvědy do okolí. V malé vzdálenosti sledoval je lovec, aby zvěděl co nejrychleji, jak se věci mají, a zařídil podle toho další své jednání.

Vrátil se však velmi brzy, jsa zlostí všecek zardělý a odlehčuje si polohlasem nad zklamanou nadějí.

„Ten lstivý Francouz postavil nám stráž zrovna do cesty,“ pravil. „Sestává z bělochů i z rudochů; a kdo ví, zda jim nepadneme zrovna do ruky, hledíce se jim v mlze vyhnouti.“

„Což je nemůžeme obejít?“ tázal se Heyward, „a když bychom hlídku minuli, mohli bychom se opět dostat na správnou cestu.“

„Zajisté, avšak odchýlíme-li se v této mlze od svého směru, kdo nám ručí, že cestu opět najdeme? Mlhy horikánské nejsou kotouče z dýmky, aniž se podobají kouři, jenž se vyvalí po ráně z pušky.“

Ani ještě nedomluvil, když všichni zaslechli rachot, a dělová koule vletěla do křoví, zasáhla kmen mladého smrčku a pak teprve klesla k zemi. Indiáni sledovali tohoto strašného posla, a Unkas počal vážně a s mnohými posunkv vyprávěti cosi v řeči indiánské.

„Může býti, hochu,“ zašeptal lovec, „neboť smrtelné zranění neléčí se jako bolest zubů. Nuže pojďme, mlha již spadla.“

„Zastavte,“ vzkřikl Heyward, „povězte nám, jakou máte naději.“

„Stane se; naděje jest malá, avšak přece lepší než žádná. Vidíte tuto rýhu, již dělová koule z tvrze v zemi vyryla? Nu, budeme ji stopovati, když nemáme jiných známek. Již ani slova, pojďte! Jinak nás mlha nechá uprostřed cesty za terč obou armád.“

Heyward uchopil obě sestry za ruce a vlekl je kupředu, nespouštěje oka s temné postavy jejích vůdce. Sokolí Oko nepřeháněl účinek mlhy, neboť za krátko ztěží se vespolek rozeznávali.

Zatočili maličko nalevo, načež se jali zatáčeti na stranu opačnou: podle odhadu Heywardova prošli již polovici vzdálenosti, dělící je ode tvrze, když tu vzkřikl na ně znovu jakýsi hlas:

„Qui va lá?“

„Kupředu!“ zašeptal lovec, uhýbaje se opětně nalevo.

„Kupředu!“ opakoval Heyward, když heslo opakováno bylo dvanácti hlasy, z nichž každý připojil vyhrůžky.

„To jsem já,“ odvětil Heyward.

„Hlupče! Kdo to já?“

„Přítel Francie!“

„Zdá se mi, že's spíše nepřítel Francie. Stůj! Nebo tě pošlu k ďasů! Ne! Palte, kamarádi! Palte!“

Padesát ran z pušek roztráslu mlhu, aniž by na štěstí bylo zasáhlo cíle. Avšak výkřik „palte“ se opakoval; slyšeli povel ku pronásledování. Lovec, když mu Heyward vysvětlil smysl slov, se zastavil a řekl rychle, jsa pevně odhodlán:

„Střelme též! Budou mysleti, že to útok; dají nám pokoj a budou čekati na posilu.“

Vykonali tak, jak si řekli, však nepotázali se s dobrou. V téže chvíli, kdy Francouzi zaslechli jejich pušky, jako by vojíni ze země vyrůstali, a zbraně řinčely po vši dáli od břehu jezer až k nejvzdálenějším lesům.

„Přivábili jsme veškeré vojsko a strhli jsme k sobě všeobecný útok,“ odvětil Dunkan. „Rychle, přáteli, jde o život váš i náš.“

Avšak lovec v husté tmě ztratil úplně směr, i ucítil vánek noční ne na jedné, nýbrž na obou lících.

Křik, klení a rány z pušek mísily se dohromady. Pojednou se zablesklo, mlhové mraky se rozestoupily, a rány z děl zaduněly rovinou.

„Toť z tvrze!“ zvolal Sokolí Oko, obrátiv se rychle na patě, „a my jak diví padíme k lesu, téměř pod nože Maquaů.“

V té chvíli, kdy družina poznala svou chybu, jala se ji napravovati. Dunkan s radostí přenechal Koru Unkasovi, jenž se nabídl ji chrániti, a ujal se cele Alice, čím obě dívky stejně rychle postupovaly. Zdálo se, že vojáci rozjitřeni v stíhání, jsou těsně v patách za nimi, a každým okamžením očekávali naši přátelé buď smrt nebo zajetí.

„Žádnou milost těm šelmám!“ zvolal za nimi jeden z jejich pronásledovatelů francouzský.

„Stůjte! Buďte připraveni, moji chrabří šedesátníci!“ zvolal náhle nad nimi velitelský hlas; „vyčkejte, až uvidíte nepřítele, a pak palte!“

„Otče! Otče!“ zaznělo z ženských úst v mlze. „Já to jsem, Alice! A Kora! Zachraň své dcery!“

„Zadržte! Pro Boha zadržte!“ zvolal velitelský hlas v děsné smrtelné úzkosti. „To jsou mé děti! Bůh mi je navrátil! Otevřete výpadní bránu — spěšně, hoši! Ale ručnic se netkněte, ať neublížíte mým drahým dětem! Odrazte ty francouzské psy svou ocelí!“

Heyward uslyšel vrzání rezovitých veřejí a spěchaje po zvuku, uviděl řadu červených bojovníků vycházeti ze brány. Poznal ihned svůj vlastní pluk, jemuž se postavil v čelo, a v okamžení zahnal své pronásledovatele.

Kora a Alice stály chvíli jak omráčeny, když viděly, že je Dunkan opustil; avšak dříve než mohly promluvíti, ba než byly schopny jakési myšlenky, přikvapil k nim šedovlasý důstojník, přivinul je k svému srdci a dal volný průchod vřelým slzám, které kanuly mu po vrásčité a bledé líci. Se zvláštním skotským nářečím, zvolal:

„Děkuji ti za to, ó, bože! Cokoliv nyní sešleš, tvůj sluha je připraven!“

XV.

Vzdejte se!

Príliš veliké spokojenosti, jež snad, jak se čtenář domnívá, nyní nastala ve tvrzi Viléma Jindřicha, nebylo nikde viděti. Následující prvé dny uplynuly v samých strastech, v nepokoji a nebezpečí stavu obležení, v němž setrvali tvrdošijně nepřátelé, a velitel Viléma Jindřicha neměl dostatečných prostředků k odporu.

Podle všeho zcela na své bratry zapomněl frenerál Webb, jenž se svou armádou nečinně ležel u břehu Hudsonu.

Montcalm naplnil všechny kolem tvrze ležící lesy svými divochy, jejichž hulákání a řev, válečný vnikal až do britského ležení, a stydla krev mužů, již nebyli dalecí toho, aby skutečné nebezpečí nezvěštovali ještě hrůzou, kterou napřed tušili.

Jinak však se chovali obležení ve tvrzi Viléma Jindřicha. Povzbuzování slovy svých vůdců, kteří je předcházeli příkladem, zachovali si v této děsné situaci odvahu a činili svou horlivostí a energií čest staré své pověsti.

Francouzský generál opomněl obsaditi vrchy nablízku, s jejichž výše by nejsnáze byl mohl zničiti beze všeho nebezpečí pro svou stranu celou tvrz. V době nynější, za nového válečného způsobu, by této výhody zajisté bylo bez odkladu použito. Toto přehlédnutí všech výšin, či lépe snad nedostatek chuti k námaze a práci jich dostoupiti, bylo rozhodně největší slabostí tehdejšího válčení. Této slabosti byla příčinou prostota válek indiánských, při nichž se naskytlo málo pevností, a kdež veškeré dělostřelectvo bylo zbytečno.

Nedbalost tato panovala až do války revoluční a zavinila ztrátu důležité pevnosti Tikonderagy, jež otevřela vojsku Burgoyuovu

cestu do samého středu země. Hledíme s úžasem nazpět na tuto nevědomost, čili lépe řečeno prohloupení, vědouce, že zanedbání takové výšiny, jako je Mont Defiance, za našich dnů by poškodilo pověst stavitele, jenž zakládal hradby, aneb vůdce, jenž by je brániti měl.

Cestovatel, jenž nyní projíždí povoze krajinu, jež jsme popsali, buď za zábavou neb za obchodem, nechť si nemyslí, že jeho předkové s touže snadností přecházeli hory, aneb zápasili s vodními proudy. Přenesení pouze jednoho těžkého děla bylo tehda považováno již za poloviční vítězství.

Těžce nesl nešťastné toto postavení Munro, jenž měl brániti tvrz. Přes to, že jeho odpůrci neobsadili vrchů, postavili nicméně svá děla výhodně na pláni a používali jich s velikou silou a zručností.

Tomuto útoku nemohli obležení jinak se opřít, než spěšnými a nedokonalými přípravami, jež mohla poskytnouti na poušti tvrz, již ony až ke Kanadě rozlité vodní hladiny nemohly připraviti žádnou pomoc přátelskou, ale naopak spíše ještě usnadňovaly nepřátelům cestu.

Již pět dní trvalo obléhání, a čtyři dny již uplynuly, co Heyward s dcerami Munroovými vstoupil do tvrze. Tohoto čtvrtého dne odpůldne použil Dulkan okamžitého odpočinku obou nepřátelských stran a vyšel si na hradby, aby přehlédl, jak daleko pokročilo obléhání.

Byl rozkošný večer, svěží a klidný, a od jasného jezera nesl se občerstvující větérek. Zdálo se, že i příroda použila mlčení děl i pušek a rozvinula veškeru svou uchvacující lahodu. Paprsky sluneční rozlévaly zlatou záři po krajině, ze zelených vrchů vystupovala vonná a líbezná svěžest, a malé večerní mráčky honily se na nebi jako v laškovné hře.

Četné ostrůvky spočívaly v lůně Horikanu, některé nízké a potopené, jako by je voda hýčkala, jiné zas sotva nad hladinu zdvižené podobaly se malým kopcům ze zeleného aksamitu. Mezi

nimi pluli rybáři obléhajícího vojska pokojně ve svých loďkách a lovili horlivě.

Obzor krajiny byl líbezný i klidný. Vše, co souviselo s přírodou, bylo něžné aneb uchvacující; onen díl země, jenž podléhal rozmaru podnikavého lidstva, poutal zvláštní zajímavostí.

Dva malé, sněhobílé prapory vlály vzduchem, jeden na hradbách tvrze a druhý na předních dělech obléhatelů; byla to znamení příměří, jež zavládlo na obou stranách. Za těmito věstci míru vlály těžké, hedvábné korouhve Anglie a Francie.

Na sta veselých a bezstarostných Francouzů přitahovalo síťe ke křemenitému břehu v nebezpečné blízkosti hrozivých, avšak tichých zbraní tvrze; hlučné výkřiky i veselý smích nesl se až do valů. Jedni bavili se při lovech jezerních a druzí drali se na okolní vršky, jsouce puzeni vrozenou jim zvědavostí. Na tuto volnou zábavu, bez podílu sice avšak se zájmem, dívala se stráž i obležení.

Tu i tam zanotovala si některá polní stráž válečnou píseň — aneb pustila se do tance, jenž přivábil k nim temné postavy divochů, kteří je s vážným úžasem pozorovali. Krátce, všecko to podobalo se spíše všeobecnému veselí než hodině oddechu, ukradené krvavé a pomstychtivé válce.

Duncan se zadíval zamyšlen na tento pestrý obraz, když jej vyrušil dupot blížících se kroků k bráně výpadní. Vystoupil na jeden roh bašty a spatřil lovce v průvodu francouzského důstojníka blížiti se ke tvrzi.

Tvář odvážného lovce byla zasmušilá a zdrcená, jako by tížilo ho ponížení, že se dostal do moci nepřátel. Byl beze své oblíbené zbraně, a ruce jeho byly na zádech svázány. Praporečky vystrčené k ochraně posluš, byly něco tak neobvyčejného, že Heyward lhostejně pohlédl na příchozí, neočekávaje než některého nepřátelského důstojníka ve službě parlamentáře; jakmile však poznal sklíčenou tvář svého lesního druhá, ztrnul překvapením a obrátiv se, spěchal s bašty do tvrze.

Avšak tu zvuky jiných hlasů upoutaly jeho pozornost, takže

na okamžik upustil od svého prvního úmyslu. Na valech setkal se s oběma sestrami, jež se také chtěly obcerstvit svěžím vzduchem. Neviděl jich od té chvíle, kdy opustil tvrz — aby chránil jejich bezpečnost. Když je opustil, byly strachem i námahou tak vysíleny a unaveny, nyní však je viděl zotaveny a kvetoucí, ač opět váhavé a nesmělé. Není divu, že v podobném případě neměl mladý muž pro jiného smyslu a chtěl je osloviti.

Avšak Alicin cílý a mladistvý hlas ho předešel:

„Ó, náš nevěrník! Náš věrolomný rytíř, který opustil své dámy v nejhorší chvíli!“ zvolala s líčenou trpkostí, již však odporovaly láskovné oči a vlídně podaná ruka.

„Čekaly jsme po celé dny,“ dodala, „kdy se nám vrhnete k nohám s prosbou za odpuštění.“

„Vždyť víte, že Alice chce vám jen vysloviti náš vroucí dík!“ vmísila se vážná Kora láškující sestře do řeči. „Avšak divily jsme se skutečně, že se nás tak vzdalujete.“

„Váš otec vám mohl říci, že jsem byl neméně pečliv o vaši bezpečnost, i když mne moje povinnost volala jinam,“ odvětil mladý muž. „Ztrávil jsem celý ten čas u oněch chatrčí, o něž se vedl krutý zápas, neboť kdo se jich zmocní, je i pánem tvrze i toho, co je v ní. Ale kdybych byl věděl, že má vojenská povinnost takového dojde výkladu,“ pokračoval truchlivě, „pak, — pak ..“

„Heywarde! Dunkane!“ zvolala Alice a přichvátala k němu, hledíc mu uslzeným zrakem do očí, „pakliže vás můj ostrý jazyk poranil, odsoudím jej navždy k mlčení! Chcete-li, Kora nechť vám řekne, jak vysoce si vážíme vašich služeb, jak vroucí, ano, mohu říci — jak vroucí je naše vděčnost.“

„A dosvědčí to Kora?“ zvolal s radostným úsměvem plukovník. „Co praví vaše vážná sestra? Uzná omluvu zdánlivého zanedbání rytíře, jenž musil ustoupiti vojínu?“

Kora neodvětila ihned, nýbrž obrátila tvář k vodě, jako by

hleděla na hladinu Horikanu. Pak upřela na mladého muže své tmavé oko, v němž se jevil výraz hlubokého žalu, jenž polekal Heywarda.

„Jste nemocna, Koro!“ zvolal. „My žertujeme, zatím co vy trpíte.“

„Nikoli,“ odvětila Kora něžně. „Není to nic jiného, než že nevidím tento svět v tak růžovém světle, jako tato upřímná a žhavá entusiastka,“ dodala, při čemž vložila lehce a laskavě ruku svou na sestřino rámě, „jest to částečně následek větší zkušenosti, částečně také nešťastné mé povahy. Ohlédněte se, plukovníku Heywarde, a řekněte mi, jaký to pohled pro dceru vojína, jehož vojenská sláva, jest její největší blaho.“

„Ani štěstí, ani slávy nemohou ubrati poměry, nad nimiž nemá Munro moci,“ odvětil Heyward vřele, „avšak vaše slova připomínají mi vlastní mou povinnost. Jdu k vašemu udatnému otci, abych přijal rozkazy, týkající se obrany tvrze. — Bůh žehnej vám ve všem, Koro — šlechetná Koro, — tak vás nazývati mohu a musím.“

Podala mu srdečně ruku, až se jí rty chvěly, a líce bledly víc a více.

„Vím,“ pokračoval Heyward, „že po celý svůj život budete ve všem ozdobou svého rodu. Alice — žijte blaze —“ hlas jeho změnil obdiv v něžnost — „žijte blaze, Alice; brzy se opět uvidíme — a doufám, že ve slávě vítězů.“

Aniž vyčkal odpovědi dívek, odkvapil Heyward k Munroovi, jenž, když k němu vstoupil, nepokojně přecházel sem i tam.

„Právě jsem chtěl pro vás poslati!“ zvolal vstříc mladému muži.

„Vidím s lítostí, generále, že muž, jehož jsem tak vřele za posla doporučil, vrací se jako zajatec Francouzů. Snad není příčiny, abychom pochybovali o jeho věrnosti?“

„Znám dobře věrnost Dlouhé Karabiny a povznáším ji mimo veškeré podezření,“ odvětil Munro. „Tentokráte ho as jeno štěstí opustilo. Montcalm ho dopadl a posílá jej nazpět s lichometnou

dvorností svého národa, poněvadž ví, jak si ho vážím. Toť jesuitský způsob, plukovníku, kterým člověka zpravují o jeho neštěstí.“

„A kde je generál Webb se svou posilou?“

„Ó, jak jste netrpělivý, plukovníku! Což jste se nedíval k jihu a neviděl jste jich? Což nepopřejete gentlemanu ani času k pochodu?“ řekl starý vojín s trpkým úsměvem.

„Tedy přicházejí? Řekl Sokolí Oko, že jsou na cestě?“

„Kde jsou a kudy jdou, zapomněl mi říci! Zdá se, že přinesl mi psaní; toť jediná příjemná zpráva. Neboť, kdyby poselství to obsahovalo nějaké zprávy špatné, pak by obvyklá dvornost toho vašeho markýza Montcalma — leckterý z našich skotských pánů mohl by nakoupiti na tucty těch jeho markyzátů — nebyla zajisté zapomněla vám o tom podati zprávu.“

„Tedy nám posílá posla, psaní však zdržuje?“

„Tak jest.“

„A co praví náš posel? Vždyť má uši, oči i jazyk. Jaká jest jeho ústní zpráva?“

„Ó, plukovníku, jistě se mu nedostává zdravých smyslů. Jeho celá zpráva jest tato: na březích Hudsona je tvrz Jeho Veličenstva, nazvaná „Eduard“, jež jest přeplněna vojíny, jak se na tvrz patří.“

„A neviděl žádných známek — žádných příprav, že by se chystali nám jíti odtamtud na pomoc?“

„Hm, byla to ranní i večerní cvičení — palba na slepo a—“

Zde přerušil svou ironickou řeč a pokračoval, vážně jsa zadumán: „Kéž bych věděl, co jest v onom listě napsáno!“

„Musíme se rozhodnouti a sice rychle,“ řekl Heyward, „nechci vám, pane, zatajiti, že zákopy se nedají déle hájiti, bohužel v tvrzi to nestojí lip, polovice našich děl není k potřebě.“

„Jak také jinak! Několik z nich bylo vyloveno z rybníka, a ostatní zrezovatěly v těchto lesích od té doby, co tato země objevena. Některé z děl jsou pouhé hračky soukromníků. Co můžeme chtít!

Což chcete mít uprostřed této pouště nějaké Woodwichské dělostřelectvo, tři tisíce mil od Velké Britanie?“

„Naše zdi se rozpadávají — naše zásoby jsou u konce,“ pokračoval Heyward, aniž bral ohled na tento nový výbuch rozhořčení, „a mužstvo jeví známky nespokojenosti a bázně.“

„Plukovníku Heywarde,“ řekl generál se vši důstojností svého stáří i vysokého důstojenství k mladistvému důstojníku, „jaká by to byla služba, trvající půl století v poddanství Jeho Veličenstva, kdybych nevěděl vše to, co mi pravíte; avšak vím také, čím jsme povinnováni králi, cti našich zbraní a sobě samým. Dokud mám naději na pomoc, dotud budu brániti tvrz a třeba oblázky z tohoto jezera! Čeho máme potřebí, je, abych zvětěl, co obsahuje onen list a co zamýšlí generál Webb.“

„Mám já něčím prospěti?“

„Můžete. Markýz z Montcalmu pozval mne mezi jinými zdvořilostmi k osobní schůzce mezi tyto hradby a jeho tábor, aby mi řekl jakousi důležitou věc. Nemyslím, že by bylo moudré, abych se vydával takovému setkání, a vyšlu vás jako svého zástupce; nesloužilo by Skotsku ke cti, aby některý z jeho synů byl předstížen dvorností příslušníka kterékoli země.“ Dunkan, nepouštěje se do další půtky o zdvořilosti různých národů, rád se uvolil zastupovati velitele a vyžádal si podrobnějších instrukcí. Rozloučil se s generálem a pak s malým bílým praporečkem v ruce opustil výpadní bránu za víření bubnů.

Francouzský důstojník přijal ho se všemi obvyklými obřady a doprovázel ho bez dalšího odkladu ke stanu proslulého vojína, jenž vedl francouzskou armádu.

Nepřátelský generál přijal mladého vyslance v družině svého nejvyššího důstojnictva, mezi nimiž bylo také několik černých náčelníků, kteří táhli do boje s tak různokmennými bojovníky.

Mimovolně se Dunkan zastavil, když shlédl v poslední skupině zrádný obličej Maguy, jenž snesl jeho pohled zcela klidně a

odhodlaně. V první chvíli překvapení uklouzl mladému muži lehký výkřik. Potlačil však rychle své hnutí a věnoval pozornost jedině francouzskému generálu, jenž mu pokročil vstříc.

V té době byl markýz z Montcalmu v plné mužné síle a na vrcholu své slávy. Avšak byl i v tomto vysokém postavení blahosklonný a právě tak slynul svou zdvořilou, a ochotnou, povolnou jako bojovnou myslí, jež ho dvě léta později na rovinách Abrahanských stála život. (J)

Oko Heywarda, jenž se právě odvrátil od Maguy, spočinulo se zalíbením na usmívající se, přívětivé tváři generálově, a mile se ho dotkly Montcalmovy jemné způsoby.

„Pane,“ řekl tento, „těším se, že — aj, kde ie tlumočník?“

„Doufám, pane, že ho není potřeba/4 odvětil skromně Heyward. „mluvím trochu francouzský.“

„Tomu jsem rád,“ řekl Montcalm a vzav Dunkana důvěrně za ruku, uvedl ho hlouběji do stanu, aby jich nebylo slyšeti, „nemiluji tyto padouchy zde; člověk nikdy neví, na čem s nimi je. Avšak, pane,“ pokračoval francouzský, „ač bych býval hrd na návštěvu vašeho velitele samého, přece jsem šťasten, že poznávám tak vhodného zástupce.“

Duncan, jemuž tato slova zalichotila, uklonil se hluboce, prohřešuje se proti svému slibu, že se nedá ničím úskokem od zájmu svého krále masti. Montcalm jako by sbíral své myšlenky; teprve za chvíli řekl:

„Váš velitel jest udatný voják a zcela schopen odrážet útoky. Avšak, plukovníku, není na čase, abyste dbali více lidskosti nežli své odvahy? První i druhá stejně ctí reka!“

„Považujeme obě vlastnosti za nerozlučné,“ odvětil Duncan s úsměvem; „jakož však nalézáme ve vaší chrabrosti tisíc důvodů, abychom jí stejnou měrou čelili, tak nevidíme dosud vhodné příležitosti, abychom se chovali podle pravidel lidskosti.“

Nyní se Montcalm lehce uklonil, avšak se vzezřením muže zkušeného, jenž nedbá na lichocení. Po krátkém přemýšlení doložil:

„Možno, že mne moje skla klamou a že vaše děla odporují našim dělům lépe, nežli jsem se domníval. Znáte naši sílu?“

„Máme rozličné zprávy,“ řekl Dunkan lhostejně; „soudíce však podle nejvyššího odhadu, nepřesahuje dvaceti tisíc mužů.“

Francouz hryzl si rty a ostře se na Heywarda podíval, jako by chtěl čisti z jeho duše. Pak pokračoval se svou zvláštní obratností, jako by udání to považoval za pravdivé, ač zřejmě viděl, že tomu host jeho sám nevěří.

„Toť skrovná poklona bdělosti našich vojáků, pane, že čiň, co čiň, neudržíme v tajnosti svou sílu. Kdyby vůbec bylo možná v těchto lesích to zatajit. Avšak, ač se domníváte, že není na čase naslouchati hlasu lidskosti,“ doložil s potměšilým úsměvem, „nemohu si představit, že by člověk tak mladý zapomněl na galantnost. Dcery velitelovy, jak jsem slyšel, vešly do tvrze již za jejího obležení?“

„Tak jest, generále. Avšak to nezmírní naší odvahy, neboť právě tyto dívky jsou nám příkladem řídké statečnosti a podivuhodné síly duševní. Kdyby bylo zapotřebí pouze odvahy k odražení tak výtečného hrdiny, jakým jest generál Montcalm, klidně bych přenechal obranu tvrze starší dceři Munroově.“

„Na štěstí máme moudrý zákon, jenž praví: koruna francouzská nesmí nikdy přejiti z meče na přeslici, a tudíž nevá- číme s něžným pohlavím,“ odvětil Montcalm suše a s jakousi pýchou; avšak hned zase dodal svým přísným a hladkým způsobem: „Avšak přes to vše vám věřím, neboť všechny šlechtné vlastnosti jsou dědičné. Pravil jsem již, že má odvaha své meze, a na lidskost zapomínati nesmíme. Doufám, pane, že jste vyslán, abyste vyjednal podmínky vzdání se tvrze?“

„Shledala Vaše Excellence náš odpor tak slabým, že vidí potřebu tohoto činu?“

„Hm, bylo by mi jinak líto, kdyby obrana se prodloužila do té

míry, až by se moji rudí spojenci rozhnili,“ odvětil Montcalm. „Již nyní je velice obtížno zvykati je válečným pravidlům a udržeti je v patřičných mezích.“

Heyward mlčel, neboť tanula mu na myslí trapná vzpomínka na nebezpečí, jemuž teprve nedávno unikli, a vzpomněl si na něžné a bezbranné dívky, jež všechny ty trapné příhody s ním prožily.

„Ti páni jsou přímo děsní, když se uvolní pouto jejich vášně/4 odvětil Montcalm, jenž těžil z výhody, již dobře vycítil, „a nemusím ani podotýkati, že není možno jim poručiti, pakliže se jich zmocní vztek. Nu, pane plukovníku, nepřistoupíme k úmluvě?“

„Obávám se, že Vaše Excellence je na omylu, vzhledem k síle tvrze a prostředků její posádky.“

„Hm — já neobléhám vlastně pevnost, nýbrž hliněné náspy, jež brání dva tisíce mužů,“ zněla lakonická, ač zdvořilá odpověď generálova.

„Toť pravda, naše náspy jsou z hlíny,“ prohodil plukovník Heyward, „avšak stojí na onom břehu, jenž byl záhubou Dreikovi i statnému vojsku jeho! Také leží od nás jen několik mil vzdálená posila, s níž můžeme počítati!“

„Hm, nějakých šest, osm tisíc mužů,“ řekl se zdánlivou lhovostí Montcalm, „jež pokládá jejich vůdce za bezpečnější za hradbami, než v otevřeném poli.“

Heyward si hryzl nyní sám rty, a Montcalm pokračoval v rozmluvě tónem, jenž dokazoval, že neustupuje od svého domnění a trvá na tom, že účelem návštěvy jeho hosta jest vyjednání podmínek vzdání se. Heyward pak snažil se všemožně, aby svedl generála jen k nepatrným zmínkám o nadřčeném psaní. Žádný z nich však nedosáhl cíle. Po bezúčelné rozmluvě uklonil se Heyward, pokládaje za slušno ukončiti již svou návštěvu, od níž si více sliboval. Neodnášel si více, než příznivý dojem, jímž na něj působil nepřátelský velitel, a odešel právě tak nevědomý, jako byl přišel.

Montcalm doprovodil jej zdvořile až k východu stanu, kde

opakoval své pozvání a žádal, aby velitel tvrze Viléma Jindřicha povolil mu schůzku na neutrální zemi mezi oběma leženími armády.

Nato se rozešli, a Heyward vracel se do tvrze přímo ke svému veliteli.

XVI.

Na odchodu.

Munro byl zabrán v něžný rozhovor se svými dvěma dcerami. Alice seděla mu na klíně a hladila něžnými prstíky šediny na čele starce, jenž občas vlídně sňal její ručku se své hlavy. Konejšila ho pak polibky svých rubínových rtíků na svrastělé čelo a pokračovala dále ve svém lichocení. Kora seděla opodál a spokojeně a klidně přihlížela s mateřskou téměř rozkoší hravému počínání mladší své sestry. Zdálo se, že zapomněli na okamžik na všechna přestálá nebezpečí i na ta, jež je očekávají, a že užívají plnou měrou rodinného štěstí, věnující tak krátkou dobu příměří nejčistší a nejkrásnější lásce. Sestry zapomínaly své obavy a generál své starosti v této klidné chvíli. Dunkan, jenž ve své horlivosti zapomněl se ohlásiti, stal se svědkem těchto projevů dětské lásky. Avšak brzo zahlédly bystré a těkavé oči Aliciny postavu jeho, v zrcadle se odrážející, a dívka uzardělá seskočila svému otci s klína a překvapeně vykřikla:

„Plukovník Heyward!“

„Jak, ten jinoch?“ tázal se otec. „Vždyť jsem ho před chvílí poslal, aby trochu požvástal s tím Francouzem. Hle, pane, jste mladý a čerstvý. Klidte se, vy čtveračky; vojín má dosti trampot, i když není tábor jeho naplněn štěbetavými čarodějkami, jako jste vy!“

Alice, smějíc se, sledovala sestru, jež se okamžitě ubírala z pokoje, vidouc, že přítomnost jejich překáží.

Munro, na místě, co by se měl tázati po výsledku poselství, chodil chvíli po pokoji, maje ruce vzadu zkřížené a hlavu k zemi skloněnou jako v myšlenkách. Konečně povznesl oči zářící otcovskou láskou a zvolal:

„Jsou to dvě výborné, šlechtné dívky, na něž mohu býti hrd!“

„Generál Munro zná již odedávna mé mínění o jeho dcerách!“

„Toť pravda, plukovníku,“ vmísil se mu do řeči netrpělivý stařec; „chtěl jste mi své srdce otevřítí již onoho dne, kdy jste přišli, avšak já nepokládal jsem za vhodné pro starého vojína, jakým je Munro, aby hovořil o svatbě a líbáncích v době, kdy nepřátelé by se mohli lehce státí nezvanými hosty svatebních hodů! Avšak, Heywarde, můj hochu, nečinil jsem dobře a dnes jsem hotov vyslechnouti, co máte na srdci.“

„Činíte mne šťastným, pane! Avšak mé poselství od Montcalma!“

„Ať jde Francouz k čertu i se svou chasou!“ zvolal generál v nejvyšším stupni nevrlosti, „není ještě pánem ve tvrzi „Viléma Jindřicha“ a nebude jím, pakliže Webb dokáže, že je mužem, jakým býti má. Nikoliv, pane! Nejsme bohudík tak v úzkých, aby Munro nenalezl chvíle na uspořádání svých vlastních rodinných záležitostí! Vaše matka byla jediné dítě mého drahého přítele z mladých dob, Heywarde, a proto vás chci vyslechnouti nyní, a kdyby i všichni Svatolujšští rytíři z celé Francie se svými patrony v čele stáli přede tvrzí a žádali o vpuštění. Krásný to řád rytířský, pane, jež možno koupiti za bečku cukru! A což ty dvanáctigrešlové markyzáty! Bodlák je řád důstojný a starodávný; pravý nemo me impune lacessit rytířstva! Vaši předkové jej měli, Dunkane, a byli ozdobou skotských šlechticů.“

Heyward, vida, že jeho pán s tak lehkomyšlnou lhostejností dává najevo svou nevážnost k poselství francouzskému, nebyl nakloněn sdíletí rozmar jeho, věda, že dlouho nepotrvá; odvětil tedy, jak jen mohl nejlhostejněji:

„Víte, pane, že mne tužba má vedla tak vysoko, a že jsem si přál, státí se vaším synem!“

„Ano, můj hochu, vaše slova jsou dosti jasna, abych vám rozuměl. Avšak, dovolte mi tázati se vás, zdali jste se též k dívce tak srozumitelně vyjádřil?“

„Na mou čest, nikoliv!“ zvolal Heyward. „Zneužil bych důvěry, těžil-li bych ze svého postavení.“

„Vaše zásady jsou hodny šlechtice. Avšak Kora Munroova je příliš rozvázná a má povahu vznešenou a je příliš zkušená, aby potřebovala dohledu otcovského.“

„Kora?“

„Ano — Kora! Vždyť se přece ucházíte o mou dceru?“

„Já — já — já se nepamatuji, že bych byl o té mluvil,“ řekl Duncan, koktaje samou rozpačitostí.

„A k jakému manželství jste si tedy přál mého svolení, plukovníku Heywarde?“ tázal se starý vojín, vztyčiv se v důstojnosti uraženého citu otcovského.

„Máte druhou, neméně líbeznou dceru.“

„Alicí?“ zvolal generál s nemenším podivením, než s jakým pronesl Duncan právě jméno její sestry.

„Ano, toť moje přání, pane.“

Heyward, nemálo překvapen náhlým rozčilením starého muže, v jehož tváři se střídalo zklamání s mrzutostí a podezřením, vyčkával napjatě jeho odpověď. Nějakou chvíli přecházel Munro dlouhými kroky prudce po pokoji. Přísné jeho rysy nabyly divokého výrazu, a zdál se pohřížen v hlubokých myšlenkách. Konečně se zastavil přímo před Heywardem a hledě mu pevně do očí, řekl s rty chvějícími se vnitřním pohnutím:

„Dunkane Heywarde, miluji vás k vůli muži, jehož krev proudí vašimi žilami; miluji vás pro vaše dobré vlastnosti; doufal jsem, že učiníte mé dítě šťastno. Avšak tato láska změní se v nenávisť, pakliže se mé domněnky potvrdí.“

„Chraň Bůh, aby jediná má myšlenka aneb skutek přivolaly tuto změnu!“ řekl mladý muž, jehož oko se nesklopilo před pronikavým zrakem generálovým.

Munro, ač nepomyšlil, že jeho společník nemůže znáti city, jež

vříly v jeho srdci, upokojil se klidným vzezřením, jež u něho shledal, a pokračoval hlasem mírnějším:

„Chcete se státi mým synem, Heywarde, a neznáte mých životních osudů. Sedněte, a já vám odkryji rány svého srdce.“

Rozmluva pokročila tak dalece, že oba muži zapomněli na Montcalmovo poselství.

Oba posunuli k sobě židle, a stařec zasmušen, chvíli přemýšlel. Jinoch zakrýval svou netrpělivost rouškou uctivé pozornosti. Konečně promluvil generál:

„Není vám neznámo, Heywarde,“ počal Skot, „že pocházím z dobrého rodu, ač ne zámožného, jak by jeho stavu bylo patřilo. Byl jsem mladý muž, právě jako vy, když jsem vyměnil slib lásky a věrnosti s Alicí Grahamovou. Avšak tomuto spojení odporovalo za příčinou mé chudoby přání jejího otce. Učinil jsem, co by učinil každý čestný muž: vrátil jsem jí dané slovo a pak jsem opustil svou vlast, následuje korouhve svého krále. Viděl jsem mnoho zemí a prolil mnoho krve v rozličných dílech světa, když tu mne povinnost volala do Západní Indie. Zde poznal jsem i zamiloval si dívku, jež se časem stala mou ženou a matkou Kory. Byla dcerou bohatého majetníka oněch ostrovů, jehož paní, ač sice vzdáleně, přece pocházela z onoho nešťastného kmene, jenž úpí v porobě otroctví, a slouží rozmařilým národům. Ano, sire, toť kletba uvalená na Skotsko pro jeho nepřirozené spojení s národem cizím a kramářským. Nalezli bych však jednoho mezi nimi, jenž by se opovážil rodu dítěte mého se posmívati, ukázal bych mu sílu hněvu otcovského. Ha! plukovníku Heywarde, vy sám jste zrozen na jihu, kde tito kmenové jsou považováni za nižší kmene vašeho, snad i vy nejste tak zcela prost předsudků?“

„Bohužel — bohužel —“ odvětil Dunkan, klopě studem oči. „A vy to vytýkáte mé dceři!“ vybuchl starý muž. „Váháte spojití svou krev s krví opovrženého lidského plemene — ač je tak líbezná a ctnostná?“

„Bůh mne uchovej před tak nespravedlivým předsudkem!“ odvětil plukovník, jsa si přes to vše vědom tohoto citu, jenž byl jako rostlý s jeho přirozeností. „Něžnost, krása i líbeznot vaší mladší dcery mohou vám vše vysvětliti, aniž by mne obviňovaly, plukovníka Heywarda.“ *

„Slyšte dále!“ odušil stařec hlasem vlídným, ba něžným. „Alice je obrazem své matky, když byla tak v jejích letech, a nedoznala dosud zármutku. Když mi smrt uloupila mou ženu, vrátil jsem se jako bohatý muž do Skotska, své vlasti, a uvěříte-li tomu, Heywarde, — shledal jsem onoho něžného, sladkého anděla po dvaceti letech neprovdaného, a to z lásky k muži, jenž na ni mohl zapomenouti! Prominula mi mou nevěru a nemajíc již žádných překážek, pojala mne za muže.“

„A stala se matkou Alice!“ vpadl Heyward trochu spěšně, jsa prost tajné obavy. Na štěstí nezpozoroval Munro jeho hnutí.

„Tak jest,“ řekl generál snivě a bolestné pohnutí jevílo se na jeho tváři. „Draze však tuto slast zaplatila. Je již v nebi, pane, a není důstojno muže, jenž stojí nad hrobem, aby želel doby plné slasti manželské. Bůh ponechal ji mně a mému dítěti pouze jedinký a krátký rok. Ano, krátká byla ta doba blažená pro toho, jenž věděl, jak její mladost vadla v beznadějném žalu.“

Heyward neodvážil se promluvíti ani slůvka útěchy, vida tak dojímavý a hluboký starcův zármutek. Munro, jsa ponořen v trpké vzpomínky, neviděl ani svého hosta, neboť těžké slzy ronily se mu po lících. Konečně, jako by náhle procitl, sebou pohnul a povstal. Přešel jednou po síni a přistoupiv blíže ke svému společníku, tázal se s důstojností generála:

„Nemáte mi co sdělití od markýza z Montcalmu?“

Dunkan sebou trhl, pak se však sebral a vypověděl vše, co slyšel ve stanu Montcalmově. Zbytečno nanovo vypravováti, jak chytře, ač zdvořile se vyhnul francouzský generál, aby nemusil povědětí obsah toho, co sdělití sám se byl Heyward nabídl. Určitě, ač

uhlaženým způsobem dal nepříteli svému najevo, že nechce-li osobně s ním vyjednávat, zástupce k vyjednávání posílati vůbec nemusí. Mezitím co Munro naslouchal podrobně zprávě Dulkanově, ustoupily rozbouřené city otcovské jeho povinností, a když plukovník ukončil, viděl před sebou rozhořčeného vojína, uraženého v hrdosti vojenské.

Oba posunuli k sobě židle...

„Dosti, plukovníku, dosti!“ zvolal s hněvem. „Je toho tolik, že by napsal člověk knihu o zdvořilosti francouzské! Pozve si mne ten pán k vyjednávání, a když mu pošlu platného zástupce — a tím jste byl, Dulkane, ač nejste stár — odpoví mi hádankou.“

„Možná, že Montcalm tak příznivě o zástupci nesoudil,“ odvětil usmívaje se Duncan; „a věřte, že pozvání, jež opětně činí, „týká se velitele tvrze, ne však jeho podřízeného.“

„Dobře, pane. Což zástupce nemá moci a důstojnosti toho, jež

zastupuje? Přeje si vyjednávat s Munroem! Věru, pane, mám chut splnit jeho vůli, aby nemyslel, že se ho bojíme, přes jeho moc a vyzývání! Není to špatná politika, hochu!“

Dunkan, jemuž záleželo na tom, aby zvěděl co nejrychleji obsah onoho listu, utvrzoval jej v tomto úmyslu, řka:

„Lhostejnost naše by ho nepodporovala příliš ve vědomí o své přesile.“

„Nikdy jste lépe nepromluvil. Přál bych si, aby v čele svých bouřlivých tlup útočil na tvrz za bílého dne; tak bychom nejlépe poznali odvahu nepřítele, a vyjímalo by se to lépe nežli ono zdoluhavé obléhání. Krása i mužnost války velice ztratila uměním nové doby. Naši předkové neznali této vědecké zbabělosti!“

„Může být, generále, avšak právě nyní jsme nuceni odrážeti umění uměním. Co nařídíte vzhledem k oné schůzce?“

„Chci se setkat s Francouzem, a to bez dalšího odkládání, beze strachu, tak, jak se sluší na poddaného našeho zeměpána. Jděte, plukovníku Heywarde, vyšlete trubače a vypravte posla, aby zvěděli, kdo přichází. Provázeti mne bude malá stráž, neboť tato pocta náleží tomu, jenž hájí čest svého krále; slyšte, Dunkane/4 dodal šeptem, ač byli sami, „bylo by záhodno, aby nějaká pomoc byla po ruce pro případ, že by se kula jakási zrada.“

Mladý muž spěchal, aby učinil potřebné přípravy, k nimž potřeboval několik minut. Zakrátko stál pohotově se stráží u výpadní brány, kde ho již velitel očekával. Jakmile se obvyklé ceremonie při vojenském odchodu odbyly, opustil starý vojín s mladším společníkem tvrz, jsa doprovázen stráží.

Sotvaže se vzdálili na sto kroků od tvrze — bílý praporek byl ovšem nesen před nimi — když tu také i Montcarm se objevil ve svém černém i bílém průvodě.

Munro, sotvaže opustil bašty, aby se ukázal svým nepřátelům, vypjal se důstojně a kráčel hrdým a vojenským krokem. Když spatřil bílé pero vláti na klobouku Montcarmově, zahořelo oko jeho

vědomím vlastní odvahy, a jeho mužná a imposantní postava kontrastovala s jeho stářím.

„Nařídte hochům, pane, ať jsou ostražití,“ řekl tichým hlasem k Dulkanovi, „a hbiti k ručnicím i k oceli. Ve společnosti kteréhokoliv služebníka těchto Ludvíků nejsme nikdy jisti; my však jim jdeme vstříc s mužným čelem. Rozumíte mně, plukovníku Hevarde?“

Víření bubnů přehlušilo jeho řeč; již blížili se Francouzi, majíce v čele vojína s praporečkem. Totéž opakovalo se i v družině Munroa. Ostražitý Skot zastavil se, maje stráž za sebou.

Jakmile krátké toto vojenské pozdravení bylo odbyto, přiblížil se rychlým krokem Montcalm a smekl před Munroem, až se bílé pero jeho klobouku země dotýkalo. Chování Munroovo bylo vážnější a zmužilejší, avšak chyběla mu ona nenucenost a uhlazené způsoby, jimiž se Montcalm vyznamenával.

V prvé chvíli nepromluvil žádný, měřili se toliko zvědavými zraky. Montcalm první přerušil mlčení, což také bylo při této schůzce zcela přirozeno.

Vítal Munroa a obrátil se k Dulkanovi, k němuž promluvil s úsměvem starého známého, francouzský:

„Těší mne, že jste nás poctil opětně svou návštěvou. Nemáme tedy jiného tlumočníka potřebí; cítím se vaší pomocí tak bezpečným, jako bych mluvil ve vašem jazyku.“

Duncan se uklonil, a Montcalm se obrátil ke své stráži, jež následujíc příkladu stráže Munroovy, také se těsně ke svému francouzskému vůdci přiblížila, a pravil k ní:

„Nazpět, děti, — je horko, odstupte trochu!“

Plukovník Heyward, chtěje oplatiti tuto důvěru, ohlédl se a s nepokojem spatřil četné temné tlupy divochů, jež vyhlížely z okolních lesů jako zvědaví diváci odbývající se schůzky.

„Monsieur de Montcalm zajisté uzná rozdíl postavení našeho,“ pravil poněkud rozpačitě a ukázal při tom na ony nebezpečné

nepřátele, které bylo se všech stran viděti. „Propustivše svou stráž, vystavili bychom se na milost a nemilost svých nepřátel.“

„Pane, za vaši jistotu ručí dané vám slovo francouzského šlechtice.“ odvětil Montcarm a položil ruku svou významně na srdce, „myslím, že to dostačí.“

„Zajisté — nazpět!“ řekl Dunkan k důstojníku stráž vedoucímu, „nazpět, pane, z doslechu, čekejte na rozkaz!“

Munro pozoroval s nepokojem toto jednání a neváhal žádati za okamžité vysvětlení.

„Není-li, pane, v zájmu vašem, abychom nedali najevo nedůvěru?“ odvětil Dunkan. „Monsieur de Montcarm ručí vám svým slovem za naši bezpečnost, a proto poručil jsem našim odstoupiti trochu, abychom dosvědčili, jak si slova jeho vážíme.“

„To všechno je v pořádku, pane; avšak já nevěřím příliš slovu těch markýzů, či jak se nazývají. Dekrety jejich šlechtictví jsou příliš všední, aby nesly pečeť pravé čestnosti.“

„Zapomínáte, pane, že vyjednáváme s důstojníkem proslaveným v Evropě i v Americe, a od vojína takové pověsti nemusíme se ničeho obávat.“

Stařec dal posuňkem své svolení, ač přísná tvář jeho nejevila důvěru, avšak byla to již spíše dědičná nenávist k nepříteli, než okamžitá nevěra vůči přítomným. Montcarm čekal trpělivě, až ta krátká, polohlasitá rozmluva se skončí, načež přistoupil blíže a řekl:

„Prosil jsem vašeho velitele o schůzku, a doufal jsem, že ho přesvědčím, jak mnoho, ba vše, co mohl, učinil pro čest svého krále, a nyní náleží mu, aby poslechl hlasu lidskosti. Vždy a všude, celému světu doznám, že se bránil udatně a tak dlouho, dokud jen malá naděje zbývala.“

Když Munroovi tuto řeč přetlumočili, odvětil:

„Ač si cením vysoce takového svědectví generála Montcarma, přece si je chci lépe zasloužiti.“

Francouzský generál se usmál, když mu Dunkan sdělil odpověď.

„Hm, co dobrovolně nabízím tak těžce zkoušené již odvaze, možno že zamítne neužitečnou tvrdošijností! Chce generál navštívit můj tábor a přesvědčiti se na vlastní oči, že jsme v přesile a každý jeho další odpor že bude marný?“

„Vím, že je král Francie dobře opatřen,“ odvětil neoblomný Skot prostřednictvím Heywarda, „avšak můj vlastní královský pán má také právě tolik a právě tak věrných pluků.“ „Které však v této chvíli zde nejsou shromážděny,“ vpadl mu do řeči sám Montcalm. „Jest osud — také ve válce — jemuž se muž podrobuje s touže odhodlaností, s jakou jde vstříc svému nepříteli.“

„Kdybych byl věděl, že jest generál Montcalm mocen řeči anglické,“ řekl Heyward udiven, „nebyl bych se nabídl —“ „Odpusťte, plukovníku,“ řekl konejšivě Montcalm, „je veliký rozdíl řeči rozuměti a jí mluvit. Mluvím velice nedokonale anglicky, pročež vás prosím, abyste svůj úřad nadále zastával.“

Po malé pomlčce dodal: „Tyto vrchy mně poskytly dostatečné výhody, již jsem však neužil. Mohl jsem zničit tvrz vaši, neboť znám její chatrnost tak dobře jako vy.“

„Tažte se generála, jestliže jeho skla dohlédnou až k Hudsonu,“ řekl Munro pyšně, „a ví-li také, kdy k nám dorazí Webbova armáda.“

„Generál Webb nechť mluví sám!“ odvětil Montcalm, odevzdávaje svému protivníkovi kýžené psaní. „Zde se dozvíte, pane, že jeho pochody nejsou takové, aby uvedly moje vojíny do nesnází.“

Generál nečekal ani na tlumočení jeho řeči a uchopil podávané psaní s dychtivostí, jež zřejmě prozrazovala, jak velikou důležitost listu přikládá. Mezi čtením ustoupila hrdost s jeho tváře hluboké bolesti — rty jeho se zachvěly — a list vyklouzl mu z ruky — bylo až příliš jasno, že všechny jeho naděje se zhroutily.

Heyward zdvihl list a četl, že Webb je dalek toho, aby je povzbudil k dalšímu odporu, avšak klidně je vybízí, aby se vzdali nepříteli, tím spíše, jelikož je mu zcela nemožno, aby jim poslal jen jediného muže na posilu.

„Zde není lsti!“ zvolal Dunkan, prohlížeje list na ruby i na líc: „To je Webbův podpis.“

„Ten člověk mne zradil a vrhl hanbu a potupu na mou šedou hlavu!“

„Nemluvte tak. Jsme ještě pány tvrze i své cti! Prodejme tedy své životy za takovou výplatu, jež by se zdála vysoká našim nepřítelům.“

„Hochu, děkuji ti!“ zvolal stařec, probрав se ze své malomyslnosti; „připomněl jsi Munroovi jeho povinnost. Vrátime se a za oněmi náspy zvolíme hroby své!“

„Pánové,“ řekl Montcalm se šlechetnou soustrastí, přistupuje k nim o krok blíže, „neznáte mne dobře, myslíte-li, že bych použil znalosti tohoto listu k pokoření udatných vojínů. Slyšte moje podmínky!“

„Co mluví Francouz?“ tázal se přísně starý vojín; „což si pokládá za zásluhu, že zajal posla s dopisem z hlavního tábora? Pane, kdybyste raději ukončil obléhání a udeřil na tvrz!“

Dunkan vyložil Munroovi smysl těchto slov.

„Pane z Montcalmu, posloucháme vás,“ doložil starý vojín pokojněji, když Dunkan domluvil.

„Udržeti déle tvrz je nemožno,“ pravil velikomyslný jejich nepřítel. „Prospěch našeho krále žádá, abychom ji zničili. Co se týče vás a vašich statečných vojínů, není mi žádná podmínka vysok.“

„Naše korouhve?“ tázal se Heyward.

„Neste si je do Anglie a ukažte svému králi,“ „Naše zbraně?“

„Podržte je, žádný by jimi udatněji nevládl.“

„Náš odchod — vzdání pevnosti?“

„Oboje stane se nejčestnějším způsobem/

Dunkan se obrátil ke generálovi s těmito potěšitelnými zprávami, jež byly tak neočekávané od velkomyslného nepřítele, že hluboce dojaly generála.

„Budiž tedy!“ zvolal, poddávaje se, Munro. „Jděte s tímto Francouzem a uzavřete smlouvu. Dočkal jsem se k stáru věcí, jichž

jsem nikdy dožiti se nemyslel: Angličan, jenž je tak zbabělý, aby pomohl příteli, a Francouz, jenž jest příliš poctivý, než aby využítkoval své výhody!“

S ustaranou tváří a skloněnou hlavou vrátil se starý muž do tvrze, jejíž posádka četla na líci svého velitele zprávu neblahou.

Když Heyward uzavřel ve smlouvě podmínky, sdělilo se tlupám, že veškeré nepřítelství přestalo, poněvadž generál Munro podepsal smlouvu, podle níž musí býti příštího jitra odevzdána tvrz nepříteli. Posádka podržela zbraně, korouhve a zavazadla, podle pojmů vojenských tedy i svou čest.

XVII.

Krvavý kvas.

Co záleží na životě, když slávychtiví vidí svou ctižádosti vost v prachu? Obě nepřátelská vojska, rozložená v pustinách horikanských, trávila noc z 9. dne měsíce srpna 1757 právě tak, jako by se octla na nejpravidelnějším bojišti někde v Evropě.

Přemožení ve tvrzi mlčeli v chmurné a stíněné náladě, co zatím vítězové jásalí a se veselili ze svého triumfu.

Avšak i radost i žal má své meze; do úsvitu nebylo ticho širých těchto lesů přerušeno výkřikem některého mladého francouzského vojáka na přední stráž, nebo výhružným voláním ze tvrze, varujícím před přiblížením se k ní až do okamžiku, jenž byl ke vzdání se ustanoven.

Avšak i tyto jednotlivé zvuky utichly v oné klidné hodině, kde hraničí noc s dnem, takže nebylo potom ani zmínky o zbrojné moci, jež odpočívala na březích „Svatého jezera“.

V ranním šeru odhrnula se záclona jednoho velkého francouzského stanu a do svěží přírody vstoupila postava muže. Plášť, jímž se halila, chránil právě tak před ranním chladem, jako před zvědavým okem. Stráž před vchodem salutovala uctivě, když muž rychlým krokem prošel a zamířil k Vilému Jindřichu. Kdykoliv šel mimo nějakou stráž, vždy zněly jeho odpovědi uspokojivě, takže téměř bez dalšího zdržování mohl pokračovati ve své cestě.

Došel tak až k poslední stráž, jež ho vítala obyčejnou otázkou:

„Qui vive?“

„France!“ zněla odpověď.

„Heslo?“

„Vítězství.“

„Dobře, u odpověděla stráž, hodivši s líce pušku na rameno, „ráčíte se záhy procházet, pane!“

„Máme potřebí ostražitosti, můj brachu,“ podotkl muž a odhaliv si s tváře vysoký límec pláště, pohleděl vojínu zblízka do očí, a pak se opět bral dále ke tvrzi. Vojín se ulekl, a zbraň jeho těžce zazvonila, když ji strhl v nejhlubší úctě k boku ve vojenském pozdravu; potom jal se opětně procházeti obvyklým krokem stráže, bruče si mezi zuby:

„Je opravdu potřebí ostražitosti, máme to kaprála, jenž nikdy nespí!“

Muž v plášti bral se dále, aniž zaslechl tento v překvapení vyslovený úsudek a nezastavil se dříve, až když dospěl nízkého břehu, jenž byl v nejbližším sousedství západní, hrozivě se tyčící hradby tvrze proti jezeru. Svit měsíce zastřené mraky právě stačil, že bylo lze různé předměty rozeznati.

Neznámý použil veškeré opatrnosti a opřel se o tlustý kmen stromu, odkudž bedlivě pozoroval zdi anglické tvrze.

Nebyla to jalová zvědavost, jež ho k této stavbě poutala, poněvadž zrak jeho, svědčící o vojenských vědomostech, střídavě bloudil s místa na místo se zřejmými známkami podezření. Konečně jako by byl uspokojen, neboť se chystal opustit, svou skrýš, aby se vrátil do tábora. Lehký šustot v rohu nejbližší hradby upoutal jeho sluch a zastavil ho.

Od hradeb vystoupila postava, jež stanula a obzírala vzdálený francouzský tábor. Pak se obrátila k východu, jako by se bála příchodu blízkého dne.

Šero této ranní hodiny, pak mohutná postava muže, jenž ponořen jsa v hluboké myšlenky opíral se o hradby anglické, nenechaly ani na okamžik bystrého pozorovatele v pochybnosti o té osobě.

Takt i opatrnost vyžadovala, aby se vzdálil, a již také popošel od

stromu, když tu jiný zvuk ho opětně upozornil a kroky jeho poznovu zastavil.

Slyšel jemné, nejasné šplouchání vody — a několik oblásků se zřítilo dolů s břehu. Za chvíli nato spatřil temnou postavu vystupovati od jezera, jež opatrnými kroky se plížila k němu na několik kroků. Pak zableskla se mu před očima hlaveň ručnice, avšak dříve ještě nežli mohla spustiti, srazil muž rukou tuto zbraň k zemi.

„Uf!“ vykřikl divoch, jehož zrádný úmysl byl tak neočekávaně zmařen.

Francouz, aniž by byl slovo promluvil, položil ruku na rámě Indiánovo a odvedl ho v tichosti s místa, kde bylo nebezpečno mluvit a kde jeden z nich, jak se zdálo, číhal na svou kořist.

Když se zastavili, odhalil důstojník svůj plášť a kříž sv. Ludvíka zaleskl se na jeho vojenském kabátci. Pak tázal se Montcalm — neboť on to byl — přísně divocha:

„Co to znamená? Což neví můj syn, že pohřben mlat mezi Angličany a jeho Kanadskými otci?“

„Co tu zbývá Huronům činiti, když ani jeden z jejich bojovníků nemá skalpu, a když bledé tváře uzavřely mír?“ řekl rudoch, používaje, ač chybně, francouzské řeči.

„Um, Liško, pokládám za příliš přehnanou horlivost muže, jenž sám až do nedávná se čítal mezi naše nepřátele. Kolikráte zašlo slunce od té doby, co tráví Liška mezi Francouzi?“

„Kde je to slunce?“ odvětil vzdorovitě divoch. „Tam za horami, a je tma a chladno. Ale až vyjde, bude šířiti jas i teplo. Liška jest sluncem svého kmene. Bylo mnoho mraků a vrchů mezi ním a jeho kmenem. Nyní však jasně nad nimi svítí.“

„Vím, že Liška požívá veliké vážnosti u svých bratrů,“ řekl Montcalm, „neboť včera ještě se honil za jejich skalpy, a dnes již poslouchají hlasu jeho při ohni.“

„Magua je veliký náčelník.“

„Nechť to dokáže a poučí své bratry, jak se mají chovati vůči našim novým přátelům.“

„K čemu přivedl kanadský náčelník své muže do těchto lesů, a proč hřměla jeho děla na tyto hradby?“ tázal se listivý Indián.

„Aby jich dobyl. Země náleží mému pánu, jenž mi poručil, abych vyhnal tyto anglické vetřelce. Uvolili se odejiti a od té chvíle nepatří mezi naše nepřátele.“

„Dobře. Magua pozvedl mlat, aby jej krví zbarvil. Je lesklý — až zčervená, pak bude pohřben.“

„Avšak Magua přísahal Francii poslušnost a nesmí její korouhevi zneuctíti. Nepřátelé velkého krále tam za slavným jezerem jsou také nepřáteli Maguovými, a jeho přátelé jsou i přáteli Huronů.“

„Přáteli?“ zaskuhral s trpkým opovržením Indián. „Podejte Maguovi ruku.“

Montcalm věděl dobře, že jeho vliv, jímž shromáždil kolem sebe bojovné kmeny divochů, může se spíše vlídností udržeti, nežli násilím, a podal proto ruku Indiánovi, jenž vložil prsty francouzského velitele do hluboké jizvy ve svých prsou, řka vášnivě:

„Zná toto můj otec?“

„Který bojovník by toho neznal? Sem se zaryla olovená kulka.“

„A toto zde?“ divoch ukázal Francouzi na svá nahá záda.

„Um — toť nehezká potupa! — Kdo to učinil?“

„Magua dosti se naspal ve vigvamech anglických, a pruty se mu tam otiskly,“ odvětil divoch s hořkým úsměvem, jenž nezakryl náruživost, jež ho téměř dusila. Vzpamatoval se však rychle a řekl s veškerou svou vrozenou důstojností: „Jděte a ohlaste svým mladým mužům, že mír uzavřen. Avšak Liška ví, jak má mluvit s Hurony!“

Aniž vyčkal odpovědi, zavěsil si Magua pušku na rameno a zamířil k lesu, kde tábořila jeho družina.

Montcalm snivě a zádumčivě prodlel chvíli u břehu — kdež se mu dostalo tak nepříjemného poznání o smýšlení svých divých spojenců! Již jednou podobný případ poskvřnil jeho čisté jméno.

Bylo mu v této chvíli strašlivě jasno, jakou nesmírnou odpovědnost přijímají na sebe ti, kdož užívají všech prostředků, jimiž by dosáhli svého cíle; cítil, jak nebezpečno jest používatí sil lidských, jichž žádná pozemská moc nemůže zkotití.

Považoval však takové myšlenky v nynějším okamžiku vítězství za velikou slabost a proto se rychle vzchopil a vracel do svého stanu. Udělil také rozkaz, aby bylo signálem probuzeno vojsko ze spánku.

Sotvaže se rozlehlo první udeření francouzských bubnů, ihned naplnil se úval písněmi válečnými. Rozléhal se vesele hlahol trub vítězných, dokud poslední loudavec se na své místo nedostavil; utichly však ihned ve chvíli, kdy píšťaly britické vydaly pronikavý svůj hlas.

První paprsky sluneční ozařovaly již francouzský pluk, jenž v plném lesku se hotovil k pochodu. Tu ohlásil se řádně šťastný výsledek obléhání, o němž beztoho všichni věděli, a pak byla oddělena malá tlupa vojínů, jež měla kráčetí před vůdcem; dáno znamení jejich příchodu.

V řadách vojsk anglicko-amerických bylo smutno, ač dosti živo. Děly se přípravy k odchodu a k normálnímu odevzdání tvrze nepříteli.

Vojíni se zasmušilými líci, majíce prázdné pušky na rameni, vrhali se v řady jako muži, kteří po prohrané bitvě hoří po příležitosti, aby pomstili potupu. Avšak kázeň vojenská držela v mezích jejich nenávisť. Ženy i děti běhaly s místa na místo; některé snášely chudý svůj majetek a jiné zase hledaly si v řadách ochránce.

Munro objevil se ve středu svých vojínů mlčelivý a pevný ve chmurné své zdrcenosti. Neočekávaná tato rána zasáhla ho přímo do srdce, ač se snažil čeliti jí stoickou odhodlaností starého vojáka.

Dunkan cítil nesmírnou soustrast s touto bolestí starého vojína, jenž ji nesl s mužnou důstojností. Přistoupil k němu a nabídl mu své služby.

„Starejte se o mé dcery,“ zněla krátká, avšak důrazná odpověď.

„Pro boha! Což o ně ještě není postaráno?“

„Dnes se nesmím hnouti se svého místa, neboť musím pečovati o všechny své děti!“

Duncan slyšel dosti. Spěchal k sestřám, jež byly již úplně přichystány na cestu. Množství žen a dětí je obklopilo, tlačily se k nim, neboť vycítily, že v jejich blízkosti se jim dostane ochrany.

Ač byla Kora bledá a úzkostlivá, přece se nezviklala ve své povinnosti. Oči Aliciny byly však zaníceny a prozrazovaly, že mnoho a hořce plakala. Obě pozdravily radostně Heywarda.

„Tvrz je ztracena,“ řekla Kora, „avšak doufám, že je naše čest zachráněna.“

„Září skvěleji, než kdy jindy! Avšak nyní se nejvíce starejme o své bezpečí. Povinnost i čest velí vašemu otci, i mně jako vojínům, abychom za takového dne setrvali v čele své čety. Kde však mám hledati v takovém nepořádku a zmatku ochrany.“

„Nepotřebujeme nikoho,“ odvětila Kora, „kdož by ublížil v této chvíli dcerám takového otce?“

„Ani za velitelství nejlepšího pluku našeho krále nenechám vás samotný,“ pokračoval Duncan, rozhlížeje se kolkolem. „Považte, že Alice nemá tolik odvahy, jako vy.“

„Máte snad pravdu,“ řekla Kora, usmívajíc se bolestně. „Poslouvejte však; náhoda posílá nám přítele, kdy ho nejvíce potřebujeme.“

Heyward se ohlédl, a poznal hned, koho tím dívka míní. Zasluchl tiché zvuky posvátné melodie, jež vycházely ze síně vedlejšího stavení, jež bývalo určeno hostům za obydlí. Vešel tam a našel Davida, jenž vyléval své zbožné city tímto obvyklým způsobem. Duncan čekal, až dozpívá, a pak se zlehka dotkl jeho ramene, upozorniv na svou přítomnost. Pak inu krátce řekl své přání.

„K službám,“ odvětil prostý učedník krále israelského. „Shledal jsem mnoho krásného a harmonického u sester. Zajisté slušno, abychom my, kteří jsme tolik nebezpečí pospolu zažili, setrvali v

přátelství. Jakmile dokončím modlitbu ranní, budu je očekávat. Zbývá mi již jen chvalo zpěv, nezpíval byste se mnou, přáteli? Slova jsou obyčejná a nápěv známý.“

Otevřel knížku a s rozvážnou pozorností zapískal úvod k písni na svou píšťalku. Pak jal se zpívat s takovou horlivostí, že by bylo nesnadno ho vyrušiti.

Heywarda již omrzelo veškeré čekání, a proto řekl:

„Bude vaší povinností, abyste pečoval o to, by se nikdo k dámám nepřiblížil se zlým úmyslem, chtěje buď jejich otce potupiti. aneb se jim v jejich neštěstí vysmívati.“

„Budiž.“

„Možno také, že jednotliví vojíní nepřátelští, aneb snad i Indiáni je budou znepokojovati. V takovém případě buď jim připomenete podmínky vzdání se, aneb jim pohrozíte, že vše ohlásíte Montcalmovi — slovo jen dostačí.“

„Ne-li slovo, tedy tato svatá kniha jistě!“ zvolal nadšeně David. „Obsahuje slova, jež, jsou-li pronesena s patřičným výrazem a náležitou melodií, utiší i nejprudší vášně. Poslyšte jen:

„Proč, pohané, tento nesmyslný vztek?“

„Dobře, dobře,“ vpadl Heyward netrpělivě v jeho hudební zařikávání, „rozumíme si. Avšak je čas, abychom se uvázali ve svou povinnost.“

Škála svolil s radostí a ihned se odebral k oběma sestrám. Kora vlídně přijala nového a poněkud podivného ochránce, a i bledá líce Alicina vyjasnila se trochu, když s vrozenou sobě laskavostí děkovala Heywardovi za jeho péči. Duncan použil příležitosti a ubezpečil dívky, že učinil, seč za takových poměrů mohl, aby je uspokojil; ujistil je, že se nemusejí báti nebezpečí, poněvadž, jakmile jen popojde několik mil k Hudsonu s přední stráží, vrátí se zpět a přidruží se k nim. Pak se rychle s dívkami rozloučil.

Dáno znamení k odchodu a hlavní jádro vojska anglického se začalo pohybovati. Sestry se zachvěly a když se ohlédly, spatřily bílé

uniformy francouzských vojnů, již obsadili brány tvrze. Za okamžik vznesl se jim nad hlavami veliký oblak a pohlédnuvše vzhůru, spatřily se pod vlající sněhobílou korouhví Francie.

„Pojďme,“ zvolala Kora, „není tu již déle vhodné místo pro děti anglického důstojníka.“

Alice se přivinula těsně k sestře, a tak opouštěly tvrz, doprovázeny jsouce pohybujícím se davem, jenž je obstupoval.

Když vycházely branami, uklonili se francouzští důstojníci, zvěděvše, že to dcery Munroovy. Zdrželi se vši další pozornosti, majíce dosti taktu, aby je zbavili za tak trapného okamžiku všech dalších rozpaků.

Poněvadž všech povozů bylo potřebí pro nemocné a raněné, volily dívky raději snášeti trampoty cesty pěší, než by připravily ubohé o jejich skrovné pohodlí. A přece ještě musil mnohý slabý a zmrzačený bojovník namahavě kulhati za vojskem, poněvadž se nedostávalo v této pustině potřebné dopravy.

Vše dalo se v pochod; ranění vzdychajíce, ženy a dítky chvějíce se, aniž samy věděly proč.

Když tento dav opustil ochranné náspy a vstoupil do širé krajiny, rozevřel se mu před očima celý obraz. Nedaleko stálo francouzské vojsko ve zbrani; mlčky a pozorně dívalo se za přemoženými, jimž vzdalo všecku vojenskou čest, aniž jim spílalo, aneb se posmívalo.

Angličané čítali as tři tisíce hlav a dlouhou řadou pohybovali se k lesu cestou, jež vedla k Hudsonu.

Les byl obklíčen divochy, kteří se dívali za odcházejícími nepřáteli jako diví supové, jež udržuje jen vyšší vliv, aby nenapadli chtivě žádoucí kořist. Několik jich vklouzlo mezi řady přemožených, kdež kráčeli zachmuřeně, avšak tiše a lhostejně.

Přední stráž, vedená Heywardem, zmizela již mezi stromy, když Kora byla upozorněna na skupinu, z níž se ozývaly hlasy v prudké hádce. Jakýsi muž, chtěje uniknouti z řad, zaplatil draze vším skrovným majetkem svou neposlušnost. Několik divochů zápasilo s

ním, poněvadž se nechtěl vzdáti svého majetku bez odporu. Utvořili se ihned dvě strany, z nichž jedna loupeži bránila a druhá ji podporovala. Hlasy byly vždy hlučnější a zuřivější, když tu jakoby kouzlem zjevilo se sto divochů tam, kde jich bylo dříve sotva dvanáct.

V téže chvíli spatřila Kora, jak temná postava Maguy vstoupila mezi své černé druhý, k nimž promlouval svou latinou a nebezpečnou výmluvností.

Dav žen i dětí se zastavil a shlukl k sobě jako stádo polekaných ovcí. Avšak chtivost Indiánů brzo se uspokojila, a zástupy pohybovaly se opět dále.

Divoši opět odstoupili a umínili si, jak se zdálo, neobtěžovati již svých nepřátel.

Když však se k nim blížil zástup žen, přilákaly pestré barvy jednoho šálu zraky divého Hurona. Bez váhání skočil po něm. Žena, zděšena více pohybem divocha, než starostlivá o svůj šál, zavinula své děcko do žádané látky a přivinula si obě k prsům.

Právě jí chtěla Kora domluvit, aby se odřekla šatu, jenž vzbudil závist Indiánovu, když divoch vyrval ženě kvílící děcko z náručí, takže jí zůstalo jen pestré roucho. Matka běžela se zoufalými výkřiky za divochem, prosíc ho o svoje robě. Indián se zlostným úšklebkem zdvihl ruku na znamení, že svoluje k výměně a druhou rukou mával děckem nad hlavou, drže je za nohu.

„Zde, — zde, — vše — vezmi si vše!“ volala matka, rvouc si zmateně s těla šat třesoucími se prsty; „všechno vezmi, jen mi dej nazpět mé dítě.“

Divoch odkopl bezcenné hadry a když viděl, že se šál dostal jinému, popadl ho zuřivý vztek, i mrštil hlavou robětě o strom, načež hodil škabající se tělíčko zoufalé matce k nohám.

Okamžik stála nešťastnice ztrnule jako socha zoufalství, když však pohlédla dolů na beztvárné tělo svého dítěte, jež ještě před nedávným tak sladce se usmívalo v jejím náručí, pozdvihla ruce k

nebi, jako by chtěla boha vzývat, aby zničil zločince. Byla však ušetřena hříšnosti této modlitby, neboť rozlícený zklamáním a vztekem téměř šílený Indián rozbil jí tomahavkem lebku. Klesla k zemi a umírajíc ještě sáhla po svém mrtvém dítěti, jež i ve smrti právě tak věrně držela v náruči jako za živa.

V tom nebezpečném okamžiku přiložil Magua ruku k ústům a vyrazil válečný skřek. Slyšíce tento dobře známý zvuk, vyrazili všichni Indiáni ryk, jaký ještě z žádných lidských prsou nevyšel, a těm, kteří jej slyšeli, ztuhla krev v žilách, a smrtelný strach sevřel jim srdce.

Přes dva tisíce zuřivých Indiánů vyrazilo na tento povel z lesa. Nebudeme ani líčiti odporné scény, jež se zde odehrály. Smrt rozšířila na všechny strany své perutě. Každý odpor rozplameňoval ještě více divost vražedníků, kteří se překonávali v hrozných skutcích, i když už život i cit dávno vymizel z těl jejich obětí.

Krev tekla v proudech po rovině, a mnozí z rozvášněných, vzteklých Huronů poklekli a s jásáním chladili svůj žár v rudém toku.

Několik řadových vojáků, zbylých v pozadí, srazilo se v hustou četou, — se svými prázdnými puškami však, a se svým skrovným počtem, mnoho nepořídili. Pokus se zdařil jen částečně, neboť mnozí hledíce uspokojiti divochy, dali si vyrvat zbraň z rukou.

V takových chvílích člověk času nečítá; mohlo trvati sotva deset minut (zdálo se vsak, že to bylo sto let), co obě uděšené sestry stály jako k zemi přikovány. Při první ráně, jež padla do množství žen kolem nich, schoulily se jejich společnice v klubko, takže dívky nemohly ani pomýšlet na útek; nyní však, kdy bázeň aneb i smrt mnohé rozprášila, zbyla jim pouze cesta, jež vedla tomahavky jejich nepřátel.

Se všech stran rozléhal se křik, chrapot, nárek a proklínání.

V této chvíli zahlédla Alice mohutnou postavu svého otce, jenž rychle kráčel přes plán k vojsku francouzskému.

Šel neohroženě žádat Montcalma za průvod, jehož si byl již v úmluvě vyžádal.

Padesát britkých seker a hákovitých hrotů se zdvihlo proti němu; avšak divoši i v největší své zuřivosti ctili jeho důstojnost a zmužilost.

Silné rameno Munroovo udatně odráželo nebezpečné zbraně, jež se také skláněly samy, hrozíce se vlastní smělosti.

Na štěstí mstivý Magua vyhlídl si již oběti v zástupu, jež byl právě starý vojín opustil.

„Otče, — otče, — my jsme zde!“ křičela Alice, když šel mimo ně, aniž se zdál je pozorovati. „Pojď k nám, otče, sice umřeme!“

Vzkřikla ještě jednou, a hlas její byl by pohnul kamenem; nedostalo se jí však odpovědi. Jednu chvíli zdálo se, že stařec zaslechl dceřin hlas, neboť se zastavil a naslouchal. Vtom však klesla Alice, již opustily síly, bez vědomí k zemi, a Kora se sklonila, aby omdlelou vzala něžně do náručí.

Munro zavrtěl hlavou, jakoby jevil údiv nad zklamáním, a kráčel dále, jsa zaujat cele svou povinností.

„Paní,“ řekl Škála, jenž jsa naprosto sám neschopen nějaké ochrany, přece se nehnul od dívek svěřených jeho ochraně, „toť je ples d'áblů a nikoliv místo, které se hodí pro křesťana. Pojďte, prchneme.“

„Jděte.“ pravila Kora, jež hleděla na bezvládnou sestru, „a prchněte! Mně nemůžete ničím prospěti.“

Posunek, jímž doprovázela svá slova, přesvědčil Davida o naprosté určitosti jejích slov. Chvíli se zadíval na temné postavy, jež kol něho se rojily, a pak se pozdvihl do výše, hrud' se mu nadmula a oči se mu zaleskly svatým nadšením.

„Pakliže židovský mládenec Saul ukonejšil zlé duchy zvukem své harfy a zpěvem svých žalmů, chci i já zkusiti zde moc své hudby.“

A počal s jasným a daleko znějícím hlasem zpívati jeden ze svých oblíbených žalmů, takže v tomto krvavém bojišti vzbudil pozornost.

Nejeden divoch hnal se k němu, chtěje bezbranným sestřám u něho strhati oděv a odnésti skalpy jejich, avšak, když spatřil nepohnutou Škálovu postavu, jako by přirostlou k zemi, zarazil se a poslouchal.

Ustrnutí to pak zakrátko změnilo se v obdiv, a divoch vrhl se pak na oběť jinou, méně zmužilou, dáváje takto zřejmě najevo zalíbení nad neohrožeností, s jakou bílý bojovník zpívá svou poslední píseň.

David, nadšen klamnými výsledky svého umění, napjal všechny své síly, až nezvyklé zvuky ty se donesly k uchu litého divocha, jež zuře, lítal od tlupy k tlupě, jako by opovrhoval všemi a pídil se po jedné toliko oběti, jež byla jeho, velkého bojovníka hodna.

Byl to Magua.

Když spatřil své bývalé zajatce opět ve své moci, vypukl v děsný, vítězný řev.

„Pojď,“ zvolal, uchopiv svou rukou, zmáchanou krví, šat Kořin, „vigvam Huronův jest otevřen. Není-liž lepší, než toto místo?“

„Pryč,“ vykřikla dívka, zakrývajíc si oči před jeho děsným pohledem.

Indián se pošklebně zachechtal a zdvihnuv krvavou ruku, řekl:

„Ruka jest červená — toť krev, jež vychází z bílých žil.“

„Nestvůro! Lpí krev na tvé duši! Ty's to vše způsobil.“

„Magua je veliký náčelník!“ odvětil s pýchou divoch. „Chce „Černý Vlas“ jiti do jeho vigvamu?“

„Nikdy! Usmrť mne, chceš-li, a ukoj svou pekelnou pomstu!“

Magua váhal okamžik, ale pak uchopil Alici do náručí a prchal lehkým krokem se svou kořistí k lesu.

„Stůj! Stůj!“ zvolala Kora, běžíc za ním téměř beze smyslu. „Vydej to dítě! Nešťastníče, co činíš?“

Avšak Magua byl jako hluchý, neboť si byl vědom své moci a chtěl jí využrťkovati.

„Stůjte, — paní — stůjte,“ volal Škála za poděšenou Korou.

„Svaté kouzlo počíná účinkovati a brzo spatříte utišenou tuto hroznou bouři!“

Vida však, že jeho volání je marno, spěchal za sestrou a zpíval druhý ze svých svatých žalmů, dávaje si dlouhou rukou do vzduchu takt.

Takovým způsobem klopýtali prchající přes raněné a mrtvé po rovině a několikráte byl by již Koru sklátil nepřátelský ůmahavk, kdyby po jejím boku nebyla kráčela ona zvláštní figurka, již udivení divoši považovali za šílenou.

Magua, jenž se dobře dovedl vyhnouti veškerému nebezpečí a stíhání, vstoupil hlubokým úvalem do lesů, kde ho očekávaly koně pod hlídkou jednoho divocha, jenž měl tak surové a zlomyslné vzezření, jako Magua sám. Magua složil Alicino bezvládné tělo na koně a kynul Koře, aby vsedla na druhého.

Přese všecken odpor, jež Kora cítila k divochovi, byla přece povděčna tomu, že unikli krvavému divadlu, jež tak děsně na dívky účinkovalo.

Poslechla Maguu, sepjala však tak prosebně ruce po své sestře, že Huron nemohl jí odepřítí, aby nepoložil Alici před ni na sedlo; pak vzal uzdu jejich koně a jal se ubíratí hlouběji do lesa.

Když David poznal, že ho zde tak nevšimavě nechali jako tvora, jenž je tak nepatrný, že nestojí ani za to, aby ho zabili, přehodil své dlouhé nohy přes hřbet druhého koně a následoval je tak rychle, jak tomu jen neschůdná cesta dovolovala.

Zakrátko stoupala cesta do kopce, avšak Kora byla příliš zaměstnána sestrou, jež následkem otrásání jízdy počala jeviti známky života, aby dbala směru, jakým se ubírají.

Když však dospěli plochého vrcholku kopce a přiblížili se k jeho východnímu svahu, poznala místo, na něž již jednou vystoupila pod ochranou lovcovou.

Zde je Magua nechal slézti, a ač byla dívka sama v zajetí, přece ji

poháněla zvědavost, jež se zdá se strachem nerozlučná, aby pohlédla dolů na děsné divadlo pod nimi.

Ještě se kruté dílo neskončilo!

Na všech stranách prchali nešťastníci před nemilosrdnými pronásledovateli, mezitím co ozbrojené pluky křesťanského krále stály klidně v řadách, s lhostejností, jež nebyla nikdy vysvětlena, a jež zanechala nesmazatelnou skvrnu na lesklém znaku jejich vůdce.

Vražedná řež neustala dříve, dokud nebyla pomstylačnost zcela ukojena; pak vzdechy raněných a řev jejich vražedníků pomalu řidly, až posléze poslední hlomoz krveprolití dozněl a utichl, nebo byl přehlušen jásavými ryky divochů, těšících se ze svého vítězství.

XVIII.

Nové pátrání.

Byl to krvavý a nelidský výjev, který jsme vylíčili v předcházející kapitole. V dějepise osadníků dočteme se o něm pod názvem „R e ž u W i l i a m-H e n r y“. Ani předčasná smrt francouzského velitele nevyhladila tuto skvrnu se slavného jeho jména, a to tím více, poněvadž již podobná jí předcházela. Dokázáno tím, že snadno podléhají všechny šlechetné city i rytířská zdvořilost i hrdinnost mrzkému sobectví. Svět poznal, jak malým v mravní ceně osvědčil se býti velikán jinak výtečný a slavný. Avšak uchýlili bychom se takovým uvažováním od původního směru svého vypravování. Historie minulosti libuje si obklopovati září a jasem své reky, a proto jest beze vsi pochybnosti, že potomstvo považovati bude Ludvíka de Saint Véran (Montcalma) jen za obránce svých vlastí, a ukrutná jeho netečnost na březích Osvega i Horikanu bude zapomenuta. (K.)

Blížil se ke konci třetí den od vzdání se tvrze. Však běh našeho vypravování nutí nás pozdržeti se ještě u břehů Svatého Jezera.

Když jsme je opustili, bylo okolí jeho jevištěm vražedné vřavy, ale nyní zavládlo tam hrobové ticho.

Krví zbrocení vítězové odtáhli, a tábor jejich, jenž se nedávno ozýval vítězným jásáním, byl nyní opuštěnou a tichou skupinou polozbořených chatrčí.

Z tvrze zbyly jen kouřící se rozvaliny; očazené trámy, kusy puklých děl, a zřícené hradební zdi kryly v matné směsici hliněné náspy.

Také počasí se šeredně obrátilo. Neproniknutelná mračna dusila teplé a jasné sluneční paprsky, a na sta lidských mrtvol, jež srpnové

slunko opeklo do hněda, tuhlo následkem předčasných listopadových mrazíků.

Zmizela tichá hladina Horikanu, a na jejím místě dmuly se a hučely divé zelené vlny, jež bičovaly břeh, jako by byly rozzuřeny děsnými výjevy, jež se na něm odehrály. Čistounké jezero podrželo ještě svou kouzelnou lahodu, avšak odrážela se v něm již jen temná oblaka. Zmizela modrojasná nebesa, jež ozařovala a zmírňovala drsnost a příkrost krajiny. Severní vítr svištěl přes spoustu vod divoce a ostře, a oku neskytala krajina již utěšující krásy.

Krutý živel zrušil zeleň pláně, jež vyhlížela, jako by ji byl zžehl šíravý blesk. Tu a tam pučel tmavozelený keř, jsa prvním plodem půdy, zmrvené lidskou krví.

Celá tato krajina, za příznivé pohody tak rozkošná, jevila se nyní jako alegorie života, v níž všechny předměty měly svou nejpříkřejší, avšak také svou nepřirozenější barvu.

Bouřlivý víchr smetl všechna suchá a řídká stébla trávy, takže v celé své nahotě strměly srážné a skalnaté vrchy do výše. Marně hledá oko sebe menší jasný paprsek na nebi, nemožno ani proniknouti husté, šedé roucho mraků.

Vítr v dlouhých proudech brzy se plazil po zemi, jako by šeptal svou žalnou píseň studeným mrtvolám, brzy opět se zdvihl s pronikavým hvizdem a opřel se s takovou prudkostí, že všechno listí zvedlo se do výše a pak uléhajíc postýlalo cesty.

Nad tímto nepřirozeným listnatým deštěm bojovalo několik hladových krkavců s divým živlem, a sotvaže přeletěli zelené moře lesů, vrhli se hltavě na pláň oplývající hrůzou a jejich odpornou, oblíbenou potravou.

Byl to krátce děsný a neutěšený pohled a zdálo se, jako by všichni živí tvorové, již vstoupili na tento kousek země, smetení byli jednou ranou neuprosné smrti. Konečně však byla přerušena tato samota — a po prvé od té doby, co poslední hubitelé s tohoto místa se vzdálili, odvážili se lidé vstoupiti na nešťastné bojiště.

As hodinu před západem slunce zmíněného dne, vystoupilo pět mužů z křoví a bralo se cestou z lesa od Hudsonu k zříceninám tvrze.

S počátku kráčeli opatrně a rozvážně, jako by jen s odporem vstupovali na děsná tato místa a jako by se strachovali obnovení tohoto krveprolití.

V čele skupiny lehce a hbitě krácel domorodec; jiný muž, taktéž Indián, držel se sice stranou a pozoroval blízký kraj lesa zrakem, jenž zvykl vyslíditi ze zcela nepatrných známek blízké nebezpečí.

Ostatní byli běloši, odění v šat, jenž byl látkou i barvou přizpůsoben docela jejich výpravě, neboť sledovali stopu tlupy Indiánů, jež se z tohoto bojiště odklidila.

Různě působily na tyto muže hrůzy, jež se naskytaly jejich zrakům. Dojmy jejich se tak různily, jako jejich povahy. Mladý jejich vůdce, vážně, avšak jen zběžně, přehlédl znetvořené mrtvoly, jsa příliš starostliv, aby nevyzradil svého mocného pohnutí, ač byl přece ještě tak nezkušený, že se nemohl zcela zapřítí.

Jeho rudý druh však byl povznesen nad takovou slabost. Pevným krokem a klidně krácel podle všech obětí, jsa obrněn zkušeností svého staršího věku. Běloši také se různili v projevování svého pohnutí. Stařec šedovlasý se zbrzděnou tváří, jenž přese všechno zakuklení nemohl zakrýti vojenské své držení, nestyděl se hlasitě vzdychati, když uviděl obraz, jenž převyšoval všechny posavadní hrůzy.

Mladý muž po jeho boku chvěl se děsem, avšak z ohledu na svého starého druha hleděl se přemoci. Pouze poslední muž v družině, jenž částečně tvořil zadní stráž, povolil uzdu svému pohnutí, aniž se staral o to, jak si je druhové jeho budou vykládati. U něho zapřel se více rozum, nežli cit. Hleděl rozhořčeně na hrozné toto divadlo, zrakem, jenž neznal bázně, avšak zřejmě jevil, jak smýšlí o tom nemilosrdném vraždění.

Čtenář zajisté již poznal oba Mohykány, jejich bílého druha, jakož i Munroa a Heywarda. Byl to opravdu ubohý tento otec, jenž

doprovázen jsa mladým mužem a lovcem, hledal stopu dcer, jež byly jediným jeho blahem.

Když Unkas, jenž kráčet napřed, došel až do středu pláně, vyrazil výkřik, jenž okamžitě svolal všechny druhy k nim. Mladý bojovník stál u skupiny ženských mrtvol, jež ležely na sobě v jednom chumáci. Přese všechny hrůzy hledali Munro i Heyward v trouchníci této kupě s láskou, jíž neutlumí ni žádná ošklivost, nějaké známky drahých bytostí. Srdci otcovskému i milencovu se odlevalo, když v těchto rozškubaných a pestrých cárech nenalezli stopu po oděvu drahých dívčin, ač jim bylo znovu zakoušeli strašlivou nejistotu, jež se téměř vyrovná té nejhroznější pravdě. Když se k nim lovec přiblížil, stáli tiše a zamyšleně u této trudné skupiny. Lovec zahleděl se rozlícen a zlostně, a pak ponejprv, co vstoupil na pláň, promluvil:

„Viděl jsem mnohá bojiště, ale nikde jsem nenašel stopy

krve na daleké míle. Nikde nebyla tak zjevná ruka d'áblova, jako zde! — Msta je odjakživa životem Indiánů, avšak kdo mne zná, ví, že má krev je čista. Pravím však: přijdou-li mi tito Francouzi na dostřel, pak ať jim má puška zahraje, dokud kámen pálení a prach vzplávati bude! — Tomahavk a nůž ponechám tomu, komu dáno jich s prospěchem užívat. Co říkáš, Čingašgúku?“ doložil delavársky, „mají se tím rudí Huroni vychloubati svým ženám při ohni, až napadnou hluboké sněhy?“

Zážeh trpkosti kmitl se ve tmavé líci mohykánského náčelníka. Vyňal nůž z pochvy a odvrátil se klidně od tohoto obrazu, jako by mu byla neznáma zlost i vášeň.

„Ó, Montcalme, Montcalme!“ pokračoval lovec. „Praví se, že přijde doba, kdy každý člověk bude musit odpovídati za spáchaný čin. Běda pak onomu neblahému, jehož duši tíží vina tohoto neštěstí! Avšak — jakože jsem krve čistý, neleží-li tamto divoch bez vlasů a skalpu! Pohleďte naň, Delaváři, snad je to jeden z vašich lidí, jehož pohřešujete. Pak ať je pochován jako bojovník udatný. Ctu v tvých

očích, Čingašgúku, že dříve ještě, nežli podzimní vítr odvane stopu této krve, stihne tvá pomsta Hurona.“

Čingašgúk přistoupil ke zohavené mrtvole, obrátil ji a nalezl zřetelná znamení jednoho z oněch šesti spojených národů, již, dokud bojovali v řadách anglických, žili v nesmiřitelném nepřátelství se svým vlastním národem. Odkopl nenáviděné tělo a obrátil se lhostejně, jako by to bylo tělo zvířete. Lovec tomu porozuměl a šel opatrně dále. Trpkost proti francouzskému veliteli ho však neopouštěla.

„Jen nejvyšší moc a moudrost smí zahubiti takové množství lidí,“ pravil, „neboť jen ona smí určití toho potřebu, a kdo mimo ni je s to, aby nahradil život těchto tvorů božích? Považuji za hřích skoliti druhého srnce, dokud není spotřebován prvý; jinak ovšem, stojím-li proti nepříteli; tu je povinností zemřít s ručnicí neb tomahawkem v ruce, podle toho, jsou-li to běloši nebo rudochové. Unkase, pojď sem, hochu, a nech slétnouti krkavce na Mingu. Víím ze zkušenosti, že mají zvláštní spád na Oneidy; dopřejme ptáku pochoutky.“

„Uf!“ vzkřikl v tom okamžiku Unkas a vzpřímil se, aby viděl do dálky. Krkavci poplašení usedli na jinou kořist.

„Co je, hochu?“ tázal se Sokolí Oko, schouliv se jako pardal, jenž se chystá ke skoku. „Dejž bůh, aby to byl Francouz,

loupeží se opozdivší. Dnes myslím, že má karabina donese daleko.“

Unkas, aniž odpověděl, odběhl a za chvíli strhl s jedné křoviny kousek zeleného závoje Kořina, jímž vítězně mával.

Jeho pohnutí shromáždilo opět družinu kolem něho.

„Mé dcery!“ zvolal rychle a vášnivě Munro. „Vraťte mi mé dcery!“

„Unkas jde hledat,“ byla krátká a důrazná odpověď.

Prosté a určité toto ujištění nehnulo zkromouceným otcem, jenž uchopil cár závoje a tiskl jej v ruku, pátraje divokými zraky v houštinách, jako by se bál i těšit na tajemství, jež snad tam objeví.

„Zde nejsou mrtvoly,“ řekl jemně Hevward hlasem, jenž se dusil pohnutím, „nezdá se, že by se bouře byla nesla touto cestou.“

„Toť jasno, jako že je nebe nad námi,“ řekl lovec chladně a lhostejně, „avšak buď šla Kora anebo její lupiči touto cestou. Pamatuji se na tuto tkaninu, jíž zakrývala si tvář před žádostivými zraky. Máš pravdu, Unkase, „Černé Vlasy“ byly zde a prchly jako polekaná laň do lesa. Lépe jest učiniti tak, je-li to možná, než se nechati zavražditi. Hledejme další stopu, neboť si myslím, že Indián zvěřil i stopu kolibříka ve vzduchu.“

Sotva lovec domluvil, odkvapil Unkas a hledal horlivě ve křoví a na zemi, až u kraje lesa vykřikl a oznámil tak svým přátelům šťastný výsledek svého hledání. Přišedše blíže, viděli druhý díl závoje, jenž vlál na dolejší větvi buku.

„Zvolna, zvolna!“ pravil Sokolí Oko a zastavil svou dlouhou hlavní nedočkávého Heywarda; „již víme, co máme dělati, avšak nesmíme si zkaziti krásnou stopu. Jeden přenáhlený krok by nás stál mnoho hodin práce. Že je máme, toť jisto.“

„Díky vám — díky, dobrý muži!“ zvolal potěšený otec. „Kam prchly a kde jsou má ubožátka?“

„Záleží na mnoha okolnostech, kudy se daly. Jsou-li dívky samy, pak budou nejspíše blouditi v kruhu. Budou pak nějakých pět mil odtud; avšak jsou-li v moci Huronů nebo francouzských Indiánů, pak budou nejspíše blíže hranic kanadských. Než na tom nezáleží,“ pokračoval lovec, vida úzkost a zklamanou naději ostatních. „Jenom když máme s Mohykány stopu, a kdyby na sto mil byly daleko, tak je najdeme. Pomalu — pomalu, Unkase, jsi netrpěliv, jako bys přišel z osady. Nezapomeň, že lehké nohy zanechávají slabých stop.“

„Uf!“ vykřikl Čingašgúk a prohlížel díru, jež byla učiněna do nízkého křoví, vroubícího les. Indián se vzpřímil a ukázal na zemi posuňkem muže, jenž vidí ošklivého hada.

„Ha, zde jest zřejmý otisk mužské nohy!“ řekl Heyward a sklonil se k zemi. „Není pochybnosti, jsou zajaty!“

„Lépe než kdyby bloudily pustinou a hladověly,“ odvětil lovec; „avšak najdeme další stopu. Padesát bobřích koží bych vsadil, že se s Mohykány dopídíme během měsíce jejich vigvamu! Přístup, Unkase, a hled', co se z mokasínů souditi dá. Je to zcela určitě mokasin a nikoli střevíc.“ Mladý Mohykán sklonil se nad stopou, odhrnul listí kolem ní a prohlížel ji s takovou opatrností, jakou by za našich dnů věnoval nějaký lichvář podezřelé směnce. Konečně vstal, jsa uspokojen výsledkem svého pátrání.

„Nu, hochu,“ tázal se pozorně lovec, „co to znamená? Vyvedeš z té hádanky něco?“

„Liška Chytrouš!“

„Ha, zas ten plazivý das! Jeho zločinům nebude konce, dokud mu nedá má karabina pozdravení.“

Heyward mrzutě přisvědčil a pak. spíše pochybuje než doufaje, řekl:

„Jeden mokasín jako druhý; možno se mýliti!“

„Mokasin jako druhý! To byste právě tak mohl říci: noha jako noha, ač víme všichni, že jedna jest krátká, druhá dlouhá, jedna úzká, druhá široká, ta s vysokým, ona s nízkým nártem, některá palci k sobě, jiná od sebe. Jeden mokasin se podobá druhému jako kniha knize; ač ti, kteří umějí čísti v jedné, zřídka kdy vědí, co je v druhé: to vše je tak zřízeno, že každý z toho jinak a co nejužitečněji těží. Nech, ať se podívám, Unkase; budou-li dvě myšlenky sjednoceny, nebude proto kniha ani mokasin horší.“

Lovec se sklonil ke šlépěji a řekl:

Měls pravdu, hochu: toť stopa, již isme často vídali. Ten chlap pije, když k tomu má příležitost, neboť opilý Indián vyšlapuje šire než obyčejně. Je to vlastnost všech opilců, ať jsou bílí nebo rudí. Toť právě ta délka a šířka! Hled', Čingašgúku, tys nejednou měřival stopy, když jsme honili ty padouchy od Glenu až k léčivým zřídům.“

Čingašgúk poslechl, a když se po krátkém zkoumání zvedl, řekl vážně a klidně, ač s cizím přízvukem, toliko jedno slovo: „Magua.“

„inu, toť víme; tedy zde šly Černé Vlasy s Magou.“ „A Alice ne?“ tázal se ulekaně Heyward.

„O ní nemáme posud stop,“ řekl lovec a ohlédl se bystře po stromech, keřích a zemi. „Což je to tam? Unkase, přines, co se tamhle houpe na onom tmí!“

Mladý Mohykán uposlechl a podal lovcovi kořist, jenž zvedl ji do výše a zasmál se svým klidným a srdečným způsobem:

„Toť pišticí zbraň pěvcova! Nyní máme stopu, že by mohlo dítě po ní jíti. Unkase, ohlédni se po otiscích střevíce, jež jsou dosti schopny, aby se srovnávaly se šesti stopami a dvěma palci výšky lidského kolohnáta. Mám toho chlapíka mnohem raději od té doby, co nechal všeho vrískání a oddal se lepšimu řemeslu.“

„Alespoň plní dané slovo,“ řekl Heyward, „a Kora s Alicí nejsou opuštěny.“

„Ano,“ řekl pohrdavě lovec a podepřel se o ručnici, již postavil na zem. „Bude jim zpívati. Dovede snad zastřeliti jim srnce k obědu, aneb naléztí směr podle mechu na stromech? Odhodlá se snad uříznouti hlavu Huronovi? Nedovede-li toho, pak je jim každá straka lepším průvodcem. Nu, hochu, žádné další stopy?“

„Zde, cosi jako šlépěj po střevíci,“ pravil Dunkan, jsa tomu povděčen, že přerušuje utrhačnou řeč lovcovu o Davidovi, jemuž se cítil zavázán vděčností. „Je to snad stopa našeho přítele?“

„Dotýkejte se listí zlehka, sic pokazíte její tvar. Toto! To je otisk nožky Černých Vlasů, a malá věru na osobu tak ušlechtilé, vznešené a vysoké postavy! Pěvec by ji zakryl patou.“

„Kde? Ukažte mi šlépěj mé dcery!“ vykřikl Munro, a nedočkavě rozhrnuv křoví, sklonil se nad otiskem téměř zahlazeným. Ač byl kvapný a lehký krok, jenž tuto stopu zůstavil, přece jej bylo dobře rozeznati. Šedý stařec hleděl na tuto stopu pozorně, a zraky jeho se zakalily. Když se vzpřímil, viděl Dunkan, že Munro drahou památku své dcery zkopil slzou horkou a těžkou. Mladý muž, chtěje zameziti, aby zármutek jeho nevypukl, řekl lovcovi:

„Máme-li takových stop, tedy se ihned vydejme na cestu. Každá minuta v takové chvíli je zajatým věčností.“

„Ne vždycky se daří na lovu daňkovi nejrychlejšímu,“ řekl Sokolí Oko, aniž vzhlédl od nalezené stopy; „víme, že tudy šly Černé Vlasy s Huronem a pěvcem; avšak kde jsou Rusé Kadeře? Ač drobná a ne tak zmužilá jako její sestra, přec je obdivuhodně krásná a milá. Což nemá přítelíčka, což nikdo se o ni nestará?“

„Chraň bůh, aby jich někdy méně než na sta neměla! Což se nenamáháme, abychom ji našli? Co se mne týče, neustanu, pokud ji nenaleznu.“

„Musíme se tedy bráti jiným směrem, neboť tudy nešla, poněvadž by zde lehké a malé její stopy byly.“

Heyward sebou pohnul, a jako by ho v této chvíli opustila všecka horlivost ve stíhání. Lovec však nedbal této změny a přemýšleje chvíli, řekl:

„Není jiné ženy v poušti než Černý Vlas a Rusá Kadeř. Černý Vlas tu byl; avšak kde je stopa druhé? Pojdme dále po stopě, již jsme našli, a nenajdeme-li, co hledáme, vrátíme se na pláň a poženeme po jiném větru. Kupředu, Unkase, a měj oči na suchém listí, já zas budu keře pozorovati, a tvůj otec poběhne s nosem nízko u země. Vzhůru, přátelé, slunce zapadá!“

„Což pro mne nemáte úkolu?“ tázal se úzkostlivě Heyward.

„Pro vás!“ opakoval lovec, jenž již se svými rudými přáteli vykročil. „Ano; vy jděte za námi a dávejte pozor, abyste nám stopy nezkažil.“

Sotvaže učinili několik kroků, když se Indiáni zastavili a živě spolu zahovořili, při čemž pohlédli buď na zem nebo jeden na druhého se zjevným uspokojením.

„Našli malou nožku!“ zvolal lovec, jenž kráčel kupředu, aniž by si hleděl své povinnosti. „Co jste našli? Byli tu v záloze? Ne, přísahám při nejměnnější pušce, že zde byli opět ti koníci se svým

zvláštním krokem. Nyní nám jasno vše jako hvězda severní o půlnoci! Ano, zde vsedli na koně a tamto je cesta do Kanady.“

„Ale stále nemáme sebe menší známky po mladší miss Munroové,“ řekl Duncan.

„Nepatří-li jí tato lesklá hračka, kterou právě Unkas zvedl? Dej sem, hochu, ať se podívám!“

Duncan poznal okamžitě šperk, jež Alice tak ráda nosívala, a vzpomněl si s přesností milence, že jej viděl onoho osudného krvavého rána stkvěti se na bílé šiji milencině. Sotvaže zvěděl o nález, vyrval jej Unkasovi z ruky, a lovec jej již nespatriil. Sokolí Oko hledal marně po zemi tret, který Heyward vřele k srdci tiskl.

„Hm, toť jistá známka blížícího se stáří,“ mrzutě zabručel lovec, když mamě prohrabával suché listí na zemi, „když nám vypovídá oko službu. Nu, nu, na mušku mi přece ještě dostačí, s tím se ještě na Minga odvážím. Rád bych však tu hračku viděl, jen proto, abych ji mohl navrátiti. Toť by bylo — jak pravím, sblížení obou směrů, — neboť v tuto chvíli široká řeka sv. Vavřince a snad i Veliká jezera leží mezi námi.“

„Tím méně tedy máme otáletí se svým pochodem,“ odvětil Heyward, „jděme tedy!“

„Mladá krev, horká krev, staré přísloví. Vždyť nejdeme na veverka ani na daňky od Horikanu. Budeme dlouhé dny i noci blouditi pustinou, kam málokdy vnikne noha člověka. Žádný Indián nepůjde dříve na takovou výpravu, dokud nevykouří dýmku nad ohněm, a já, ačkoliv jsem čisté krve, přece cítím jejich obyčeje, kdykoli je uznám za moudré a dobré. Vrátime se tedy a rozděláme si tuto noc oheň ve zříceninách staré tvrze. Zrána pak svěží vydáme se po své práci jako muži a nikoliv jako štěbetavé ženy anebo nedočkaví chlapci!“

Duncan vida pevný úmysl lovcův, poznal, že každý odpor zde marným.

Munroa zachvátila úplná bezcitnost, jež se ho zmocnila od

neblahých příhod, a z níž jen na čas ho vyrušilo mocné pohnutí myslí. Mladý muž poddal se nutnosti a chopiv starcovo rámě, vedl ho za Indiány a lovcem, kteří se vraceli ke zřícené tvrzi.

XIX.

Nocleh.

Milé večerní červánky rděly se na nebi, činíce místo toto ještě opuštěnějším, když družina vstoupila do zříceniny „Viléma Jindřicha“.

Lovec a jeho černí druzi ihned jali se konati nutné přípravy k přenocování. Zasmušilé i vážné líce jejich jasně pravilo, jak mocně i na jejich otužilou mysl působily před chvílí spatřené hrůzy.

Unkas zlehka pokrýl chvojí několik trámů, jež se vzpříčily o zčernalou zeď. Mladý divoch, když ukončil tu práci, ukázal s důrazným posunkem na tuto prostou chýš. Heyward porozuměl a vlídně požádal Munroa, aby vstoupil dovnitř. Jsa sám příliš rozčilen, aby mohl usnouti, vrátil se pod širé nebe a zanechal starce zcela jeho zármutku

Mezitím co Sokolí Oko a Indiáni si rozdělali oheň a povečeřeli skromně uzené medvědiny, odešel Heyward na sesuté hradby tvrze, odkud bylo viděti na hladinu horikanského jezera.

Vítr se ztišil, a vlny kolébaly se nyní dole pravidelněji a mírněji. Mračna, jakoby unavena divým letem, se protrhávala, srážejíce se v těžkých chumáčích. Lehké chmury plouhaly se nad vodou anebo se vznášely nad vrcholky hor, jsouce podobny úzkostlivému ptačtvu, nad hnízdem poletujícím. Tu i tam kmitala se mlhou rudá, ohnivá hvězda, jež matně osvětlovala šerou oblohu. Neproniknutelná tma zahalila vrchy, a pláň podobala se ohromné a pusté kostnici, na níž spočívá hrobové ticho, a ani hlásek nerušil spánku četných a nešťastných obětí krvelačnosti divošské.

Dunkan stál zamyšlen a srovnával v duchu děsný tento obraz

s minulostí. Oči jeho zbloudily až ke skupině pod stromem, kdež zřetelně viděl seděti u ohně oba Mohykány s jejich bílým přítelem. Za chvíli však opět poutala jeho pozornost tmavá a příšerná ona pláň, i zadíval se do neproniknutelné tmy, jež bránila rozeznati tam ležící předměty. Zdálo se mu, že slyší odtud vycházeti podivné zvuky, avšak tak nezřetelně a tlumeně, že byl v nejistotě, zdali ho neklame sluch. Zastyděl se za svou bázlivost a hleděl upříti zrak na jezero, jehož hladina odrážela třpytné hvězdy. Avšak sluch jeho byl příliš svědomitý a mimovolně byl na stráži. Konečně rozeznal zcela zřejmě lehký a chvatný dupot. Nemoha déle zatajiti svůj nepokoj před lovcem, požádal ho tichým hlasem, aby k němu přistoupil.

Sokolí Oko přehodil si pušku přes rameno a splnil jeho přání s tváří tak lhostejnou a klidnou, že bylo viděti, jak velice se domnívá býti v jistotě před nebezpečím.

„Slyšte,“ pravil Duncan, když se k němu lovec přiblížil, „ozývá se tlumený dupot s pláně, i soudím, že Montcalm se ještě úplně nevzdálil.“

„Tedy koná sluch lepší služby nežli zrak,“ prohodil lhostejně lovec, avšak dosti nesrozumitelně, neboť právě dojídal poslední kousek své medvědiný. „Montcalm, pravíte? Sám jsem ho viděl vraceti se s vojskem do svého brlohu. Francouzi velice rádi se vracejí po svém vítězství domů a tam pak radostí křepčí a výskají.“

Možná, že tomu tak. Ale Indián ve válce spí zřídkka, a možná, že kořist zdržela nějakého Hurona, jenž vyčkal odchodu své družiny. Bylo by záhodno, abychom uhasili oheň a byli na stráži. — Slyšte! Opět týž zvuk.“

„Málokdy pobíhá Indián okolo hrobů. Ač je k ráně vždycky pohotově a nevybírá si v prostředcích, spokojuje se se skalpem ve chvíli bojovného rozčilení. Avšak, když ho zlý duch opustí, zapomíná na své nepřátelství a mrtvým dopřeje klidu. Když však mluvíme již o mrtvých, co myslíte, bude jedno a totéž nebe pro

bělochy i pro divochy?“ „O tom není pochybnosti, — žádné pochybnosti. Však — již opět — či šustělo to listí buku?“

„Pokud já mohu o té věci souditi,“ pokračoval Sokolí Oko a zcela bezstarostně se obrátil v tu stranu, kam Duncan ukazoval, „myslím, že ráj je místo vyvolené, kdež lidé uživati budou podle svých ctností a dobrých skutků. Domnívám se tedy, že rudoch se neklame, věří-li, že tam najde ony slavné lesy lovců, o kterýchž mu vypravuje jeho podání. A také pravím, že by bílého muže nebylo hodno, trávití svůj čas —“

„Slyšte, slyšte jen!“

„Ano, ano, nyní slyším. Ano, když je potravy přebytek, tedy je vlk právě tak drzý, jako když je jí málo,“ řekl lhostejně lovec; „lidé nejsou nablízku. Však by jim to poškrabalo kůže, kdyby bylo světlo a čas k lovu. Avšak mluvmе dále o budoucím životě, plukovníku. Kazatelé v osadách praví, že nebe je místo odpočinku. Lidé se však různí v domněnkách svých o užívání toho blaha. Co se mne týče, povídám, ovšem s veškerou úctou k prozřetelnosti, že by to nebyla veliká blaženost pro člověka, jenž má přirozenou touhu k pohybu a honbě, kdyby byl zavřen v oněch příbytcích, o kterých káží.“

Duncan, jenž nyní věděl o příčině šramotu, odpověděl s větší pozorností k otázce lovcově, kterou mu Sokolí Oko kladl ve své zvláštní náladě.

„Těžko je souditi o citu, jaký při poslední té změně míti budeme.“

„Byla by to skutečně změna pro muže, jenž je zvyklý trávit dny své pod širým nebem,“ odvětil prostý lovec, „a jenž zrána po snídání vyráží od zříděl Hudsonu, aby svou večeri zažil při zvucích hulákajícího Mohavka! Budiž nám však útěchou, že sloužíme všichni jednomu milostivému pánu, ovšem každý podle svého způsobu a zvyku. — Avšak — tento zvuk!“

„Což jej nepůsobí vlci?“

Sokolí Oko zavrtěl hlavou a kývl na Dunkana, aby jej následoval

k místu, kam nezasahovala záře ohně. Lovec naslouchal dlouho s velikou pozorností, zdali se nebude opětovati zvuk,

jenž ho tak zalekl. Opatrnost jeho však zdála se býti bezúčelnou, a proto po malé přestávce řekl Heywaraovi:

„Dáme Unkasovi znamení. Má čich indiánský a vycítí, co nám tajno. Nezapírám, jsa běloch, že toho postrádám.“

Mladý Mohykán, jenž právě hovořil se svým otcem, vyskočil při houknutí sovy a bystře se na okamžik zahleděl směrem, odkud zvuk vycházel. Pak se opatrně připlížil k Sokolímu Oku a Heywardovi.

Sokolí Oko řekl mu v řeči delavárské, oč běží. Sotvaže Unkas zvěděl, co si přejí, vrhl si hbitě do trávy. Duncan jej viděl tiše a bez hnutí ležeti. Překvapen tímto počínáním mladého Mohykána, rád by byl zvěděl, jakých prostředků použije Indián k tomu, aby vyslídil žádoucí zprávy. Heyward přiblížil se k černé postavě, na niž zraky upíral, a tu shledal, že Unkas zmizel, a že vlastně hledí na tmavý obrys jakéhosi kamene na hrázi.

„Kam se poděl Unkas?“ tázal se lovec a couvl zpět užaslý. „Viděl jsem ho zde ležeti a byl bych přísahal, že to posud on.“

„Pst! Mluvte tiše! Nevíme, kde jaké ucho naslouchá, a Mingové mají dobrý sluch. Unkas proklouzl travou na pláň, a Mingové mají poznati, že je jim roven!“

„Myslíte tedy, že Montcalm neodvedl všechny divochy? Upozorněme své druhy, abychom byli všichni ve zbrani. Je nás pět, a umíme se postaviti nepříteli.“

„Ani slova, je-li vám život milý! Hleďte na Čingašguka, jak sedí u ohně jako veliký náčelník indiánský! Jsou-li jací slídiči nedaleko, nevytuší s jeho líce, že větríme nebezpečí!“ „Ale uvidí ho, a smrt ho nemine. Jeho postava u ohně vyniká, a kulka by se neminula s cílem.“

„Neupírám toho, mluvíte pravdu,“ odvětil lovec mnohem úzkostlivěji než měl ve zvyku.

„Avšak co máme činiti? Jediný podezřelý pohled přivodí útok dříve ještě, než bychom se uchystali mohli k obraně. On je si vědom

ze znamení, daného před chvílí Unkasovi, že cítíme nebezpečí! Řeknu mu jen, že jsme Mingům na stopě. Pud jeho indiánský mu poradí, co dále činiti.“

Přiložil prsty ke rtům a tiše zasyčel, takže Duncan uleknut uskočil, mysle nejinak, než že had nablízku. Čingašgúk seděl zamyšlen, podpíraje si hlavu rukou. Avšak ve chvíli, kdy uslyšel sykot zvířete, jehož jméno nesl, vzpřimil se v celé své výši a černé, jiskrné jeho oči se rozhlédly na všechny strany. Avšak s tímto náhlým a mimovolným hnutím zmizela každá známka nějakého překvapení neb uleknutí. Ručnice ležela na dosah jeho ruky, avšak divoch se jí nedotkl, ami si jí nevšiml. Poněvadž k vůli pohodlí uvolnil pás, spadl mu i tomahavk na zem a zdálo se, že celá postava Indiánova klesá jako u člověka, jehož ochablé čivy žádají odpočinku. Zaujal chytře předešlé své postavení, protáhnuv toliko paže, jal se vyčkávati další věci s takovou klidností a duchapřítomností, že by toho jiný nedovedl než bojovník indiánský.

Avšak Heywardovi nebylo tajno, že — ač náčelník mohykánský zraku povrchního pozorovatele se zdál držeti — chřipě jeho se chvěla a hlava proto nahnuta byla stranou, aby sluch byl tím volnější. Bystré a hbité zraky Indiánovy těkaly s místa na místo.

„Hleďte na toho ušlechtilého bojovníka,“ zašeptl lovec, tiskna rámě Dulkanovo, „on ví, že jediné hnutí neb pohled jeho by překazil náš úmysl a vydal nás na milost těm lotrům!“

Blesk a výbuch ručnice ho přerušil. Zraky Dulkanovy, jež lpěly na divochu u ohně, byly oslněny ohnivými jiskrami, jež na onom místě vytryskly do výše. Když si protřel zrak, viděl, že Čingašgúk zmizel v tom zmatku. V té době namířil i lovec svou pušku a netrpělivě vyhlížel nepřítele.

Avšak útok přestal na tomto jediném vražedném pokusu, jenž platil Čingašgúkovu. Přátelé, bedlivě naslouchající, domnívali se jednou neb dvakráte, že slyší vzdálené šustění houštin, jako by jimi

kdosi ubíhal. Za chvíli ukázal lovec na vlky, již uháněli, jako by byli vyrušeni ve svých hodech nějakým vetřelcem.

Po netrpělivém čekání, jež trvalo několik minut, uslyšeli šplouchnutí vody a výstřel jiné pušky.

„To byla puška Unkasova!“ řekl lovec. „Ten hoch má výbornou zbraň, znám její ránu jako otec hlas svého dítěte. Dokud jsem neměl lepší, nosil jsem ji sám.“

„Avšak co to vše znamená?“ zvolal Heyward. „Je očividno, že jsme stopováni, a zdá se, že se lotři zapřísáhli nás zničit.“

„Onen rozprsklý oheň je svědectvím, že se o nás cosi kulo, a tento Indián zde zase nám dokazuje, že v přítomnosti se nemusíme zrovna ničeho lekati,“ řekl lovec a zavěsiv si chladně pušku na rameno, přidal se k Čingašgúkovi, jenž právě byl v záři ohně z křoví vystoupil.

„Nu, Mohykáne, jsou nám opravdu Mingové na stopě, anebo jsou to pouze jednotlivci, kteří chtějí mrtvé skalpovati, aby se pak ve vigvamech vychloubali svým ženám o hrdinných činech nad bělochy?“

Čingašgúk zcela klidně si sedl na své místo a neodpověděl dříve, dokud neprohlédl ohniště, do něhož kulka, jemu určená zajela. Pak zdvihl jeden prst do výše a řekl anglicky:

„Jeden!“

„Nu, to jsem si myslel,“ řekl lovec a posadil se, „dostal se k jezeru dříve, než ho Unkas dopadl, a je víc než jisto, že ten darebák bude krákorati výmysly o nějaké velké záloze, kde sám číhal, dvěma Mohykánům a jednomu bělochu na stopě. Důstojníci tu nevydrží nic více než obyčejní peciválkové. Nu, dobrá, dobrá! V každém národě je dosti poctivců, — ač opravdu málo jich mezi Maquay, kteří zavřením odpoví takovému mluvkoví, jenž nezná mezí ve svém tlachání. Kulka toho ničemy ti zasvištěla u ucha, vid'. Čingašgúku?“

Čingašgúk se klidně ohlédl a beze strachu si sedl na své dřívější místo, dáváje tak najevo, že maličkost taková nemůže ho vyrušiti

z klidu. Právě v té chvíli vklouzl k nim Unkas a přisedl k ohni se stejným klidem jako jeho otec.

Heyward se na ně díval s hlubokým pohnutím a úžasm Neušla mu tajná znamení, jimiž se lovci mezi sebou dorozumívali. Zajisté by nějaký horlivý a mluvný Evropan byl neodolal, aby, třeba i s nadsazováním, nevypravoval nyní o všem, co se v temnotě na pláni dalo, avšak mladý bojovník spokojil se, jak se zdálo, pouze činem, jímž dokázal své hrdinství. Pro Indiána ostatně nebyl zde ani čas, ani místo vhodné k vychloubání se a věru že by se ani o věci té nebylo špetlo, kdyby se byl Dunkan dovedl přemoci a nekladl Unkasovi otázky.

„Co se stalo s naším nepřítelem, Unkase?“ tázal se. „Slyšeli jsme tvou ručnici a vytušili, žes nemířil nadarmo.“

Mladý náčelník odhrnul cíp své lovecké haleny a chladně ukázal na osudný chochol vlasů, jenž dokazoval jeho vítězství.

Čingašgúk sahal po skalpu a chvíli se naň pozorně díval. Pak jej s ošklivostí pustil a zvolal:

„Uf! Oneida!“

„Oneida.“ opakoval lovec, jenž až dosud nevěnoval té věci zájmu, avšak nyní upozorněn, přistoupil blíže a zasmušen pozoroval krvácející trofej Indiánovu. „Přísámboh, číhají-lí Oneidové nablízku, pak nás ti d'asi obklíčí se všech stran! Bělochovy oči ovšem nerozeznají rozdíl mezi koží Indiána toho neb onoho rodu. Avšak Čingašgúk praví, že to skalp s hlavy Minga, což znamená právě tolik, jako by byl skalp listem knihy a každý vlas na něm písmenou. Jakým právem se my křesťané chlubíme svými vědomostmi, když tento divoch rozumí řeči, jež i tomu nejučenějšímu z nás je nesrozumitelnou! Co myslíš, hochu, ke kterému kmenu patřil tento chlap?“

Unkas pohlédl na lovce a odvětil pak svým jemným a li-bozvučným hlasem :

„Oneida.“

„Tedy Oneida. Pravda je, co vyřkne Indián. Co však potvrdí druhý, to jest jisto jak evangelium.“

„Chudšas chlap, měl nás za Francouze,“ řekl Duncan, „jinak by nestřílel po příteli.“

„Ten — a nepoznat Mohykána v jeho nejpestřejším malování! Právě tak jste vy mohl míti bílé kabáty Montcalmovy za šarlatové blůzy královských Američanů,“ odvětil lovec. „Nikoliv, ten had věděl, po kom střílí. Nenajdete velké lásky mezi Delavárem a Mingem, ať už kmenové bojují pro toho neb onoho v rozepři bělochů. Ač Oneidové slouží i jeho královské milosti, jež jest i mým knížetem a pánem, přece bych neváhal namířiti na lotry, kdyby mi náhodou některý z nich vstoupil do cesty.“

„To bylo by proti našim zásadám, proti naší povaze!“

„Stýká-li se člověk s člověkem,“ odvětil Sokolí Oko, „a jsou-li oba poctivci, spřátelí se zakrátko. Ovšem, dokázali již běloši svou lstí tolik, že zaselí mezi sourodé kmeny nešvár a zmatek, takže se navzájem skalpují Oneidi s Hurony, ač mluví řečí společnou. Ani Delaváři nejsou navzájem ve shodě; jedni usedlí blíž svého velikého ohně při vlastních vodách, bojují v těchže řadách co Mingové, kdežto druzí, a to většina jich, přebývají zase v Kanadě a to v přirozené nenávisti s těmito Mingy. Tak převrátili běloši a zrušili všechna pravidla války. Rudoch však se nestará o změnu politiky, takže se má Mohykán s Mingem tak rád, jako běloch s hadem.“

„To se mi nelíbí. Myslel jsem, žijí-li Indiáni v našich zemích a poznají-li spravedlnost i velkomyslnost naši, musí s námi souhlasiti.“

„Ano,“ řekl lovec, „toť je přirozeno, že každý se domnívá, že je právo na jeho straně a nikoliv na odpůrcově. Co se mne týče, miluji sice spravedlnost, avšak proto — nepravím snad, že Minga nenávidím, neboť se to nesrovnává s naší vírou — přece však jen noc je tím vinna, že se má karabina nepříčinila o smrt onoho slídivého Oneidy.“

Po těchto slovech poctivý, avšak nesmiřitelný lovec obrátil se od

ohně, jsa úplně spokojen určitostí svých zásad, ať už se komu líbily čili nic, a upustil od další.

Heyward odešel na náspy, poněvadž byl příliš rozčilen ne zvyklými příhodami a nebyl s to, aby usnul.

Jinak bylo s lovcem a s Mohykány. Měli dosti bystrozraku a zkušenosti, aby nepochybovali ani trochu o dokonalé své bezpečnosti, i jali se klidně raditi a uvažovat o nastávající cestě.

Jak se již Sokolí Oko zmínil, v této době bujel nešvár mezi Indiány v plné síle.

Úzký svazek vespolného jazyka a následkem toho i kmenová příbuznost byly na mnohých místech uvolněny, takže Delaváři a Mingové (jak se tento kmen Šesti národů jmenoval) bojovali v jedněch řadách, a Mingové přes to byli chtiví skalpů Huronů, kteří byli považováni za prvý kmen společného jejich národa. Delaváři sami mezi sebou byli rozštěpeni. Láska k zemi svých předků poutala Sagamora z kmene Mohykánů s malou četou, jež sloužila ve tvrzi Eduardově, k praporu anglickému, avšak větší díl jeho národa táhl jako Montcalmův spojenec do boje s Francouzi. Delaváři čili Lenapové zakládali si na tom, že — podle jejich tvrzení — byli prapotomky onoho čteného národa, jemuž kdysi náležely mnohé východní i západní státy americké. A jednou z nejstarších čeledi tohoto národa byli Mohykáni, a to čeleď velice váženou.

Jsouce si vědomi, a to dokonale, mnohých těch malicherných a zmatených sporů, jež byly příčinou, že přítel s přítelem a zároveň i s přirozenými nepřáteli v jedné řadě bojovali, bedlivě uvažoval lovec se svými druhy o cestě, kterou měli konati mezi tolika rozeštvanými a divými kmeny.

Duncan znal tolik indiánské zvyky, aby věděl, proč byl oheň znovu podpálen, a proč přisedali k němu s velikou vážností mohykánští bojovníci zároveň s lovcem. Sám posadil se do rohu hradeb, odkud mohl přehlédnout! jejich vnitřek a bdít! nad všelikým

nebezpečím zvenčí, a trpělivě, pokud mu bylo možná, vyčkával výsledek této porady.

Čingašgúk na malou chvíli zapálil dýmku, jejíž hlavička byla, jak tu zvykem, podivně vyřezaná z měkkého kamene, a počal kouřit! pomocí dřevěného troubele. Když byl dostatečně vdýchal dým vonné byliny, podal dýmku lovcí. Takto, dříve ještě nežli kdo z družiny promluvil, kolovala dýmka třikráte.

Konečně jako nejstarší a nejvyšší v důstojenství ze všech přítomných, promluvil Čingašgúk. Lovec mu odpovídal, i vyměňovali tak delší dobu své názory, aniž se jim do rozmluvy vmísil Unkas, jenž pozorně naslouchal, až se ho lovec přímo zeptal po jeho mínění.

Slova Unkasova byla přijata s toužou pozorností, jaká věnována moudré řeči jeho otce. Neodpověděl dříve, dokud byl bedlivě otázku neuvážil. Podle tónu a posuňků mluvících, Heyward soudil, že otec i syn hájí společné své mínění, kdežto lovec jim odporoval; čím dále tím více se ve svém sporu rozohňovali a bylo zřejmo, že každý z nich se snažil, aby se svým návrhem prorazil.

Přes neustále rostoucí zápal přátelské této debaty mohlo každé křesťanské shromáždění, nevyjímaje ani církve protestantské, vzít si: z těchto tří druhů vzorný příklad mírnosti a snášlivosti. Mínění Unkašovo přijímáno bylo s toužou pozorností, již si vymáhala mnohem starší zkušenost jeho otce; nikdo z nich nejevil netrpělivosti; mluvili po pořádku, ponechávajíce druh druhu dosti času, aby si své námitky náležitě rozmyslil a rozvážil.

Mohykáni doprovázeli svou řeč tak výraznými posunký, že Heywardovi za těžko nebylo smysl jejich uhádnouti. Lovec však mluvil svým chladným a lhostejným způsobem, jímž se vyznamenávají všechny třídy Anglo-Američanů, nejsou-li zvláště rozčileni.

Indiáni naznačovali posunký, že je lépe držeti se stop zanechaných tlupou ubírající se cestou lesem, a bylo zřejmo, jak velice

spoléhají na tato vodítka po pevné zemi. Naproti tomu Sokolí Oko napřáhal ruku k vodě, z čehož vysvítalo, že si přeje cestu po vodě.

Zdálo se, že lovec podlehne návrhu Mohykánu, když tu prudce povstal a rozvinul veškerou svoji výřečnost ve slově i v posuncích.

S pozdvíženou rukou naznačoval dráhu slunce a opakoval tento posuněk tak často, jak by mnoho dnů k dosažení jejich cíle bylo potřebí. Pak líčil dlouhou a namahavou cestu mezi skalami a přes řeky. Upozornil důrazně na stáří i slabost dřímajícího a ničeho netušícího Munroa, že nebylo možno, aby mu kdo z družiny neporozuměl.

Heyward se dovtípil, že i jeho síla vzata do úvahy, když lovec naň ukázal a označil jej jako „otevřenou ruku“, jež získala svou dobročinností všechny přátelské kmeny.

Následovalo napodobení lehkých pohybů lodice, která byla mnohem výhodnější proti kolísavému a zesláblému kroku unaveného chodce. Skončil řeč svou významným posunkem na Oneidův skalp a naléhal na brzký odchod, jenž by pokud možná nezanechal stop.

Konečně zdálo se, že Mohykáni vešli v souhlas s jeho návrhem, neboť přikývli na znamení shody, ustupující od svého dřívějšího záměru s takovou povolností a prostotou, že kdyby byli representanty nějakého velkého a civilisovaného národa, zajisté by si tak přivodili nepochybnou politickou zkázu a zničili navždy svou dobrou pověst jako mužů důstojných.

V této chvíli, kdy byla sporná věc vyřízena, zapomenuto ihned kromě dohodnutí se na všecku hádku, jež s ním byla spojena. Čingašgúk odložil veškerou svoji vážnost i přísnost a promlouval se synem jemně a žertovně.

Unkas s radostí splácel důvěru i něžnost otcovu, a dříve ještě, než hluboké oddychování lovcovo zvěstovalo tvrdý jeho spánek, zavládla u ohně srdečná zábava.

Není ani možná vylíčiti libozvučnou melodii hlasů a mluvy vzájemných výlevů upřímné lásky tomu, kdo jich neslyšel.

Zvuk hlasu mladšího Indiána byl podivuhodný a místy zazníval s ženskou jemností. Otec se zalíbením pozoroval ušlechtilé a volné pohyby synovy a neubráníl se úsměvu, když slyšel nakažlivý a srdečný smích Unkasův.

Dokud Mohykáni podléhali těmto ušlechtilým citům, dotud nebylo v jejich tváři ani té nejmenší známky nějaké divosti, a u Unkasa ustoupila hrdá uzavřenost vážné a milé veselosti. Obrazný znak smrti v malování Čingašgúkově podobal se spíše maškarnímu přestrojení nežli znázornění chtivosti po zkáze a zhoubě.

Když se bavili takovým srdečným způsobem as hodinu, oznámil posléze Čingašgúk svému synovi zkrátka, že je ospalý, a zaobalil si také ihned hlavu do svého roucha a natáhnuv se na zemi, usnul okamžitě.

Pominul i veselý rozmar Unkasa, jenž shrabal pozorně dříví tak, aby zahřívalo nohy otcovy. Pak si vyhledal lůžko pro sebe ve zříceninách tvrze.

Heyward, vida bezpečí v takovém jednání zkušených lovců, upokojil se a následoval jejich příkladu. Nežli uplynula půlnoc, spali všichni v lůně zřícených hradeb pokojně a tvrdě právě tak, jako oni, jejichž kosti počínaly běleti na pláni.

XX.

Na vodě.

Po hladině jezera obrážel se ještě lesk třpytných hvězd, když Sokolí Oko probouzel již Munroa i Heywarda. Mohykáni byli již přichystáni k odchodu. Když vyšli ze zřícenin, očekával je lovec nedaleko a pozdravil je významným pokynutím, aby mlčeli.

„Modlete se v duchu,“ šeptal jim, „vždyť onen, k němuž prosby své vysíláme, rozumí všem jazykům i tomu, co přes vaše rty vychází. Dále ani slova! Hlas bělochův zřídka se přizpůsobí těmto lesům, jak jsme se již o onom darebném zpěváku přesvědčili. Pojdte,“ pokračoval, obraceje se k jednomu mezivalí tvrze; „vstoupíme do tohoto příkopu, avšak hleďte, abyste kráčeli po kamenech a po dřevech,“ Lovcovi společníci zachovali se podle jeho rady, ač jednomu z nich byla tato neobvykláopatrnost hádankou. Když sestoupili dolů do příkopu, jenž se tří stran obkličoval tvrz, shledali, že je další cesta sutinami téměř nemožná. Avšak s trpělivostí a velikým namáháním docílili toho, že se za lovcem doškrábali, až konečně dospěli písčitého břehu Horikanu.

„Tuto stopu jen čich může vyčenichat,“ řekl Sokolí Oko ohlížeje se nazpět po namahavé cestě; „tráva je zrádnou půdou pro prchající, dřevo však a kámen nepodrží známek mokasinů. Ano, jináče by bylo, kdyby vaše boty byly okované; s koží srnčí, řádně upevněnou, může člověk beze strachu lézt na skály. Unkase, doprav člun těsně ku břehu; tento písek otiskuje každou šlěpěj jako máslo! Pomalu, pomalu! Nesmíš se člunem dotknouti břehu, jinak ti lotři poznají, kterou cestou jsme z tvrze odešli.“

Mladý Indián učinil, jak Sokolí Oko přikázal, načež lovec sám

položiv prkno se břehu na zád' člunu, pokynul druhům, aby po něm vstoupili do člunu. Pak upravil vše na břehu tak, jak to bylo dříve, a sám obratně vsedl do člunu, že nezanechal ani jedinké stopy, jíž se tolik obával.

Heyward mlčel až do té doby, kdy Indiáni odrazili od břehu, a po chvíli teprv se jich tázal:

„K čemu je potřebí tak tajemného odchodu?“

„Kdyby krev jednoho Oneidy zbarviti mohla tento proud,“ odvětil lovec, „pak by vám vaše oči samy podaly vysvětlení. Zapomněl jste na onoho plazivého hada, ježž potřel Unkas?“

„Nezapomněl; slyšel jsem však, že byl muž ten sám. a mrtvého se přec nemusíme báti.“

„Ano, d'as ten byl ovšem sám. Ale divoch, jehož kmen je tak četný, nemusí se báti, že prolitá krev jeho zůstane nepomstěna.“

„Ale vaše přítomnost — autorita plukovníka Munroa by nás snad dostatečně chránila před vztekem oněch divých plazů. Zvláště, když si ten bídáček úplně svůj osud zasloužil. Doufám, že tak nepatrná věc vás neodradí ani o vlas od přímého směru cesty.“

„Myslíte, že by kulka onoho lotra byla vzala jiný směr, i kdyby osobnost samého krále jí stála v cestě?“ odvětil ne

ústupně lovec. „Proč tedy velký Francouz, jsa nejvyšším velitelem v Kanadě, nepohřbil tomahavků Huronů, když jedinké slovo bělocha tak účinkuje na Indiána?“

Hluboký, tlumený vzdech Munroa zadržel plukovníkovi odpověď na rtech. Plukovník odmlčev se na chvíli, setře starcovy bolesti, dodal hned na to vážným tónem:

„Toť chyba, již si markýz Montcalm odpoví před bohem.“

„Ano, ano, řekl jste velikou pravdu. Slova vaše zakládají se na pravdě a na rozumu. Je veliký rozdíl, je-li vržen pluk bělokabátníků mezi Indiány a jejich oběti, anebo konejší-li se zlost divocha, aby zapomněl, že vládne tomahavkem, řečí, jež počíná slovy lichotnými „můj synu!“ Nikoli, nikoli,“ pokračoval lovec a ohlédl se nazpět k

pošmurnému břehu u tvrze, jenž se ve tmě téměř ztrácel. Zasmál se tiše a srdečně, řka: „Nezanecháváme ve vodě stopy za sebou. Nesprávě-li se ti lotři s rybami, aby zvěděli, kdo tudy vesloval, budeme míti Horikan dříve za sebou, než se oni uradí, kterou cestu mají si zvoliti.“

„Není to ostatně příliš bezpečná cesta s nepřáteli před sebou i za sebou.“

„Že není bezpečná?“ řekl klidně Sokolí Oko; „nikoliv, není tak zle, jak si myslíte. S napjatým sluchem a bystrým okem předstihneme o kolik hodin ty padouchy. Dojde-li k tomu., že budeme nuceni použiti ručnice, tož jsme zde tři, kteří rozumíme tomu řemeslu jak málokdo v širém okolí. Nikoli, nemusíme se báti nebezpečí. Je sice možná, že dojde k něčemu, jak vy pravíte, k nějaké bitce nebo šarvátce, avšak vždy naleznou nás dobře opatřeny a zásobeny střelivem.“

Pojem, jaký měl Heyward o nebezpečí, lišil se naprosto od toho, jak lovec věc pojímal, neboť po slovech Sokolího Oka se zadumal a mlčky seděl ve člunu.

Když se rozednívalo, vpluli do úžin a bez hluku veslovali mezi četnými ostrůvky. Byla to cesta, kterou se před nedávném bral voj Montcalmův, a naši přátelé nebyli zi jisti, zda-li někde nečihá nějaký indián. Blížili se tedy k úžinám s obvyklou sobě v takovém případě opatrností.

Čingašgúk odložil veslo, Unkas s lovcem řídil lehkou bárku úzkými a křižujícími se kanály, kde každý krok kupředu je vydával novým nebezpečím.

Oči Čingašgúkovy bleskurychle těkaly s ostrůvku na ostrůvek, s keře na keř a z houští do houštiny, a když se plavci octli na volnější prostora, upíralo se jeho bystré oko na strmé skály a husté lesy.

Heyward v obdivování rozkošné krajiny právě se upokojoval myšlenkou, že není dostatečných příčin k obavám, když tu na znamení Čingašgúkovy vesla přestala pracovati.

„Uf!“ zvolal Unkas téměř současně, kdy otec jeho lehkým úderem na bok člunu upozornil všechny na blízké nebezpečí.

„Co je?“ tázal se lovec; „jezero jest jasné jako zrcadlo, že vidím zcela dobře do vzdálenosti několika mil; a tam nevidím ničeho, byt to byly jen vodní potáčky.“

Čingašgúk s vážnou tváří zdvihl veslo a ukázal směrem, kam jeho oko bylo vytrvale upjato. Duncan dychtivé sledoval tento pohyb.

Několik metrů od nich ležel jeden z nízkých, lesnatých ostrůvků. Zdál se tak tichý a pokojný, jako by do jeho samoty noha lidská ani nikdy nevkročila.

„Nevidím ničeho,“ řekl, „než vodu a zem. Jaký to skvostný pohled!“

„Pst!“ zakřikl ho lovec. „Sagarnor nečiní nikdy nic bezúčelně! Je to jen stín, a přece se mi nezdá přirozený. Vidíte, plukovníku, mlhu, jež se zdvihá nad ostrůvkem? Není to ani mlha, spíše se to podobá pruhu lehýnkého obláčku.“

„Toť vodní pára.“

„To by i děcko poznalo. Avšak čím povstala ona černější chmura, jež sahá až do houštin? Toť od ohně, a to od ohně, jenž již dohořívá.“

„Přistaňte tedy k onomu místu, ať se přesvědčíme,“ řekl netrpělivý Duncan, „na takovém ždíbci země přece nemůže býti mnoho lidí.“

„Soudíte-li o indiánské lsti podle úsudku bělocha, lehce byste se mohl mýlit a to ne k svému prospěchu. Zbývá nám dvojí: buď obrátiti a vzdáti se všech plánů na pronásledování Huronů, anebo —“

„Nikdy!“ zvolal Heyward hlasem příliš zvučným, bez ohledu na vše nebezpečí.

„Nu, dobře,“ řekl dále Sokolí Oko, kyna mu, aby se mírnil ve své horlivosti, „sám soudím jako vy, avšak považuji za nutno o všem se

zmíniti. Musíme tedy si raziti cestu a proplouti soutěskami, ať už tam jsou Indiáni nebo Francouzi. Nemluvím-li rozumné, Čingašgúku?“

Mohykán na místě odpovědi ponořil veslo do vody a vesloval dále. Poněvadž měl na starosti řízení člunu, postačila lovcovi tato odpověď.

Celá družina pracovala u vesel, a za krátko dospěli k místu, odkud přehlédli severní břeh ostrůvku, jenž až dosavad byl ukryt jejich zrakům.

„Podle všech známek budou patrně zde,“ šeptal lovec, „hleďte tamhle dva čluny a kouř! Ti padouchové nevidí nás posud pro mlhu, jinak by se již byl ozval jejich válečný ryk. S chutí, přátelé — máme je skoro za sebou, jsme již téměř z dostřelu.“

Třesk ručnice a pronikavý řev z ostrova přerušil lovce v řeči, zvěstuje plavcům, že jsou prozrazeni. Několik minut později vřítilo se několik divochů do svých člunů, jež se zakrátko rozjely po vodě.

Pokud Heyward mohl souditi, nezměnily tyto bojovné přípravy ani dost málo klidného počínání Mohykánův a lovce. Veslovali pouze prudčeji a tak rychle, že malá kocábka letěla jako okřídlená.

„Drž je v této vzdálenosti, Čingašgúku,“ řekl Sokolí Oko a ohlédl se lhostejně přes levé rameno, neustáváje však veslovati. „Huroní nemají v celém svém kmeni pušky, jež by tak daleko nesla; avšak na svou karabinu mohu s jistotou spolehnouti.“

Lovec jsa jist, že Mohykáni dostačí u vesel, aby udrželi dostatečnou vzdálenost, odložil veslo a pozdvihl známou svou pušku. Třikráte hodil si ji k líci a třikráte, když již všichni ránu očekávali, ji opět odložil, ohlížeje se, zdali se indiáni nepřiblížili. Konečně zdálo se, že jeho neomylné oko je uspokojeno, neboť namířil zbraň poznovu, avšak výkřik Unkasův ránu zamezil.

„Co je, Unkase?“ tázal se Sokolí Oko, „svým výkřikem jsi zachránil život Huronu, jakou k tomu máš příčinu?“

Unkas ukázal na skalnatý břeh, odkud se blížil k nim jiný člun.

Nyní jim bylo jasno nebezpečí, v němž se octli. Lovec odložil ručnici a chopil se opět vesla, kdežto Čingašgúk obrátil člun k západnímu břehu, aby zvětšil mezeru mezi nimi a novým nepřítelem.

Divé a škodolibé výkřiky připomněly jim přítomnost oněch, již je pronásledovali od ostrůvku. Tento křik probudil i Munroa z jeho bezcitnosti: „Zaměřte ke skalám na břeh,“ pravil se zmužilou tváří zkušeného vojína, „a utkejme se s divochy. Chraň bůh, abych já aneb někdo z mých přátel důvěřovali kdy slovu některého služebníka těch Ludvíků.“

„Kdo doufá ve zdárný výsledek války indiánské,“ řekl Sokolí Oko, „nesmí býti tak tvrdošijným, aby se nechtěl poučiti o důvtipu těchto domorodců. Drž se více břehu, Čingašgúku; předčíme je. a ať jim nenapadne stíhati nás podjíždkou.“

Sokolí Oko se nezmýlil, Huroni, vidouce, že zůstávají za nepřítelem pozadu, pustili se k němu šikmým směrem, až konečně oba čluny přímo za sebou téměř letěly asi dvě stě kroků od sebe vzdáleny.

Let lehounkých člunů byl tak prudký, že se hladina jezera rozhoupala v malých vlnkách. Poněvadž musili liuroni pilně veslovati, nesáhli ani ke střelným zbraním.

Namáhání uprchlíků bylo však příliš velké, aby mohlo dlouho vytrvati. Heyward s nepokojem pozoroval, že lovec se počíná starostlivě rozhlížeti, jako by pátral po jiném, lepším prostředku, jenž by jim pomohl uniknouti.

„Zavesluj trochu do stínu,“ řekl, „vidím, že jeden z těch padouchů běře již ručnici do ruky, a jedno prostřelené rámě nás může vydati jejich skalpům. Vesluj ze slunce, ať je ostrov mezi námi.“

Tato rada byla prospěšna. V malé vzdálenosti byl dlouhý ostrov, a když jeli uprchlíci podle něho, byli stíhající nuceni dáti se podle druhé strany ostrova.

Naši přátelé využítkovali této výhody a napínali všechny síly, aby

se dostali rychleji kupředu než jejich nepřátelé, a když měli ostrov za sebou, byli hodný kousek před svými stihateli.

„Je vidět, Unkase, že rozumíš korovým loďkám, poněvadž jsi si vyvolil tento člun hurónský,“ řekl lovec s úsměvem, jsa spokojen s jejich převahou v tomto závodu a máje takto naději na uniknutí. „Ti lotrové napjali všechny síly, a my, abychom ubránili své skalpy, musíme nyní bojovati kouskem ploského dřeva na místě puškami a bystrým okem. Stejně veslujte, přátelé, stejně!“

„Chystají se k výstřelu!“ pravil Heyward, „a poněvadž jsme v jedné čáře, sotva se minou cíle.“

„Položte se tedy na dno člunu,“ řekl lovec, „vy i plukovník, a umenšíte jim hned jejich terč.“

Heyward se však usmál a řekl:

„Málo shodovalo by se s naším důstojenstvím, kdybychom se ohni vyhýbali.“

„Přísámboh, toť pravá odvaha bělocha!“ zvolal lovec, „a také jako mnohé jiné věci maio se shoduje se zdravým rozumem. Myslíte, že bychom, Čingšašgúk, Unkas, i já, vážali skrýti se v boji. když by tělo naše bylo určitým terčem? Proč vystavěli Francouzi svůj Quebec, když bojují v širém poli?“

„To vše jest pravda,“ řekl Heyward, „avšak naše zvyky se neshodují s vašimi názory.“

V téže chvíli vystřelilo několik pušek a přetrhlo další spor. Koule zasvištěly jim kolem hlavy; Duncan viděl Unkasovi do tváře, neboť byl obrácen k němu a k Munroovi. Ač byl nepřítel tak blízko, a nebezpečí veliké, přece nejevila tvář mladého bojovníka pohnutí. Unkas se jen divil, že se tolik lidí, již se mohou ukrýti, vystavuje zbytečně tomuto nebezpečí.

Čingšašgúkovi však nebyly novinkou způsoby bělochů, a proto se o ně nestaral, máje jediné zraky upjaty ke směru, kterým řídil člun.

Zakrátko vyrazila koule hladké a lehounké veslo z rukou

mohykánského náčelníka, a voda je odnesla. Huroni zajásali a použili té příležitosti k obnovení palby.

Unkas zahrnul obloukem v tu stranu, kam plulo vešlo, kterého se Čingašgúk opět chopil a zamával jím vysoko š válčným pokřikem mohykánským. Pak opět pracoval s veškerou silou a obratností kupředu.

Hlučné výkřiky, „Veliký Had“, „Dlouhá Karabina“, „Hbitý jelen“, ozvaly se rázem se zadních člunů a dodaly stihatelům nové horlivosti.

Lovec chopil se karabiny a vyzdvihl ji nad hlavu, pohroziv jí vítězně svým nepřítelům. Divoši odpověděli na tuto pohanu řevem a novým výstřelem. Kulky se odrazily od vody, a jedna z nich prorazila i kůru malého jejich člunku. Mohykáni nejevili žádného zvláštního pohnutí v této osudné chvíli; přísné jejich rysy nejevily ani naděje, ani uleknutí. Lovec se však znovu obrátil a usmívaje se svým obvyklým způsobem, řekl Heywardovi:

„Ti šibaiové rádi slyší bouchati své ručnice; avšak nejsou s to, aby na houpavém člunu změřili náležitě cíl! Vidíte, ti hlupáci vzal; si ještě jednoho veslaře, aby jim nabíjel ručnice, a tak se stává, že my urazíme tři: metry, co oni dva.“

Duncanovi nebylo sice tuze volno při této zprávě, avšak přece byl rád, že svou obratností a špatnou vypočítavostí jejich nepřátel nabývají převahy. Huroni pálili neustále a jedna kulka zasáhla lopatu vesla lovcova, aniž však lovcovi ublížila.

„Toť velice pěkné,“ řekl lovec a zkoumal zvědavě žlábek po kulce; „to by neublížilo ani kůži kojence, natož muži, jenž prodělal již mnohou bouří. Nym však. plukovníku, budete-li za mne veslovati, dám promluvíti své karabině.“

Heyward chopil se vesla a pustil se do této práce s horlivostí, již nahrazoval, co mu chybělo na obratnosti. Sokolí Oko zamířil rychle a vystřelil. Jeden z Huronů, jenž stál v rohu člunu, klesl nazpět.

Pozvedl se však na chvíli opět, avšak pohyby jeho svědčily, že jest těžce poraněn.

V téže chvíli zastavili se ostatní Huroni na všech člunech, srazili se dohromady a tiše stanuli.

Činingašgúk i Unkas použili této přestávky k oddechu, avšak Dunkan s neúnavnou pílí setrval ve své práci. Otec i syn zkoumali se rychlými pohledy navzájem, zdali neutrpěli buď jeden neb druhý střelbou, ač by zajisté byl žádný k ráně své se nepřiznal. Velké krůpěje krve stékaly po plecigašgúkově, jenž vida, že to Unkas pozoruje, nabral trochu vody do dlaně a smýval skvrnu, jsa spokojen, že tak prostým způsobem může dokázati nepatrnost rány.

„Pomalů, plukovníku, pomalů, neveslujte tak rychle,“ řekl lovec, „jsme příliš vzdáleni na dostřel mé pušky. Jak vidíte, radí se tam ta čistá společnost. Nechte je přijíti do rány — důvěřujte mému oku — já ukážu těm chlapíkům délku : šířku Horikanu. Ručím vám za to, že sotva jedna z jejich ran nám škrábe kůži, kdežto má karabina odpraví ze tří dva na věčnost.“

„Zapomínáme na svůj vlastní cíl,“ odvětil starostlivě Dunkan. „Použijme této výhody, abychom zvětšili vzdálenost mezi nepřítelem.“

„Mé dcery,“ zvolal Munro, „nehřejte déle se smrtelnou úzkostí otce a vraťte mi mé děti!“

Lovec zajisté ctil stáří i rozkaz tohoto starce, neboť poslušně odložil, ač s bolestným pohledem karabinu a vysvobodil Heywarda od veslování s takovou silou svalů, jež nikdy neumdlí.

Poněvadž byl horlivě ve své práci podporován Mohykány, předstihli o tak značný kus své nepřátele, že si Dunkan spokojeně oddychl.

Jezero se nyní rozšířilo; vysoké a strmé skály je sice až dosud vroubily, avšak ostrovů bylo méně, a bylo snadno se jim vyhnouti. Vzmachy vesel byly pomalejší a volnější, jako by nyní běželo jen

o hravé závody a ne o zápol, na jehož výsledku závisel život anebo smrt.

Na místě co by se drželi západního břehu, kamž je cíl jejich vedl. řídil opatrný Mohykán člun více k oněm pahrbkům, přes které táhl, jak známo, Montcalm se svou armádou, do silné tvrze Tikonderagy.

Poněvadž Huroni, jak se zdálo, upustili od stíhání, nebylo již tak přílišné opatrnosti potřebí. Avšak veslovali stále, dokud nedospěli chobotu blíže severního konce jezera.

Tam přirazil člun ku břehu, a malá naše společnost vystoupila na zemi. Sokoli Oko provázen Heywardem, vylezl na strmý břeh na blízku, odkudž bedlivě pozorovali několik minut vodní prostoru za sebou. Lovec upozornil svého společníka na malý, černý předmět, vznášející se pod mysem vzdáleným několik mil od nich.

„Zač pokládáte ve své zkušenosti bělocha onen černý puntík?“ tázal se lovec.

Mingové! Ač oči mé, jež v pustině zestárly, jsou ještě dobré i bystré, přece nemohou ony ani žádný jiný smysl lidský postihnouti všecko nebezpečí, jímž jsme v tomto okamžiku obklíčeni. Nyní sice se zcela klidně zaměstnávají večerí, avšak jakmile se setmí, budou slídit za námi jako honící psi. Musíme je buď obelstít, aneb upustiti od stíhání Lišáka. Tato jezera jsou časem proto dobrá, že se do jejich vody vrhá zvěř,“ pokračoval lovec, ohlížeje se s nepokojnou tváří, „avšak skryše neposkytují žádné, leda rybám. Bůhví, co by z té země bylo, kdyby se osady někdy rozšířily přes tyto dvě řeky. Lov i válka by pozbyla půvabu.“

„Nezdržujte nás bez vážné příčiny“ „Mně se nelíbí ten lehký dým, jenž vystupuje tam za skalami nad člunem. Sázím svůj život, že i jiné oči než naše jej vidí — a vědí, co znamená. Nu, slova na té věci ničeho nezmění, jest na čase, abychom jednali.“

Sokolí Oko opustil vyhlídku a odebral se hluboce zamyšlen ku břehu. Sdělil své domněnky delavársky svým druhům, a následovalo

krátké a zasmušilé rokování. Když domluvili, ihned prováděli své úmysly.

Vytáhli člun z vody a zanesli jej na plecích hluboko do lesa, zanechávající stopy tak zřejmé, pokud možno bylo.

Za krátko dospěli k bystřině, jíž probředli, a ubírali se dále, až přišli k jedné nahé skále. Zde, kde stopy jejich již poznány nebyly, obrátili se opět a kráčeli velice pozorně nazpět k onomu potoku.

Nyní šli po vodě až k jezeru, kdež do něho spustili člun. Nízká úboč skalní chránila je před zvědavými zraky a tak veslovali dále, dokud lovec neuznal za dobré přistáti s rozkazem, aby vystoupili na břeh.

Zde se zdrželi, dokud nenastala tma. Pak se vydali na cestu a v příznivé jim tmě plavili se mlčky a rázně k západnímu břehu. Ač oči Dulkanovy ničeho nerozeznávaly na čerivém obrysu hor, k nimž veslovali, vjel přece Mohykán s podivuhodnou jistotou a bezpečností zkušeného plavce do malé zátoky, kterouž si přese všechnu temnotu vyhlídl.

Vyňali opět člun z vody a odnesli jej do lesa, kdež jej pod hromadou chrástí ukryli. Lovci sebrali své zbraně a svá zavazadla, načež Sokolí Oko ohlásil Munroovi a íleywardovi, že přišla chvíle, kdy počíná ve skutečnosti jejich cesta k vyhledání obou dívek.

XXI.

Dále po stopě.

Naše malá družina přistála u břehu země, která doposud je obyvatelům amerických států tak neznáma jako pustiny arabské nebo stepi středoasijské. Byla to neúrodná, drsná země, jež odděluje přítok Champainu od přítoků Hudsonu, Mohamka a sv. Vavřince.

Čilí a podnikaví Američané obklíčili tento kraj bohatými a kvetoucími osadami; však málokdo, vyjma lovců neb divocha, vnikl do pusté a divé samoty vnitrozemí.

Sokoli Oko a Mohykáni vešli po prvé přes tyto vrchy i těmito dolinami; statečně překonávali obtíže této cesty jako mužové, kteří jsou zvyklí i obrnění proti každé únavě a všemu strádání i nebezpečí.

Po namáhavém pochodu, jenž trval několik hodin, se zastavili, a tu lovec po krátké rozmluvě s Indiány rozdělal jejich pomocí oheň a zařídil nutné přípravy k přenocování.

Řídíce se příkladem a důvěřující zkušenosti lovců, dopřáli si angličtí důstojníci také odpočinku a usnuli bez obavy na loži nepříliš pohodlném.

Probudivše se časně zrána, vyčkali, až rosa zmizela a mlha se rozptýlila, načež se vydali opět na cestu.

Když ušli několik mil, uvolnil Sokolík Oko kroku a kráčel pozorněji i opatrněji. Zastavil se častěji, aby zkoumal strany, a nikdy nepřebředl potok dříve, než vyzkoušel hloubku, prudkost i zbarvení jeho vody. Pakliže nedůvěřoval vlastnímu svému úsudku, pojal staršího Mohykána do rady.

Heyward pozoroval při jedné takové poradě, že Unkas trpělivě a se zájmem poslouchá. Měl velikou chut tázati se mladšího náčelníka,

kterým směrem myslí, že se budou brati. Avšak klidné, uctivé a vážné chování jeho jevílo, že mínění jeho závisí od rozhodnutí a náhledu starších z družiny. Konečně promluvil lovec v řeči anglické a vysvětlil pojednou všechnu nesnáz jejich postavení.

„Když jsem spatřil, že se Huroni vracejí ke svému domovu směrem severním,“ řekl, „ihned jsem věděl, že je cesta povede těmito skalinami podél vod Hudsonu a Horikanu tak dlouho, dokud nepřijdou k zřídlu kanadských řek, které je uvedou přímo do středu Francouzů. Avšak nyní jsme již nedaleko jezera Skaroonského a dosud nemáme ani zdání o jejich stopě. Člověk se snadno zmýlí, možná, že jsme volili neznámou cestu.“

„Bůh nás chraň!“ zvolal Heyward. „Vraťme se a pátrejme bedlivěji. Což nám Unkas nijak neporadí?“

Mladý Mohykán pohlédl plaše na svého otce, avšak setrval ve svém klidu i mlčení. Čingašgúk mu porozuměl a proto pokynul, aby mluvil. Unkas s radostným pohledem přijal toto vyzvání. Vyskočil jak bystrý jelen na malý vršek a zastavil se s jásotem u jednoho místa, jež vypadalo, jako by je prohrábla noha zvířete.

Oči všech sledovaly neočekávaný pohyb Unkasův a četly šťastný výsledek z vítězné tváře divochovy. „Má stopu!“ zvolal Sokolí Oko a pospíšil k němu. „Ano, ten hoch má na svá léta bystrý zrak i vtip.“

„Podívno jen, že tak dlouho mlčel,“ řekl Heyward.

Bylo by podívno, kdyby byl mluvil, aniž se ho kdo tázal. Nikoli, nikoli; vaše mládež, čerpající svou učenost z knih a odměřující své vědnosti podle jejich stránek, arci ráda se snaží předstihnouti rozumem i snahami své otce. Kde však je učitelkou zkušenost, tam se naučí žák vážit si stáří a podle toho je také ctí.“

„Hleďte,“ řekl Unkas a ukázal k jihu a severu na široké stopy, jež vedly s obou stran, „Černé Vlasy šly tímto směrem.“

Lovec pustil se rozvážně naznačeným směrem a prohodil: „Žádný ohař nevěřil nikdy stopy určitější. Máme štěstí, veliké štěstí! Zde nalézáme opět stopy známých nám koní. Ten ďábelský Huron

jezdí věru jako bílý generál! Není jistě při zdravých smyslech, ten chlap šílí!“ A otočiv se, dodal se smíchem: „Podívejte se také dobře, zdali neuvidíte stopy kol. Neboť zakrátko uvidíme, že ten blázen cestoval v ekypáži, nedbaje toho, že jsou mu v patách tři páry nejbystřejších očí z celého okolí.“

Dobry rozmar lovcův a překvapující výsledek jejich cesty, již urazili již čtyřicet mil, vléval do srdcí všech novou naději i novou odvahu.

Postupovali rychle a tak jistě, jako by šli po silnici. Jestliže potůček aneb neschůdnější nějaká cesta je uchýlila od přímého směru, tu netrvalo dlouho a bystré oko lovcovo bez dlouhého hledání je opět uvedlo na pravou stopu.

Jakmile si byli určitě jisti, že se Magua držeti musí údolí, bylo jejich pátrání o mnoho snazší. Avšak Huron také nezapomněl užiti obyčejné lsti všech domorodců, když utíkají nepříteli. Falešné stopy a náhlé obraty byly tak časté, zvláště kde to dovoloval nějaký potok nebo příhodnější útvar půdy.

Avšak naši přátelé se nedali tak lehce oklamati a okamžitě upozorovali omyl, aniž zmařili mnoho času sledováním nepravé stopy.

K večeru minuli již jezírko Skaroon a brali se dále směrem zapadajícího slunce. Sešli s jakéhosi kopce do nehlubokého údolí, kudy ubíhal bystrý potok. Došli právě k místu, kde se družina Liškova zastavila. Uhořené oharky ležely blíže studánky a vedle nich zbytky zvěře. Na keřích bylo patrné, že nedávno byly ohryzány koni.

Heyward zahlédl také nedaleko přístřeší, kdež, jak se bezděky domýšlel, Kora s Alicí asi nedávno odpočívaly.

Zvláštním způsobem však se zde ukončila všechna další stopa.

Stopy podkov koňských mohli ovšem ještě dále sledovati, avšak lovci poznali, že zde koně bloudili bez vůdce, hledající si sami potravu. Konečně Unkas a jeho otec našli známky zcela čerstvé, jež

je nenechaly v pochybnosti o blízké přítomnosti zvířat. Ozámili vše svým společníkům, a dříve ještě, nežli se tito o něčem uradili, vedl již Unkas ze křoví obě klisny se zamazaným a rozedraným sedlem i postrojem, jako by již mnoho dní volně byly pobíhaly.

„Co si máme teď o tom myslet?“ tázal se Heyward, jenž všecek zbledl a ohlížel se, jako by se strachoval, že již příští okamžik hádanku onu strašlivě vysvětlí.

„Že jsme u konce své cesty a že se nalézáme na půdě nepřítelů,“ odvětil Sokolí Oko.

„Onen lovr zajisté by nebyl ušetřil jejich skalpů, kdyby byl měl naspěch, a dívky mu nemohly postačiti, nemajíce koňů. Avšak, necítě nepřítelů v patách a jsa opatřen rychlými koni, zajisté nezkrivil jim ani vlásku. Kdo se domnívá, že Mingo týrá ženu, aniž by měl v úmyslu ji zabiti, nezná povahy ani mravu divochů. Ne, ne; slyšel jsem, že přišli francouzští Indiáni do těchto lesů bránit lesy, a my stojíme nyní poblíže jejich tábora. Avšak zbyli zde jen koně, a Huroni odtáhli již dále. Nyní se jedná o to, abychom, nalezli stopu, kudy odešli.“

Sokolí Oko i Mohykáni utvořili kruh, jenž měl v objemu několik set stěvíců a určili přesně každému z družiny, kde má zaříditi své pátrání. Avšak pátrání to bylo bezvýsledné. Šlépěje byly zde četně vytisknuty do půdy. Avšak lovci seznali, že pocházejí od mužů, kteří neměli úmyslu místo toto opustiti. Lovec i jeho temní druhové znovu obcházeli okolí, avšak když se sešli, nevěděli žádný víc, než předtím.

„Toť ďábelská lest!“ zvolal lovec, když spatřil zklamané tváře svých druhů. „Prohledáme půdu píd' za pídí, Čingašgúku, a počneme u studánky. Nechť se Huron nevychloubá, že má nohu, jež nezanechá stop.“

Předchážeje příkladem, prohledával lovec každý kámen, každé stéblo slámy a přece nenalezl nic. Konečně napadlo Unkasa, aby dal potůčku jiný směr a nahnul do něho trochu hlíny. Sotvaže voda

zcela odtekla, sklonil se s napjatou pozorností ke struze. Vítězný výkřik oznámil šťastný výsledek pátrání mladého bojovníka. Malá družina shromáždila se rychle kolem něho; Unkas ukázal na otisk mokasínů v měkké a poddajné půdě.

„Ten hoch bude jednou chloubou svého kmene,“ zavolal Sokolí Oko, jenž s úctou pohlížel na stopu jako přírodoppytec na mamutovu zkamenělinu. „Zajisté, však stane se i trnem v bocích Huronů. Tato však není šlépějí Indiána; tíže je více na patě, a palce jsou rozplácené, jako by nějaký taneční mistr zde učil holubičímu kroku. Běž zpátky, Unkase, a přines mně míru nohy pěvcovy. Najdeš krásný její otisk tam proti oné skále na palouku.“

Mezitím co mladík vykonával rozkaz lovce, prohlížel Sokolí Oko s Čingašgúkem pozorně šlépěje. Unkas přinesl míru, jež se úplně shodovala, a Sokolí Oko prohlásil, že je to stopa Davida, jenž zde asi podruhé vyměnil své střevíce za mokasíny.

„Nyní je mi vše jasno a prohlédám lest Liškovu,“ doložil; „poručili patrně zpěvákovi, jehož všechny schopnosti se soustředí ují v jeho hrdle, aby šel napřed, a sami pak kráčeli v jeho šlépějích.“

„Avšak,“ zvolal Dunkas, „což dívky?“

„Nesli je až tam, kde se domnívali býti v bezpečnosti před stíháním. Sázím hlavu, že se s oněmi mladými, hezkými nožkami shledáme dříve ještě, nežli ujdeme pár metrů.“

Celá družina brala se nyní podél břehu potůčka a bedlivě pozorovala stopy. Voda se provalila opět do své bývalé strouhy, a lovci kráčeli po obou stranách bystriny vědouce, že běží pod ni hledaná stopa.

Ušli asi půl míle, když potůček zahnul podle velkého skalního balvanu. Tam se zastavili, aby se přesvědčili, zdali Huroni neopustili bystriny.

Měli skutečně štěstí, že byli tak opatrní, neboť hbitý a bystrý Unkas brzo našel otisk nohy na mechu. Následujícíe tímto

naznačeným směrem, octli se záhy v malém houští, kdež našli stopu opět tak čerstvou a zřejmou, jako byla stopa před potůčkem.

„Hm,“ poznamenal Sokolí Oko, „toť bylo nalíčeno s indiánskou chytrostí a zajisté by oklamala oči bělocha.“

„Nepospíšíme si rychle dále?“ tázal se Heyward.

„Pomalů, pomalů! Nyní máme stopu, avšak musíme vše dobře uvážit. Toť moje zásada, plukovníku, že kdo nedbá poučiti se z knihy Prozřetelnosti, ten nevidí, co má před očima.“

Je mi vše jasno, ač nechápu, jak dopravil onen padouch dále obě dívky. Neboť i Huron je příliš rytířský, aby nechal něžnou nožku vodou smáčeti.“

„Snad toto nám onu záhadu vysvětlí!“ zvolal Dunkan a ukázal na zbytky jakýchsi nosítek, jež byly hrubě spleteny z větví a svázány proutím. Když jich nebylo již zapotřebí, tak je odhodil.

„Nu, již je nám vše jasno!“ zvolal s radostí Sokolí Oko. „Ti padouchové vykonali sice tuto cestu za chvíli, avšak jistě potřebovali dobrou hodinu, než vymysleli tak prohnáný plán na zakrytí své stopy. Víím, že nejednou ztrávili tím způsobem celý den, a to beze všeho spěchu. Nuže, zde máme plný počet: tři páry mokasínů a dvě malých nožek. Je věru div, jak může člověk s drobnými nožkami cestovali. Podej mi řemínek, Unkase, změřím délku této šlépěje. Přisám bůh, není delší než stopa dítěte, a přec jsou ony dívky statné a dospělé. Prozřetelnos

tje stranická v udělování svých darů, avšak z důvodů moudrých; to musí i nejlepší a nejspokojenější z nás uznati.“

„Útlé mé dcerušky nevyrostly pro takové strasti!“ řekl Munro, pohlížeje s láskou i otcovskou bolestí na malé šlépěje, „najdeme ubožátka ležící někde v lese bez vědomí a zesláblé námahou.“

„Toho se nemusíme báti,“ odvětil lovec, vrtě hlavou, „krok je přímý a pevný, ač lehký a nepříliš dlouhý. Hle, pata se sotva země dotýká; zde Černé Vlasy skákaly od pařezu k pařezu. Nu, nu, nic za to nedám, nebyla-li zde jedna z nich blízka mdlobě. Zde podle stopy

počínal býti zase zpěvák unaven a zchvácen. Na tomto místě uklouzl, a onde zase kolísal v kroku; a tuhle jako by kobrtal na bruslích, lnu, kdo stále jen cvičí hrdlo, tomu je obtížno udržeti pevný krok.“

Podle takových známek dopídl se lovec pravdy tak důkladně, jako by byl býval očitým svědkem všech těchto událostí. Družina, jsouc potěšena i uspokojena tímto ujištěním a těmito jasnými a jednoduchými důvody, občerstvila se trochu pokrmem, aby se pak vydala znovu na další cestu.

Když pojedli, pohlédl lovec k zapadajícímu slunci a pak kráčel s takovou rychlostí kupředu, že Heyward i Munro musili napnouti všechny síly, aby mu stačili. Cesta je vedla nyní rovně údolím. Poněvadž Huroni nedbali již o to, aby skryli své stopy, nezdržovali se naši přátelé již v nejistotě při svém pochodu. Neuplynula však ani hodina, a Sokolí Oko značně zmenšil rychlost kroků a obracel se nedůvěřivě na všechny strany, jako by cítil nebezpečí. Zakrátko se zastavil a čekal, až ho dojdou ostatní.

„Větrím Hurony,“ pravil Mohykánům; „tam nad oněmi vrcholky stromů vznáší se dým. Přicházíme dojista k nějakému táboru. Čingašgúku, ty se dáš napravo, Unkas půjde vlevo podle potoka, a já budu sledovati stopu. Kdyby se něco stalo, tedy to oznamte trojnásobným zakrákáním vrány. Viděl jsem jednoho z těch ptáků vznášeti se v povětří právě nad oním uschlým dubem — opět znamená, že ležení je nablízku.“

Indiáni se rozešli, aniž by byli uznali potřebu nějaké odpovědi a Sokolí Oko se opatrně s oběma důstojníky ubíral dále. Heyward kráčel těsně po vůdcově boku, jsa žádostiv spatřiti nepřitele, jež pronásledovali s takovou horlivostí. Sokolí Oko prosil ho, aby měl dobře na zřeteli křoví, jež vroubilo, jako obyčejně, kraj lesa, a popořed opatrně k němu, čekal tam na něho, neboť chtěl druhou stranu sám prozkoumati.

Heyward poslechl a brzy octl se na určeném místě, kde se mu naskytl zvláštní a neobyčejné divadlo.

Stromy byly zde na mnoho jiter vykáceny, a zář jasného měsíce osvětlovala mýtinu. Nedaleko Dunkana byl potok rozšířen v malé jezero, jež naplňovalo největší část nížiny od jednoho vrchu k druhému. Voda vylévala se z této kotliny proudem tak pěkným a pravidelným, jako by to ne příroda, ale ruka lidská byla upravila.

Na břehu jezera, z části i ve vodě, stálo sto hliněných příbytků, jako by voda byla vystoupila ze břehů. Stavení tato měla zakulacené střechy, jež byly znamenitě zabezpečeny proti všem živelním pohromám. Bylo zde viděti větší píli i obezřetnost, nežli jakou věnují domorodci svým příbytkům, které si stavějí jen pro určitou dobu pobytu. Zkrátka a dobře, celá tato vesnička jevila větší výstavnost a úpravnost, než jakou lze obyčejně viděti u obydlí indiánských. Podle všeho, jak se alespoň Heyward domníval, byla v tuto chvíli opuštěna od svých obyvatelů. Brzo však upozoroval několik, jak se na prvý pohled zdálo lidských postav, jež se pohybují po čtyřech, táhnouce za sebou jakýsi těžký a strašlivý nástroj válečný. V téže chvíli vyhlédlo několik temných hlav ze svých příbytků a než se Dunkan nadál, míhala se prostora bytostmi, jež však tak rychle vylézaly i zalézaly, že nemohl je blíže a zřejměji rozpoznati. Jsa tímto nevysvětlitelným ruchem polekán, chtěl právě zakrákati na znamení, když šustění listí obrátilo jeho pozornost v onu stranu, odkud vycházelo.

Mladý muž couvl, když spatřil asi na sto kroků od sebe jakéhosi Indiána; avšak neztrácejce duchapřítomnosti pozoroval hned, že až dosud nebyl spatřen.

Domorodec, jak se zdálo, byl úplně pohřížen, jako Dunkan předtím, v pozorování osady a v počínání jejích obyvatelů. Dunkan nemohl rozeznati výraz jeho tváře, poněvadž byla křiklavě pomalována; avšak zdálo se mu, že vypadá spíše zádumčivé nežli divoče. Hlava jeho byla oholena až na skalp, kdež se houpalo několik per. Na těle visel mu volně kalikový, zpola rozbitý plášť. Spodní šat jeho sestával z košile, jejíž rukávy mu sloužily za nohavice.

Zpola nahá stehna byla do krve rozedrána trním; na nohou však

měl pár mokasinů z dobré srnčí kůže. Celkem měl vzezření nuzné a ubohé.

Duncan si ještě prohlížel postavu divochovu, když se lovec tiše a opatrně k němu přikradl. Duncan mu zašeptal:

„Měl jste pravdu, zde jest jejich tábor a tam stojí zrovna nám v cestě jeden z jejich divých druhů.“

Sokolí Oko se ulekl a sklonil ručnici, když zočil cizince, na nějž Heyward ukazoval prstem. Napjal šiji, jako by chtěl ještě podporovali svůj jinak velmi bystrý zrak.

„Ten padouch není Huron,“ pravil, „nenáleží ani ke kanadským kmenům! A přece vidíme v jeho oděvu, že oloupil bělocha. Věru, Montcalm vymetl ke svému nájezdu všechny lesy a svedl dohromady všecku loupežnou čeládku. Nevíte, kam položil zbraň?“

„Nezdá se, že by jaké měl. Nejeví ani zlého úmyslu. Nemusíme se ho báti, ledaže by na nás upozornil své druhy, kteří, jak vidíte, lelkují u vody.“

Lovec se obrátil na Heywarda a hleděl naň s netajeným podivením. Dal se široce otevřenými ústy do srdečného ač tichého smíchu, jak tomu byl již v pohnutém svém životě přivykl.

Opakoval po Dulkanovi: „Druhy, kteří lelkují u vody. Tak mluví ten, jenž tráví celý svůj mladý věk v osadách! Ten lotr má dlouhé nohy a není mu radno věřit. Držte ho na mušce, co já zatím prolezu toto houští a chytím ho živého.“

Lovec vnikl již zpoloviny do křoví, když jej Duncan zadržel, tázaje se:

„Uvidím-li vás v nebezpečí, smím vystřelit!?“

Sokolí Oko naň chvíli hleděl, iako by nevěděl, jak odpovědět na tuto otázku. Pak kývl hlavou a odvětil s tutlaným smíchem: „Palte, plukovníku, celým řadem.“

Pak zmizel v houští. Duncan čekal nakolik okamžiků se zimničnou netrpělivostí. Viděl ho, jak leze po zemi, od níž se málo

rozeznával svým oblekem. Když se připlížil na několik kroků od divocha, vztýčil se tiše a pomalu na nohy.

V téže chvíli ozvalo se hlučné šplouchání a Dunkan viděl, že sto temných postav vrhá se do vody. Chopiv se zbraně, ohlédl se na Indiána, jenž namísto leknutí napjal s jakousi blbou zvědavostí šíji dopředu, jako by střehl každé hnutí na jezírku.

V té chvíli však již vznášela se nad ním ruka Sokolího Oka, ale vztáhla se ihned nazpět, při čemž se lovec srdečně rozesmál. Na místě, co by uchopil divocha za hrdlo, poklepal mu zlehka na rameno a pravil: „Jakpak, příteli? Chcete ty bobry učit zpívati?“

„Tak jest,“ zněla rychlá odpověď. „Myslím, že když jim Prozřetelnost neodepřela jiných schopností, mohou také zcela dobře užívatí svých hrdel k chvalo zpěvu.“

XXII.

Starý známý.

Grandiosní překvapení, jež očekávalo Heywarda, nelze vylíčiti. Indiáni změnili se v čtvernohá zvířata, jezero v rybníček bobrů a vodopád ve hráz, již si vystavěla tato pilná a důvtipná chasa. Místo podezřelého nepřítelů stál tu jeho přítel David Škála, učitel zpěvu.

Přítomnost zpěvákovy vzbudila v srdci mladého muže tolik naděje ve shledání se sestrami, že Heyward nemeškal a vyběhl ze své zálohy k oběma přátelům.

Sokolí Oko popustil nyní zcela uzdu svéveselosti a otáčel milým Davidem se všech stran, doznávaje, že se Huroni skutečně s jeho kostýmem vyznamenali. Pak uchopil ruku pěvcovu a potřásl mu jí tak upřímně, až mírumilovnému Davidovi vstoupily slzy do očí. Lovec mu přál k jeho novému zaměstnání štěstí i dobrý výsledek.

„Chtěl jste snad právě rozdati bobrům partesy, není-liž pravda, příteli?“ řekl. „Avšak ti raráškové umějí již napolo svou úlohu, neboť dali si, jak jste asi také slyšel, svými ocasy takt výborně a v pravý čas, neboť jinak byla by jim moje karabina v okamžiku zahoukla první notu. Znal jsem lidi, již uměli číst i psát a byli větší blázni než starý, zkušený bobr. Avšak vrískat jich neuslyšíte, neboť ta zvířata jsou od narození němá! Co soudíte o takovém zpěvu?“

Vtom David zacpal si citlivé uši, a sám Heyward, ač věděl o umluveném znamení, ohlédl se po ptáku, když uslyšel krákání vrány kdesi ve vzduchu.

„Hled'te,“ řekl lovec a ukázal na ostatní členy družiny, kteří se na dané znamení přiblížili; „toť prospěšnější muzika, neboť mi přivedla

k pomoci dvě ručnice, o nožích a tomahavcích ani nemluvě. Že jste zdráv, to vidím, ale rádi bychom zvěděli něco o dívkách!“

„Jsou v zajetí pohanském,“ řekl David. „A přese všechnu smrtelnou úzkost jsou zdraví a bez pohromy.“

„Obě?“ tázal se Heyward, nedýchaje téměř.

„Obě. Cesta naše byla sice obtížná a strava nuzná, ale nestrádali jsme příliš, ledaže se přičilo našemu citu, býti vedenu v zajetí do daleké země.“

„Bůh vám žehnej za vaši zprávu!“ zvolal Munro. „Tedy obejmou zakrátko své děti zdravé a neporušené.“

„Hm, nevím, stane-li se to tak brzo,“ prohodil David, „vůdce těch divochů jest posedlý zlým duchem, a vyjma moc božskou, nezkrátí ho žádná jiná. Zpíval jsem nad ním ve dne v noci; avšak jeho duši nepohnou ani slova, ani melodie.“

„Kde je ten lotr?“

„Honí dnes losa s mladými svými bojovníky a zítra chtí, jak jsem slyšel, odebrati se dále do lesů, blíže k hranicím kanadským. Starší dívku dopravili k jednomu sousednímu kmenu, jehož sídla jsou tam za onou černou skalou; mladší však ponechali mezi hurónskými ženami, jež dlí toliko dvě míle odtud na jedné rovině, kterou k jejich bydlení upravil místo sekery oheň.“

„Alice, má předrahá Alice musí tedy postrádati utěšující společnosti své sestry!“

„Tak jest. Avšak cítí-li ulehčení ve zpěvu žalmů, tož netrpí její duše steskem!“

„Má tedy ještě smysl pro hudbu?“

„Pro vážnou a velebnou hudbu; ač musím říci, že přese všechno mé namáhání dívka častěji pláče, než se usmívá. V takové chvíli ji nevyrušují svatými zpěvy. Avšak jsou okamžiky, kdy společným zpěvem trávíme chvíle sladké a potěšující a zpíváme, až uši divochů trnou, jsouce uneseni svými hlasy, k bohu se vznášejícími.“

„Což vám dovoleno procházeti se bez dozoru?“ tázal se lovec dále.

David odvětil s pohnutlivou prostotou a pokorou:

„Síla mého svatého zpěvu učinila tento zázrak! Nechají mne odejiti a přijíti, kdy se mi zlíbí.“

Lovec se zasmál a poklepav si významně na čelo, vysvětlil podivné to shovívavé jednání následujícími slovy: „Indiáni nikdy neublíží pomatenému. — Avšak, když jste volným, proč jste nevrátil po stopě, abyste nás o všem uvědomil?“

Lovec soudil podle své vlastní podnikavé povahy a nepomyslni ani, že David nebyl s to, aby co podobného provedl. Zpěvák však se proto nikterak nerozhorlil a odvětil:

„Moje duše by zajásala, kdyby spatřila opět příbytky křesťanů, avšak povinnost mi velela, abych následoval ony ochraně mé svěřené něžné dívky, a neučinil bych kroku nazpět, dokud ony trvají v zajetí.“

Nerozuměli sice všichni, již ho poslouchali, obrazné řeči Davidově, avšak pochopili upřímnému a nadšenému výrazu jeho poctivé tváře. Unkas se k němu důvěrně přitulil a pohleděl naň s hlubokou úctou. Otec jeho projevil svou spokojenost obyčejným „uť“. Lovec potřásl hlavou a řekl:

„Bůh nikdy nechce, aby člověk všechnu svou péči věnoval hrdlu a zanedbával tak své jiné a lepší schopnosti. Avšak tohoto muže vychovaly bláhové ženy, místo co měl býti vychován pod širým nebem, ve středu krásných lesů. Příteli, tvou písťalou chtěl jsem podpálit oheň; poněvadž si jí však tolik vážíš, pískej si na ni, jak nejlépe umíš.“

Škála přijal s velikou radostí svůj oblíbený nástroj. Když byl několikrát zkusil hlas svého nástroje, přesvědčil se, že neztratil ani zbla na líbeznosti svého zvuku. Ihned se chystal zazpívati si se vši opravdivostí nějakou sloku z dlouhých písní, jež obsahovala jeho známá nám již knížečka.

Heyward však překazil tento jeho zbožný úmysl, vyptáváje se ho na příběhy zažité a to s takovou zevrubností, jíž nebyla jen radost ze shledání příčinou.

David, ač se toužebně díval na svůj poklad, byl přece nucen odpovídati, zvláště když mu kladl i nešťastný otec otázky, jež nemohly zůstat bez odpovědi. Lovce také neopomněl za příležitosti leccos vyzvědět. Takovým způsobem, ač s přestávkami, ve kterých se David vždy potěšil vyluzováním krátkých zvuků z oblíbeného nástroje, zvěděli naši přátelé mnoho užitečného, což jim mohlo prospěti k dosažení jejich obtížného cíle.

Vypravování Davidovo bylo prosté a příhody jeho ne valně četné.

Magua čekal na horách na vhodný a bezpečný okamžik pro svou zpáteční cestu; když si byl té chvíle jist, sešel dolů a pustil se podél západního břehu Horikanu do Kanady. Znaje dobře cestu a jsa si dobře vědom, že se nemusí obávati okamžitého stíhání, nespíchal Huron příliš, a cesta jejich tím byla usnadněna. Z Davidova prostého líčení bylo zřejmo, že si Indiáni jeho přítomnosti nepřáli, snášejíce ji jako nutné zlo. I sám Magua cítil tu úctu, jakouž mají Indiáni k těm, jichž smyslu se dotekl Veliký Duch. V noci bedlivě chránili své vězně před lesní mlhou i dbali také, aby jim utéci nemohli. U studánky dána koňům svoboda, jak sami naši přátelé byli poznali. Ač ušli již hodný kus cesty, přece neopomněli Indiáni každou známku svých stop zničiti. Když přišli do ležení, odloučil Magua z opatrnosti, jíž Indiáni vždycky dbají, vězně od sebe.

Koru poslal k jinému kmeni, jenž se té chvíle rozložil v blízkém údolí, avšak o jeho jménu, zvycích neb mravech nemohl David ničeho sdělit. Věděl jen tolik, že se nezúčastnili poslední výpravy proti „Vilému Jindřichu“, avšak proto přece jsou jako Huroni spojenci Montcalmovi a udržují přátelství, ač velmi opatrné, se svými divými sousedy.

Mohykáni s lovcem naslouchali zlomkovitému a nedo-

statečnému tomuto vypravování s rostoucím zájmem, a když se chtěl zpěvák alespoň pokusit v líčení mravů té indiánské obce, kdež byla Kora v zajetí, tázal se ho lovec zhurta:

„Viděl jste tvar jejich nožů? Bylo to dílo anglické nebo francouzské?“

„Nezabýval jsem se takovými zbytečnostmi, neb jsem hleděl potěšiti sestry.“

„Dojde k tomu, že nebudeš pokládati nuž divochů za zbytečnost,“ odvětil lovec s výrazem hlubokého opovržení. „Slavili snad obžínky? Či jsi si snad všiml, jaké t o t é m y (emblemy) má jejich kmen?“

„Abych pravdu řekl, měli jsme opravdové hody; žitná zrna v mléce močená jsou lahodna ústům a posilující pro žaludek. Co se totému týče, neznám smyslu tohoto slova; souvisí-li však s hudbou indiánskou, tedy jsem ničeho o tom nezvěděl. Nepozdvihli hlasů svých k chvále boží, a člověk by řekl, že patří k nejbezbožnějším z modloslužebníků.“

„Křivdíte povaze Indiánů. I Mingové ctí pravého a živého boha! Je to, ač to povím k hanbě své pleti, hanebná smyšlenka bělochů, kteří tvrdí, že se indiánský bojovník klaní obrazu svých vlastních rukou. Pravda, hledí žiti v míru s ďáblem — neboť kdež by mohl jinak, vida, že ho přemoci nemůže, — avšak o milost a pomoc prosí jedině svého Velkého a Dobrého Ducha.“

„Toť marné,“ řekl David; „viděl jsem přepodivné kresby na jejich tělech namalované, jimž se obdivují a zvláštní péči jim věnují; libují si zvláště v jednom, ohyzdném obraze.“

„Byl to had?“ tázal se rychle lovec.

„Něco podobného. Podobalo se to prašivé, plazivé želvě!“

„Uf!“ zvolali oba Mohykáni jedním dechem, a lovec potřásl hlavou, jako by byl zvěděl něco důležitého avšak nikterak příjemného.

Starší Mohykán promluvil v delavárské řeči klidným a dů-

stojným způsobem, takže upoutal pozornost všech, i oněch, kteří nerozuměli jeho slovům. Provázel řeč důraznými a energickými posuňky. Stalo se také, že zdvihl rámě, které, když kleslo dolů, odhalilo řasnatý a lehký jeho plášť. Prst jeho ruky spočinul na hrudi, jako by tímto posuňkem chtěl dotvrditi svá slova. Duncan, jenž pozorně sledoval toto hnutí, spatřil obraz hada, namalovaného krásnou bledou barvou na temné hrudi náčelníka. Vzpomněl na všechno, co kdy slýchal, a na násilné roztržky těchto velikých kmenů delavárských, a toužebně vyčkával příhodné chvíle k pohovoru s takovou napjatostí, jež mu počínala již býti nesnesitelnou pro veliké účastenství v této věci. Lovec však ho předešel a obrátil se od rudého svého přítele s těmito slovy:

„Nalezli jsme, co podle vůle boží může nám býti prospěšno i záhubno. Sagamor pochází z této urozené krve Delavárů a je velkým náčelníkem jejich želvy. Podle řeči Davidovy poznali jsme, že mnozí tohoto plemene jsou mezi oním národem. Kdyby jen polovic dechu, ježž potřeboval ku zpěvu, byl věnoval moudrému vyptávání se, věděli bychom nyní, mnoho-li mají bojovníků. Máme před sebou nebezpečnou cestu, neboť přítel, jenž se od nás odvrátí, je začasťe krvelačnější než dávný nepřítel.“

„Vysvětlete mi to blíže,“ řekl Duncan.

„Toť dlouhá a truchlivá pověst, o které nerad mluvím, neboť veliká vina zde jest na běloších. Konec této pověsti je, že tomahavk bratra vrhl se na bratra, a Delaváři došli tak daleko, že chodí stejnou cestou s Mingy.“

„Vy tedy myslíte, že Kora nyní dlí mezi tímto národem?“ Lovec přisvědčil a nejevil chuti k dalšímu hovoru o tomto předmětu. Duncan však tím netrpělivěji naléhal o rychlé vyproštění sester ze zajetí. Ba i Munro pozbyl veškeré své lhostejnosti a s nadšením, jež se neshodovalo s jeho šedinami, naslouchal plánům mladého muže.

Lovec čekal trpělivě, až se horlivost Duncanova trochu vybouřila. Pak se snažil oba přesvědčiti, jak škodlivé by bylo každé

přenáhlení v tomto případě, jenž vyžadoval nejchladnější rozvahy a největší obezřetnosti.

„Bylo by záhodno,“ pravil, „kdyby se tento muž klidně navrátil ke kmeni, aby ony něžné dívky zpravil o našem příchodu. Pak zavoláme ho ujednaným znamením nazpět. — Rozeznáte, milý příteli, krákot vrány od volání kukačky?“

„Oh, toť roztomilý pták,“ zvolal David, „zpívá jemně a smutně, avšak takt má někdy rychlý a neodměřený.“

„Když se vám tedy jeho zpěv líbí,“ pravil lovec, „mějte si ho za heslo. Až tedy uslyšíte kukačku třikráte zakukat, pak neopomeňte přijít do houští, kde byste se domníval, že pták.“

„Počkejte,“ zvolal Dunkati, „půjdu s ním.“

„Vy!“ zvolal udiveně Sokolí Oko, „mrzí vás, že vidíte slunce vycházet i zapadat?“

„Což není David živým důkazem, že Huroni nejsou tak nelidští?“

„Ano, David však užívá svého hrdla, jak by žádný člověk zdravých smyslů nečinil.“

„Těž dovedu představovati pomatence, blázna i hrdinu. Zkrátka, co jen chcete — jen když ji, kterou miluji — vyprostím ze zajetí. Nenamítejte déle, jsem odhodlán.“

Sokolí Oko díval se chvíli na jinocha a oněměl úžasem. Avšak Dunkan, jenž se až dosud podroboval rozkazům lovce z úcty k jeho obratnosti a zásluhám, vzal na se výraz velitelský s tak vznešenou tváří, že nebylo možno mu odporovati. Kývl rukou, aby označil, že naprosto nestrpí odporu, načež mírněji pokračoval:

„Znáte různé prostředky k přestrojování; přeměňte mne, omalujte, chcete-li, zkrátka, učňte ze mne cokoli, třeba blázna.“

„Není slušno, abych rozhodoval, má-li ten, kdo vyšel z všemohoucí ruky stvořitelovy potřebí nějaké proměny,“ zabručel nespokojeně lovec. „Vždyť i vyšlete-li své čtyry do boje, vším právem je opatříte tak, aby se poznaly navzájem, a určíte jim místo ke

shromáždění se, aby ti, kdož bojují s vámi, mohli poznati, kde mohou přítele očekávati.“

Poslechněte,“ řekl Duncan; „slyšel jste od tohoto věrného průvodce, že indiáni, mezi nimiž zajatkyně dlí, jsou dvojího kmene, ne-li zcela rozdílných národu. Oni, kteří se pokládají za potomky Delavárů, mají v moci tu, již zovete „Černým Vlasem“; mladší z dam je nepochybně v rukou našich nepřátel Huronů. Mé mládí, můj stav i odvaha toho žádá, abych podnikl toto poslední nebezpečné dobrodružství. Mezitím, co budete vyjednávati se svými přáteli o podmínkách propuštění sestry jedné, chci druhou buď vysvoboditi neb zemřít!“

Oči mladého vojína planuly touhou po činu a odvahou, takže Sokolí Oko, ač dostatečně znal lstivost Indiánů, aby chápal nebezpečí tohoto podniku, nevěděl, jak by tento náhlý úmysl zvrátil.

Snad bylo v tomto smělém návrhu cosi, co se zamlouvalo jeho vlastní, zmužilé mysli a jeho vrozené zálibě ke zvláštním dobrodružstvím, jež zůstala s lety, takže nebezpečí a odvaha se mu staly životní potřebou. Místo, co by měl odmlouvat, změnil pojednou své náhledy a stal se pomocníkem Duncanovým.

„Dobře tedy,“ řekl s úsměvem, „pojdte k Čingašgúkovi, jenž má zásobu barev a umí jich upotřebiti. Posadte se na tento pařez, a sázím hlavu, že z vás udělá tak znamenitého blázna, že sám sebe nepoznáte.“

Duncan následoval jeho vybídnutí, a Mohykán, jenž poslouchal pozorně jejich rozmluvu, s ochotou se uvázal v tuto úlohu.

Jsa velice zručný ve všech pěkných uměních svého kmene, pomaloval rychle a obratně tvář plukovníkovu několika fantastickými rysy, jež domorodci uvykli považovati za důkaz myslí žertovné a přátelské. Vyhnul se opatrně každé známce, jež by mohla býti pokládána za tajenou náklonnost k válčení. Avšak nešetřil tónu, který projevoval úmysl přátelský. Zkrátka, změnil celé vzezření vojína v kukli blázna. Takové případy nebyly zvláštní mezi Indiány, takže když byl Duncan úplně již přestrojen, nebyle žádné příčiny

k domněnce, že by ho při jeho znalosti francouzštiny pokládali za jiného než za kejklíře z Tikonderogy, který se potlouká mezi spojenými a přátelskými kmeny.

Když Dunkana dostatečně omalovali, udělal mu lovec mnohou prospěšnou radu a umluviv s ním znamení, určil místo, kde se v případě vzájemného zdaru sejdou.

Vřele a dojemně rozloučil se Munro se svým mladým přítelem; stařec připustil tento odchod s ochotou, což by v jiných poměrech nikdy nebyl učinil.

Lovec vzal Dunkana stranou a řekl mu, že zanechá generála na bezpečném místě pod ochranou Čingašgúka, co zatím s Unkasem pokusí se nabýti zpráv o těch, jež pokládá za Delaváry. Končil pak s řídkou u něho citlivostí:

„Bůh buď s vámi! Projevil jste odvalu, jakouž chválím, neboť jest okrasou mládí, zvláště však jinocha, jenž má tak statečné a dobré srdce! Máte potřebí veškeré své odvahy avěšší bystrosti, než je ta, již jste čerpal z knih, abyste přelstil Mingy a překonal jejich ostražitost! Žehnej vám bůh! Kdyby Huroni se zmocnili vašeho skalpu — spolehněte na slovo onoho, jemuž stojí po boku dva tak stateční bojovníci, že každý váš vlas zaplatí jeden svým životem.“

Když Heyward stiskl svému druhu upřímně ruku a doporučil zvláštěni jeho péči svého starého přítele, pokynul Davidovi, aby ho vedl.

Sokolí Oko dlouho pohlížel s obdivem za podnikavým mužem, načež potřásl s tesklivými obavami hlavou. Pak se obrátil k Munroovi, a odešel s ním do lesní skrýše.

Cesta, již se Dunkan s Davidem dali, vedla je šikmo mimo bobří kolonii a podle jejich rybníka. Sotva že osaměl plukovník s tímto prostým a každého hrdinného činu neschopným mužem, ihned v duchu naň dolehly všechny obtíže a nebezpečí, jimž šel v ústrety. Slabé příšeří večera zvyšovalo ještě truchlivost samoty, jež se šířila na všechny strany. Bylo něco hrozného i v klidu těchto malých, četně

obydlených chyšek. Když viděl podivné stavby a téměř zázračnou obratnost jejich obyvatelů, tu si pomyslel, že i sama zvířata v těchto pustinách jsou nadána pudem, jenž se rovná téměř rozumu vytříbenému. Ne bez úzkosti vzpomněl na nestejný zápas, jenž ho očekával. Avšak — Alicin spanilý obraz zjevil se mu v duši v celé své kráse a líbeznosti, a tu Dunkan ihned zapomněl na všechna nebezpečí. Povzbudiv přívětivě Davida, bral se vpřed křepkým krokem své mladosti a odvahy.

Nyní se odvrátili od vody a vystupovali do malé výšiny, jež se lehce zdvihala v této končině. Za malou půl hodinku došli k jiné výšině, jež podle všech známek také pocházela od bobrů, a již tato důvtipná zvířata byla přinucena opustiti pro nějakou nemilou příhodu, jsouce nucena se usaditi na vhodnějším místě, jež nyní níže zaujala. Přírozený pocit váhání zastavil Dunkana na okamžik, neboť nerad opouštěl bezpečné lesnaté stezky. Rozhlédl se opatrně po všech stranách.

Na protější straně mýtiny, blízko onoho místa, kde potůček se vrhal přes skálu, uviděl padesát až šedesát chat urobených z hlíny a kmenů i větví stromových. Byly nepravidelně rozptýleny beze zřetele k ladnosti a čistotnosti. Věru, v obou těchto vlastnostech byly daleko za chyškami bobrů, jimž se nedávno divil.

Jeho udiveným zrakům objevilo se v temnotě as třicet postav, jež se brzy v trávě vzpřimovaly, brzy opět skrčovaly, jakoby se do země schovávaly. Zmizely tak rychle, jak se zjevily, takže se podobaly spíše příšerám nebo nějakým nadpřirozeným bytostem, než tvorům z masa a krve. Jedné chvíle spatřil jakousi vyzáblou, malou postavu, jak divě rukama hází. Tu zmizela a na jiném vzdáleném místě se opět zjevila aneb snad jinou právě tak příšernou postavou byla vystřídána.

Škála vida, že jeho druh váhá, sledoval směr jeho zraku a vyrušil Heywarda z pozorování, řka:

„Zde leží mnoho úrodné půdy ladem. Avšak nechci se snad

vychvalovat, za mého krátkého pobytu mezi těmito pohany ujalo se mnohé dobré semeno.“

„Tito kmenové mají patrně větší zálibu v lovu než v práci,“ odvětil roztržitě Dulkan s upřeným stále zrakem na postavách, jež vzbuzovaly jeho zvědavost.

„A jak je bolestno, že tato stvoření zanedbávají úplně svých schopností! Zřídka kdy viděl jsem lidi, kteří by měli více nadání pro opravdový zpěv žalmu než tito pohané, a vůbec žádné, kteří by je více zanedbávali. Tři noci tomu již, co tu jsem, a třikráte jsem již shromáždil k posvátnému zpěvu ty netvory, kteří mi však právě tolikrát na mé namáhání odvětili hulákáním a skřekotem, že jsem se až do duše otrásl.“

„O kom mluvíte?“

„Nu, o těchto potomcích dábla, již maří drahocenný svůj čas v darebných hrách. Ach! Blahodárná kázeň dětská je tomuto zpustlému národu cizá! V této končině metly březové nespátříte; jaký div tedy, když rozplývají nejvýbornější dary Prozřetelnosti v takovém skřeku.“

David si zacpal uši, aby neslyšel vřískot nezvedené čeládky, jenž se právě pronikavě rozléhal lesem. Dulkan se usmál posměšně nad vlastní okamžitou pověrčivostí a pak řekl pevně:

„Půjdeme dále!“

XXIII.

V masce kouzelnické.

I viděl Duncan, že ležení divochu není střeženo ozbrojenou stráží, jak to bývá u bělochu obyčejem.

Instinkt upozorní Indiána na nebezpečí, dokud je ještě vzdáleno, a divoch spoléhá bezpečně na znalost všech lesních znamení i obtížných stezek, jež ho dělí od nepřátel. Nepřítel však, jemuž se přece někdy podaří obelstít zvědy, zřídka kdy se potká poblíže indiánských příbytků se strážemi, jež by učinily poplach. Musíme však podotknouti, že obyčej tento byl ještě podporován vědomím o pohromě, jež se nedávno stala nepřátelům krále francouzského, k jehož spojencům se tento kmen počítal. Nebáli se žádného okamžitého útoku se strany poddaných koruny britské.

David i Heyward octli se pojednou mezi hrajícími si dětmi, jež překvapeny touto návštěvou vypukly jako jedněmi ústy v ohlušující křik.

Pak, jako kouzlem, zmizely očím cizinců. Zatím však, nahá, hnědá těla jejich schoulila se do trávy, nelišice se barvou od ní, takže se skutečně podobalo, jakoby je byla země pohltila. Když se Duncan zvědavě a zpytavě ohlédl, setkal se na všech stranách s temnými, lesklými a vypoulenými zřítelnicemi.

Srdce jeho nebylo právě povzbuzeno tímto prvopočátečním setkáním, a poněvadž nyní měl se vydati na pospas mužů dospělejších, byl by se raději v tuto chvíli ihned obrátil zpět. Avšak na to bylo již pozdě.

Křik dětí vyvábil as tucet bojovníků ke dveřím nejbližší chyše,

kdež se sestoupili do skupiny a očekávali zasmušile příchod neočekávaných hostů.

David, jenž tomuto okolí již částečně byl zvykl, vedl Heywarda s jistotou, již nižádná překážka nemohla zvíklati, přímo k chyši, před níž se Indiáni shlukli.

Stavení toto, hrubě urobené z větví a stromové kůry, bylo nejvzhlednější z celé vesnice, a odbývaly se tam porady a schůze celého kmene, jenž se tou dobou zdržoval jen dočasně na hranicích provincie anglické.

Heywarda stálo trochu přemáhání, aby se jevil úplně bezstarostným, ač mu krev stydla, když viděl, že je tak blízko svých divých, strašlivých a nemilosrdných nepřátel; avšak, jsa si vědom, že život i smrt záleží v jeho duchapřítomnosti, spolehl na opatrnost svého společníka, za nímž kráčel, sbíraje všechny své myšlenky pro příští chvíli. Opanoval se tak dalece, že přemohl všechno rozčilení a kráčel statečně za Davidem do chyše. V chyši následoval příkladu Škálová a sebrav v koutě z hromady sasafrasu jednu otep, mlčky se na ni posadil.

Jakmile cizinec vešel do jejich chyše, vešli za ním i rudoši a obklopili ho. Očekávali mlčky, nechtíce dáti najevo ženskou zvědavost a netrpělivost, chvíli, kdy se zachce cizinci mluvit. Většina jich civěla lenivě a podpírala se o chatrný krov. Tři neb čtyři z nejstarších a nejpřednějších náčelníků posadili se, podle obvyklého způsobu svého, na zem o něco více kupředu.

Plápolající pochodeň hořela v síni a svou rudou září, jíž zmítal průvan, osvětlovala brzo tvář jednoho a brzo zas tvář jiného. Duncan použil toho světla a mrknuv plachým okem po ozářených tvářích svých hostitelů, snažil se vyzkoumati, jaké přijetí ho očekává.

Avšak jeho bystrost nesvedla ničeho s chladnou zchytralostí tohoto plemene. Náčelníci, kteří seděli vpředu, upírali zrak k zemi a sotva o Heywarda okem zavádili. Mohl to pokládati právě tak za šetrnou úctu jako za nedůvěru. Ostatní, kteří dleli opodál a ve

stínu, nepřemáhali se do té míry. A tu Duncan zahlédl zpytavé a plaché jejich pohledy, jimiž ho měřili od hlavy k patě; neušlo jim ani nepatrné hnutí v jeho tváři, ani bezděčný posuněk a tvar i způsob jeho malby i obleku.

Konečně přistoupil k němu Indián, jehož vlasy počínaly běleti. Avšak svalovitá postava a pevný krok svědčily, že dostojí ještě všem těžkým povinnostem bojovníka. Vystoupil z temného kouta, kam se byl před chvílí uchýlil, aby si mohl snadněji hosta prohlédnouti. Jal se mluvit a užil řeči Vyandotů čili Huronů. Meyward nerozuměl jeho slovům, ačkoli seznal z posunků, jimiž řeč doprovázel, že mluví spíše zdvořile nežli hněvivě. Duncan zavrtěl hlavou a dal najevo, že nemůže odpovědět.

„Nemluví žádný z mých bratrů anglicky neb francouzský?“ tázal se Heyward francouzský a hleděl s tváře na tvář, očekávaje přisvědčení.

Mnohý z Indiánů se k němu obrátil, jako by chtěl postihnouti smysl jeho slov, avšak neodpověděl žádný z nich.

„Bylo by mi líto, kdybych se měl domnívat,“ pokračoval Duncan volnou a nejjednodušší francouzštinou, „že žádný z tohoto moudrého a statečného národa nerozumí řeči, jíž užívá „veliký vládce“, když mluví ke svým dětem. Srdce jeho by se zarmoutilo, kdyby se dověděl, že rudí bojovníci jeho chovají tak malou úctu k jeho řeči.“

Následovalo dlouhé a vážné mlčení, a Heyward ani z jediného hnutí, ani z mrknutí nepoznal, jaký dojem jeho slova způsobila. Bylo mu známo, že divoši považují mlčení za ctnost, i použil s radostí tohoto jejich obyčeje, aby si zatím srovnal své myšlenky. Konečně promluvil opět onen divoch, jenž ho první byl oslovil, tentokrát však se tázal nářečím kanadským:

„Což mluví náš veliký otec k národu svému v jazyku Huronů?“

„On nezná rozdíl mezi svými dětmi, ať je barva jejich kůže

rudá, černá nebo bílá,“ odvětil vyhýbavě Heyward, „ač zvláště si oblibuje Hurony.“

„Co as řekne,“ tázal se chytrý náčelník, „až mu zvědové odpočítají skalpy, které ještě před pěti nocemi seděly na hlavách Angličanů?“

„Vždyť to byli jeho nepřátelé,“ odvětil Dulkan a zachvěl se bezděky, „nepochybně řekne: dobře tak — moji Huroni jsou velmi stateční.“

„Náš kanadský otec tak nemyslí. Na místě, aby hleděl odměniti své Indiány, obrací své oči dozadu. A vidí mrtvé Angličany a nikoli Hurony. Co to znamená?“

„Tak veliký náčelník, jak on, má více myšlenek než jazyků. Ohlíží se, zdali mu nejdou po stopě nepřátelé.“

„Nepopluge již člun mrtvého bojovníka po Horikanu,“ odušil zasmušile divoch. „Uši jeho jsou otevřeny Delavarům, našim nepřátelům, a ti mu je naplňují lžemi.“

„To nemůže být. Hle, on mne vyzval, poněvadž se vyznám v umění uzdravujícím, abych šel k jeho dítkám, k rudým Huronům od velikých jezer a tázal se, zda-li není snad někdo z nich nemocen?“

Nastalo hluboké mlčení, když Dulkan jim pověděl svůj stav, ježž si přivlastnil.

Jako by chtěli Indiáni vyzvěděti, zda je pravda v jeho slovech, utkvěli zraky všech s takovou chytrostí a bystrostí na něm, že se Dulkan musil seč byl přemoci, aby se nezachvěl. Z těchto rozpaků vysvobodil ho onen známý nám již náčelník, jenž se ujal opětne slova:

„Malují si lstiví muži kanadští kůži?“ pokračoval Huron chladně, „slyšeli jsme, že se vždycky pyšní svou bílou tváří.“

„Přijde-li náčelník indiánský mezi bílé své otce,“ odpovídá! Dulkan pevně, „tu odloží své buvolí roucho a oblékne se v podaný mu šat. Moji bratři mne omalovali, a proto jsem tak.“

Pochvalný šum jevil, jak se touto poklonou kmeni zalichotil.

Obstárlý náčelník projevil své zalíbení posuňkem, jež i největší část jeho druhů opětovala.

Dunkanu svalila se tíže s prsou, a oddychoval lehčeji, domnívaje se, že má obtížnou zkoušku s dobrým výsledkem za sebou. Podporoval svůj cíl vymyšlenou báchorkou o svém domnělém povolání; oddal se již nejluznějším nadějím, doufaje v úplný zdar.

Nastalo krátké mlčení. Povstal jiný bojovník, chtěje slušně odpovéděti na učiněnou jim poklonu. Chvilí se rozmýšlel, jako by v duchu sbíral myšlenky, a již již chystal se začítí. Jeho dobrý úmysl však přerušil ohromný jek z lesa, jenž se podobal táhlému a žalostivému vytí vlků.

Heyward vyskočil polekán a následoval bojovníky, kteří se jedním skokem vyřítíli z chyše, chtěje vyzvědětí příčinu hluku, značnou měrou vzrůstajícího.

Dunkan octl se ve středu zmateného davu, jenž obsahoval vše, co v ležení žilo a dýchalo. Muži, ženy, děti, starci, churavá i čilá mládež, vše bylo jakoby potřeštěno, jedni hlasitě výskajíce, druzí jak šilení tleskajíce. Všickni projevovali radost nad jakousi neočekávanou událostí. Dunkanu zprvu tímto řevem poděšenému, zakrátko se dostalo vysvětlení.

Poslední záře večerních červánků dostačila, aby bylo lze rozeznati mezi vrcholky stromů ony světlé mezery, kudy vedly z lesa stezky do pouště. Po jedné z oněch cest kráčela z lesa řada bojovníků, jež zvolna se blížila k obydlím. Před nimi kráčel divoch s tyčí v ruce, na které, jak hned bylo viděti, zavěšeny byly lidské skalpy. Zvuky, jež naplňovaly Dunkana tak děsnou hrůzou, byly tak zvaný křik smrti, jehož každé opětování hlásalo kmeni smrt jednoho nepřítel. Heyward celé toto vzrušení připisoval nenadálému návratu nějaké šťastné družiny válečné. Utlumil v sobě každý nepříjemný pocit a liboval si v duchu náhodě, jež odvrátila od něho všechnu pozornost.

Nově příchozí zastavili se na několik set kroků od příbytku. Jejich žalostný a strašlivý křik, jenž měl vyjadřovati kvílení

umírajících i jásot vítězů, utichl docela. Jeden z oné čtyry počal nyní hlasitě vypravovati slovy ne sice děsnými, avšak sotva srozumitelnějšími, nežli byl výskot jeho posluchačů. Není snadno náležitě vylíčiti dojem a divý úžas, s jakým tyto noviny přijaty.

Pravá bouře křiku strhla se v táboře. Bojovníci tasili meče a mávali jimi vysoko. Sestavili se do dvou řad a utvořili ulici až k chyším. Ženy chápaly se divě seker a palic, čehokoli, co jim padlo do rukou, aby se také zúčastnily strašné bitvy, jež nyní měla nastati. Ani děti nechtěly zůstat z toho vyňaty, neboť chlapci, již sotva byli s to, aby zamávali zbraní, tahali svým otcům tomahavky z pasů a přidružovali se do řad, napodobující se zdarem divé posuňky a tváření se svých rodičů.

Kol dokola byly nakupeny hromady klestí, jež podpálila jedna z žen divého vzezření. V září červených plamenů bylo tím děsnější toto divé divadlo, jež se odehrávalo v rámci temných a vysokých smrků.

Před válečným průvodem kráčeli dva muži, podle všeho vyvolení k tomu, aby hráli hlavní úlohu na tomto jevišti. Světlo nebylo tak jasné, aby bylo lze tváře jejich rozeznati, avšak přece zřejmě bylo viděti, že každý z nich byl ovládán city jinými.

Jeden z nich stál zde pevně a hrdě vzpřímen, jsa odhodlán nésti svůj osud jako hrdina; druhý však skláněl hlavu jako pod tíží strachu nebo potupy.

Šlechtný Dunkan divil se i cítil vroucí soustrast pro muže prvního, ač své city musil potlačovati. Bedlivě však si všímal každého hnutí onoho cizince, a když spatřil vznešenou, krásně rostlou, silnou jeho postavu, hleděl sám sebe přemluvit, že, je-li vůbec v moci lidské, tento mladý vězen se svou odvahou může počítati na dobrý zdar osudného závodu, jenž se zde chystal.

Bezděky přistoupil blíže k černým řadám Huronů a sotva dýchal rozčilením, tak mocně jej zajímala tato scéna.

Řev na chvíli utichl, a bylo dáno znamení houknutím, po němž

se zdvihl opět takový křik, jakého snad nikdo posud neslyšel. Onen sklíčený vězeň zůstal nepohnutě státi, avšak druhý vyskočil v tom řevu jako srnec a místo co by běžel řadami nepřátel, jak všichni očekávali, vrhl se v nahodilou mezeru mezi bojovníky a pak jedním skokem přes řadu dětí hleděl se dostat k lesu.

Steré proklínání provázelo tuto jeho lest, a všecek ten rozjitřený zástup rozptýlil se po rovině.

Zaplálo dvanáct hranic a oblilo rovinu rudou září, v jejímž světle zdálo se, že pekelní duchové se sešli ke krvavým a bezbožným rejdům. Před očima diváka míhaly se postavy jako nadpřirozené bytosti s posuňky děsnými a příšernými.

Když plameny ohně jasněji osvětlily ubíhající postavu, byla zřejma divá vášeň, jež sálá z rozpálené tváře každého Indiána. Snadno každý uhodne, že při takovém honu pomstychtivých nepřátel nebylo dopřáno oddechu prchajícímu. Jednu chvíli zdálo se, že již již dostihuje lesa, avšak vtom mu tlupa nadběhla a hnala jej nazpět v samý střed jeho pronásledovatelů.

Obrátil se jako štvaný jelen a jako střela prorazil plameny hranic a octl se na protější straně mýtiny. Zde však se setkal s několika staršími a chytřejšími Hurony, kteří ho hnali zase nazpět. Ještě jednou vrhl se do davu, jako by v něm mohl najíti spásu, a v příštích několika vteřinách již Heyward pokládal cizince za ztracena.

Duncan viděl jen černou směs zmítajících se lidských postav. Vzduchem svištěly nože, rány palic, avšak podle všeho byly mířeny naslepo.

Chvílemi zahlédl Duncan lehkou postavu, jak skokem vzduch proráží, a tu sotva uvěřil, že zajatec je až dosud mocen takové obdivuhodné síly a hbitosti. Náhle se však přivalil všecek dav k místu, kde stál Heyward. Hulákaje tlačil se ze zadu na ženy i děti a zporázel je na zem. Cizinec dostal se v střed tohoto zmatku. Lidské síly již déle odolati nemohly, a vězeň si toho byl také vědom.

Použil okamžité mezery a naposled učinil zoufalý pokus, aby

se dostal k lesu. Jako by věděl, že se mladého vojína nemusí báti, proklouzl těsně mimo něho. Vysoký a mohutný Huron, jenž až dosud šetřil svých sil, byl mu v patách a napřáhoval již rámě k osudné ráně. Duncan nastavil nohu, a lítý divoch zakopl a odletěl daleko od své oběti.

Vězeň použil této výhody rychleji, než by si kdo pomyslit mohl. Obrátil se a kmitl se Duncanovi jako blesk před očima.

Když se divoch vzpamatoval a po něm se ohlédl, viděl již uprchlíka, jak se klidně opírá o nízký malovaný sloup, jenž stál přede dveřmi hlavní chyše.

Obávaje se, aby účastenství jeho nezbudilo pozornost, odklidil se Duncan bez odkladu odtud a kráčel za davem, jenž táhl k chyším smutně a mrzutě jako žízňivá chátra, jež byla zklamána v očekávání jisté popravu. Zvědavost i jiný šlechtetnější cit vábil Dunkana, aby přistoupil k cizinci, jenž stál u sloupu, objímaje jej jednou rukou a oddychuje těžce po nadlidském namahání. Byl však příliš hrd, aby projevil na sobě známky nějakého utrpení. Stál nyní pod ochranou pradávného a starého zvyku, jenž ho chránil tak dlouho, dokud se kmen ve shromáždění neuradil a nad jeho osudem nerozhodl.

Nebylo těžko uhodnouti rozsudek, který již předem daly tušiti rozzuřené tváře divochu.

Nebylo nadávky a přezdívky v řeči Huronů, jíž by nebyli obdařili zajatce. A také nechybělo úsměšků a pošklebků. Posmívali se jeho usilovnému útěku a dobírali si ho, že má nohy lepší než ruce a že by zasluhoval proto křídla, poněvadž neumí vládnout ani lukem ani nožem. Zajatec jim však neodpověděl. Klid neopustil jeho tváře, v níž se jevil pohrdání s hrdosti. Podrážděny jeho klidem zajakaly se ženy zlostí, zprvu jen nesrozumitelně hlučíce. Ale záhy vypukly v ostrý a pronikavý křik.

V tu chvíli přibelhalo se babice, jež zapálila hranici, a razila si cestu až k samému vězni.

Tvář špinavé a scvrklé čarodějnice měla více než lstivý výraz.

Babizna odhodila lehký šátek nazpět s hlavy a vztáhnuvši s pošklebkem své dlouhé a vyzáblé rámě proti cizinci, jala se hlasitě vrískati, užívajíc řeči Lenapů, jež byla srozumitelnější muži, jemuž se posmívala:

„Hle, Delaváře!“ pravila a luskla mu prsty do tváře; „tvůj kmen je pokolení bab a vašim rukám sluší lépe motyka než puška! Ženy vaše jsou matky srnců, a kdyby medvěd, divá kočka neb had se mezi vámi zrodil, pak byste utekli! Naše hurónské dívky ti ušijí sukně, a najdeme ti ženicha.“

Hlučný výbuch smíchu následoval této posměšné řeči. Avšak cizinec byl povznesen nade všecku jejich zlobu. Nepohnul ani brvou a nevěnoval ani pohledu ženám okolo stojícím. Hrdé oko jeho pouze zabloudilo s pýchou k temným postavám bojovníků, kteří kráčeli v radu jako tiši a zasmušilí stínové.

Žena všecka rozkohoutěna tímto sebeovládáním cizince, zabořila si ruce v bok a vyzývavým pohledem počala tak pronikavě štěkati, že to pero ani vylíčiti nemůže. Avšak marně dechem plýtvala. Byla sice prohlášena u svého kmene za lítici nejhorší, avšak v tuto chvíli se rozzuřila tak, že ji až pěna na rtech vyvstala. Avšak nedocílila ničeho, nezachvěl se ani sval v tváři jinochově.

Tato lhostejnost zamrzela i ostatní diváky, takže nejmladší z nich, hoch, jenž neodrostl ještě metle, přispěl štěkně na pomoc, mávaje před obětí jejich úštěpků tomahavkem a přidával k potupě z úst babizny se řinoucí klukovské své vychloubání. Tu se konečně obrátil vězeň a pohlédl na hochu hrdě a opět se klidně opřel o sloup.

Dunkanu podařilo se při tomto pohybu cizincově pohleděti mu do tváře, a tu se setkal se zrakem Unkasovým.

Ustoupil, jsa úžasem i obavou o bezpečnost svého přítele všecek rozechvěn. Třásl se, aby se nevyzradil a tak neurychlil vězňův osud. Avšak pro tuto chvíli nebylo se co báti takového nebezpečí. Právě si razil jakýsi bojovník cestu rozjitřeným davem. Pokynul přísně ženám i dětem a poručil jim, aby odstoupily.

Pak vzal Unkasa za ruku a vedl jej ke dveřím chyše, u níž se Indiáni radívali. Scházeli se tam všichni náčelníci a znamenitější bojovníci, a i Heywardovi se podařilo tam vklouznouti, aniž by na sebe upoutal zvláštní pozornost.

Minulo několik okamžiků, ve kterých udíleno místo přítomným podle jejich hodnosti. Indiáni udržovali tyž pořádek, jak u nedávné schůze; přední místa, nejbliže u velkého světla pochodně, zaujímali starší a důstojnější členové. Mladší a podřízení seřadění byli vzadu a tvořili k tomu obrazu temný rámeček svými černými, přísnými tvářemi.

Ve středu chyše a přímo pod otvorem, kterým prokmitaly asi dvě hvězdičky, stál Unkas klidně a hrdě, jsa na vše připraven. Zmužilost i hrdost jeho nezůstala bez účinku na jeho soudce, kteří naň pohlíželi zrakem, jenž přes všechn nezvratný úmysl jevil také obdiv nad jeho odvahou.

Jinak se dělo druhu Unkasovu, jenž sám v sebe pohroužen, stál jako zkroušená socha hanby a neštěstí. Ačkoliv nikdo nehnul ani rukou, aby ho pozdravil nebo vybědl, vstoupil přece do chyše, jako by byl puzen osudem, jemuž se již bez odporu poddával.

Heyward použil nejbližší příležitosti, aby se mu podíval do tváře, obávaje se tajně, aby nespatrił známých rysů. Avšak tato tvář mu byla úplně neznáma a k jeho velikému úžasu byl tento bojovník z kmene Huronů. Než, místo co by se připojil mezi své lidi, posadil se stranou, poníženě a skromně, jako by se obával, že i takto zaujímá mnoho místa. Když se každý posadil na své místo, promluvil náčelník hlasitě v řeči Leny-Lenapů:

„Delaváre,“ řekl, „ač pocházíš z kmene zženštilého, přece jsi dokázal, žes mužem. Dal bych ti pokrmu, avšak kdo jí s Huronem, musí dříve býti jeho přítelem. Odpočiň v klidu až do východu zítřejšího slunce a pak uslyšíš naše slova.“

„Sedm nocí a právě tolik dní jsem se postil, jsa iluronům na

stopě,“ odvětil Unkas klidně. „Děti Lenapu umějí cestovati po stopě spravedlnosti, aniž by se zdržovaly jídlem.“

„Dva z našich mužů stíhají tvého druha,“ řekl náčelník, aniž věnoval povšimnutí jeho chlobuě; „až se navrátí, pak promluví naši moudří mužové buď: žij aneb zemři!“

„Což nemá Huron uši?“ řekl opovržlivě Unkas. „Dvakráte od té doby, co jste zajali Unkasa, uslyšel Delavár pušku, kterou zná; vaši mladí mužové se nikdy již nevrátí.“

Po těchto určitých slovech nastala zasmušilá přestávka. Heyward, jenž porozuměl, že Mohykán naráží na zhoubnou pušku lovcovu, byl zvědav na dojem těchto slov. Avšak náčelník odvětil klidně:

„Když jsou Lenapové tak zruční, proč je zajat jeden z jejich nejlepších bojovníků?“

„On stíhal prchajícího zbabělce a upadl v léč. I chytrý bratr může býti lapen.“

Po těchto slovech ukázal na osamělého Hurona, a oči všech upřely se zamračeně na označeného muže. Pak zašuměl řadami hrozivý repot.

Zlověstný tento zvuk donesl se až ke dveřím, a ženy i děti vhrnuly se dovnitř tak těsně, že by nebylo mezi nimi ani jablko propadlo.

Starí náčelníci radili se tiše mezi sebou krátkým a přerývaným způsobem. Nemrháno ani slovem, jež by se netýkalo smyslu řeči mluvčího.

Nastalo opět vážné a slavnostní mlčení: každý z přítomných věděl, že je to předehra těžkého a důležitého rozsudku.

Ti, co tvořili kruh, vystoupili na špičky, abv lépe viděli, ano i sám provinilec zapomněl na okamžik na svou hanbu a pozvedl sklíčenou tvář, aby se zarmouceně podíval na vážné shromáždění náčelníků.

Kluboké a dojmavé ticho přerušil konečně nejstarší, známý nám již náčelník.

Zvedl se se země, šel mimo nepohnutou postavu Unkasovu a posadil se důstojně a vznešeně před provinilcem. Právě v této chvíli vstoupila ona jedovatá, vyschlá baba do kruhu a tančíc po jedné noze jakýsi zvláštní, pomalý tanec s pochodní v ruce, mumlala jakási nesrozumitelná slova, jež se podobala zaklínání. Ač se svou přítomností dotírá, vě vetřela, přece si jí nikdo nevšiml.

Blížila se k Unkasovi, držíc plápolající pochodeň tak, aby rudá záře osvětlila jeho postavu a vyrazila každé sebe menší hnutí jeho tváře. Náčelník mohykánský stál však hrdě a pevně, a neuznal babu za hodnu jediného pohledu. Oko jeho zíralo nepohnutě do dálky, jako by pronikalo všemi překážkami do příští temné budoucnosti.

Stařena byla uspokojena výsledkem svého zkoumání a odešla od něho s jistým zalíbením. Pak přistoupila ke svému provinilému krajanu a podrobila ho těžce zkoušce.

Mladý Huron byl ve svých válečných barvách a šat zakrýval jen malou část jeho souměrného těla. Každý úd a každý sval bylo lze v záři světla rozeznati, a Duncan odvrátil se s hrůzou, vida, že se Indiánovo tělo cuká v nevýslovné smrtelné úzkosti. Žena počala tise a žalostivě skučeti při tomto smutném pohledu, a tu náčelník vztáhl rámě a odstrčil ji vlídně stranou.

„Ty třitino větrem se klátící!“ pravil oslovuje mladého provinilce jménem vlastním a v řeči hurónské. „Ač Velký Duch tě učinil vzhledným oku, přece by bývalo lip, kdyby ses byl ani nenarodil. Jazyk tvůj je zvučný ve vsi, avšak němý v bitvě. Žádný z mých jinochů nehodí tomahavk hloub ve sloup a lehčeji na Angličana. Nepřítel však zná útvar tvé šije, ale nikdy neviděl barvy tvých očí. Po třikráte tě vyzval, a po třikráte jsi neodpověděl. Jméno tvé nebude vysloveno u kmene tvého, je navždy zapomenuto!“

Když náčelník promluvil tato slova, odmlčuje se za každou větou, povznesl k němu provinilec tvář z úcty ke stáří a k důstojenství jeho. Hanba, strach i pýcha bojovaly ve výmluvných rysech mladého Hurona. Jeho oko pohlédlo plaše na bojovníky, jejichž dech byl jeho

slávou, a pýcha v něm zvítězila. Povstal a odhalil svá prsa; pak pohlédl pevně na ostrý, lesklý nůž, který již jeho neúprosní soudci byli naň namířili. Když zbraň pomalu se ponořovala v jeho srdce, usmíval se ještě, jako by se radoval, že je smrt lehčí, než jak se domníval. Pak klesl mrtev k nohám chladného a přísného Unkasa.

Žena vykřikla pronikavě a žalostně. Pak uhodila pochodní o zem, a tma zahalila všecko. Diváci se vytratili tiše jako duchové z chyše. Duncan myslit nejinak, než že zde zůstal samotěn s obětí indiánského rozsudku, šhubající se v smrtelném zápase.

XXIV.

Medvěd.

Týž okamžik však přesvědčil Heywarda o jeho omylu. Pocítil mocný stisk ruky na svém rameni a tichý hlas Unkasův mu šeptal:

„Huroňi jsou psi! Nechvěje se nikdy bojovník při pohledu na krev zbabělce. Bílá Hlava a Čingašgúk jsou v bezpečí. Ručnice Sokolího Oka neusnula, jděte nyní. Unkas a Otevřená Ruka jsou si opět cizími.

Dosti již!“

Duncan rád by se byl dověděl více, avšak přítel ho v pravý čas ke dveřím přistrčil a tím mu připomněl, jak nebezpečno by bylo, kdyby někdo jejich rozmluvu pozoroval.

Plameny na mýtině hasly a v poslední slabé záři procházely se mlčky temné postavy kolkolem; vánek větru rozdmýchal plameny, a jasný paprsek padl zrovna do tmavé chyše, kde ozářil postavu Unkasovu, skloněnou až dosud nad mrtvolou Hurona. Četa bojovníků vstoupila zakrátko opět do chyše a vynesla mrtvolu mlčky do lesa.

Po ukončení tohoto smutného výjevu bloudil Heyward, na něhož v rozčilení této příhody všichni úplně zapomněli, mezi chyšemi a snažil se vysledit stopu té, pro niž se toho všeho odvážil.

V té chvíli, kdy celý kmen byl tak značně rozechvěn, mohl Duncan snadno prchnouti a vyhledati opět své přátele. Avšak na to Duncan ani nepomyslel. Na toto místo poutala jej neodbytná úzkostlivost o drahou Alici a pak nová, neméně trapná starost o osud Unkasa.

Chodil od chyše k chyši, jsa vždy znovu zklamán po této

přehlídce. Obešel již téměř celou vesničku. Upustil od marného hledání a vrátil se opět touže cestou k zadní chyši, aby se optal Davida a učinil tak konec mučivé nejistotě.

Když přišel až ke stavení, kdež se odbyl soud i poprava, viděl, že se utišilo všechno rozjitření. Bojovníci se opět sešli a rozprávěli právě o hlavních událostech poslední své výpravy ke zřídům Horikanu. Ač jeho návrat zcela přirozeně je upozornil na tohoto podivného hosta, přece je nijak neznepokojoval. Nedávná hrozná událost podporovala velice Heywardův záměr a on nemeškal využívat této výhody.

Aniž projevil nějakou rozpačitost neb nejistotu, vkročil do chyše a posadil se s vážností, jež zcela souhlasila s obyčejí jeho hostitelů. Jediný, pátravý pohled ho přesvědčil, že Unkas stojí posud na svém místě, že však Davida tu není. Unkas, jenž se odzbrojen opíral o veřej při úzkém vchodu, nebyl strážěn, vyjma ostrážitého dozoru jednoho mladého Hurona, jenž se mu postavil po bok. Jinak ponechána vězni svoboda; ze všeho účastenství při rozmluvě byl však úplně vyloučen. Mladý Mohykán podobal se spíše krásně utvořené soše nežli muži, v jehož těle vře bujná krev a pružná síla.

Heyward podržel ještě příliš v paměti nedávný hrozný příklad neodkladné spravedlnosti národa, v jehož středu nyní dlel, aby se odvážil jakéhokoliv nebezpečí.

Rád by byl setrval v mlčení, poněvadž jeho pravý stav mohlo jediné neopatrné slovo vyraditi. Avšak tohoto úmyslu nesdíleli jeho společníci. Neseděl dlouho na svém místě, jež si moudře byl vyvolil když ho jeden ze starších bojovníků, jenž uměl francouzský, oslovil:

„Můj kanadský otec nezapomíná svých dětí!“ řekl, „díky mu. Ženu jednoho z mladých mých bojovníků trápí zlý duch. Může ho zaplašiti cizinec?“

Heyward náhodou byl kdysi svědkem takového kejklřství, jehož užívali Indiáni při pomatených. Okamžitě mu napadlo, že by takový případ ho uvedl blíže k cíli. Žádný by mu nebyl v této chvíli

učinil milejšího návrhu. Avšak jsa si vědom, že musí dbáti náležitě vážnosti svého stavu, potlačil své city a odvětil jak náleží tajemně:

„Jsou různí duchové; někteří podléhají síle moudrosti, kdežto jiní jsou příliš mocní.“

„Můj bratr je veliký lékař!“ pravil chytře divoch. „On se o to pokusí!“

Heyward přikývl na znamení souhlasu. Huron se uspokojil tímto ujištěním a sáhnuv po dýmce, vyčkával příhodné chvíle k odchodu. Netrpělivý Heyward v duchu proklínal chladné obyčeje Huronů, jež žádaly z pouhé formality takového tváření. Uznal však za dobré líčiti tutéž lhostejnost jako náčelník, jenž byl skutečně blízký příbuzný oné nešťastné ženy.

Míjel okamžik za okamžikem a každý zdál se hodinou domnělému mastičkáři. Konečně odložil Huron dýmku a zahalil si prsa do pláště, jako by se chtěl vydati na cestu k oné nemocné. V této chvíli vstoupil do dveří statný bojovník. Vkročil mlčky do shromáždění a usadil se na konec nízké hromady chrastí, na jejímž druhém konci seděl Duncan. Heyward netrpělivě se ohlédl po svém sousedu a mráz ho obešel, když viděl seděti vedle sebe Maguu.

Nenadálý návrat tohoto úskočného a strašlivého náčelníka zavínil, že Huron nepomýšlel již na odchod.

Zapálili znovu dýmky, jež byly vyhasly; nově přibylý nepromluvil ani slova a vytasil svůj tomahavk a nacpav hlavičku na jeho konci, počal kouřiti vonné byliny dutým troubelem tak lhostejně, jako by se ani nevracel z dlouhého a namáhavého lovu, jenž si vyžádal dva dny klopotné práce. Deset minut uplynulo takovým způsobem, a Duncanu se to zdálo věčností. Bojovníky halil již oblak bolavého kouře, když jeden z nich pronesl tato významná slova:

„Bud vítán! Nalezl přítel losa?“

„Mladí bojovníci klopýtají pod svým břemenem,“ odvětil Magua; „pošlete Třtinu se klátící jim vstříc po lesní stezce.“

Po vyslovení tohoto zlořečeného jména nastalo hluboké a hrůzné mlčení. Dýmky klesly od rtů, jako by kuřáci byli vdechli nějakou nečistotu. Kouř zakroužil v jemných vlnách nad hlavami sedících a stočil se rychle do otvoru ve krovu chyše. Místnost byla prosta dýmu, a každou tvář bylo lze rozeznati. Většina bojovníků seděla s očima upřenýma k zemi, a jen někteří mladší a méně důvtipní z družiny hleděli zvědavě na šedého divocha, jenž seděl mezi dvěma nejváženějšími náčelníky. Ani oblek, ani jeho tvář nejevily nic zvláštního, proč by se mu bylo dostalo takového vyznamenání. V jeho tváři bylo více sklíčenosti, než hrdosti, jíž se domorodci vyznačují. Oblek jeho se nelišil od oděvu lidí nejprostších tohoto národa. Seděl jako ostatní se sklopenými zraky; avšak když jednu chvíli pohleděl vzhůru, viděl, že se stal předmětem všeobecné pozornosti. Vstal a promluvil takto:

„Lež to! Neměl jsem nikdy syna! Ten, jehož zvali tímto jménem, je zapomenut. Krev jeho byla bledá a nepocházela z žil Hurona. Prokletý Čipvais obloudil mou ženu! Veliký Duch řekl: vymři rodina Visentušova! Blaze tomu, kdo vidí zkázu svého pokolení s sebou umírat! Domluvil jsem!“

Otec se ohlédl, jako by očekával schválení v očích posluchačů. Avšak tato zkouška byla příliš krutá pro slabého starce. Oko vinilo ze lži obraznou a tvrdou řeč jeho, a každý sval v temném, vráscitém obličejí svíral se tlumenou bolestí. Stál chvíli, jako by se chtěl pasti na okamžiku svého trpkého vítězství. Však přece žal ho přemohl a divoch zahalil si tvář a odešel z chyše tichým krokem, hledaje soucitu ve vlastním svém obydlí u zestárlé ženy a zkormoucené, nyní bezdětné matky.

Indiáni, kteří věří v dědičné ctnosti i chyby, nechali ho tiše odejti. Jeden z náčelníku pak, s ušlechtilostí, jež by věru mohla mnohému z národa civilisovaného sloužiti za vzor, odvrátil pozornost mladých divochů od slabosti, jíž svědky se právě stali, a oslovil Maguu zdvořile:

„Děláván slídili okolo mé vesnice jako medvědi kolem včelínu. Avšak kdož uviděl kdy Hurona spáti?“

Nejčernější bouřlivé mračno není hrozivější, než bylo čelo Maguovo, když se tázal:

„Delaváři od jezer?“

„Nikoli; ti, co nosí sukně svých žen u své vlastní řeky. Jeden z nich přišel do našeho kmene.“

„Zmocnili se mladí bojovníci jeho skalpu?“

„Měl dobré nohy, ač by jeho paži líp motyka slušela než tomahavk,“ odvětil divoch a ukázal na nepohnutou postavu Unkasovu.

Místo co by byl jak zvědavá žena se podíval na vězně, jehož národ tak žhavě nenáviděl, kouřil Magua, jsa zamyšlen, dále jako jindy, kdy nemusil zrovna používat veškeré své výmluvnosti. Divil se sice tajně zprávám starého náčelníka, avšak nedovolil si žádnou otázku, odkládaje všechny dotazy na příhodnější chvíli. Teprve za chvíli vyklepal popel z dýmky a uložil tomahavk na místo. Pak si utáhl pas a pozvedl se. pohlédnuv poprvé na vězně, jenž stál nedaleko.

Opatrný a na pohled zamyšlený Unkas zpozoroval jeho pohled a obrátil se rychle ke světlu. Zraky jejich se setkaly, postava Unkasova se vzpřímila do výše, a jeho chřípě se rozšířila jako u štvaného tygra.

Výraz jeho tváře byl přísný a neústupný, takže vypadal jako bůh války. Tvář Maguova se zachvěla a zmizela jeho hrdost, ustupujíc divé radosti. Oddechl hluboce a vyslovil strašlivé jméno:

„Bystrý Jelen!“

Všichni vyskočili při zvuku tohoto známého jména. Na chvíli zvítězilo překvapení nad stoickou chladností domorodců. Nenáviděné a až dosud postrach vzbuzující jméno bylo jednohlasně opakováno, až se daleko rozléhalo. Ozvěna tohoto slova se nesla k uším žen a dětí a po ní následoval znovu pronikavý, žalostný řev. Ten však ještě ani neutichl, a již rozechvění bojovníků zmizelo. Každý

usedl opět na své místo, jako by se hanbil nad svým přenáhlením. Avšak ještě hezkou chvíli trvalo, co zvědavými zraky měřili vězně, tohoto bojovníka, jenž zvítězil svou statečností nad tolika nejlepšimi a nejmoudřejšími vůdci jejich národa.

Unkasa tento obdiv uspokojoval. Nedal však svou radost najevo a klidně i hrdě ohrnul dolní ret. což bylo znamením jímž projevují národové všech věků své pohrdání. Magua zpozoroval tento posunek a pohrozil vězni rukou, až zachrastily lehké, stříbrné ozdoby, připjaté k jeho náramku. I zvolal mstivě anglicky:

„Mohykáne, zemřeš!“

„Léčivá voda nikdy již nepřivede mrtvé Hurony k životu!“ odvětil Unkas v libozvučné řeči delaváрске; „proud řeky omyje kosti jejich! Bojovníci Huronů jsou baby a ženy jejich sovy.

Jděte, svolajte hurónské psy, ať vidí bojovníka. Má chrípě jsou uražena, neboť cítí krev zbabělce!“

Poslední slova ranila i rozjitřila zle Hurony. Mnozí z nich rozuměli řeči, jíž zajatý mluvil a mezi těmi byl i Magua. Tento zchytralý divoch ihned vycítil vhodnou chvíli. Shodil lehký kožený plášť a vzepjav paži, rozvinul hřímavě veškerou svou výmluvnost. Ač vliv jeho u národa hurónského byl značně zlehčen slabostí, jíž občas podléhal, a oním útekem od svého kmene, tož přece nikdo mu nemohl upříti udatnosti a nadání řečnického.

Nemluvil nikdy, aby neměl hojnost posluchačů, a vždy získal svým slovem přívržence svému smýšlení. Tentokráte byly přirozené vlohy jeho podněcovány nejprudší touhou po pomstě.

Vypravoval o příhodách u Členského vodopádu, líčil smrt svých druhů a útek jejich nepřátel. Nezmínil se však ani slovem o svých zlomyslných záměrech s dívkami, a přešel ihned k tomu, jak je Dlouhá Karabina se svou družinou přepadl a jak smutně to dopadlo. Zde se zamlčel — a projevoval tak úctu k zesnulým — ve skutečnosti však se ohlížel, jaký účinek vzbudila jeho slova. Jako obyčejně zraky

všech byly na něj upřeny. Každá postava byla jako vytesána z kamene.

Tu Maguův hlas klesl, když vzpomínal všech zásluh zemřelých. Nevynechal ani jedné vlastnosti, jež by mohla vzbudit soucit Indiánů. Jeden z nich nevycházel na lov nikdy nadarmo; druhý byl neúnavný po stopě nepřátelské. Jiný zas byl udatný a onen šlechetný. Zkrátka upravil svou řeč tak, že v národu, který sestával jen z několika rodin, pokaždé se dotkl citlivé struny v jistých prsou.

„Jsou kosti mých mladých bojovníků na pohřebišti hurónském? Víte sami, že nejsou. Duše jejich šly k zapadajícímu slunci, přes velké vrchy, k blaženým krajům lovcům. Odešli však bez potravy, bez ručnic a nožů, bez mokasinů — nazí a chudí, tak jak se narodili. Je to v pořádku? Mají jejich duše vejiti do země spravedlivých, jak hladovějící Irokézové anebo zženštilí Dělaván? Zdaž nemají přijiti vstříc svým přátelům se zbraní v rukou a s pláští na plecích? Co si pomyslí naši otcové, že se stalo s jejich potomky? Pohlédnou temným zrakem na své děti a řeknou: „Jděte, vloudil se sem Čipevai pod jménem Hurona.“ Bratři, svých zemřelých zapomenouti nesmíme; rudoch nikdy nezapomíná! Naložíme tomuto Mohykánu na hřbet, že bude klesat pod tíží našich darů, a pošleme ho ke svým mladým bojovníkům. Ti pak uvidí, že na ně vzpomínáme, budou šťastni, a naše děti řeknou: „Tak se zachovali naši otcové k přátelům, tak i my se chovati musíme!“ Co jest Angličan? Mnoho jsme jich pobili, avšak země jest přece bledá. Skvrna, jež lpí na jménu Hurónském, může býti smyta jen krví, jež pochází ze žil Indiána. Nechtě tedy tento Delavár zemře!“

Snadno mohlo se předvídati, jaký učiní dojem tato řeč pronesená v jadrném jazyku a podaná takovým způsobem.

Magua uhodil dovedně na přirozený cit svých posluchačů spojený s náboženskou pověřivostí jejich. Roznícená jejich mysl a zvyklá již všem krvavým obětím, jež přinášeli duším zemřelých, pozbyla všeho lidského citu a zažíznila po pomstě.

Zvláště na jednoho bojovníka, odporného a divého vzezření, zdála se slova řečníkova působiti mocným dojmem. Tvář jeho zračila jasně stupňované pohnutí, ač vzala na se výraz trvalého a slepého vzteku. Když Magua domluvil, povstal divoch a vyrazil křik věru ďábelský. Zatočil nad hlavou svou sekerou, jež se zablýskala ve světle pochodní. Pohyb provázající jeho řev byl tak prudký, že neměl nikdo z přítomných kdy zabrániti jeho krvelačnému úmyslu. Zdálo se, jako by z jeho ruky blesk byl vyšlehl, avšak v téže chvíli zadrželo jej rámě Maguovo. Nezabránilo však ráně, jež na štěstí minula se cíle a strhla pouze krátké bojovné pero ze kštiny Unkasovy. Sekera prorazila chatrnou stěnu chyše, jako by byla vymrštěna hrozným nějakým strojem.

Duncan viděl tento čin a vyskočil, aby přispěl s ušlechtilou odvahou svému příteli na pomoc. Když se přesvědčil, že se rána minula cílem, proměnilo se překvapení jeho v opravdový obdiv. Unkas stál tiše a díval se nepříteli svému do očí s tváří, jež se zdála býti povýšena nad každé rozčilení. Tvář sochy z mramoru nemohla býti chladnější, klidnější a pevnější nežli tvář, s jakou se Unkas díval na tento náhlý a mstivý útok. Pak se usmál, jako by litoval této neobratnosti, jež však byla pro něho šťastnou náhodou, a pohrdlivě zašeptal několik slov ve svém jazyce.

„Nikoliv,“ řekl Magua, když se byl přesvědčil, že vězeň je v bezpečí; „slunce musí ozařovati jeho hanbu, a ženy nechť uvidí, jak se chvěti bude jeho tělo. Jinak by se naše pomsta podobala hře dětské. Jděte — odveďte ho v pokoji. Uvidíme, zdali dovede Delavár spáti poslední noc ve svém životě.“

Mladí bojovníci, kteří měli Unkasa stříci, ovinuli mu ihned lýkové provazy okolo ramen a za hlubokého a zlověstného mlčení jej odvedli z chyše.

Když se octl Unkas ve dveřích, tu váhal jeho pevný krok. Obrátil se a Duncan postřehl v bystrém a hrdém jeho zraku, jímž se ohlédl po svých nepřátelích, jiskřičku naděje, jež ho neopustila.

Magua byl buď úplně spokojen se svým zdarem, aneb příliš zabrán v další úklady, jež měl v plánu. Potřásl svým pláštěm, zavinul se do něho těsněji a opustil své místo, aniž se staral o souseda vedle sedícího, jemuž však by nebylo bližší povšimnutí vítáno. Přes všechnen hněv, přes všecku svou odvalu a přes všechnu úzkost o Mohykána, odlehčilo se Heywardovi, když viděl, že jeho nepřítel se vzdaluje. Bojovníci usedli opět na svá místa, a oblak dýmu je znova zahalil.

Žádný z nich po celou hodinu ani nešpetl a sotva brvou pohnul; neboť u těchto lidí, již hned prudce vzkypí a hned zase zdrženlivě se přemohou, bývá vážné mlčení a rozjímání následkem každého prudkého a tklivého výjevu.

Když náčelník, jenž byl žádal o pomoc Dunkana, dýmku svou vykouřil, chystal se tentokrát zcela opravdově k odchodu. Kývl prstem na onoho muže, kterého pokládal za lékaře, aby ho následoval. Duncan odchází z těchto oblak kouře, byl rád z různých příčin, že opět bude dýchat čerstvý vzduch v chladné a občerstvující letní noci.

Společník Dukanův, místo aby se bral k chatrčím, zahrnul stranou a kráčel přímo k patě vrchu, jenž se vypínal nad vesničkou. Husté křoví rostlo u jeho paty, takže oba kráčeli úzkou stezkou mezi ním.

Hoši započali znovu své hry. Aby jim však co možná největší opravdivosti dodali, podpálili nejsmělejší z nich nakupené chrastí, jež až dosud bylo ohně chráněno.

Plameny těchto ohňů osvětlovaly cestu náčelníkovi a Dukanovi, jemuž se krajina v tomto osvětlení zdála mnohem divočejší. Zrovna naproti jedné strmé skále vstoupili na travnatou pláň, již hodlali přejiti. Mocná záře ohně, do něhož mladí divoši opět přiložili, pronikala až k tomuto vzdálenému místu. Bělavé stráně vrchu byly jasně osvětleny, a záře padla na jakousi tmavou postavu, jež vyhlížela dosti tajemně, aby se oba chodci nad tím zarazili.

Jakási černá hmota, jež se zprvu zdála nepohnuta, začala se nyní pohybovati způsobem Duncanovi nepochopitelným.

Náhle vytryskl oheň, a záře jeho osvětlila zřetelněji onen předmět. Tentokrát viděl Duncan, že to zvíře, jehož přední část těla je vztyčena, a jež pitvorně poskakuje. Poznal ihned medvěda. Ačkoliv medvěd hlasitě mumlal a bručel, nejevil žádných nepřátelských úmyslů. Konečně se Heyward přesvědčil, že podivný vetřelec není nikterak nebezpečný, a proto se beze strachu ubíral dále.

Dunkanu bylo známo, že medvěd mezi Indiány často zdomácňuje. Domníval se tedy, že to nějaký miláček tohoto kmene, jenž si vyšel do lesa vyhlídnout nějakou pochoutku, a proto klidně kráčel za svým společníkem. Minuli medvěda zcela klidně. Avšak rozpaky Duncanovy vzrostly, když viděl, že se šelma batolí za nimi. Chtěl již promluvit, avšak v této chvíli odsunul Indián stranou jakási kovová dvířka a vstoupili do jeskyně ve vrchu.

Duncan vklouzl rychle za ním a zavíral za sebou kvapně dveře, avšak divé zvíře mu je vytrhlo z ruky a ihned vstoupilo za ním.

Byli nyní v úzké, dlouhé chodbě rozsedliny skalní, bylo tedy nemožno, aby se obrátili zvířeti vstříc.

Nezbývalo důstojníkovi, než aby kráčel co možná kupředu a držel se těsně za svým vůdcem.

Medvěd mu bručel v patách a dvakrát již mu položil své ohromné tlapy na rameno, jako by mu chtěl brániti, aby nevstupoval do sluje.

Čivy Duncanovy by déle as nebyly snesly tyto nepříjemnosti, avšak na štěstí byl brzo vyproštěn.

Hluboko v jeskyni kmitalo se světélko, a právě k němu docházeli. Vycházelo ze sluje, jež byla uměle upravena v několik síní, jež přepažovalo pažení z kamení, tyčí a kůry. Světlo denní vnikalo tam otvory hořejšími, a v noci nahrazován jas denní pochodní.

Byla to skrýše největší části klenotů Huronů, které sem zanesli, zvláště pak ony, jež byly jměním obecným.

Sem, jak Duncan viděl, byla přenesena též ona žena, již ovládal, jak se domnívali, zlý duch.

Myslili, že mučitel její bude k ní míti těmito skalními balvany těžší přístup, než když by dlela v chýši s listnatým příkrovem. Síně. do níž vkročili, byla vykázána výhradně jejímu pohodlí.

Divoch přistoupil k ženinu loži; když se k ní Meyward přiblížil, nalezl ke svému velikému překvapení Davida mezi ženami, jež ji obklopovaly.

Domnělý lékař viděl na první pohled, že malomocnou uzdraviti nemůže. Žena byla všecka ztrnula, lhostejná ke všemu, co se kol ní dalo, a šťastna, že nevěděla ničeho o tom souzení.

Heyward toho nelitoval, že měl svoje umění zkoušeti na osobě, jež byla již blízka smrti. Svědomí jeho, jež stále bylo znepokojováno klamem, který prováděl, okamžitě umlklo při pohledu na nemocnou, i sebral všechny své síly, aby vykonal povinnost, již mu vůdce indiánský uložil, k úplné jeho spokojenosti.

Avšak právě když chtěl začít, předešel ho kdosi, a Škála zanotoval jakousi hymnu, jež podle jeho domnění měla činiti zázraky. Indiáni nechali ho dopěti z úcty k jeho domnělé duševní chorobě, a Duncan jsa ze srdce tomuto odkladu rád, ho též nevytrhoval. Pojednou však ztrnul uleknutím, když slyšel melodii písně opakovati za sebou hlasem polo lidským, polo hrobovým.

Ohlédl se a spatřil medvědí nestvůru, jak sedí na zadních nohách a přední částí těla neunavně pohybuje se strany na stranu, provázejíc žaln lichým bručením, jež skutečně mělo jistou podobnost s melodií písně.

Nelze vypsati, jak strašlivě účinkovala tato podivná ozvěna na Davida. Oči jeho se široce rozevřely, jako by nevěřil vlastnímu zraku, a hlas jeho okamžitě utichl.

Přesně uvážený plán jeho, kdy si umínil, že Dunkanu sdělí

důležité zprávy, vytratil se mu z hlavy pro nepříjemný pocit, jenž se příliš podobal strachu. Podléháje tomuto pocitu, zvolal David pouze tato slova:

„Očekává vás a je nedaleko!“

Pak vyběhl z jeskyně.

XXV.

Přátelé se scházejí.

Cosí neobyčejně směšného i slavnostního bylo v tomto výstupu.

Jakmile David opustil jeskyni, ustalo zvíře ve svém bručení, avšak klátilo se neúnavně sem i tam.

Slova Škálová byla pronesena v jazyku anglickém, a Dunkanovi se zdálo, že platí jemu, ač kolem dokola neviděl ničeho, co by, (jak soudil podle slov Davidových), poukazovalo na blízkost Alicinu. Však náčelník učinil ihned konec jeho přemýšlení, neboť přistoupil k lůžku nemocné a poručil všem ženám, jež se k němu tlačily, aby ihned odešly. Uposlechly ho okamžitě, ač poněkud váhaly, jsouce zvědavý na obratnost cizincovu. Konečně dozněly kroky jejich v chodbě, načež řekl Indián, ukazuje na svou bez vědomí ležící dcer:

„Nyní nechť dokáže můj bratr své umění!“

Heyward, jsa tak přímo vyzván k vyplnění své povinnosti, obával se, aby sebe menším odkladem nevzbudil nedůvěry. V duchu sbíral již všechny zaklínací formule a podivné obřadnosti, na něž se upamatovával, že jimi zaklínací indiánští obyčejně zakrývají svou skutečnou nevědomost.

Nebylo nemožno, že ve svém rozechvění lehko mohl vypadnouti z úlohy a se prozraditi. Avšak, pokusy jeho byly hned v počátku přerušeny divokým bručením medvěda. Třikráte počal, a právě tolikráte ho zvíře přerušilo čím dále, tím zuřivěji.

„Duchové moudrosti jsou žárliví,“ pravil Huron, „zanechám tě o samotě. Bratře, ta žena je manželkou mého udatného bojovníka — jednej s ní milosrdně. Ticho —“ zakřikl rozzlobené zvíře, „já jdu.“

Náčelník okamžitě učinil, jak řekl. Dunkan osaměl v tomto

pustém obydlí s nemocnou ženou a zuřivým a nebezpečným dravcem. Šelma pozorovala každé hnutí Indiánovo s bystrostí, jaká jest, jak známo, medvědům vlastní. Zvíře bedlivě naslouchalo, kdy za divochem dveře v chodbě zaklapnou. Když kroky odcházejícího utichly, přiblížil se medvěd potácivě k Dunkanovi a posadil se mu naproti tak vzpříma jako člověk. Jinoch se v úzkosti ohlédl po nějaké zbraní, kterouž by mohl odraziti útok, jež opravdu očekával.

Rozmar zvířete se však, jak se zdálo, změnil. Divé bručení utichlo, a medvědovo huňaté tělo třáso se jakoby vnitřními křečemi. Jeho nemotorné tlapy třely se neobratně o hlavu, a pojednou Heyward, jenž bedlivě zvíře pozoroval, viděl, že hlava medvědu klesla dolů, a místo ní se na mladého muže zasmála tvář lovce, jenž se z celého srdce poddával svému veselému rozmaru.

„Pst“, okřikl lovec Dunkana, aby předešel výkřiku jeho údivu; „ti lotři jsou nablízku, a každý zvuk, jenž by se nesrovnával s našimi kouzly, by je sem přivábil!“

„Řekněte však, k čemu toto zakuklení, a proč jste se toho odvážil?“

„Ah! Náhoda učiní někdy více než rozum a chytrost,“ odvětil lovec. „Avšak každá povídka má počítí od začátku, a proto vám všechno řeknu popořádku. Když jsme se rozloučili, zavedl jsem Munroa a Čingašgúka do obydlí bobrů, kdež jsou před Hurony tak jisti, jako v tvrzi Eduardově, neboť Indiáni na severozápadě, mezi něž se ještě nevmísili kramáři, ctí až dosud bobry. Pak jsme se s Unkasem vydali na cestu do druhého tábora; viděl jste toho hocha?“

„Ach, viděl k velikému zármutku! Je zajat a k smrti odsouzen. Má býti popraven za východu slunce.“

„Obával jsem se toho!“ řekl truchlivě lovec. „A jeho osud právě mne sem přivádí. Ten hoch nesmí zůstatí v moci Huronů. Toť se rozumí, že by plesali ti darebáci, kdyby „Bystrého Jelena“ a „Dlouhou Karabinu“ mohli přivázati k jednomu kolu! — Avšak nevím skutečně, proč jsem si takové přezdívky od nich zasloužil. Neboť má puška

má právě tolik podobnosti s vašimi pravými kanadskými karabinami, jako křesadlo s kamenem ručníčným!“

„Neodchylujte se od svého vypravování,“ odvětil netrpělivě Heyward, „vždyť Huroni sem mohou každou chvíli přijít.“

„Nebojte se toho; zaklínač potřebuje právě tolik času ke své práci, jako kněz v osadě. Jsme jisti před vyrušením, jako misionář při svém dvouhodinném kázání. Setkali jsme se s tlupou vracejících se lovců tohoto kmene. Unkas se dal svěsti hněvem a pronásledoval jednoho prchajícího zbabělce. Tak dostal se do zálohy.“

„A tu slabost draze zaplatil!“ zvolal Duncan.

Lovec opsal si prstem kruh pod bradou a přikývl, jakoby řekl: Rozumím vám. Pak pokračoval silnějším hlasem: „Dovedete si asi představit, jak jsem pronásledoval Hurony, kteří zajali statečného hochu! Má karabina umlčela navždy několik z těch slídivých lotrů — avšak proti celé lovcí družině byla přece jen slabá. Dospěl jsem až k jich obydlím, a šťastná náhoda mne vedla právě k tomuto místu, kde se strojil jeden z nejpověstnějších zaklínačů. Rána do hlavy omámla na chvíli jeho smysly, i svázal jsem ho, abych si mohl bez dalších okolků vžít jeho medvědí kuklu, již jsem si sám navlékl.“

„A velmi dobře jste ho zastával! I medvěda byste byl svou maškaroou oklamal.“

„Můj bože,“ odvětil lovec, „jak bych mohl jinak, když již tolik let žiju ve středu všelikých nestvůr. Podíval byste se, kdybych navlekl kůži lva neb dorostlého pardala! Avšak provádět umělé kousky neohrabaného medvěda, toť věru není žádné hrdinství, třeba bych v tom i Samého medvěda překonal. Ano, žádný herec neví, že je snáze přírodu přeháněti, než ji nápodobiti. Avšak přistupme opět ke svému dílu! Kde je naše spanilá děva?“

„Bůh to ví sám — nemám ještě nejmenší stopy.“

„Což jste neslyšel Davidových slov: očekává vás, je blízko?“

„Domníval jsem se, že ubohý myslí tuto nešťastnou nemocnou.“

„Ne, ne — ta slova mají hlubší smysl, ač ten chudřas vše strachem

popletl. Jeskyně je rozdělena ve více síní. — Nu, medvěd musí umět také šplhati, a proto se tu trochu ohlédnem. V těchto skalách může být ukryt med, a já jsem zvíře, jemuž je ta sladkost největší lahůdkou.“

Ohlédl se a zasmál se vlastnímu nápadu. Škrabal se nahoru a věrně napodobil neobratné pohyby zvířete, v jehož kůži vězel. Jakmile však vylezl nahoru, ihned pokynul Dulkanovi, aby mlčel. Pak co nejrychleji se opět spustil dolů.

„Je zde,“ zašeptal, „a oněmi dveřmi se k ní dostanete. Rád bych byl s ní promluvil a ji potěšil, avšak polekala by se takovou obludou. Ostatně vy, plukovníku, ve svém malování nevyhlížíte také nejpěkněji.“

Duncan, jenž již nedočkavě pokročil ke dveřím, okamžitě se při těchto slovech truchlivě obrátil. „Jsem opravdu tak ošklivý?“ tázal se.

„Nu, vlk by se vás nelekl, ani byste neodstrašil královských Američanů od útoku,“ odvětil lovec lhostejně, „avšak byla doba, kdy jste vypadal slušněji. Váš žíhaný obličej by sice u Indiánek vzbudil rychlejší tlukot srdce, avšak vkusu dívek bílých byste se nezamlouval. Hle,“ doložil a ukázal k místu, kde prýštila voda ze skály, „zde se zbavíte Čingašgúkova malování, a až se vrátíte, okrášlím vás znova sám. Zaklínači mění barvu jako hadi kůži.“

Opatrný lovec zcela zbytečně podporoval svou radu důvody, neboť hned po jeho prvních slovech se Duncan uchýlil k vodě. V okamžení smyl ohyzdnu barvu a stál tu opět se svou přirozenou, milou tváří. Jsa takto k návštěvě své upraven, rozloučil se spěšně s lovcem a zmizel naznačenou již chodbou.

Lovec byl tomuto odchodu ze srdce rád a kýval hlavou pronášeje vřelá přání. Potom však zcela lhostejně se jal prohledávat hurónské špižírny, poněvadž tato jeskyně sloužila kromě jiných účelů také za skladiště jejich kořisti.

Duncan neměl jiného vodítka, než mihotavé vzdálené světélko, jež se však milenci zdálo hvězdou polární. Pomocí tohoto světélka

dostihl předmětu svých nadějí a tužeb. Toto oddělení jeskyně bylo upraveno tak, aby bezpečně přechovávalo takového vězně, jakým byla dcera velitele Viléma Jindřicha. Celá prostora byla naplněna lupem z nešťastné tvrze. Uprostřed tohoto nepořádku našel dívku bledou a zarmoucenou sice, avšak přece spanilou. Byla již úplně Davidem k této návštěvě připravena.

„Dunkane!“ zvolala chvějícím se hlasem.

„Alice!“ odvětil Ueyward, a skákaje přes tlumoky, truhly, zbraně a nářadí, pospíchal k dívce.

„Věděla jsem, že mne neopustíte!“ pravila s ruměncem v usouzené líci. „Avšak vy jste samotni? Ač mně to milé, že na mne nezapomínáte, přece bych si přála, abyste nebyl tak zcela sám ...“

Dunkan, vida, jak se dívka rozčilením chvěje, že sotva na nohou se drží, přinutil ji něžně, aby se posadila. Pak jí vyprávěl nejdůležitější příhody, o nichž jsme se již zmínili.

Alice upjatě, s celou duší poslouchala, a ač se jinoch jen zběžně zmínil o žalosti otce jejího, přece Alici proudem tekly slzy po lících, jako by se již před tím nebyla již dosti naplakala.

Avšak něžná láska Heywardova brzo ukonejšila první výbuch jejího zármutku. Pak ho vyslechla s úplnou pozorností až do konce.

„A nyní, Alice,“ doložil Heyward, „vidíte, co všechno vás čeká. Pomocí našeho obětavého přítele prorazíme si cestu středem tohoto divého národa. Avšak je k tomu potřebí, abyste nasadila všechny své síly. Pomněte, že vracíte se do náručí svého vás toužebně očekávajícího otce, a že jeho i vaše vlastní štěstí závisí na vašem přičinění.“

„Což bych neučinila pro otce, jenž pro mne již tolik učinil!“

„Ano, též však i pro mne!“ zvolal jinoch a stiskl vroucně její ruku.

Pohled, v němž Dunkan četl nevinnost i překvapení, vyzýval ho, aby se zřetelněji vyjádřil.

„Není tu místo, drahá Alice, abych vám vyslovil svá sobecká

přání,“ doložil, „avšak, kdož by rád neulehčil svému srdci, tužbami tak přeplněnému. Říká se, že neštěstí pojí, a strach o vás sdružil svorně vašeho otce a mne.“

„A naše drahá Kora? Dunkane, což na ni zapomínáte?“ „Zdali zapomínám? Nikoliv, želíme jí jako málokeré ženy kdy před tím. Váš důstojný otec nečiní mezi svými dítky rozdíl. Avšak já — Alice, nehněvejte se, řeknu-li, že v poměru k vaší osobě cena její —“

„Pak jste mé sestry nepoznali!“ zvolala Alice a odtáhla ruku nazpět; „váží si vás jako nejdražšího přítele!“

„Uznávám milerád,“ odvětil kvapně Dunkan, „ba přál bych si jí býti i více. Avšak dovoleno mi vaším otcem, abych s vámi, má drahá Alice, vstoupil ve svazek užší, dražší.“

Dívka se mocně zachvěla a odvrátila tvář stranou, podléhající dívčímu studu. Avšak brzy se přemohla a pravila, hledíc mu do očí s výrazem tklivé nevinnosti a oddanosti.

„Dunkane, dříve na mne nenaléhejte, dokud mi přítomnost našeho otce nedovolí vám říci více.“

„Nemohl jsem říci ani více ani méně!“ pravil Dunkan, avšak zamlčel se ihned. Ucítil lehký dotek na svém rameni, a když se obrátil, pohlížel v — Maguovu d'ábelsky se šklebící tvář.

Hluboký a dutý smích divochův zněl v tuto chvíli Hurikánu jako rouhání d'ábla. Kdyby byl poslechl okamžitého hnutí náhlé vášně, pak by se byl vrhl na Hurona a započal s ním zápas, jenž by byl skončil smrtí jednoho z nich. Avšak jsa úplně beze zbraně a nevěda, nemá-li nepřítel jeho v záloze nějakou posilu, vzal ohled na bezpečnost té, jež v této chvíli byla srdci jeho bližší než kdy jindy, a upustil od své zoufalé myšlenky.

„Co zamýšlíte?“ tázala se Alice a skřížila ruce na prsou, snažíc se zatajiti smrtelnou úzkost o Heywarda. Stavěla se chladnou a hrdou, jak obyčejně při návštěvě svého žalárníka.

Huron zprvu ustoupil před výhružným pohledem jiskřícího se oka jinochova, však hned na to vítězně a přísně opět přistoupil.

Pevně se podíval na oba vězně, a pak přivalil špalek k jiným dveřím než těm, jimiž vstoupil Duncan. Tu viděl Heyward, odkud byl překvapen, a domníval se, že je ztracen. Přivinul Alici ke svým prosrám, jsa odhodlán nésti s ní společně žalný osud.

Avšak Magua nepomýšlel na okamžitou pomstu. První jeho starostí bylo, že si zabezpečil svého nového vězně, a nevšímaje si obou mladých lidí nepohnutě stojících uprostřed jeskyně, zatarasil tajný východ, jehož sám užíval. Heyward střežil každé jeho hnutí, avšak zůstal nezastrašen a pevně objímal Alici. Byl příliš hrd, aby žádal o milost nepřítele, jež tolikrát přemohl, a dobře věděl, že by každá jeho prosba byla marna.

Když Magua vykonal tato bezpečnostní opatření, přistoupil k vězňům a pravil anglicky: „Bledé tváře lapnou bobry do pasti, avšak rudé kůže vědí, jak chytiti mají Angličana.“

„Jen vykonej to nejhorší, co si vymyslíti můžeš!“ zvolal rozjitřeně Heyward, jenž úplně zapomněl, že zde neběží jen o jeho život. „Tebou i tvou pomstou stejně pohrdám.“

„Bude tak běloch mluvit u kůlu?“ tázal se s pošklebkem Magua, naznačuje tím, jak málo důvěřuje jeho odvaze.

„Tam, tvému celému kmeni do očí, i zde v tvém zajetí!“ zněla pyšná a odhodlaná odpověď.

„Svižná Liška je velký náčelník,“ odvětil Indián, „on půjde a přivede své mladé bojovníky, aby viděli, jak zmužile se vysmívá běloch jejich mučidlům.“

Po těch slovech se obrátil a chtěl již vyjít vchodem, kterým Duncan přišel. Avšak zaslechl tiché a hrozivé mumlání, i stanul nerozhodnut.

Ve dveřích objevil se medvěd, jenž seděl na zadních nohou a podle svého obyčeje klátil se sem i tam. Magua, jako předtím otec nemocné ženy, chvíli pozoroval obludu. Byl povznesen nad prosté pověry svého kmene, a proto, jakmile poznal oblek zaklánačův, chtěl

s chladným pohrdáním jíti dále. Avšak silnější a vyhrůžnější bručení ho zastavilo poznovu.

Magua však nemínil déle žertovati a pokročil pevně kupředu. Tu zvíře vztyčilo se na prahu, kdež zuřivě třepalo tlapami, jako medvědi dělávají.

„Bloude,“ zvolal Magua, „jdi a hrej si se ženami a dětmi a nechej na pokoji rozumné muže!“

Opět chtěl projiti mimo medvěda, aniž uznal za dobré tasiti nůž na tato vyhrůžná znamení. Pojednou rozevřel medvěd tlapy a objal ho tak těsně, že tím podal důkaz o síle, jíž jsou medvědi proslulí.

Heyward upjatě sledoval pohyby Sokolího Oka. Když viděl, že jeho druh pevně drží nepřítele, takže mu svírá ruce pevně k tělu, pustil Alici a vzal řemen ze srnčí kůže, jímž byl ovázán jeden tlumok. Tím řemenem spoutal ruce Maguovy co nejpevněji. Vše to netrvalo déle dvou minut.

Duncan položil svého nepřítele zcela bezvládného na zem.

Po celou tu dobu nevydal Magua ani nejmenšího hlásku, ač krutě zápasil, dokud se nepřesvědčil, že ruka jeho soupeře je mocnější.

Když však Sokolí Oko, aby nejkratším způsobem podal divochu vysvětlení, shodil s hlavy medvědí kuklu a ukázal svou tvář, vyrazil překvapený Huron obvyklé „Uf!“

„Aj, už jsi našel jazyk?“ prohodil chladně lovec. „Nu, pak ti musím ústa zacpat, abys ho neužil k naší záhubě.“

Poněvadž jim byla každá chvíle drahocennou, vykonal lovec bez odkladu toto opatření a zacpal divochovi ústa. Teprve nyní se mohlo právem říci, že je Huron neschopen odporu.

„Kudy sem ten zlosyn přišel?“ tázal se nyní Sokolí Oko. „Od té doby, co jste odešel, neviděl jsem živé duše projiti kolem sebe.“

Duncan ukázal na druhý vchod, jenž však byl zatarasen tak, aby zabránil rychlému útěku.

„Pak vyvedte dívku,“ řekl lovec, „musíme se rychle druhým vchodem dostat do lesů.“

„Toť nemožno!“ zvolal Dunkan. „Strach ji přemohl a je bez vědomí. Alice, má drahá, jediná Alice! Vzpamatujte se; nastala příhodná chvíle k útěku! — Vše marno! — Ona slyší — avšak není s to, aby sebou hnula. Jděte, šlechtný náš příteli, a vysvobodte se sám. Nás zanechte osudu.“

„Každá stopa má svůj konec a každá nehoda něco dobrého!“ odvětil lovec. „Hle, zaobalte dívku v tento šat indiánský. Avšak zabalte celou její drobnou postavu. Není druhé takové na poušti a ihned by se prozradila. Pokud možná, celou ji ukryjte. — Tak — nyní ji vezměte do náruče a pojdte. Mne nechte starati se o ostatní.“

Dunkan s radostí učinil, jak lovec kázal, a pojav lehounké břemeno do náruče, spěchal za lovcem.

Minuli lože nemocné, jež byla samotna, právě tak, jak ji zanechali.

Spěchali dále chodbou jeskyně ke vchodu. Když se blížili ke korovým dvířkám, slyšeli hlasy zvenčí, kdež byli před jeskyní shromážděni přátelé a příbuzní nemocné, kteří trpělivě čekali, až jim bude dovoleno vstoupili.

„Kdybych já promluvil,“ zašeptal lovec, „prozradila by těm lotrům moje angličtina, jediná to pravá řeč bělochů, že mezi ně vstoupil nepřítel. Plukovníku, vy musíte svou hatlaninou vypomoci. Řekněte jim, že jsme zavřeli zlého ducha v jeskyni a že nyní neseme chorou ženu do lesů, aby ji čerstvý vzduch a lesní kořínky občerstvily. Seberte všechnu svou lstivost, neboť jí máme v této chvíli nevyhnutelně potřebí.“

Tu se pootevřely dveře, jako by někdo zvenčí naslouchal, a proto lovec ihned umkl.

„Medvěd“ vrhl se první do vyčkávajícího davu a Dunkan spěchal mu v patách.

Ihned je obstoupila tlupa starostlivých příbuzných a přátel. Ale

dav hned zase ustoupil zpět, aby uvolnil cestu otci a jednomu muži, jenž zdál se býti manželem oné ženy.

„Zahnal můj bratr zlého ducha?“ tázal se otec ženy. „Co to nese v náručí?“

„Tvou dceru!“ odvětil Dunkan vážně. „Nemoc opustila tvé dítě a je nyní zavřena v jeskyni. Nesu ženu do lesa a chci ji tam posilniti a zabezpečiti před novými záchvaty. Až opět vyjde slunko, bude žena ve vigvamu svého mladého muže.“

Když otec ztlumočil smysl slov zaklínačových, rozlehl se davem tlumený šepot, jenž jevil úplnou spokojenost. Sám náčelník pokynul Dunkanovi, aby šel v pokoji, a zvolal pevným hlasem vznešeně:

„Jdi — jsem mužem a bojovníkem. Vstoupím do skály a přemohu zlého ducha.“

„Zbláznil se můj bratr?“ odvětil Dunkan. „Anebo je tak ukrutný? Bude se potýkati s neuhem a on do něho vstoupí a bude dceru pronásledovati do lesa. Nikoliv — sečkejte, mé dítky, venku, a jestliže se duch odváží vyjiti, pak ho utlucte palicemi. Je lstivý a raději zůstane ve skále, když uvidí tolik rukou, jež se proti němu vznesou.“

Tato podivná výstraha dosáhla svého účelu, a divoši, na místě, co by vstoupili dovnitř, vyňali tomahavky a postavili se ke dveřím jeskyně, jsouce pohotově ubiti domnělého trapiče nemocné jejich příbuzné. Ženy a děti lámaly větve a křoví a chystaly kamení k témuž účelu.

V této příznivé chvíli zmizeli zakuklení zaklínači.

Sokolí Oko spoléhal na tuto indiánskou pověřčivost, avšak věděl také, že moudřejší náčelníci ji pouze trpí, avšak podle ní se neřídí. Ocenil tedy drahý čas, jehož tak nutně potřebovali.

Ačkoliv oklamali své nepřátele do té míry, že podporovali oni jejich záměr, přece mohla snadno sebe menší příčina vzbuditi podezření zchytralých Indiánů a státi se jim osudnou k jejich záhubě.

Lovec volil proto stezku, na níž byli méně pozorováni, a držel se pokud možno ne vesnice, nýbrž jejího kraje.

Viděli opodál indiánské bojovníky ve světle hasnoucích ohňů vykračovati si od chýše k chýši. Děti zanechaly svých her a odebraly se na lůžka z koží. Noční poklid snášel se již na vesnici, dnešního dne značně znepokojenou. Osvěžující lesní vzduch přivedl Alici k vědomí. Poněvadž však tuto slabost zavinity spíše útrapy tělesné než duševní, nebylo třeba podat! jí zprávu o tom, co se sběhlo.

„Nyní se pokusím, zda mohu jíti sama,“ pravila Alice, zardávajíc se, že nemohla tak učiniti již dříve. „Cítím se opravdu zotavena.“

„Nikoliv, Alice, až dosud jste slába.“

Dívka však se přece s lehounkým odporem vyprostila z náruče Dunkanovy. Sokolí Oko ve své medvědí kůži zajisté neměl ani tušení o slastných citech milence, když svou drahou dívku nese v náručí, a zajisté nevěděl ani o cudném studu, který hnětl Alici, jež mu nyní statečně kráčela po boku.

Když lovec Viděl, že je v bezpečné vzdálenosti od nepřátelských chýší, stanul a jal se mluvíti jako zkušený muž:

„Touto stezkou dostaneme se k potoku,“ pravil. „Jděte podle jeho severního břehu, až dojdete k vodopádu. Tam vystupte na pahrbek po jeho pravé straně, odkudž uvidíte ohně druhého kmene; jsou-li to praví Delaváři, pak jste u nich jisti. Nemožno nám nyní utíkati dále s tímto něžným stvořením, Huroni by našli naši stopu a zmocnili se našich skalpů dříve, než bychom urazili několik mil. Jděte, a bůh vás provázej!“

„A vy?“ tázal se Duncan udiven. „Což vy nás opustíte?“

„Huroni mají v moci pýchu Delavárů, posledního potomka ušlechtilé krve mohykánské!“ odvětil lovec; „půjdu, abych viděl, mohu-li mu pomoci. Kdyby se byli zmocnili vašeho skalpu, plukovníku, slíbil jsem, že za každý váš vlas padne jeden Huron. Avšak kdyby zabili mladého Sagamora a mučili ho na kůlu, pak aspoň zvědí Indiáni, kterak umírá muž krve nesmíšené.“

Duncan se ani dost málo neurazil zjevnou předností, již odvážný lovec dával svému spojenci; tak můžeme Unkasa zcela dobře nazvati.

Neustal však naléhati na lovce, aby upustil od tohoto zoufalého předsevzetí. I Alice připojila své prosby k Heywardovým a snažně ho žádala, aby zanechal úmyslu, jehož pochybný zdar je spojen s tolika nebezpečími. Avšak mar- no bylo všechno jejich naléhání.

Lovec je poslouchal pozorně sice, avšak netrpělivě. Konečně ukončil spor takovou odpovědí, že Alice i Heyward byli naproto přesvědčeni, že je pevně odhodlán.

„Slychal jsem,“ pravil lovec, „že muže a ženu pojí společný cit úže než otce se synem. Může býti. Byl jsem zřídka tam, kde žijí ženy mé pleti. Snad se tak děje v osadách. Vy jste nasadil život pro tuto dívku a patrně to činíte vlivem onoho citu. Co se mne týče, byl jsem první, jenž Unkasa seznámil s puškou, a dobře se mi on odměnil. V mnohé krvavé šarvátce jsem bojoval po jeho boku. Dokud jsem slyšel ručnici Unkasovu jedním a ručnici Čingašgúka druhým uchem, věděl jsem, že nemáme nepřítele za zády. V zimě v létě, ve dne v noci bloudili jsme pustinou a jedli z jedné mísy. Střídavě bděli jsme nad spánkem druhů — a Unkas aby byl mučen, a já se na to díval. — Ne, přísahám při všemocném bohu, jenž stvořil bělochy i rudochy, že dříve, nežli by umřel Mohykán vinou toho, že ho přítel opustil, dříve zajde svět, a má karabina stane se tak nicotnou hračkou jako pisklavý nástroj zpěvákův!“

Duncan stiskl lovcovi ruku, načež Sokolí Oko se obrátil a kráčel zmužile nazpět k chýším.

XXVI.

Lest Sokolího Oka.

Sokolí Oko si byl úplně vědom obtíží a nebezpečností, jež mu nastávaly. Když se vracel do vesnice, přemítal všelijak v bystré své mysli, jak by nejlépe oklamal ostražitost a podezřívavost svých nepřátel.

Život Maguův i zaklínače, jemuž sebral kůži, byl ušetřen jen z toho důvodu, že Sokolí Oko nebyl divoch, nýbrž muž pleti bílé. Kdyby je byl, byl by si asi svoji bezpečnost více zajistil. Spona pouta, jimiž byl Maguův opatřil. Bral se tedy ou cestou do vesničky.

Když byl nablízku stavení, uvolnil krok a rozhlížel se ostražitě. Od vesnice na několik metrů vzdálena stála opuštěná chatrč, jež byla jen zcela vystavěna. Zdálo se téměř, jako by ji byli její majetníci opustili z nedostatku vody nebo paliva

Slabé světlo, jež vycházelo ze skulin stěn, vyzrazovalo, že přes to, že není chatrč vystavěna, má přece nájemníka. K ní se tedy lovec přiblížil a počínal si jako vůdce, jenž dřív ohledává vnějšek pevnosti nepřátelské, nežli se odváží útoku.

Líčil postavu i chůzi medvěda a přilezl až k samé stěně, aby mohl nahlédnouti skulinou do vnitřku nuzného baráku. Viděl tam Davida Škálu. Věrný zpěvák se sem utekl a našel zde útočiště ve svém zármutku a ve všech svých starostech, i odevzdával se sladké důvěře v ochranu boží.

V té chvíli, kdy lovec se na něj díval, zabýval se David v myšlenkách s jeho osobou, ač Sokolí Oko vězel nyní v kůži medvědí.

Víra Davidova byla bezmezná, pokud se týkala starodávných zázraků. Avšak přece neuznával, že by moc nadpřirozená měla jakýsi

bezprostřední vliv na mravnost té doby. Ba více; věřil pevně, že Bileamova oslice uměla mluvit, že by však medvěd se mohl naučit zpívat, to mu ani ve snu nepřipadlo.

A přece měl tento zázrak v nejbližší době uhlídat ti. Lovec postřehl v jeho rysech i v chování známky úplné pomatenosti duševní. David seděl na hromádce klestí, z níž chvílemi přikládal několik větviček do ohně. Hlavu si podpíral s výrazem nevýslovné zádumčivosti. Byl právě tak oděn, jako jsme ho viděli při svém posledním setkání, až na to, že hlavu jeho tentokrát pokrýval tříhranný bobrový klobouk, který nijak nedráždil chťičů jeho vězňů.

Sokolí Oko vzpomněl si, kterak David kvapně opustil lože churavé ženy, a proto tušil, o čem tak vážně rozjímá.

Obešel opatrně chýši, aby se přesvědčil, zda stojí zcela o samotě, aby se snad nesetkal s nějakou nenadálou návštěvou u tohoto podivného muže. Pak teprve se osmělil a vstoupiv nízkými dveřmi, přiblížil se ke Škálůvi, od něhož ho dělil rozdělaný oheň. Když se byl lovec usadil, jak medvěd nejlépe umí, zadívali se oba vzájemně na sebe, aniž který z obou promluvil.

Tato zvláštní návštěva překvapila milého Davida nadobro, j Sáhl po své píšťalce a pomateně povstal, jako by chtěl zkusit jakési hudební zaklínání. „Příšero tajemná,“ zvolal a nasadil si chvějícími se prsty brejle na oči. Rozevřel také svůj žaltář, jímž se vždy těšil, a pokračoval: „Nevím, co jsi, ani co chceš! Zamýšlíš-li však něco zlého, pak vyslechni dříve nadšená slova krále izraelského a upusť od svého záměru!“

„Schovej píšťalu a ušetři si hrdla! Pět slov v pořádné angličtině vyváží v této chvíli celou hodinu tvého obvyklého škvěkotu!“

„Kdo jsi?“ ptal se David, nejsa schopen rozumné myšlenky a lapaje po vzduchu.

„Člověk — jako ty, v jehož těle není ani kapka krve medvědí. Což jsi tak brzo zapomněl, kdo ti tu tvou hračku navrátil?“

„Je to možné?“ odvětil David, jemuž se značně uvolnilo, když počal chápat situaci, „byl jsem svědkem všelikých zázraků za svého pobytu mezi pohany, ale mé oči nikdy nezřely většího!“

„Nu, nu,“ odvětil Sokolí Oko, jenž se na něho podíval s dobráckým úsměvem své poctivé tváře, s níž odhalil medvědí kůži.

„Zde viz pleť mých lící! Není sice tak bílá jako líčko panny, avšak nemá také jiných skvrn než ty, které jsou způsobeny nepohodami pod širým nebem. Nyní však k věci!“

„Počkejte, nejprve mi povězte o oné rusé dívce a jinochu, jenž po ní tak odvážně pátral,“ vpadl mu do řeči David.

„Nu, jsou v bezpečí před tomahavkv těchto indiánských lotrů. Avšak — nemohl byste mi říci, kde najdu Unkasa?“

„Oh! Ten mladík je zajat, a bojím se, že již po něm sahá smrt. Ach, jak mi líto mladého jinocha, jenž má zemřít v nevědomosti. Hledal jsem již píseň, která by ho potěšila!“

„Můžete mne k němu dovést?“

„To není obtížno,“ odvětil váhavě David, „ač mám velikou starost, že mu vaše přítomnost spíše při tíží, než ulehčí!“

„Zanechte zbytečných řečí a veďte mne,“ řekl Sokolí Oko, jenž se opět zakuklil do kůže.

Pak odešli ihned z chýše.

Cestou zvěděl Sokolí Oko, že zpěvák si domohl přístupu k vězni jen vlivem své domnělé šílenosti. Také mu však prospěla přízeň jednoho strážce, jenž uměl trochu anglicky. David s ním často se zahrával v nábožnou rozmluvu. Nevíme, mnoho-li Huron rozuměl zájmům svého novopečeného přítele, avšak jako každému téměř člověku lichotí výhradná něčí pozornost, tak i Huronovy samolibosti se příjemně dotklo toto nové přátelství.

Nebudeme šířit slov, jak chytře vyloudil lovec všeliké podrobnosti na prostém Davidovi, a také ani neuvedeme různá ponaučení, jež udílel zpěvákovi, když nabyl o všem dostatečné vědomosti. Další běh povídky to vše dostatečně vysvětlí.

Uprostřed vesnice stála chýše, kde byl Unkas uvězněn. Tím také se stal k ní přístup obtížnějším, neboť nikdo nemohl z ní neviděn odejti, ani k ní přijít. Také neměl Sokolí Oko ani v úmyslu, aby tajně vstoupil do vězení mladého Mohykána. Spoléhal na své přestrojení a proto kráčel přímo k chýši.

V tak pozdní hodině odpočívali téměř všichni Indiáni, hovíce si na ložích. Jen přede dveřmi chýše stálo několik divochů, kteří více ze zvědavosti nežli z bdělosti pozorovali vězně.

Když viděli Škálu a proslulého zaklínače, ochotně jim ustoupili z cesty. Avšak patrně neměli v úmyslu naprosto se vzdáliti, jsouce dychtiví viděti tajné obřady, jež očekávali od této tajemné návštěvy.

Poněvadž byl lovec naprosto neznalý řeči Hurónské, ponechal slovo Davidovi, jenž konal všecku čest svému ponaučení a oslovil jednoho divocha, jenž mu vždy porozuměl:

„Delaváři jsou baby!“ zvolal. „Moji krajané jim namluvili, aby pozdvihli tomahavk a potřeli své kanadské otce; avšak oni zapomněli na svůj rod. Chce můj bratr slyšeti, jak touží „Bystrý Jelen“ po svých sukních, a chce se podívati, jak plakati bude při kůlu před Hurony?“

„Uf,“ zaznělo spokojeně a radostně, z čehož bylo viděti, jakou má radost ze slabosti, již shledal u svého nepřítele, jehož se ode dávna bál i ho nenáviděl.

„Nechť tedy ustoupí můj bratr stranou, a učený muž bude dýchat na toho psa! Řekni to svým bratrům!“

Huron objasnil úmysl Davidův svým druhům, kteří vyslechli tento návrh se spokojeností. Odstoupili od vchodu a pokynuli domnělému zaklínači, aby vstoupil. Ale medvěd na místě, co by poslechl, zůstal seděti a bručel nevrle.

„Moudrý muž se obává, že by dech jeho ovanouti mohl jeho bratry a že by zahnal jejich odvalu. Musejí tedy odstoupiti ještě dále, aby byli v bezpečí,“ pravil David.

Huroni uskočili jako na povel, neboť podobnou nehodu po-

važovali za neštěstí. Postavili se tak daleko, že sice ničeho neslyšeli, avšak každé hnutí viděli.

Lovec jsa touto vzdáleností uspokojen, vkročil do chýše, jež byla tichá i tmavá. Vězeň v ní byl samotný, a hasnoucí oharky ohně osvětlovaly nuzně jizbu. Ohniště sloužilo dříve k účelům kuchařským.

Unkas ležel v koutě a byl svázán na rukou i na nohou silnými houžvemi, jež mu způsobovaly veliké bolesti. Neuznal blížící se zvíře za hodno ani jediného pohledu.

Lovec zanechal Davida u dveří, aby se zabezpečil, že nejsou nikým pozorováni. Sokolí Oko na místě aby promluvil, počal prováděti posušky vpravdě medvědí.

Mladý Mohykán zprvu myslil, že jeho nepřátelé chtějí ho tak zlovlně děsiti skutečným dravcem. Avšak když pozoroval delší dobu posušky zvířete, jež se kdysi i Dulkanovi zdály tak přirozenými, shledal různé známky, podle nichž přišel celému klamu na kloub. Kdyby Sokolí Oko byl jen tušil, jak nízce cení vtípný Unkas tuto hru, byl by se že žertu ještě více vynasnažil a kratochvíli prodloužil. Avšak lovec si vysvětloval pohrdlivý pohled mladíkův jinak a domníval se, že Unkas ho pokládá za skutečného zaklínače.

Když dal David umluvené znamení, utichlo zuřivé bručení medvědovo, a zazněl ostrý sykot hada.

Unkas se opíral zády o stěnu a měl zavřené oči, jako by své okolí nepokládal za hodno ani jediného pohledu. V té chvíli však, kdy uslyšel sykot hada, povstal a bystrými zraky se rozhlédl na všechny strany. Konečně utkvěly jeho oči na huňaté obludě. Sykot se opakoval, a Unkas zvěděl, že vychází z tlamy medvědovy.

Zrak jinochův přehlédl chýši, načez utkvěl na medvědu, a Unkas pronesl hlubokým a temným hlasem: „Uf!“

„Přetněte jeho pouta,“ řekl Sokolí Oko Davidovi, jenž ho rychle uposlechl.

Unkas byl zbaven pout, a v téže chvíli zašustěla suchá med-

vědí kůže, a lovec tu stál ve své vlastní podobě. Mohykán porozuměl ihned, proč se jeho přítel toho všeho odvážil. Nedal však své překvapení ani slovem ani pohledem najevo. Sokolí Oko vytáhl dlouhý nůž a podal jej Unkasovi.

„Rudí Huroni stojí venku,“ pravil, „prchněme!“

„Pojďme,“ pravil Unkas.

„Kam?“

„K Želvám — jsou to děti mých praotců/

„Ano, hochu,“ řekl lovec anglicky jako vždy, když byl roztržit, „táž krev proudí i ve tvých žilách, — ovšem čas i vzdálenost změnila tě poněkud! Co však učiníme s Mingy? Je jich pět, a náš zpěvák je učiněná trojka!“

„Huroni jsou mluvkové,“ prohodil pohrdavě Unkas; „jejich „tatem“ jest los, a oni lezou jako hlemýždi. Delaváři jsou sice dětmi želvy, ale předhoní jelena.“

„Aj, pravdu máš, hochu, vím, že kdyby ses s tím národem předháněl, zůstal by daleko za tebou. A dříve než by některý z těch padouchů dostihl druhé vesnice, dávno by sis již oddechl a odpočinul. Avšak síla muže bílého je spíše v ramenou jeho nežli v nohou. Co se mne týče, dovedu Huronu rozdrtit lebku, avšak kdybych měl s nimi v běhu závodit, tu bych přišel zkrátka.“

Unkas se chystal odejiti první z chýše a blížil se ke dveřím. Avšak odskočil opět zpátky a postavil se znova do kouta. Sokolí Oko nepozoroval nic, neboť byl zabrán ve své myšlenky a mluvil spíše k sobě nežli ke svému druhu. „Uvažuji, že by to byl nerozum, abych se stavěl po bok tobě, jenž jsi v běhu mistrem. Nejlépe, Unkase, bude, když spolehneš na své nohy, a já si pěkně obléknu svou kůži. Musím nedostatek rychlosti nahradití lstí.“

Mladý Mohykán neodpověděl a stál se založenýma rukama podepřen o sloup, na němž spočíval strop chýše.

„Nu,“ pravil lovec, jenž se na něj překvapeně podíval, „proč váháš? Já mám dosti času, poněvadž ti lotři budou honit tebe.“

„Unkas nepůjde,“ zněla klidná odpověď.

„Pročpak?“

„Zůstane, aby bojoval se svým přítelem a také s ním zemřel!“

„Aj! Tu vidíme pravého Mohykána!“ odvětil Sokolí Oko, jenž stiskl ruku Unkasovu svými železnými prsty. „Minga by tak učinil, avšak Mohykán mne neopustí. Ale učinil jsem ti proto ten návrh, poněvadž vím, že mladost miluje život. Čeho nedokážeme v boji udatností, to nahradíme úskoky. Nuže, oblec tuto kůži sám — nepochybují, že dovedeš hráti medvěda právě tak dobře, jako já.“

Ať už si Unkas myslil cokoliv o vzájemném tomto medvědím nadání, tož jeho tvář neprozradila ani nejmenšího hnutí. Nechlubil se svou převahou v tomto oboru. Oblekl mlčkyrychlosti kůži a čekal na další rady, jež Sokolí Oko uznal za dobré mu ještě udělit.

„Nyní, příteli,“ oslovil lovec Davida, „bude ti také velice prospěšno, když vyměníš šat. Nejsi zvyklý přijímati rady na poušti, avšak pravím ti, oblec mou loveckou halenu a čapku. Mně pak půjč svůj plášť a širák. Potřebuji také tvou píšťalu, tvou knihu i tvé brejle; sejdeme-li se kdy v lepší době, pak ti vše vrátím se srdečnými díky.“

David se rozloučil se svým majetkem tak ochotně, že tím činil všecku čest své štedrosti, ač rozhodně touto výměnou spíše získal nežli ztratil. Sokolí Oko nedělal dlouhých okolků s novou svou toaletou. Poněvadž byla jeho postava právě tak vysoká jako zpěvákova, každv by jej byl považoval za Škálu, když si nasadil na hlavu široký kastor a bystré oči si zakryl brejlemi. Když skončil tyto přípravy, řekl lovec Davidovi:

„Slyšte, Davide, nepozbyl jste odvahy?“ tázal se ho, aby věděl, jak by měl vše ostatní zaříditi.

„Má mysl je tak klidná, jako mé povolání. Nikdy mne důvěra v boha neopouští!“ odvětil David, jenž se cítil dotknut tímto přímým útokem na svou zmužilost.

„Nejhorší chvíle pro vás nastane, až divoši poznají své oklamání. Budete-li chytrým, zachrání vás vaše domnělé šilenství. Pak můžete

býti jist, že zemřete klidně na své posteli. Zůstaňte v tomto tmavém koutě, kdež budete napodobiti Unkasa tak dlouho, dokud Indiáni nezpozorují tento podvod. Nyní však se rozhodněte: chcete raději zúčastni ti se s námi srážky, anebo zůstanete v chýši?“

„Tak jest,“ pravil David pevně; „zůstanu na místě Delavára! V mnohém nebezpečí za mne bojoval, a tak se i já odvážím tohoto i mnohého jiného.“

„Mluvíte jako muž! Byl byste to přivedl dále, kdyby vás byl někdo moudřejší vchoval!“ zvolal vřele lovec. „Střežte se vystrčiti nohy, neboť by vás jejich tvar nejdříve vyradil. Pokud jen možná, zachovejte se zcela zticha, a až budete nucen promluvit, tož spusťte své obvyklé vřiskání, jež udržuje Indiány v domnění, že jste pomatený, a pak nebudete se musit ze svého skutku jako muž zodpovídati. Kdyby však vás ti ďasi připravili o skalp, což uchovej bůh, pak spolehněte na nás, že na vás nezapomeneme a pomstíme vás jako muži, přátelé a bojovníci.“

„Sečkejte!“ zvolal Škála, když viděl, že po těch slovech ho chtěli opustiti; „jsem nehodný a ponížený apoštol toho, jenž zavrhl pomstu! Kdybych měl zemřít, tedy se nemstěte a neničte k vůli mé památce životů lidských. Odpusťte těm, kteří mne zahubí, a vzpomeňte na ně jen v modlitbě za jejich spasení!“

Zdálo se, že těmito slovy do rozpaků přivedl lovec, jenž se zamyslíl.

„Toť vskutku krásná mravní zásada,“ pravil, „liší se však od zákonů lesních a stojí za přemýšlení.“ Vzdychl si zhluboka, jako by zatoužil po životě, jehož byl již tak dávno zanechal. „Přál bych si, abys jako muž čisté krve také tak smýšlel, ač není vždy možná, aby člověk obcoval s Indiánem tak jako s křesťanským bližním. Žehnej vám bůh, příteli; myslím, že nežijete v klamu. Ovšem musí si člověk vše patřičně uvážiti a míti vždy věčnost na paměti. Ale nejvíce tu záleží na přirozené povaze člověka a na síle pokušení.“

Když lovec domluvil, obrátil se k Davidovi a stíkl mu něžně

ruku. Pak opustil bez odkladu chýši, provázen Unkasem, jenž vězel v kůži medvědí.

Když Sokolí Oko viděl, že ho Huroni pozorují, vypjal se do výše a napodobil drčení Škály. Dával si rukou takt a počal zpívati, chtěje napodobiti zpěvákovy žalmy.

Štěstí jeho bylo, že uši divochů byly necvičené a nerozeznaly různé odstíny hlasu.

Sokolí Oko kráčel v nebezpečné blízkosti mimo tlupu černých divochů, a čím více se k nim blížil, tím silněji zpíval. Když došli až k Huronům, napřáhl onen Huron, jenž uměl anglicky, rámě a zastavil domnělého zpěváka.

„Jak je tomu psu delaváorskému? Bojí se? Uslyší Huroni jeho nářek?“

Sokolí Oko se rozpakoval odpověděti, aby ho hlas neprozradil. Z této tísně ho vysvobodil medvěd, jenž tak strašlivě zařval, že Indiáni polekaně couvli a nechali klidně odejiti neškodného, jak se domnívali, zpěváka. Lovec použil s radostí této příznivé chvílky a horlivě pokračoval ve své hudební produkci, či lépe řečeno, řval dále.

Jeho posluchači však pojali ještě větší vážnost k němu, jakou pociťovali vždy ke každému šílenci.

Jedním rázem ustoupila malá tlupa Indiánů a uvolnila cestu domnělému zaklínači a jeho nadšenému druhu.

Unkas i lovec musili sebrati veškeru svou odvahu, aby udrželi velebný a důstojný krok, zvláště když viděli, že zvědavost přemohla bázeň stráží tak, že se blížili k chýši, aby viděli účinek tohoto zaklínání.

Pakliže sebou David jen dost málo pohnul, bylo vše vyzraženo. Proto hleděl se lovec zabezpečiti získáním času. Tropil takový hluk, že mnozí Indiáni vyšli zvědavě z chýši.

Stalo se, že i mnohý zasmušilý bojovník vkročil jim do cesty, aby se blíže na ně podíval. Avšak žádná překážka jich na cestě

nezdržela: noční temnota a odvážnost jejich jim byla věrnou pomocnicí.

Naši přátelé měli již vesnici hezký kus cesty za sebou a kráčeli nyní rychle k lesům, jež jim slibovali ochranu.

Náhle však zaslechli hlasitý a táhlý výkřik, jenž vyšel z chatrče, kdež byl dříve Unkas uvězněn.

Mohykán se vzepjal a třásl svým huňatým kožichem, jakoby se skutečně medvěd chystal ke skoku.

„Stůj!“ zvolal lovec a zadržel přítele za rameno; „až zavřísknou ještě jednou! To byl výkřik jejich podivení!“

Za chvíli na to zachvěl se vzduch vzteklým vytím Huronů. Unkas shodil se sebe kůži a stál zde vzpřímen celou svou hrdou a krásnou postavou. Sokolí Oko mu lehce poklepal na plece a spěchal kupředu.

„Nechť slídí za námi po stopě!“ pravil lovec a vytáhl zpod jednoho keře dvě pušky opatřené nábojem; podal jednu z nich Unkasovi a druhou zamával nad hlavou. „Dva. již se k nám přiblíží, očekává aspoň jistá smrt.“

Potom přehodili si pušky přes pravé rameno a spěchali kupředu jako lovci, již stíhají zvěř. Zakrátko zmizeli v temném lůně lesů.

XXVII.

Magua v práci.

Lest, kterou udržel Sokolí Oko netrpělivost divochů v mezích, se osvědčila. Utekl! od chýše, obávající se dechu zaklínačova; Jakmile se však Sokolí Oko se svým druhem vzdálili, obcházel opatrně a s tlukoucími srdci chýši.

Přikradli se k jedné štěrbině, kudy prosvítal slabý paprsek ohně

...

Po několik okamžiků neprohlédli klamu a měli Davida za svého vězně. Avšak stalo se, jak lovec předvídal.

Davida brzo unavila jeho posice, a proto pozvolna natahoval skrčené nohy. Jeden z jeho podivně utvářených hnátů dotkl se žhavého popela a rozkopl jej stranou.

Zprvu mysleli Huroni nejinak, než že byl Delavár tak kouzlem znetvořen. Avšak když David, jenž si nebyl toho vědom, že jest pozorován, obrátil hlavu a divoši, na místě hrdé a neohrožené tváře viděli prostoduchou líc zpěvákovu, prohlédli ze své pověřivosti a poznali, že jsou oklamáni.

Vpadli do chýše a sáпали se na Davida, nemohouce tomu uvěřiti, že by je byl zaklínač takto oklamal. Tu vyrazili onen první ryk, jež uprchlíci zaslechli.

Výbuch vzteku, jenž nyní následoval, byl tak hrozný, že David si již myslel, že udeřila jeho poslední hodinka; myslel jako vždy na své žalmy a ihned započal píseň umírajících. Indiánům tento zpěv připomněl jeho šílenost, a proto ušetřili jeho života.

Vyběhli do vesnice a vzbouřili ji ohromující pro všechny zvěsti. Sotvaže zazněly první zvuky na poplach, shromáždilo se as dvě stě

mužů, kteří byli ihned přichystáni buď k boji, aneb na honbu za uprchlíky. Útěk brzo se rozhlásil, a veškerý kmen sešel se u radní chýše, kdež netrpělivě očekával usnesení náčelníků.

Při této důležité poradě nebylo možná, aby nepohřešili Maguu. Volali naň, sháněli se po něm a byli udiveni, že nepřichází. Vypravili posly do jeho příbytku, kteří ho měli požádati, aby se dostavil k radě.

Také několik nejrychlejších a nejbystřejších mladých bojovníků obešlo mýtinu, aby vyslídili, zdali Delaváři se nechystají na ně útokem. Ženy i děti zmateně pobíhaly, zkrátka v táboře zavládl divý zmatek. Několik starších a nejznamenitějších náčelníků, kteří se sešli k poradě, pozvolna zmatek urovnalo.

Tu blížila se tlupa divochů, kteří hlasitě mezi sebou rokovali. Zástup v naději, že se jim nyní osvětlí tajemnost případu, se rozestoupil, aby mohlo několik bojovníků, kteří vedli nešťastného zaklánače, jemuž lovec uloupil kůži, do chýše vejiti.

Vyslechli zprávy tohoto muže s napiatou pozorností, ač byli mezi nimi někteří, kteří v jeho moc plně věřili, a zase jiní, kdož ho pokládali za podvodníka.

Jakmile skončil nešťastný zaklánač své vypravování, povstal otec churavé ženy a několika ráznými slovy jim řekl, jak se dalo léčení nemocné. Obě tyto zprávy uvedly nyní Indiány na pravou stopu, a v dalším vyšetřování pokračováno s obvyklou vážností i chytrostí.

Na místě, co by v nepořádku se rozběhli k jeskyni, vyvolili deset nejmoudřejších a nejjudatnějších bojovníků, jimž uloženo dále zkoumati. Poněvadž byla každá chvíle vzácná, vstali ihned vyvolení a beze slova opustili svá místa. Když došli až ke vchodu, nechali mladší muži vejiti napřed starší bojovníky, kteří vždy bývají pohotově obětovali se pro obecné dobro. Avšak v této chvíli nevěděli, s kým jim bude bojovati.

V prvním oddělení jeskyně bylo ticho a tma. Žena ležela na svém obvyklém místě, ač někteří z příbuzných tvrdili, že viděli, jak ji domnělý „lékař bělochů“ nesl do lesa.

To vše si však odporovalo s tím, co otec nemocné před chvílí vypravoval. Oči všech se obrátily na něho. Náčelník všecek rozhořčen tímto mlčelivým obviňováním a také v duchu pomaten těmito zvláštními příhodami, přistoupil k nemocné a nejistě se na ni podíval. Nechtěl však věřit tomu, co viděl; skláněl se nad ženou, která již nedýchala.

Zprvu ani nevěřil, že se tak státi mohlo, a když se úplně přesvědčil, pojal ho hluboký zármutek. Vzpamatoval se po chvíli a pohlédnuv druhům ve tvář ukázal jim na mrtvolu. Pak řekl v řeči svého národa:

„Žena našeho mladého bojovníka nás opustila! Veliký duch se hněvá na svoje dítky!“

Tuto zprávu přijali divoši s uctivým mlčením. Po chvíli chtěl jeden ze starších promluvit, když tu se přikutáel z vedlejší síně do středu jich podivný jakýsi předmět.

Všichni odstoupili s úžasem, neboť na prvý ráz nevěděli, s jakou to strašlivou bytostí mají co činiti. Paprsky světla ozářily podivný předmět, a Indiáni spatřili děsně znetvořené divoké rysy Maguova obličje. Vykřikli všichni nesmírně překvapeni.

Vidouce nepohodlné postavení náčelníkovo, ihned mu úslužně přerežali pouta, a vyprostili jeho údy a uvolnili jeho zacpaným ústům.

Huron povstal a otřásl se jako rozružený lev. Nepromluvil ani slova, avšak ruka jeho křečovitě si pohrávala s jilcem nože, a oči jeho tékaly po přítomných, jako by hledaly oběť své pomsty. Štěstí pro Unkasa, lovce i Davida, že v této chvíli nebyli v dosahu jeho dýky.

Divá vášně rdousila téměř Maguu, který by je byl okamžitě zabil, nepomýšleje v této chvíli ani na to, aby je nějakou mučednickou smrtí se světa zprovodil.

Však viděl kolem sebe samé přátelské tváře a nemoha si na nikom záhu zchlad i ti, zaskřípal zuby, jako by byly ze železa. Všichni jeho přátelé postihli bystře toto projevení vzteku, jenž hraničí téměř

se šíleností, a poněvadž se obávali, aby Maguu ještě více nepopudili, nepromluvil nikdo z nich po několik minut ani slova. Konečně zahovořil nejstarší z družiny:

„Můj přítel našel nepřítele? Je tak blízko, aby ho msta Huronů stihnou ti mohla?“

„Zabte onoho psa deiavárského!“ zahřměl Magua.

Trapné mlčení následovalo. Pak promluvil opět náčelník:

„Mohykán má rychlé nohy a je již daleko. Avšak naši mladí bojovníci ho již pronásledují.“

„On unikl?“ tázal se Magua tak dutě, jako by hlas jeho vycházel z hloubky pod zemí.

„Zlý duch byl mezi námi a oslepil naše zraky!“

„Zlý duch!“ opětoval Magua trpce. „Toť tentýž duch, který připravil o život tolik Huronů. Týž, co zvítězil nad mými bojovníky při „bystřině“, týž, co jim uloupil skalpy u „křivé vody“, a týž, co svázal Maguu!“

„O kom mluví můj přítel?“

„O tom psu, jehož bílá kůže kryje srdce i udatnost hurónskou, o Dlouhé Karabině!“

Toto strašlivé jméno účinkovalo na Hurony jak obyčejně. Když si bojovníci vzpomněli, že nepřítel byl ve středu jejich ležení, a že on vše to zavinil, tu jimi zalomcoval divý vztek a krutá pomstylačnost. Vřískali a bili do prázdného vzduchu, jako by měli nepřítele pod rukama. Avšak náhlý tento výbuch zlosti ustoupil zakrátko tiché a zasmušilé zdržlivosti, což se vždy stávalo, když byli malomocni.

Magua, jenž té chvíle užil ku bedlivému uvažování, změnil nyní své chování a tvářil se jako muž, jenž myslí a jedná s rozvahou, jaké důležitost okamžiku vyžaduje.

„Vraťme se ke svým lidem,“ pravil, „očekávají nás.“

Družina mlčky svolila a opustila jeskyni. Odebrali se všichni do poradní chýše, kdež se posadili. Upřeli všichni oči na Maguu, jenž porozuměl, že si jednohlasně přejí, aby vyprávěl, co se událo.

Vstal tedy a pověděl vše, bez nadsazování i zatajování.

Čin, který Dunkan se Sokolím Okem provedl, byl jim tak jasný, že ani nejpověřivější z nich nepochyboval již o tom, jak se skutečně podvod sběhl.

Bylo zřejmo, že jsou oklamáni potupně, hanebně a ohyzdně. Když bojovník dokončil, posadil se opět. Veškerí bojovníci, — posluchačstvo skládalo se jedině z mužů branných, — divili se odvaze i neobyčejnému štěstí svého nepřítele. Dali se tedy nejdříve uvažovati, jak a kde by mohli uprchlíky dostihnouti, aby se jim pomstili.

Vyslali tedy nové vyzvědače po jejich stopě, kdežto náčelníci se vážně radili dále. Starší divoši jeden po druhém činil všeliké návrhy, k nimž však Magua mlčel. Lstivý tento Indián nabyt již úplné moci nad sebou a chopil se celé věci s obvyklou obratností a opatrností.

Teprve když všichni projevíli svá mínění, chystal se provésti svůj návrh. Značně mu prospěla zpráva některých vyzvědačů, kteří se byli právě vrátili, oznamující, že stopovali nepřátele až do sousedního tábora, kdež oni hledali ochrany u svých spojenců, Delavárů. Magua použil dobré této zprávy a předložil svým druhům návrh, jenž podporován obvyklou jeho lstivou výmluvností, byl jednomyslně přijat. Obsah a smysl Maguova návrhu byl asi tento.

Víme, že byly zajaté sestry od sebe odděleny. To byla politika Huronova, již on málo kdy u svých zajatých dívek zanedbal. Magua byl již toho zkušen, že osobou Alicinou si udržuje velikou moc nad Korou, a proto podržel si mladší sestru u sebe a starší přenechal péči svých sousedů spojenců. Toť se rozumí, že toto zařízení bylo jen dočasné, a Magua chtěl se jím jaksi zalichotiti svým sousedům Delavárům, hledě tak zachovati pravidla indiánské politiky.

Ač msty žádostivé choutky v něm vřely a pudily ho za pomstou, přece měl náčelník na zřeteli své trvalé osobní zájmy.

Stálo ho dosti namáhání, aby, maje na vroubku proradu z mladých svých let, si opět získal ztracenou již důvěru svého kmene,

neboť bez této důvěry nemohl by nikdy vládnouti kmenu indiánskému.

Neočekávané události nyní vše zničily, co tak chytře byl započal; on sám byl nucen usilováti tam o přízeň, kde by raději byl poroučel.

Někteří náčelníci navrhovali zrádné plány, jež byly bedlivě uvažovány. Mínili, že je záhodno přepadnouti Delaváry a zmocniti se celého ležení i s drahocennými věcmi. Shodovali se všichni v tom, že jejich čest, jejich zájmy, jakož i posmrtný mír a klid jejich padlých druhů vyžadují, aby přinesli své pomstě nějakých obětí. Avšak Maguovi nebylo nic snazšího než jim tyto plány vyvrátiti. S obvyklou svou výmluvností vylíčil jim nebezpečí i lichost tohoto záměru. Když byl pod rouškou přátelské rady každý návrh odmítl, vytasil se s vlastními plány.

Počal s lichocením samolibosti posluchačů, při čemž vyjmenovával nesčíslné hrdinské činy Huronů, sta příkladů jejich chytrosti a lsti. Zvláště velebil cenu jejich moudrosti. Líčil tuto vlastnost, jíž se liší bobr od čtvernožců, člověk od zvířat, a co více, Huroni svou obdivuhodnou moudrostí ode všeho pokolení lidského. Když se nachválil dosti této vzácné vlastnosti, počal vykládati, kterak by se v tomto okamžiku co nejlépe využítkovala.

Na jedné straně prý je tu jejich veliký bílý otec, vladař kanadský, jenž nepřívznivě hledí na své děti od té doby, kdy zčervenaly jejich tomahavky. Na druhé straně je zase národ, tak četný, jako jejich, jenž mluví jinou řečí, má jiné zájmy, nemiluje Huronů a shledává potěchu v tom, když je uvádí v nemilost u velkého bílého náčelníka.

Pak mluvil o jejich potřebách, o darech, jež mohou požadovati právem za své vykonané služby. Mluvil o vzdálené jejich rodné vsi a vlastních lovcích okresech a připomínal, že nutno nebojovati zjevně, nýbrž jinou cestou ukojiti svou pomstu a svá přání.

Když pozoroval, že tato slova vzbuzují nelibost u nejdivějších

a nejstatečnějších bojovníků, přešel lživě k nejoblíbenějšímu jejich předmětu.

Vypočítával zjevné výsledky jejich moudrosti, jež záležitosti budou v konečném vítězství nad jejich nepřáteli.

Ba, dal jim jaksi skrytě znáti, že při dostatečné opatrnosti mohou svůj zdar rozšířiti tak, že všechny, jež mají příčinu nenáviděti, stihne záhuba.

Krátce řečeno, spojil tak chytře válečnou udatnost s válečnou lstí, že lichotil náklonnostem obou stran a zůstavil každé naději, při čemž však žádná nemohla říci, že úplně porozuměla jeho úmyslům.

Řečník nebo státník, jenž svou řečí docílí takového účinku, bývá obyčejně oblíben u svých vrstevníků, ať už třeba potomstvo o něm pak smýšlí jakkoliv. Všichni viděli, že slova jeho mají hlubší smysl, a všichni v tom shledávali tajně své vlastní mínění.

Není tedy divu, že návrh Maguův zvítězil. Kmen se usjednotil, že vyřízení celé této záležitosti se svěří onomu náčelníkovi, jenž přinesl tak moudrou radu.

Magua dosáhl velikého cíle; stál opět pevně v čele svého národa, jenž konal to, co on sám velel.

Byl nyní jejich vladařem, a dokud bude oblíben, dotud bude trvati také jeho vláda. Žádný monarcha nemohl míti volnější ruku, zvláště když kmen jeho meškal v zemi nepřátelské. Nestál tu již jako rádce, nýbrž vzal na se vážnou tvář panovnickou, jež byla nevyhnutelná pro důstojný tento úřad.

Vyzvědači byli vysláni po zprávách na všechny strany. Měli nařízeno, aby se přiblížili k ležení delavárskému a je obhlédli. Magua propustil své bojovníky, aby odešli do svých chýší, připomínaje jim, že jejich služeb bude zakrátko potřebovati. Ženy i děti obdržely rozkaz, aby odešly domů a zachovaly přísné mlčení.

Když byl provedl tato opatření, prošel vesnicí a vešel tu a tam do chýše, kde se domníval, že by jeho návštěva mohla zalichotiti.

Své přátele povzbudil k důvěře a ochablým dal zmužilosti, tak

uspokojil všechny. Pak teprve vyhledal svou vlastní chýši. Žena jeho, již byl druhdy opustil, když národ ho vyhnal, již zemřela. Byl bezdětek a bydlel samotou v chatrči bez družky. Bydlel vlastně v oné polosesuté chýši, ve které dlužil David. Pakliže se v chýši náhodou sešli, trpěl Magua přítomnost zpěvákova s opovržlivou lhostejností, jsa si vědom vlastní své převahy.

Tam se Magua uchýlil, když veřejné své věci skončil. Mezitím co druzí spali, neznal divoch a také nehledal oddechu. Kdyby někdo byl býval tak zvědav a toužil zvědět, co činí nově zvolený náčelník, byl by jej viděl, jak sedí u ohně a od té doby, kdy bojovníky opustil, přemýšlí o svých budoucích plánech až do hodiny, kterou určil k všeobecnému shromáždění.

Chvilími provanul větřík skulinami chýše, a plamínek, jenž plápolal nad žhavým uhlím, osvětlil na okamžik jasně postavu zasmušilého samotáře. V takové chvíli každý by byl pokládal temného divocha za knížete pekel, jenž kuje zradu a klam.

Avšak dříve než se ještě rozednilo, vcházel bojovník za bojovníkem do Maguovy osamělé chýše. Konečně se jich sešlo dvacet. Každý z nich byl ozbrojen puškou a ostatními zbraněmi válečnými, ač malba jejich těla ukazovala na mír. Divé tyto postavy vcházely, aniž si jich kdo povšiml. Někteří se usadili do stínu, a jiní zase zůstali stát jako sochy, dokud shromáždění nebylo úplné.

Teď Magua povstal, a dav znamení k odchodu, sám Kráčel v čele. Druzí šli za ním po jednom v známém onom pořádku, jenž byl znám jménem „indiánské řady“. Plížili se ze svého ležení nikoliv jako bojovníci, žádostiví získá ti si hrdinskými činy slávy, avšak jako duchové, sotva země se dotýkající.

Namísto co by se bral přímou cestou k ležení delavárskému, vedl Magua družinu oklikami k řece a podél jezírka bobrů. Když se rozednívalo, vstoupil na paseku, již sdělala tato důmyslná zvířata.

Magua byl přistojen ve svůj obvyklý oděv, z vydělané kůže, jež mu sloužila za plášť, a na níž byl znak s liščí podobou. V družině

však byl také jeden náčelník, jenž měl ve znaku bobra. A proto bylo by bývalo zrovna bezbožností, kdyby tento divoch byl opominul projevit úctu svým zvířecím příbuzencům, když kráčel kolem jejich mocné osady.

Zastavil se tedy a promluvil k nim tak přátelsky a přívětivě, jako by hovořil k rozumným bytostem. Zval zvířata svými strýci a připomněl jim, že toliko jeho ochranné pomoci mají co děkovati, že zůstávají dosud na pokoji, neboť četní a lakotní kupci vybízejí Indiány, aby slídili po jejich kožiších. Sliboval jim další přízeň a napomněl je k vděčnosti. Pověděl jim také o výpravě, jíž se účastní a podotkl zdvořile a opatrně, že by nebylo na škodu, kdyby svým jmenovcům přepustili část své moudrosti, jíž jsou věhlasní.

Po celou dobu této rozmluvy chovali se druhové mluvčího tak vážně a pozorně, jak by byli přesvědčeni, že se to vše srovnává se slušností.

Jednou nebo dvakrát spatřili divoši temná těla vynořit se z vody, a mluvící Huron měl radost, vida, že jeho slova, jak se totiž domníval, nejsou marna.

Když domluvil, uviděl hlavu obrovského bobra v otvoru jedné budky, jejíž stěny byly značně porouchány. Družina domnívala se do té chvíle, že chyška je neobydlena. Řečník měl za to, že bobr mu projevuje zvláštní osvědčení důvěry, a považoval to za příznivé znamení. Když se zvíře opět schovalo, zahrnul je nadšenými díky a chvalořečmi.

Magua uznal, že bojovník již dosti pohověl svému příbuzenskému citu, a proto dal opět znamení k odchodu.

Indiáni vykročili jedním rázem a tiše se vzdalovali. Tu teprve odvážil se ctihodný bobr vystrčiti hlavu opět ze svého pelechu. Kdyby se byl některý Huron ohlédl, byl by viděl, že zvíře pozorovalo pohyby družiny s takovým zájmem a bystrostí, že by se to dalo sotva v mysli srovnati.

Počínání zvířete bylo skutečně tak zvláštní, že by i nejbedlivější pozorovatel byl nevěděl, co z jeho posuňků má souditi.

Avšak když družina zašla do lesa, vysvětlilo se vše v okamžiku, když totiž zvíře z budky vylezlo. Bobr shodil svou chlupatou kůži, a Čingašgúk tu stál se svou vážnou a důmyslnou tváří.

XXVIII.

Mezi Delaváry.

Poblíže ležení hurónského měl stany kmen čili spíše polokmen delavárský, o němž tak často již jsme se zmínili. Počtem svých bojovníků se úplně vyrovnal národu hurónskému.

Následovali jako jejich sousedé generála Montcalma do zemí koruny anglické a podnikali časté i velmi úsilné útoky na lovcí okresy Mohavků. Avšak v rozhodné chvíli při útoku na tvrz Viléma Jindřicha uznali za dobré se záhadnou a indiánským kmenům obvyklou zdrželivostí odepřít jim pomoc, což si Francouzové vykládali všelijak.

Domnívali se hlavně, že Delaváři tak dělali ze šetrnosti k staré smlouvě, v níž se Irokézové zavázali poskytnouti ochrany vojenské v čas potřeby Dělaváním, jimž se nyní přičilo, potýkati se s někdejšími pány.

Delaváři vzkázali Montcalmovi prostě po svých poslech, že jsou jejich mlaty tupé, a k tomu, aby je nabrousili, že mají potřebí delší doby.

Chytrý vojevůdce kanadský mínil, že bude lépe, když si zachová přítele raději nečinného, než by si ho nevhodnou přísností znepřátelil.

Téhož rána, kdy Magua vyvedl svou družinu z hurónské vesnice, bylo již za východu slunce živo v táboře Delavárů.

Ženy čile pobíhaly a vařily snídaní; mnohé z nich sháněly nevyhnutelné denní potřeby a také se tu i tam zastavily na slovíčko přátelského pohovoru.

Bojovníci stáli v tlupách a nečinně se rozhlíželi, jsouce hluboce zamýšleni. Promluvil-li kdo z nich, zajisté si vše, co chtěl říci, dobře

rozmyslil, neboť muži tohoto kmene měli tu vzácnou vlastnost, že dříve mysleli, než mluvili.

Nástroje lovecké ležely v chýších nedotknuty. Tu i tam prohlížel některý bojovník svou zbraň s pozorností, podle níž bylo vidno, že se nechystá pouze na lov lesní zvěře.

Všeobecná pozornost soustředila se nyní jen na velké a tiché stavení uprostřed vsi, a myšlenky všech se vztahovaly k tomuto místu.

Vtom vystoupil jakýsi muž na skalní balvan v nejdlehléjší konci vesnice. Byl bezbranný, a v jeho malování nejevila se také žádná bojechtivost.

Jakmile viděl, že ho Delaváři shlédli, zdvihl ruku k nebi na znamení přátelských úmyslu a pak si ji položil na srdce.

Obyvatelé vesničky projevíli stejným způsobem své přátelství a zvali ho, aby se přiblížil.

Muž cítil se povzbuzen touto vlídností, a temná postava jeho, jež se zřetelně na vyvýšeném skalním balvanu rýsovala od zardělé oblohy ranní, kráčela vážně v samý střed chýší.

Delaváři slyšeli, čím blíže muž přicházel, tím zřetelněji chrastění lehkých stříbrných ozdob a cinkání malých rolniček, jež vroubily jeho mokasíny ze zvířecí kůže.

Muž, kráčeje mimo bojovníky, pozdravoval je zdvořilými poklonami. Žen si naprosto nevšiml, jako by nekladl žádné váhy na jejich přízeň v této důležité chvíli.

Cizinec zamířil k tlupě, kdež soudil dle hrdého vzezření divochů, že tam jsou shromážděni náčelníci. Tu poznali Delaváři, že jejich host jest dobře jim známý hurónský náčelník Svižná Liška. Přijali ho vážně a zdrženlivě. Bojovníci ustoupili s cesty nejohravnějšímu řečníku svého kmene, jenž vládl všemi jazyky, jichž užívali severní praobyvatelé. Přišel pozdravit hosta:

„Moudrý Huron jest vítán,“ řekl Delavár v řeči Maguově; „přišel bezpochyby, aby požil svůj „succa-tush“ se svými bratry od jezer?“

„Přišel,“ odvětil Magua a sklonil hlavu s důstojností knížete z Orientu.

Náčelník podal Huronovi ruku, a oba vyměnili znovu přátelské pozdravení. Pak vybídl Delavár svého hosta, aby vešel k němu do stavení a s ním posnídal. Magua přijal pozvání, a oba muži odešli, jsouce provázeni čtyřmi nejstaršími muži. Ostatní Delaváři toužili sice zvědětí příčinu této neobyčejné návštěvy, avšak neprojevili zvědavosti své ani slovem ani pohledem.

Při krátké a střídme hostině hovořilo se nadmíru opatrně. Mluvilo se pouze o lovu, jímž se Magua posledně byl pobavil.

Hostitelé Maguovi tvářili se, jako by považovali návštěvu tuto za nahodilou, kterážto přetvářka se jim tak zdařile povedla, že by to byl ani nejprohnanější dvořenín lépe nedokázal, ač každý z přítomných byl v hloubi srdce svého přesvědčen, že návštěva je spojena s příčinou pro ně velice důležitou.

Když se celá společnost nasýtila, odklidily ženy dřevěné talíře a tytkové láhve. Obě strany nyní nasadily všechnu svou lest i vtip v tomto hovoru:

„Obrací se opět tvář našeho velikého otce kanadského k dítkám jeho, k Huronům?“ tázal se řečník delavárský.

„Což bylo kdy jinak?“ odvětil Magua, „on nazývá můj národ svým nejmilejším.“

Delavár vážně přisvědčil, ač dobře věděl, že to není pravda, avšak pokračoval:

„Tomahavky tvých mladých bojovníků byly velice rudé!“, „Tak jest. — Avšak nyní jsou opět lesklé a tupé. Angličané jsou nyní mrtví, a Delaváři jsou našimi sousedy.“

Delavárský náčelník potvrdil tato mírumilovná slova vážným pokynutím ruky a ani nehlesl. Magua, jako by si tímto upozorněním maní byl připomněl onu šarvátku u Viléma Jindřicha, se mimochodem pokrytecky otázal:

„Neobtěžuje má zajatá mých bratří?“

„Jest vítána.“

„Vzdálenost mezi Urony a Delaváry jest nepatrná a cesta volna; pošlete ji k mým ženám, pakliže je vám obtížná.“

„Jest vítána!“ odvětil náčelník po delavársku důrazněji. Magua, jenž viděl, že se tento jeho první pokus nezdařil, tvářil se, jako by mu nezáleželo na tom, aby se zmocnil Kory. „Snad brání moji mladí bojovníci loviti Delavárům na horách?“ pokračoval dále.

„Lenapové jsou pány svých vlastních hor!“ odvětil Delavár poněkud hrdě.

„Pravda. Mezi rtidochy vládne spravedlnost. Proč by měli leštiti své tomahavky a brousiti své nože proti sobě? Což nejsou bledé tváře jejich nepřátelé?“

„Výborně,“ zvolalo souhlasně několik posluchačů.

Magua se na chvíli odmlčel, aby jeho slova účinkovala lépe na Delaváry; pak pravil:

„Nenalezli moji přátelé stopy cizích mokašínů v lese? Nevěřili bílé muže?“

„Nechť přijde kanadský otec,“ řekl divoch vyhýbavě, „jeho děti rádi ho uvidí.“

„Přijde-li veliký náčelník, zajisté bude kouři ti s Indiány v jejich vigvamech. Huroni také řeknou: je nám vítán. Avšak Yenguisové mají dlouhé ruce i nohy, jež nikdy neumdlí. Mým bojovníkům se pouze zdálo, že viděli stopu Yenguisů blíž vsi delavárské.“

„Nezastanou Lenapy spící.“

„Dobře. Bojovník, jenž má oko otevřené, uvidí svého nepřítele,“ řekl Maena a změnil způsob své řeči, když viděl, že mu nelze něco pořídití vůči opatrnosti svého společníka.

„Přinesl jsem dary svému bratru. Kmen jeho nechtěl jíti do války, poněvadž to neuznával za dobré; avšak přátelé jeho nezapomněli na něj!“

Ohlásiv takto svou štědrost, povstal lstivý náčelník a rozložil své dárky před oslněnými zraky svých hostitelů. Byly to většinou šperky

nepatrné ceny, jež ukořistili divoši ve tvrzi Viléma Jindřicha a jež uloupili zajatým a povražděným ženštinám.

Huron opětně osvědčil svou obratnost v rozdělování těchto drobností. Co mělo větší cenu, to podal nejznamenitějším bojovníkům, mezi nimiž byl i Tvrdé Srdce, jeho hostitel. Dárky pro podřízené Indiány provázal tak vhodnými poklonami, že mu skutečně nikdo nemohl nic vytýkati.

Magua v této chvíli spojil příjemné s užitečným, neboť četl ihned dojem své štědrosti, k níž připojil i zalichocení, v očích obdarovaných.

Tato dobře promyšlená a prohnaná lest Maguova měla okamžitý výsledek. Přísná vážnost Delavárů ustoupila srdečnějšímu výrazu. Tvrdé Srdce zejména si po nějakou dobu prohlížel se zvláštní spokojeností svůj podíl, načež opakoval velice důrazně:

„Můj bratr je moudrý náčelník. Budiž vítán!“

„Huroni milují Delaváry jako své bratry,“ odvětil Magua, „a proč by také neměli to činiti? Jedno slunce osmahlo jejich kůži, a spravedliví muži jejich budou po smrti loviti v jedněch a týchž okresích lovcích. Rudí mužové by se navzájem měli státi přáteli a společně hledět otevřenýma očima na bělochy. Neviděl můj bratr nic podezřelého?“

V této chvíli zapomněl Tvrdé Srdce své strohé zarytosti, která byla patrně příčinou také jeho význačné přezdívky, i odvětil s přívětivostí mnohem větší, zcela upřímně:

„Shledali jsme stopu cizích mokašínů v okolí našeho tábora. Vedla až do mé chýše.“

„Vyhnal snad můj bratr ony psy?“ tázal se Magua, aniž by bral zřetel k dvojsmyslné odpovědi náčelníkově.

„Nemohlo se tak státi. Cizinec je vždy vítán synům delavárským.“

„Cizinec ovšem, ale ne špehoun.“

„Což by vyslali Yenguisové své ženy na špehy? Což nepraví hurónský náčelník, že zajal ženy v bitvě?“

„Tak jest, Yenguisové vyslali své vyzvědače, kteří přišli do mého vlgvamu, avšak nikdo jich neuvítal. 1 prchli k Delavárům, pravíce, že to jsou jejich přátelé, a jejich mysl odvrátila se od kanadského otce.“

Tato slova řála do živého, a právem by si byl tím obratem Magua v pokročilejší společnosti mohl zjednat pověst obratného diplomata. Delaváři věděli, že jejich netečnost k zájmům francouzským je vystavila mnohým výčitkám se strany Francouzů, jejich spojenců. Cítili nyní velmi dobře, že všechny jejich činy, jež vykonali aneb teprv vykonají, budou střeženy s řevnivostí a nedůvěrou. Nebylo potřebí ani zvláštního důvtipu, aby každý z nich poznal, že tento stav všemu jejich konání bude v budoucnosti na škodu.

Vzbudili nelibost francouzského velitele a nyní se strchovali jeho nemilosti, poněvadž jejich vzdálené vesnice, lovcí okresy, stažen i děti a dokonce i část jejich bojovníků byla na francouzské půdě, tedy v moci Francouzů. Tato znepokojující zpráva Maguova byla přijata podle jeho přání se zjevnou nelibostí, ne-li dokonce s uleknutím.

„Nechť se mně můj otec podívá ve tvář,“ pravil Tvrdé Srdce; „neuvidí žádné změny. Ovšem, toť pravda, že moji mladí bojovníci netáhli do boje. Avšak oni přes to milují bílého náčelníka.“

„Bude on tomu věřiti, až uslyší, že Delaváři hostí jeho nepřítel? Až zví, že kovaný Yenguis kouřil při jejich ohni? Že běloch ten se prochází mezi Delaváry? Jdi — není šílený můj veliký otec kanadský!“

„Kdo je onen Yenguis? Jak se jmenuje úhlavní nepřítel mého velikého otce?“

„Dlouhá Karabina.“

Delavárští bojovníci užasli při této zprávě a projevíli svým leknutím, že teprve nyní se dozvěděli jméno onoho muže, jehož

mají v moci. „Co povídá můj bratr?“ tázal se Tvrdé Srdce udivením hlasitěji, než jak bylo jindy u Delavárů ve zvyku.

„Huron nikdy nelže,“ řekl Magua lhostejně a podepřev si hlavu o sloup, zavinul se těsněji do pláště. „Nechť se podívají Delaváři na své vězně! Najdou jednoho, jehož kůže není ani rudá ani bílá!“

Nastalo dlouhé mlčení, neboť bojovníci delavářští se hluboce zamyslili. Pak se mezi sebou uradili a vyslali posly, k vynikajícím bojovníkům kmene, žádající je, aby se dostavili do rady.

Každý bojovník, jenž vešel do dveří, ihned zvěděl důležitou novinu, již Magua přinesl. Všichni žasli, a každý z nich dal své podivení najevo obvyklým „uť! Zpráva tato letěla od úst k ústům a pobouřila celý tábor.

Ženy zanechaly práce, aby ulovily také nějaké slovíčko, jež neopatrně uklouzlo rokujícím bojovníkům. Hoši zanechali svých her a beze strachu vykračovali si mezi svými otci, hledíce na ně udiveně, když uslyšeli krátké a výrazné jejich „uť“. Krátce, kde kdo, každý nechal díla, a celý kmen podle svého zvláštního způsobu popustil uzdu svým citům.

Když se bouře poněkud utišila, ujednávali starší bojovníci v radě, kterak by nejlépe se dala uhájiti čest i bezpečnost kmene v takové choulostivé okolnosti.

Po celou dobu tohoto rozjitření stál Magua na pohled úplné lhostejně a bez účastenství podepřen o sloup chýše. Avšak jeho ostražitosti neušlo ani nejmenší slůvko, jež vztahovalo se k předsevzatým úmyslům. Znal povahu národa, s nímž právě jednal, do té míry, aby napřed již nevěděl, co budou činiti dříve ještě, nežli se sami rozhodli.

Delaváři se dlouho neradili. Když byli sjednoceni, zvěstoval blížící se hluk, že nastává slavné shromáždění národa. Poněvadž taková všeobecná schůze se nedělá často, umínil si chytrý Huron, jenž byl zrádným divákem všeho toho, že přivede všechny své

úmysly v této příznivé chvíli k platnosti. Opustil tedy chýši a vyšel mlčky na prostranné náměstí, kdež se bojovníci již počali scházeti.

Trvalo asi půl hodiny, nežli se všichni, ženy i děti, dostavili. Vážné přípravy, jež byly nevyhnutelný k tak slavnému okamžiku, prodlužovaly značně celý tento děj. Když se dotklo slunce temene hory, u jejíž paty rozbili Delaváři své stany, byla tu již větší část celého národa. Když jasné paprsky sluneční pronikly větvemi stromů, jež vroubily výšinu, ozářily zástup tak vážný, pozorný a hluboce dojatý, jaký snad jeho ranní záře nikdy ještě neosvětlovala. Počet převyšoval tisíc duší.

Nikdy se ještě nestalo, aby se v tak vážné chvíli vyskytl nějaký nespokojenec ve shromáždění vážných divochů, který by, chtěje přivést k platnosti svou vlastní moudrost, způsobil hádku a spor. Tento nečestný skutek připravil by pošetilého rádce o všecku důvěru. Jedině mužové nejzkušenější jednali v zájmu národa a dokud oni neprojeví svého náhledu, nesměl se odvážiti nikdo je vyrušiti, třeba by byl proslaven činy, nadáním anebo slávou řečnickou.

I staří bojovníci, jsouce v radě, bývali dlouhou chvíli tiši, jakoby cele zaujati důležitostmi tohoto jednání.

Porada trvala mnohem déle, než jak bývalo jindy v obyčeji. Avšak i nejmladší z mužů přemohli svou netrpělivost a neodvázili se ani slovem pronést své podivení nad tím.

Chvílemi povznášely se zraky všech po většině upřené k zemi a bloudily k osamělé chýši, jež se sice nelišila od ostatních, leda snad tím, že byla bedlivěji opatřena proti nepohodám času.

Tu pojednou stalo se množství neklidným, a celý kmen pozvedl se jako na povel. Právě v té chvíli se totiž otevřely dveře oné chýše, a vystoupili tři mužové. Všichni byli věku mnohem vyššího, než nejstarší ze shromážděných. Prostřední z nich podepíral se o své společníky, a bylo zjevno, že dosáhl stáří, jaké dopřáno bývá málokomu. Postava jeho, kdysi štíhlá a vysoká, jako cedr, skláněla se pod tíží let, jejichž počet dostoupil jistě jednoho století.

Neměl již lehký krok statného Indiána, nýbrž kráčel pomalu krok za krokem.

Divně kontrastovala jeho černá, vrásčitá tvář s šedivými hustými kadeřemi, jež spadaly mu na bedra u takové délce, že snad několikere pokolení vyhynulo od té doby, co byly naposledy stříhány.

Oblek tohoto patriarchy, jak jej vším právem můžeme nazývat pro jeho věk a moc v národě, byl bohatý a důstojný, ač přísně sestavený podle prostých obyčejů kmene. Plášť jeho byl z nejvzácnější kůže, jež byla zbavena srsti, aby na ni bylo možno vymalovati tajemná vyobrazení činů hrdinských z minulých věků. Četné medaile skvěly se na jeho hrudi, některé byly z ryzího stříbra, jedna či dvě i ze zlata. Obdarovali tak kmeta rozliční křesťanští potentáti. Ruce jeho obepiately byly náramky, a kruhy z drahého kovu. Poněvadž již dávno se neúčastnil války, byla hlava jeho všeska zarostlá a ověncená stříbrným diadémem, od něhož visely mnohé menší lesklé ozdoby, jež se třpytily mezi třemi svislými černými pery, od nichž se odrážely nápadně šedé jeho vlasy. Tomahavk jeho byl ve stříbrné pochvě a jílec jeho nože zářil jako z ryzího zlata.

Radostný a pohnutý šepot, jenž se zdvihl při vystoupení tohoto ctihodného starce, nesl od úst k ústům jméno „Tamenund“.

Magua znal podle pověsti tohoto moudrého a spravedlivého Delavára. Jeho sláva byla tak veliká, že mu připisovali i tu velikou milost, že je vyvolený, jenž tajně se stýká s Velikým Duchem. Jméno jeho jako patrona veliké říše s nepatrnou změnou se doneslo i k uším bělochů, kteří se zmocnili jeho bývalých panství.

Hurónský náčelník vystoupil v davu, aby pohlédl v tvář muže, jenž měl pronést rozhodující slovo nad jeho osudem.

Stařec měl oči zavřeny, jako by nechtěl spatřiti lidské vášně. Plet jeho lišila se od pleti všech přítomných, neboť byla temnější a barvitější. Po celém těle byly vytetovány jemné spletité čáry, splývající v krásné figury.

Přes to, že Magua stál nápadně v popředí, nevšiml si ho stařec, a kráčel k vyvýšenému místu, kdež se posadil, obklopen jsa svým národem, s důstojností monarchy a zároveň i otce.

Neočekávaná tato přítomnost muže, jenž již náležel více onomu než tomuto světu, byla národem přijata s nevyličitelnou láskou a radostí.

Zavládlo uctivé a vážné ticho, a teprve po chvíli vstali nej-přednější náčelníci a kladli si starcovy ruce na hlavy, jako by ho prosili o požehnání.

Mladší muži spokojili se dotknutím se jeho pláště, aneb jen blízkostí tohoto muže, tak starého a chrabrého. Blíže přistoupit se však neodvažovali, leč ti nejznamenitější z mladších bojovníků. Ostatní cítili se šťastni, když jen viděli tu váženou a vřele milovanou osobnost.

Když takovým způsobem projevíli náčelníci svou lásku a úctu, vrátili se na svá místa, a opět zavládlo ticho.

Zakrátko vstalo několik mladších bojovníků, jimž cosi potichu nařídil jeden z letitých průvodců Tamenundových. Opustili shromáždění a vešli do chýše, jež byla již po celé ráno střediskem tak veliké pozornosti.

Za několik okamžiků se vrátili, vedouce před soudnou stolicí ony, kteří byli příčinou těchto slavných příprav.

Dav se rozestoupil ve dvě řady, a když družina vešla, zavřel se opět veliký a hustý dav lidských těl, jež tu tvořila ohromné kolo.

XXIX.

Soud Tamenundův.

A lice s Korou stály v první řadě zajatců objímající se s vroucí láskou sesterskou. Kora se neohlížela na množství divochů, jež je obklopovalo s výhružnými pohledy, a bděla neustále mateřským zrakem nad Alicí. Těsně vedle nich stál Heyward a krok za ním Sokolí Oko. Dunkan v této chvíli neznal rozdíl mezi oběma sestrami, a vroucí soucit zvyšoval jeho lásku k Alici i Koře. Lovce držel se pozadu, poněvadž nemohl ani tu zapomenouti na uctivou vážnost, jakou vždy choval k plukovníkovi. Unkasa mezi nimi nebylo. Když utichl všecken hluk, po dlouhé, trapné chvíli zvedl se jeden z obou průvodců patriarchy a tázal se hlasitě v srozumitelné angličtině:

„Který z vězňů se nazývá Dlouhá Karabina?“

Dunkan a lovec ani nešpetli. Sokolí Oko pohlédl maně do zástupu a zachvěl se, vida zlověstnou tvář Maguovu. Bylo mu jasno, kdo je přivedl před tuto soudnou stolicí národa, a umínil si vynaložit! vše, aby zmařil šeredné plány tohoto divocha.

Již několikráte byl svědkem unáhleného rozsudku indiánského a obával se, aby týž osud nepostihl také jeho společníka. V tomto okamžiku, kdy nebylo času na rozmyšlení, rozhodl se ihned, že děj se co děj, neopustí svého přítele, a všeho se pro něj odváží. Dříve však, než mohl promluvit, opakoval náčelník silnějším a zřetelnějším hlasem svou otázku.

„Dejte nám zbraň,“ odvětil mladý muž hrdě, „a odvedte nás do lesů. Naše činy vám odpoví!“

„Toť tedy onen bojovník, jehož jméno se doneslo k uším

našim!“ odvětil náčelník a prohlížel si Heywarda s onou dychtivou zvědavostí, s jakou se každý po prvé dívá na muže, jenž jest buď ctností neb zločinem nějakým proslaven. „Co přivedlo bílého muže do ležení delavárského?“

„Nutnost. Přišel jsem pro posilnění, chtěl jsem žádat o přístřeší, prosit o přátelství!“

„Toť lež. Lesy se hemží zvěří, a jsou-li nebesa bez chmury, nepotřebuje bojovník přístřeší. Delaváři pak jsou nepřáteli a nikoliv přáteli Angličanů. Odstup — sladká slova máš na jazyku a v srdci jed.“

Dunkan nevěda, co má dále činiti, se zamlčel. Lovec však, jenž pozorně poslouchal, vystoupil neohroženě ze řady a pravil:

„Nebyl to strach ani stud, že jsem se nehlásil ke své přezdínce. Poctivý muž se nebojí, ani nestydí za své činy. Nestrpím, aby Mingové přezdívali takovou nadávkou mně, jehož zásluhy mají jeho přátelé u vděčné paměti. Dlouhá Karabina! Zrovna naopak se věc má, neboť má puška je čistě vrtaná, a rýhovaná ručnice a žádná karabina. Buď jak buď, však muž, jenž dostal od svých rodičů jméno Nathanael, jež Delavárové usedlí u stejnojmenné řeky poctili lichotivým názvem „Sokolího Oka“, a jež si Irokézové dovolili překřtiti jménem „Dlouhá Karabina“, neptajíce se ani o svolení, ten muž jsem já.“

Oči všech, jež až dosud vážně a zpytavě hleděly na Dunkana, obrátily se okamžitě na statnou a mohutnou postavu muže, jenž si prisvojoval toto proslulé jméno. Divoši nedivili se ani tomu, že se dva mužové hlásili k této velké cti; podvodníci, ač zřídka, přece se vyskytli. Avšak spravedliví a přísní Delaváři byli bedliví toho, aby se nestala mýlka v osobě.

Někteří ze starých náčelníků radili se vespolek a pak se usnesli, že vyslechnou svého hosta Maguu.

„Můj bratr pravil, že se do mého ležení vplazil hadřekl náčelník Maguovi; „nuže, kde jest?“

A zrádný Huron ukázal mlčky na lovce.

„Což moudrý Delavár uvěří vytí vlka?“ zvolal Dunkan, jsa stále víc a více přesvědčen o zlých úmyslech starého tohoto nepřítele; „pes, věrné zvíře, avšak kdo shledal kdy přátelství u vlka?“

Z Maguových očí zarsřely blesky hněvu. Věda však, že musí zachovati duchapřítomnost, vzpamatoval se rychle a obrátil se se zjevným pohrdáním, nezapomínaje, že chytrost Indiánů stěží se dá oklamat!. A nezmýlil se také. Delaváři se opět radili, a za malou chvíli obrátil se chytrý náčelník delavárský na něj poznovu a pravil používaje co největší opatrnosti:

„Nařkli mého bratra, že jest lhářem, a jeho přátelé se pohoršili. Dokážou, že mluvil pravdu. Dejte vězňům pušky; nechť se přesvědčíme, který z nich je vskutku oním, za něhož se oba vydávají.“

Magua se tvářil, jako by to vše považoval za poklonu, ač dobře věděl, že to nedůvěra vůči němu. Kývl na znamení souhlasu uspokojen, poněvadž věděl, že tak výtečný střelec, jakým byl lovec, se prozradí, a dokáže pravdu jeho slov.

Okamžitě podány zbraně oběma přátelům, kteří se bez své vůle stali soupeři. Veleno jim pálení přes hlavy sedícího množství do jedné hliněné nádoby, jež náhodou stála na jednom pařezu asi na sto metrů od střelců.

Heyward se v duchu zasmál při pouhé myšlence na tyto závody s lovcem. Avšak byl pevně odhodlán vytrvati na svém předsevzetí, dokud by neprohlédl záměrů Maguových.

Pozvedl tedy svou pušku a s největší bedlivostí zaměřil a pak vystřelil. Kulka vrazila do stromu několik centimetrů od nádoby, a výkřik údivu zvěstoval, že tento výstřel byl považován za zvláštní důkaz značné obratnosti ve střelbě.

I Sokolí Oko vrtěl hlavou, jako by tím chtěl říci, že se toho nenadál. Avšak na místě, aby se chystal k výstřelu, zůstal státi, podpíraje se o svou pušku déle než minutu, jako by úplně byl pohřížen ve své myšlenky. Jeho snění přerušil jeden z mladých

Indiánů, kteří přinesli zbraně. Dotkl se jeho paže, a pravil v chatrné angličtině: „Dovede-li to bledá tvář!“

„Ano, Hurone,“ vykřikl lovec a pozdvihl svou pušku hroze jí Maguovi, jako by v ruce držel třtinu, „ano, Hurone, mohl bych tě nyní zabit, a žádná moc na světě by tomu zabrániti nemohla! Není sokol ve své výši jistější holuba, nežli jsem já v této chvíli tebe! Mohu ti prohnat kulku srdcem. A proč toho nečiním? Proč!! — poněvadž se to nesrovnává s mou povahou! Poněvadž bych přivodil zlo na hlavy něžné a nevinné! Věříš-li v nějakou bytost, jako je Bůh — nuže, děkuj jí z nejhlubší duše, máš k tomu příčinu.“

Hrůza zmocnila se všech, kteří slyšeli lovce a hleděli v jeho rozpálenou tvář a na dmoucí se hrud. Zatajil se dech Delavárům v napjatém očekávání; avšak Magua pochybuje o shovívavosti svého nepřítel, zůstal státi v davu, nepohnutý a klidný, jako přirostlý k onomu osudnému místu.

„Zkus toho,“ opakoval mladý Delavár lovcí.

„Zkusiti — čeho?“ zvolal Sokolí Oko mávaje stále zbraní nad hlavou, ačkoliv jeho oči nelpěly již na Maguovi.

Lovce zachechtal se s pošklebkem tak hlasitě, že Heyward se zachvěl hrůzou při těchto téměř pekelných zvucích, Sokolí Oko hodil pušku z pravé ruky do levice a pak jako maně vystřelil. Střepy nádoby rozlétaly se na všechny strany okolo pařezu.

V téže chvíli udeřil lovec puškou o zem a odhodil ji pohrdlivě.

První dojem tohoto neobyčejného výjevu byl veliký. Šepot obdivu přebíhal množstvím, stával se silnější, až se změnil ve hlasitou hádku. Jedni prozrazovali velikou spokojenost s touto bezpříkladnou obratností, a většina jich byla toho pevného mínění, že to byla pouhá hra náhody. Heyward neotálel, aby potvrdil mínění, jež podporovalo jeho snahy.

„Toť náhoda,“ zvolal, „nikdo nemůže dosáhnouti cíle, když vůbec naň nemíří!“

„Náhoda!“ ozval se podrážděně lovec, jenž stál tvrdošijně na

tom, aby dokázal svou totožnost. Marně naň po straně Duncan kýval, aby pokračoval v klamu. „Považuje to tamten lživý Huron také za náhodu? Dejte mu pušku a nechte nás postavit tváří v tvář. Neužijeme ani lsti ani nějakého jiného podskoku, nechť rozhodne Prozřetelnost a náš vlastní zrak! Vám bych toho návrhu neučinil, plukovníku, naše krev je stejné barvy, a sloužíme jednomu pánu!“

„Vždyť víte, že Huron lže,“ odvětil chladně Duncan, „sám jste slyšel, že vás nazývá Dlouhou Karabinou.“

Nelze povědět, jak prudkou odpověď si chystal Sokolí Oko, jenž neústupně hájil svou totožnost. Avšak staříčkový Delavár se do toho vložil:

„Sokol, jenž se snaší z mraků, může se tam kdykoli vrátiti,“ pravil, „dejte jim pušky.“

Lovec tentokrát nedočkavě se chopil ručnice, a Magua, jenž se přestal strachovati, bděl bedlivě nad každým jeho hnutím.

„Nyní se objeví, kdo je oním, za kterého se oba vydáváme,“ vzkřikl lovec a poklepával ústí ručnice prstem, jenž tak často se dotkl osudné spouště. „Plukovníku, pohleďte tamto na onu tykvovou láhev, jež visí tamhle na stromě. Jste-li takovým střelcem, jakým má býti hraničár, tedy zkuste, seškrábnete-li jí slupku!“

Duncan pohlédl na naznačený terč a chystal se k obnovenému zápasu. Tykvová láhev byla malá nádobka, jíž obyčejně Indiáni užívají, a visela na uschlé větvi malého smrčku na řemenu v dálce dvou set kroků.

Cit samolibosti je tak mocný, že mladý vojín úplně zapomínal na příčinu zápasu, jsa žádostiv dosíci vítězství. Dokázal již před chvílí, že jeho zručnost není nepatrná, a nyní si umínil vynaložiti všechny síly, jako by jeho život závisel na tomto výstřelu. Vystřelil. Tři nebo čtyři mladí Indiáni vyskočili po této ráně a běželi ke stromu. Zvěstovali vesele, že je koule ve stromě velice blízko nádoby. Bojovníci houkli radostí a pak upiátě pohlíželi na soupeře.

„Nu, to jest dost na královského Američana,“ prohodil Sokolí

Oko a zasmál se svým tichým a srdečným způsobem. „Kdyby má puška byla vždy takto zasáhla cíl, mnohá kuna, jež nyní zdobí rukávnik leckteré panny, by běhala ještě po lese. Ano i mnohý krvelačný Minga, jenž již tam nahoře úcty své vyrovnal, by ještě v osadách prováděl své d'ábelské kousky. Doufám, že žena, již tato láhev náleží, má více podobných; touto nebude již nikdy vody vážiti!“

Mezi touto řečí poklepal lovec na pánvičku a natáhl kohoutek; pak ustoupil o krok dozadu, a zdvihal pomalu pušku od země. Když se úplně vzpřímil, stál okamžik nepohnut, jako by on i puška jeho byli vytesáni z kamene. Za chvíli však vytryskl z ručnice jasný ohnivý jazyk. Mladí Indiáni opět vyskočili a běželi ke stromu; avšak zklamané tváře jejich zvěstovaly, že nenalezli stopy po kulce.

Jdi,“ pravil starý náčelník lovcí pohrdavým hlasem; „tys vlk v psí kůži.“ „Hci mluvit s „Dlouhou Karabinou“ anglickou.“

„Ach! Kdybych měl onu anglickou pušku, jež zavadla podnět k mé přezdívce, pak bych se vsadil o hlavu, že onu tykkovou láhev nejen roztřepím, nýbrž ji srazím s řemene,“ odvětil Sokolí Oko;

„bláhovci, chcete-li najiti kulku po dobrém střelci, musíte se podívatí do terče a ne okolo něho!“

Mladí Indiáni okamžitě mu porozuměli — neboť tentokrát mluvil delavársky — a strhli ihned láhev se stromu. Vyzdvihli ji do výše a zajásali, ukazující na díрку ve dně láhve, již prorazila kulka, která otvorem tykve dno prostřelila. Hlasitý a jásotný výkřik rozlehl se davem po tomto neočekávaném objevu. Otázka byla rozhodnuta a Sokolí Oko byl opět jediným vlastníkem nebezpečné své pověsti. Všechny zvědavé zraky, jež s obdivem spočívaly na Dunkanovi, obrátily se na osmahlou tvář lovce, jehož statná postava stala se nyní hlavním a jediným předmětem pozornosti těchto prostých, nelíčených lidí, kteří lovce se všech stran obstupovali. Když se utišilo první hřmotné pohnutí, pokračoval staříčkový náčelník znovu ve svém výslechu.

„Proč jsi chtěl oslepiti můj zrak?“ pravil, oslovuje Dunkana; „jsou Delaváři blázni, aby nerozeznali pardála od kočky?“

„Ba, záhy shledají, že je Huron cvrlikavým ptákem,“ odvětil Dunkan, jenž si hleděl vypomoci obratnou mluvou domorodců.

„Vždyť je dobře. Uvidíme, kdo ohluší uši mužů. Bratře,“ doložil náčelník obraceje se na Maguu; „Delaváři poslouchají.“

Huron, jsa takto přímo vyzván, aby podal vysvětlení, vstal a velmi opatrně a vážně vkročil doprostřed kola, kdež se postavil před vězně a chystal se promluvit. Nežli však otevřel ústa, bloudil volně zrakem po velkém a četném kruhu, jako by v duchu vybíral přiměřená slova tomuto posluchačstvu. Lovce změřil pohledem nepřítele, jenž si soupeře přese vše váží. Za to s nekonečnou nenávistí pohlédl na Dunkana. Zkroušené postavy Alice si sotva povšiml, avšak důstojnou a rozkošnou postavu Kory zrakem svým téměř hltal s nevylicitelným výrazem. Maje duši naplněnu černými úmysly, promluvil v řeči kanadské, neznámém to jazyku téměř většiny posluchačů.

„Veliký Duch, jenž stvořil lidi, stvořil je v rozličných barvách,“ počal. „Někteří z nich jsou temnější než medvěd, a ty určil za otroky. Odsoudil je k neustálé práci jako bobra. Když vane poslední vítr, můžete slyšeti jejich vzdychání, jež je silnější než řvaní bývolů podél břehů velké slané vody, když je přivázejí i odvázejí ohromné čluny. Jiné zas stvořil s líci bleaši, než kůže hranostaje lesního. Ty určil za osadníky, psy svých žen a za vlky svých otroků. Tomuto národu dal povahu holubí, křídla, jež nikdy neumdlí. Požehnal jejich potomstvu, aby bylo četnější než listí na stromech a požehnal jejich chuti, že by zemi snědli. Dal jim hlas, jenž se neliší od falešného mňoukání divoké kočky; vložil jim do těla srdce králičí, chytrost telecí a ne liščí, a ramena delší běhů losových.“

Svým jazykem ohluší národ ten uši Indiánů. Srdce jeho mu praví, aby uplácel bojovníky, již mají za něj život nasaditi. Chytrost jeho nutká ho, aby svou vládu rozšířil od břehů vody slané až k

ostrovům velikého Jezera. Lakota je jeho chorobou, Bůh mu dal dost, avšak on chce vše. Takoví jsou běloši. Jiným dal Velký Duch kůži rudější a lesklejší, než jest zář slunce, a ty právě stvořil podle obrazu svého,“ pokračoval Magua a ukázal s důrazem vzhůru k zastřenému v mlhách slunci. „Uděлил jim tento ostrov se všemi jeho stromy a se vši zvířítí. Vichor mýtil jejich lesy, a v paprscích slunečních a ve vláze deštěů uzrávalo jejich ovoce. Sněhy učily je vděčnosti. K čemu oni potřebovali silnic, aby na nich cestovali? Oni viděli skrze vrchy! Když bobří pracovali, oni leželi ve stínu a dívali se na ně. Libý vánek chladil v létě jejich údy, a v zimě je zahřívaly kůže. Pakliže mezi sebou válčili, činili tak proto, aby dokázali, že jsou muži. Byli udatní, byli spravedliví a byli šťastní!“

Řečník se nyní zamlčel a rozhlédl se, aby zvěděl, zdali jeho báj docílila úspěchu. Viděl zraky upjaté na své líce a chřípě vzedmutá. Hlavy vztyčené, jako by každý z přítomných cítil v sobě obrovskou sílu pomstíti se za bezprávi celému národu.

„Jestliže Velký Duch vložil rozličné jazyky svým dětem,“ pokračoval tichým zádumčivým hlasem Magua, „učinil tak proto, aby jim všechna zvíř rozuměla. Části jich dal k obývání zemi se sněhy, již sdíleli se strýcem medvědem. Jiné zas určil k západu slunce, právě na cestě k blaženým okresům lovčím; některé zas usadil do krajů okolo velikých čerstvých vod. svým nejmilejším a největším přátelům daroval k obývání písčiny slaného jezera. Vědí moji bratři jméno onoho národa, jež Velký Duch nejvíce miluje?“

„Lenapové!“ zvolalo dvacet horlivých hrdel jedním dechem.

„Ano, Lenni Lenapové to byli,“ odvětil Magua a sklonil hlavu, jako z úcty k bývalé slávě tohoto národa. „Kmenové Lenapští! Slunce vycházelo z vody slané a zapadalo do vody sladké, nikdy se jejich zrakům neskrylo. Avšak proč bych já — Huron těchto lesů — měl připomínati moudrému národu jeho vlastní podání? K čemu připomínati jemu jeho hanbu, jeho bývalou slávu, činy a udatenství, jeho blaženost — jeho ztráty, porážky, neštěstí? Což není tu Delavára,

jenž to vše viděl, a který by mně přisvědčil? Jsem u konce. Můj jazyk tichl, avšak mé uši jsou otevřeny.“

Když hlas řečníkův nenadále utichl, zraky všech, jako by si byli řekli, se upřely na Tamenunda, jenž od té doby, kdy se posadil, až do této chvíle nepohnul ani brvou, sotva že byly znatelný na něm známky života. Po celou dobu, kdy zručnost lovceva tak skvěle se osvědčila, seděl tiše, všecek shrbený slabostí. Napohled nejevil zájmu o své okolí. Když však zvuk hlasu Maguova stále víc a více slábl, tu povznesl jednou neb dvakrát hlavu, jako by bral účastenství a naslouchal. Když lživý divoch nadšeně mluvil zejména o Delavárech, tu se pozdvihla víčka starcova, a on pohlédl na dav lidí temným a prázdňným okem, jež se podobalo pohledu ducha.

Pak snažil se povstati, jsa podporován svými společníky. Zdvihl se s důstojností, jež vzbuzovala úctu, přes to, že kolísal slabostí.

„Kdo probouzí děti Lenapů? Kdo mluví o minulosti? Proč vypráví Delavárům o bývalém dobru?“ zvolal hlasem hlubokým, jako ze sevřeného hrdla, jenž zněl hrozně v tichu, kdy celý zástup tajil dech. „Což není z pupy červ a z červa moucha, jež také ve světě nezhyne? Lépe jest děkovati Manittovi za to, co nám ještě zbylo!“

„Vyandot,“ pravil Magua, a přistoupil k hrubému výstupku, na němž stál Tamenund, „přítel Tamenundův!“

„Přítel!“ opakoval stařec, a čelo jeho se přísně svařtilo, čímž tvář jeho nabyla hrozného výrazu jako v době mládí.

„Vládnu Mingové touto zemí? Proč sem Huron přichází?“ otázal se.

„Spravedlnost ho sem vede. Jeho vězňové jsou u jeho bratrů, a on přichází pro ně!“

Tamenund obrátil hlavu k jednomu ze svých průvodců a vyslechl, co mu krátce bylo tlumočeno. Pak se zadíval na prosebníka hezkou chvíli pozorně a pravil posléze temným a nevrlym hlasem:

„Zákon Velkého Manitta je spravedlnost. Mé děti pohostily cizince. Vezmi tedy, Hurone, co tvého, a odejdi.“

Po tomto slavném rozsudku posadil se patriarcha a zavřel opět oči.

Zdálo se, že se raději zaměstnává jeho duch vlastními vzpomínkami než přítomností. Ani jediný Delavár neodvážil se zareptati proti tomuto rozsudku, tím méně, aby mu odporoval. Sotva byla tato slova pronesena, již skočilo pět mladých bojovníků a chopilo se Heywarda a lovce. Obratně obtočili jejich ramena řemeny, takže v okamžiku byli oba spoutáni. Heyward byl neustále starostův o své drahé svěřenky, jež byly téměř bez sebe, takže ani netušily, co divoši mají v úmyslu. A lovec měl Delaváry, třebaž byli jeho nepřáteli, za bytosti vyšší, takže se poddal bez odporu. Zajisté by tak nebyl učinil, kdyby řeči Huronově byl rozuměl.

Magua vítězně pohlédl na celé shromáždění, než přistoupil k provedení svého úmyslu. Když viděl, že jsou mužští úplně bezbranní, podíval se na dívku, jež mu byla ze všech nejdražší. Avšak Kořiny zraky byly tak pevný a klidný, že otráasaly jeho odvahou.

Tu použil své obvyklé lsti. Vyzdvihl Alici, jež se opírala o rameno jednoho bojovníka, a pokynul Heywardovi, aby ho s lovcem následoval. Pak kázal tísničimu se davu, aby ustoupil s cesty.

Avšak Kora ho zklamala v jeho očekávání. Vrhla se k nohám patriarchy a zvolala vroucím hlasem:

„Spravedlivý, ctihodný Delaváre! Utíkám se ke tvé moudrosti a moci, a prosím o milost! Odvráť se od té lstivé a nesvědomitě nestvůry, jež otravuje tvůj sluch lžemi, aby ukojila svou krvelačnost. Ty, jehož žití tak dlouhé a plné zkušenosti tohoto světa, ty ulehčíš tvoru stíženému neštěstím.“

Jako ze sna probuzen otevřel Tamenund svá těžká víčka a pohlédl ještě jednou na zástup. Když zaslechl plné zvuky hlasu dívčího, obrátil oči k prosebníci a utkvěl na ní pevným a ztrnulým pohledem.

Kora klesla na kolena a s rukama na prsou zkříženými vzhlížela s posvátnou úctou v uvadlou a velebnou tvář. Takto klečíc, vypadala

tak tklivě, že vzbudila i starcův zájem. Výraz v tváři jeho se ponenáhlu měnil a ztrácel svou obvyklou lhostejnost. Čím déle stařec pohlížel s obdivem na děvku, tím více zářilo jeho oko jako před sto lety, kdy rozněcovalo v četných tlupách delavárských nadšení.

Povstal bez všeliké pomoci a na pohled bez namáhání a tázal se hlasem, jehož silný zvuk přivedl v úžas všechny posluchače:

„Kdo jsi?“

„Žena! Žena z plemene nenáviděného, chceš-li — Angličanka. Avšak nikdy tobě neublížila a tvému národu ublížití nemůže, i kdyby chtěla. Prosí o pomoc.“

„Mé děti, povězte,“ pravil patriarcha chraplavě k okolostojícím, maje však oči upřeny na klečící Koru, „kde měli Dělován své stany?“

„Na horách irokézských, za čistými prameny Horikanu.“

„Minulo mnohé parné léto,“ pokračoval moudrý stařec, „od doby, kdy jsem pil posledně vodu z vlastní své řeky. Děti Mikona jsou nejspravedlivější z bělochů; žíznilí však a ponechali si ji pro sebe. Což stíhají nás až sem?“

„Nežádáme si ničeho a také nikoho nestíháme,“ odvětila Kora. „Jsme vězni, již proti své vůli byl vlečeni k vám, a prosíme jen, abychom v pokoji odejiti směli. Což nejsi Tamenund — otec — soudce — a téměř prorok tohoto národa?“

„Jsem Tamenund, stařec.“

„Je tomu asi sedm let, co byl v moci bílého náčelníka jeden z tvého národa na pomezí této krajiny. Odvolával se, že pochází z krve dobrého a spravedlivého Tamenunda. „Jdiž,“ pravil bílý muž, „jdiž, pro jméno tvého roditele jsi propuštěn.“ Pamatuješ se na jméno toho anglického vojína?“

„Stalo se to tehdy, když Angličané a Hollandané bojovali o lovci okresy delavárské? Tenkrát byl Tamenund náčelníkem a byl prvním, jenž odložil svůj luk ve prospěch bělochů.“

„Nikoli,“ přerušila ho opět Kora, „ne tak dávno; já mluvím o věci včerejší! Zajisté, zajisté si vzpomeneš!“

„Včera to jen,“ řekl stařec dojmavě hlubokým hlasem, „včera to jen, co byli Lenapové pány světa! Ryby slané jezera, ptáci, zvěř a Mingové zvali je Sagamory!“

„Rci, je Tamenund otcem?“

Stařec se na ni podíval a pak usmívaje se dobromyslně zvalou lící, řekl s vyvýšeného svého místa, rozhlédnuv se po celém shromáždění: „Otcem celého národa!“

„Nežádám pro svou osobu ničeho. Jako tebe a tvé dívky tak i nás stihla těžká kletba otců našich,“ pravila dívka, křečovitě si tisknouc ruce k srdci. Hlavu měla skloněnou, a planoucí líce její skrývaly se ve směsi černých, lesklých kadeří, jež jí splývaly na ramena. „Avšak tam stojí jedna, jež nepoznala dosud tíže hněvu svrchovaného. Je to dcera starce chřadnoucího, jehož dny jsou již sečteny. Mnoho je těch, kteří ji milují, jimž je potěšením. Je tak dobrá a hodná, že jest jí škoda za obět člověku tak podlému.“

„Vím, že běloši jsou hrdé a chtivé plémě. A vím také, že pokládají netoliko zem za svou, nýbrž i nejnižšího své pleti mají za lepšího, nežli sachemy muže rudého. Psi a vrány jejich kmene,“ pravil, nedbaje, že dívka potupena jeho řečí, se sklání k zemi, „by štěkali a krákali, kdyby měli vzít ženu do svého vigvamu, jejíž kůže by neměla barvy sněhu. Avšak ať se nevychloubají příliš hlasitě před velkým Manittem. Vešli za východu slunce do této země a snadno ji při západu mohou opustiti.“

„Ano,“ pravila Kora, oddychujíc těžce. Shrnula jakoby u vytržení skvostný svůj závoj s hlavy nazpět, a oko její zajiskřilo se, lišíc se podivně od její bledé tváře. „Tak jest, jak povídáš! Avšak proč? — Nesluš se, abychom se ptali. Ještě zde jeden tvůj syn, jenž ti nebyl představen. Vyslyš ho dříve, nežli dovolíš Huronu s vítězstvím odejiti.“

Jeden z Tamenundových společníků, jenž viděl, že se stařec váhavě rozhlíží, pravil:

„Had to — rudoch ve službě Angličanů. Chystáme mu muka.“

„Nechť předstoupí,“ odvětil Tamenund a klesl opět do svého sedadla. Mladí bojovníci uposlechli krátkého rozkazu. Nastalo ticho tak hluboké, že bylo slyše ti v okolním lese šustění listí, jež se chvělo ranním větérkem.

XXX.

Nový svědek.

Několik trapných minut trvalo ticho, rušené sotva dechem lidským. Konečně se vlnící se množství rozdělilo, a uličkou mezi davem krácel Unkas.

Zraky všech, kdož až dosud zvědavě hleděli na starce, kterého pokládali za zřídlo veškeré moudrosti, utkvěly ihned v obdivu na hrdé, pružné a ztepilé postavě nového vězně. Avšak ani tato neblahá chvíle, ani výhradní všeobecná pozornost neporušila klidu a rozvahy mladého Mohykána.

Rozhlížel se na všechny strany zpytavě a s týmž klidem přijímal jak nepřátelské pohledy, jež hyzdily líce náčelníků, tak i všetečné zevlování zvědavých dětí. Když však spatřilo hrdé a bystré jeho oko Tamenunda, zapomněl na vše a upřeně se v jeho tvář zadíval.

Lehce přistoupil k výstupku a přímo před starce. Tamenund ho nepozoroval, a tak měl Unkas příležitost bedlivě jeho tvář pozorovati. Teprve jeden z průvodců starcových upozornil Tamenunda, že jest Unkas přítomen.

„Kterým jazykem mluví vězeň k Manittovi?“ tázal se patriarcha s přivřenými víčky.

„Jazykem otců svých,“ odvětil Unkas; „jazykem delavárským.“

Jakoby byla padla jiskra do zástupu, tak účinkovalo toto neočekávané sdělení. Dav divochů zahučel temně a divoce, jakoby lev se pohněval a věstil tak hněv, jenž bude následovati. Stařec byl rovněž tak dojat, jenomže pohnutí své jinak projevil. Šedý ten muž zastřel si rukou oči, jako by nechtěl viděti něco tak hanebného. Opakoval temným a hlubokým hlasem sleva, jež právě byl slyšel:

„Jazykem delavárským. — Žil jsem dosti dlouho, abych viděl, jak ženou Lenapy od jejich ohňů, a jak se oni rozptýlili za hory mezi Irokézy. Viděl jsem, jak sekera cizincova poráží naše stromy; viděl jsem lesní zvěř a ptáky sídlí ti ve vigvamech lidí. Avšak nikdy neviděl jsem Delavára tak podlého, aby se jak zrádná zmije vplazil do tábora svého národa.“

„Ptáci zpěváci otevřeli své zobáčky,“ odvětil Unkas svým melodickým hlasem, „a Tamenund dopřál sluchu zpěvu jejich.“

Starý muž užasl a naklonil hlavu v onu stranu, odkud zněly libé zvuky hlasu, jako by chtěl zachytiti unikající tyto harmonické tony.

„Sní Tamenund?“ zvolal; „jaký to hlas zní mu k sluchu? Obrátily se větry? Což se navrátí léto dítkám Lenapů?“

Po tomto výbuchu starcovy nálady následovalo hluboké ticho; lid pokládal nesrozumitelnou jeho řeč za tajemnou rozmluvu, již podle jejich domněni vede s nějakou vyšší bytostí. Všichni chvěli se tajnou hrůzou a očekávali konečný výsledek. Avšak čekali dlouho a marně. Stařec pohřížil se v obyčejné své snění. Teprve za chvíli odvážil se jeden ze starších bojovníků upomenouti ho na věžňovu přítomnost.

„Zrádný Delavár se zalekl slov Tamenunda,“ pravil. „Onen vězeň je pes, jenž štěká, když mu Angličané stopu ukáží.“

„A vy,“ odsekl Unkas s hrdou přísností, „vy kňučíte jako psi, když vám Francouz hodí srnčí drob.“

Ve vzduchu mihlo se dvacet lesklých nožů a právě tolik bojovníků vyskočilo při této urážlivé a snad ukvapeně pronesené výčitce, avšak jeden z náčelníků pokynul a potlačil ihned pobouření, zjednav tak na okamžik klid. K utišení přispělo také hnutí Tamenunda, jenž dával najevo, že chce mluvit:

„Delaváre!“ počal moudrý stařec, „ty nejsi hoden jména svého kmene. Můj národ postrádá již po mnoho zim jasného paprsku slunečního. A bojovník, jenž opustí svůj kmen, kdy šedé mraky zakalí nebe jeho spokojenosti, jest zrádcem dvojnásobným. Zákon

Manittův jest spravedlivý a zůstane, dokud řeky potekou a hory státi a květy na stromech pučeti a opadávati budou. Tento vězeň je váš, dítky, naložte s ním podle spravedlnosti.“

Po těch slovech bylo ticho, a nehnul se ani vlas. Za chvíli však vypukl řev pomsty z úst celého národa najednou, — hrozná to předzvěst zlých a krvelačných úmyslů.

Za vřavy těchto divokých výkřiků provolal jeden z náčelníků, že je Unkas odsouzen trpěti muka ohně.

Dav se rozprchl a radostné houkání mísilo se ve zmatek a povyk, působený novými přípravami. Heyward zuřivě zápasil se svými pouty, Sokolí Oko počínal se ohlížeti s opravdovými obavami, a Kora vrhla se opětně k nohám Tamenunda, prosíc jej o milost.

Po celou tu trapnou dobu nepozbyl Unkas své zmužilosti. Mužně díval se na všechny přípravy, a když se blížili jeho mučitelé, vyčkával je vzpřímen a neohroženě. Jeden z divochů, surovější všech ostatních, přistoupil k mladému bojovníkovi, a chopiv cíp jeho lovecké haleny, strhl ji s něho jedním šklubnutím. Pak zahulákal radostí a vlekl svou oběť ke kůlu.

V té chvíli však, když se zdálo, že divoch pozbyl všech citů lidskosti, zastavil se, jako by jej k tomu přinutila nějaká nadpřirozená mocnost. Oči vystoupily mu z důlků, a stanul všecek úžasem ohromen.

Zvedl zvolna pravici a ukázal prstem na obnaženou hrud vězňovu. Všichni udiveni tlačili se kolem, vpíjejíce se zraky v malé znamení na hrudi Unkasově. Byla to želva, modrou, jasnou barvou na prsou vězně vymalovaná.

Unkas s klidným úsměvem bavil se po několik okamžiků svým vítězstvím. Pak pokynul hrdě zástupu, aby ustoupil, a k ohromnému úžasu shromážděných promluvil s důstojností krále: „Mužové Leni-Lenapští! Můj rod vládne zemí! Váš slabý kmen stojí na mé půdě. Který Delavár je s to, aby podpálil oheň, jehož plameny by měly šířiti tělo syna mých otců?“ doložil, ukazuje hrdě na prostý svůj

znak; „krev tohoto plemene by uhasila plameny! Můj rod je praotcem národů.“

„Kdo jsi?“ tázal se Tamenund, jenž povstal spíše pohnut silným hlasem Unkasovým, nežli pod dojmem jeho řeči.

„Jsem Unkas, syn Čingašgúkův,“ odvětil zajatec a obrátil se od národa, skláněje hlavu z úcty ku stavu i věku starce, „jsem synem Velké Želvy.“

„Poslední hodina Tamenundova je blízka!“ zvolal moudrý stařec, „den konečně ustupuje noci! Děkuji ti, Manitto, že přišel ten, jenž zaujme mé místo při ohni v poradě. Nalezen jest Unkas, syn Unkasův! Dopřejte umírajícímu orlu, aby spatřil ještě vycházející slunce!“

Jinoch lehce, avšak hrdě vystoupil na vyvýšeninu, odkud ho veškeré pobouřené a užaslé množství vidělo. Tamenund vložil svou ruku na jeho rameno a dlouho se kochal pohledem na krásnou a vznešenou tvář jinochovu, jako by se zhlížel v minulosti.

„Což je Tamenund chlapec?“ zvolal konečně prorok v úžasu. „Což jsem snil po tolik zim, že národ můj rozptýlen a zmítán jako víchrem pozvednutý písek? Což snil jsem, že Angličané jsou četnější než listí na stromech? Tamenundův šíp by nezaplašil ani kolouška, jeho rámě je vyschlé jako větev tlícího dubu. Hlemýžď ho v běhu předhoní; avšak Unkas stojí před ním jako tehdy, když jsme vycházeli do bitvy proti bělochům! Unkas, pardal svého kmene, nejstarší syn Lenapův, nejmoudřejší Sagamor mohykánský! Delaváři, řekněte, což jsem spal po sto zim?“

Zástup ani nedýchal při řeči patriarchy, a hluboké mlčení bylo důkazem, s jakou pokornou úctou lid přijímá jeho slova. Nikdo se neodvážil odpověděti, a všichni s napětí očekávali další věci. Unkas hleděl v tvář Tamenundovu s něžností a úctou, jsa si vědom že je milý starci, a proto odvětil za celý svůj národ

„Čtyři bojovníci kmene Tamenundova žili a umřeli,“ pravil, „od té doby, kdy posledně jeho přítel vedl svůj národ do bitvy. V žilách

mnohých náčelníků proudila krev želvy; avšak všichni odpočívají již v klínu země, z které vyšli — kromě Čingášgúka a jeho syna.“

„Máš pravdu, máš pravdu,“ odvětil stařec, a v mysli se mu zableskla vzpomínka, jež zničila vše blahé snění a uvedla mu skutečný stav jeho národa před oči. „Moudří mužové naši často říkali, že v horách Angličanů jsou dva bojovníci vznešeného rodu. Proč byla jejich místa u poradního ohně tak dlouho prázdná?“

Unkas zvedl hlavu, již skláněl z úcty k patriarchovi, a promluvil hlasem, jenž se rozléhal daleko, jako by celému světu jednou pro vždy chtěl vysvětliti rodinnou historii:

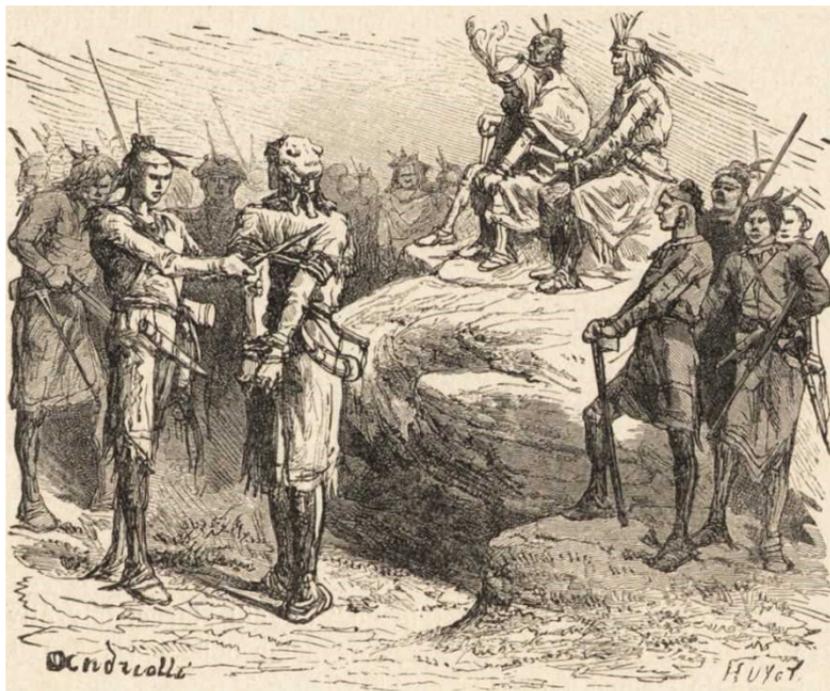
„Dříve spávali jsme tam, kde v uši naše vztekle hučelo slané moře. Tehdy byli jsme pány Sagamory země. Avšak když u každého potůčku se ukázala tvář bílá, následovali jsme zvěř k řece svého národa. Tak Delaváři zmizeli. Jen málo bylo bojovníků, kteří pili z proudu, jež milovali. Tu pravili moji otcové: „Zde budeme lovit. Voda řeky se vlévá do moře slaného. Jdeme za zapadajícím sluncem a najdeme řeky, jež se vlévají do velkých jezer vody sladké. Tam ať zemře Mohykán, jako ryba jezerní v čistém prameni. Až velký Manitta pokyne a zvolá „pojďte“, tu půjdeme po proudu k jezeru nazpět a vezmeme, co nám patří. Taková, Delaváři, jest víra dětí „Velké Želvy“. Naše oči obracejí se k vycházejícímu a nikoliv k zapadajícímu slunci. Víme, odkud přichází, ale nevíme, kam jde. Již jsem domluvil.“

Lenapové naslouchali s pověřčivou úctou obrazné řeči, ve které jim mladý Sagamor sdělil své ideje. Unkas bystře zpozoroval dobrý výsledek svého řečnického nadání a když viděl, že jsou posluchači uspokojeni, zmírňoval poněmhu pánovitost, již podporoval své úmysly. Ohlédl se po mlčícím davu, jenž se tísnil kolem stolce Tamenundova, a první, koho spatřil, byl spoutaný lovec. Skočil nedočkavě a hněvivě přetl jeho pouta svým nožem. Pak kázal davu ustoupiti. Vážní a pozorní Indiáni ho uposlechli, avšak ihned se jako před tím těsný kruh lidí opět sevřel. Unkas pojal lovce za ruku a vedl

ho k nohám patriarchy. „Otče,“ pravil, „hled na tuto bledou tvář. Je spravedlivý a přítel Delavárů.“

„Je to syn Mikonův?“

„Nikoliv. Je to Angličanům známý bojovník, před nímž se Maquové chvějí.“

...nedočkavě přetal jeho pouta...

„Jakého jména dobyl sobě svými činy?“

„My Delaváři jmenujeme ho Sokolím Okem, neboť jeho oko se nikdy nemýlí. Mingové znají dobře jeho pušku, jež zkosila velký počet jejich bratrů. Zvou ho proto „Dlouhou Karabinou.“

„Dlouhou Karabinou,“ zvolal Tamenund a otevřel oči, dívaje se přísně na lovce.

„Můj syn nečiní dobře, zve-li ho svým přítelem!“

„Považuji ho za přítele, poněvadž se jím osvědčil,“ odvětil mladý náčelník úplně klidně a odhodlaně. „Tak jako je Unkas vítán u Delavárů, tak je i Sokolí Oko rád viděn u svých přátel.“

„Běloch ten pobil mnoho mých mladých bojovníků, jeho jméno je proslaveno ranami, jež zasadil Lenapům!“

„Pakliže cos takového Mingo našeptával v uši Delavárů, dosvědčil, že je cvrlikavým ptákem,“ pravil lovec, jenž uznal, že je čas, aby se obhájil vůči tak těžkému obviňování. Mluvil delavársky, užívaje ovšem všech svých zvyků, „nezapírám, že jsem pobil dosti Maquoův, a nezapru toho. třeba bych stál při jejich ohni. Aby však má ruka vědomě ublížila nějakému Delaváru, o tom má duše neví. Byl jsem vždy přítelem každému z toho národa, a ublížit jim nesrovnávalo by se s mojí povahou.“

Tichá pochvala ozvala se mezi bojovníky, kteří pohlíželi na sebe, jako by teprve nyní poznávali svůj omyl.

„Kde je Huron?“ tázal se Tamenund, „což si zacpal uši?“

Magua, jehož pocity při vítězství Unkasově se dají spíše představití nežli vypsati, předstoupil neohroženě před patriarchu a odpověděl na jeho otázku.

„Spravedlivý Tamenund si nepodrzí, co mu Huron jen zapůjčil.“

„Řekni sám, synu bratra mého,“ odvětil stařec, odvrátiv se od zamračené tváře Lišky k výraznému obličejí Unkasovu, „má tento cizinec nad vámi práva vítěze?“

„Žádného! Pardal může upadnouti v léč, již mu nalíčky baby, avšak je sílen a může se z ní vyprostit!“

„Což Dlouhá Karabina?“

„Vysměje se Mingům. Klid se, Hurone! Ať dají tobě ženy houni medvědí!“

„A což cizinec a bílá děva, jež s ním přišla do mého ležení?“

„Nechť mají svobodu.“

„A dívka, již zanechal Huron u mých bojovníků?“

Unkas neodpovídal.

„A dívka, již Mingo přivedl do mého ležení?“ opakoval Tamenund vážně.

„Ta je má!“ zvolal Magua, hroze Unkasovi vítězně rukou. „Mohykáne, ty víš, že je má.“

„Můj syn mlčí?“ pravil Tamenund a snažil se čísti ve tváři Unkasově, jenž se zarmouceně odvrátil.

„Ano, má pravdu,“ zněla tichá a krátká odpověď.

Nastala tklivá přestávka, a bylo viděti s jakým odporem vyhověno spravedlnosti při žádosti Maguově. Stařec, od jehož rozsudku závisel osud Kořin, pravil konečně pevně:

„Hurone, odejdi.“

„Mám odejiti, tak jako jsem přišel, spravedlivý Tamenunde?“ tázal se lstivě Magua. „Zda odejdu bez té, již jsem svěřil důvěře delaváarské? Vigvam Svižné Lišky je prázdný. Potěš ho tím, co mu náleží.“

Staříčký muž chvíli přemýšlel a pak naklonil hlavu k jednomu ze svých ctihodných druhů. Tázal se:

„Jsou uši mé otevřeny?“

„Vpravdě tak.“

„Je tento Mingo náčelníkem?“

„Je prvním ve svém národě.“

„Čeho si žádáš, dívko? Veliký bojovník tebe pojme za ženu. Jdi, tvé potomstvo nikdy nevyhyne.“

„Raději ať vyhyne tisíckrát,“ zvolala uděšeně Kora, „než abych měla býti takto zneuctěna!“

„Hurone, srdce poutá ji ke stanům otcovským. Dívka, jež nejde dobrovolně, neučiní tě šťastným ve tvém vigvamu.“

„Mluví jako dcera svého národa,“ odvětil Magua, dívaje se

posměšně na svou oběť, „je rodu kramářského a ráda by kupčila s milostnými pohledy. Vyřkni, Tamenunde, své slovo!“

„Přijmi za ni výkupné a naše přátelství.“

„Magua si přeje jen odnésti odtud to, co sem donesl.“

„Tedy vezmi, co ti patří a odejdi. Veliký Manitta zakazuje, aby Dělaván se zpronevěřili spravedlnosti.“

Magua přistoupil ke Koře a chopil ji za ruku. Delaváři mlčky couvli nazpět; Kora jsouc přesvědčena, že by všečen odpor byl nadarmo, poddala se bez odporu svému osudu.

„Zadrž!“ zvolal Dunkan a skočil kupředu. „Hurone, slituj se. Výkup její učiní tě bohatším, než je kdokoliv z tvého národa.“

„Magua je rudoch. Nepotřebuje klenotů bělochů.“

„Zlato, stříbro, prach, olovo, vše, co bojovníku milé, a co má býti v tvém vigvamu; vše obdržíš, co se patří největšímu náčelníkovi!“

„Liška je velesilný!“ zvolal Magua a zatřásl prudce rukou, v ní držel nevzpouzející se rámě Kořino; „dosáhl své pomsty!“

„Ó můj Bože!“ zvolal Hcyward a sepal ruce ve smrtelné úzkosti. „Je-li možno, aby se stalo cosi podobného! Spravedlivý Tamenunde, tebe žádám o milost.“

„Tamenund již řekl,“ odvětil stařec a klesl do svého sedadla se zavřenými víčky, jsa vysílen duševním i tělesným namáháním. „Muž dvakráte nemluví!“

„Moudré jest i chvalitebné, že náčelník nemaří času odvoláváním toho, co již jednou řekl,“ zvolal Sokolí Oko a pokynul Dunkanovi, aby mlčel; „avšak je záhodno, aby každý bojovník dříve si dobře rozvážil, nežli udeří tomahavkem do hlavy svého vězně. Hurone! Nemám tě v lásce, aniž mohu říci, že jsem kdy Mingovi prokázal dobro. Avšak proto není nemožno, že, neukončí-li se tato válka brzy, nesetkáme se v lese častěji s tvými bojovníky. Rozvaž si dobře! Chceš vzít do svého ležení jako vězně raději muže než tuto

pannu a sice muže, jako jsem já, jehož beze zbraně by tvůj národ s jáсотem uvítal?“

„Chce Dlouhá Karabina položit život svůj za tuto ženu?“ tázal se Magua váhavě, jsa již na odchodu se svou obětí.

„Ne, ne, tak jsem to nemínil,“ odvětil Sokolí Oko a ustoupil opatrně nazpět, vida, s jakou ochotou Minga vyslechl jeho návrh. „Nebyla by to rovná výměna, kdybys vzal za ženu třeba nejlepší z celé krajiny, muže, bojovníka v květu a síle života. Chceš-li, jsem ochoten dostaviti se k tobě na zimu, to jest ode dneška za šest neděl, až listí spadne se stromů — pod tou výminkou, když propustíš tuto dívku.“

Magua zavrtěl pohrdavě hlavou a kynul davu, aby mu ustoupil s cesty.

„Tedy dobře!“ řekl lovec v myšlenkách, jako by nebyl dosud rozhodnut, „dám ti svou pušku na výměnu. Věř zkušenému lovcovi, že tato ručnice nemá sobě rovné v osadách.“

Magua ho neuznal ani za hodna odpovědi a snažil se prodrati se davem.

„Aneb,“ doložil lovec, jenž ztrácel již rozvahu v té míře, v jakéž jevil divoch lhosejnost k jeho návrhům, „anebo by se snad naše malé nedorozumění vyrovnalo, kdybych se zavázal vyučovati po jistou dobu tvé mladé bojovníky prospěšnému užívání zbraní?“

Liška zlostně pokynul Delavárům, kteří se kolem něho shrnuli v naději, že svolí k tomuto přátelskému návrhu, aby ustoupili nazpět, a vyhrožoval, že se znovu dovolávati bude spravedlnosti prorokovy.

„Co komu souzeno, tomu neujde,“ pokračoval Sokolí Oko a ohlédl se smutně a sklíčeně po Unkasovi. „Ten padouch je si vědom své výhody a neupustí od ní! Bůh ti žehnej, hochu. Tys nalezl přátele mezi svými pokrevenci, a dejž bůh, aby ti byli tak věrni jako ten, jenž nemá krůpěje krve indiánské. Mám-li dříve nebo později umřít, což na tom; dobře, že je málo těch, kteří mou smrt oplakávají budou. Podle všeho lačňěji tito šibalové po mém skalpu,

a jeden neb dva dny nečiní žádného rozdílu v nekonečném počtu časovém. Bůh ti žehnej,“ doložil otužilý lovec a naklonil rozechvěn hlavu stranou. Okamžitě však se opět vzpřímil a pohlédl na jinocha zasmušile. „Unkase, miloval jsem vás oba, tebe i tvého otce, třeba že naše barva pleti se lišila, tak jako se lišilo někdy naše smýšlení. Vyříd' Sagamorovi, že ani v největším bolu jsem na něho nezapomněl. Ty pak si na mne vzpomeň v okamžiku svého největšího blaha. Věř, hochu, že, ať je nebe jedno, nebo jsou-li dvě, jedna stezka vede na onen svět, na které se sejdou všichni pociťci. Pušku najdeš tam, kde jsme ji schovali. Vezmi si ji v upomínku. Slyš, hochu, tobě neodpírá víra se pomstítí, nuže, zchlad' svou žáhu na Mingách. To ulehčí tvému stesku po mně a vyjasní ti mysl. Hurone, přijímám tvůj návrh. Pusť děvku, jsem tvůj vězeň!“

Sotva slyšitelný pochvalný souhlas se ozval z davu. Z tohoto šlechetného návrhu měli všichni radost, i nejdivočejš z bojovníků delavárských.

Zdálo se, že Magua je na rozpacích. Pohlédl však na Koru s výrazem divokým a vášnivým, a pak se rozhodl naurčito.

Pohodil hlavou v pohrdání zpět a odvětil pevně a odhodlaně:

„Svižná Liška je velký náčelník a rozhoduje se jen jednou.“

„Pojd',“ doložil a chopil důvěrně dívku za rameno, aby ji pobídl kupředu, „bojovník huronský nikdy nemluví do větru. Pojďme.“

Dívka uskočila nazpět a v tváři jí zahořela panenská hrdost a stud.

Drzost tato jí vyhnala ruměncem na tváři až po samé skráně, a oko její se zajiskřilo.

„Jsem ve vaší moci a budu vás následovat, kdykoli to bude potřeba, třeba by to byla moje smrt; násilí však k tomu třeba není,“ odvětila chladně. Obrátila se k Sokolímu Oku a řekla: „Šlechetný muži, děkuji vám ze srdce. Šlechetné vaše nabídnutí bylo marné, a také nikdy bych ho nepřijala. Avšak můžete mi posloužiti prospěšněji, než jak bylo vaším úmyslem. Vizte, chřadnoucí ubohé

děcko! Opusťte ji teprve tehdy, když si budete vědom, že ji zůstavujete v společnosti lidí milosrdných. Nemluvím ani,“ pokračovala, tisknouc lovcovu ruku, „o odměně otcově. Neboť muž jako vy jest příliš povznesen, aby konaje své dobré činy, pomýšlel na odměnu. Avšak vzpomínku na vás bude vždy provázeti požehnání. A věřte, požehnání muže tak spravedlivého a poctivého dojde platnosti před tváří nebeskou. Kéž by mi v tuto strašnou chvíli bůh dopřál, abych ještě jednou uslyšela otcovské požehnání!“

Tu se Kora zajíkla a umlkla na chvíli. Pak přistoupila k Dulkanovi, jenž podporoval její sestru, jež byla v bezvědomí. Promluvila k němu hlasem tlumeným, jenž prozrazoval vnitřní zápas vlastního pohnutí:

„Není třeba, abych vás prosila za ochranu pro poklad, jenž vám kdysi bude náležeti. Milujete ji, Heywarde, a to by postačilo, abyste jí prominul tisíce chyb, kdyby jaké měla. Je tak vlídná, tak věrná a dobrá, jak jen smrtelný tvor býti může. Není skvrny ani na její mysli, ani na jejím těle, jež by snad i nejhrdějšímu z vás mohla býti závadou. Je krásná — ach! jak nevýslovně krásná!“ zvolala a položila svou milou, ač ne tak bělostnou ruku zádušně na alabastrové čelo Alicino. „Duše její je tak čistá, jako její tělo. Mnoho bych ještě měla říci, — více snad, než by schválila vaše rozvaha; avšak ušetřím vás i sebe.“

Hlas její změkl, a ona sklonila se k hlavě své sestry. Políbila ji vroucně a vřele, a když se vzpřímila, nebylo již slz na bledém líci jejím, a oko se jí ruměnně lesklo.

Dívka se obrátila a zvolala na divocha se vši svou vrozenou vznešeností:

„Nyní, pane, je-li vám líbo, půjdu za vámi.“

„Jen jdi,“ pravil Dulkan, a vložil Alici do náručí jedné indiánské dívky, „jdi, Maguo, jdi. Zákony Delavárů nedovolují jim jinak jednati. Avšak já jsem prost — a svoboden. Jdi, pekelná stvůro, proč váháš!“

Výraz tváře Maguovy při této vyhrůžce nelze tak snadno vylíčiti. Nejprve se v oku jeho zableskla živá radost, již však okamžitě zakryl zchytalou chladností.

„Lesy jsou otevřené,“ odvětil klidně. „Otevřená ruka může jíti za mnou!“

„Stůjte!“ zadržel Sokolí Oko Dunkana a chopil ho za ruku; „neznáte ještě toho lstivého padoucha. Zavedl by vás na místo, kde má skrytou zálohu, jíž byste se ubrániti nemohl.“

„Hurone,“ promluvil Unkas, jenž podle obvyklých přísných zvyků národa byl pouze až dosud bedlivým posluchačem, „Hurone, spravedlnost Delavárů řídí Manitto. Pohled na slunce! Nyní je ve výši doleních větví oné sosny. Tvá cesta je volna. Ale až slunce spatříš nad stromy, pak již po tvé stopě půjdou bojovníci.“

„Slyším krákat vránu,“ zvolal Magua chechtaje se pošklebně. „Odstupte!“ doložil a pohrozil rukou zástupu, jenž mu vstupoval do cesty. „Kde jsou sukně Delavárů? Ať vyšlou své šípy a kulky proti Vyandotům; budou pak míti zvěřinu k jídlu a obilí k obdělávání. Psi, králíci, zloději — pliju na vás!“

Tyto nadávky přijalo množství s pochmurným mlčením. Vítěz Magua s utrhačnými slovy na rtech ubíral se volně, jsa chráněn nezrušitelnými zákony indiánskými k lesu, kam ho jeho oběť trpělivě následovala.

XXXI.

S barvami války.

Tak dlouho, dokud Delaváři měli před očima nepřítele a jeho obet, stáli nepohnuti, zrovna jako by jim Huron zlým kouzlem byl učaroval. Sotvaže však jim obě postavy zmizely s očí, poddali se dojmu divého vzteku.

Unkas stál na vyvýšeném místě a nepohnutě pohlížel za Korou, dokud poslední cípek jejího šatu nezmizel v zeleni lesa. Pak sestoupil dolů a mlčky se ubíral davem do chyše, z níž nedávno vyšel. Někteří z vážnějších a přednějších bojovníků, když vidělímhnevivé zraky Unkasovy, odebrali se za ním až do chyše, kamž se utekl, aby nerušeně mohl přemítati. Tamenunda s Alicí odvedli a ženám i dětem přikázáno, aby se rozešly.

V příští hodině po této události podobal se tábor rozechvělému roji včel, jež čekají pouze na svou královnu, aby se pak vydaly na daleký let.

Konečně vystoupil z Unkasovy chyše mladý bojovník, a vážným krokem přistoupil k zakrnělému smrčku, který rostl v puklině skály, a sloupł s něho kůru. Pak zase odešel, aniž slova promluvil. Po něm objevil se druhý a olámал se stromku větve až na holý peň. Pak přišel třetí, jenž obarvil kůl temnorudými prouhami. Byla to znamení nepřátelských úmyslů delavárských náčelníků. Bojovníci přihlíželi k tomu ponurým a zlověstným klidem, jenž bouři předchází.

Konečně přicházel Mohykán sám, jsa obnažen až po pás. Polovice krásné tváře jeho byla vyhrůžně obarvena černou hlinkou.

Unkas slavnostně přistoupil k obarvenému pni, a obcházel jej

odměřenými skoky, jež se podobaly téměř nějakému starodávnému tanci. K tomu si zpíval píseň s válečným nápěvem. Hlas jeho byl chvílemi nevýslovně vášnivý a teskný, jako by to byly melodie opeřených pěvců, jindy zas náhlý a děsný přechod dojal posluchače svou divokostí a drsností. Užíval málo slov, jež se stále opakovala. Byla to jakoby modlitba a vzývání Velikého Ducha, potom naznačil zřetelně předmět svého zpěvu. Modlitby tyto končily tak, jak začaly, a vyslovovaly úplnou odvislost všeho konání národa od Velikého Ducha. Kdyby bylo možná ztlumočiti jadrnou a zvučnou píseň Unkasovu, zněla by asi takto:

Manittu! velký, moudrý náš,	V lesích, vzduchu hlasy řvou,
Manittu, Manittu! spravedlnost za	slyším války ryk a lom duněti jak
prvou ctnost máš,	z dálky hrom... Lesy toho plny
Manittu, Manittu!	jsou.
Zvěst zřím černou v nebesích,	Manittu, Manittu!
skvrnu temnou nad hlavou, plno	Bože síly, moudrosti, ze
mraků, mraků zlých, rudých s barvou	mdloby mne vyprosti, Manittu,
černavou!	Manittu!

Poslední tóny každého verše doznívaly táhle, což se úplně shodovalo se smyslem celé písně. První sloka byla velebná a měla vyjádříti ti zbožnou úctu, druhá vyznívala jaksi prorocky a vzbuzovala děs u posluchačů. Ve třetí sloce dostoupil hlas bojovníkův děsné síly a byl to známý ryk válečný. Poslední sloka byla jako první, pokorná a prosebná.

Mladý Mohykán opakoval zpěv třikráte. Pak pokračoval ve svém zvláštním tanci, co zatím jiný náčelník lenapský za- notil podobnou melodií, již podložil vlastními slovy. Bojovník za

bojovníkem přidávali se k Unkasovi, až posléze všichni se zúčastnili tohoto válečného tance a zpěvu.

Podívání na tančící Indiány bylo děsné, neboť líce náčelníku nabývaly strašného a výhružného výrazu. Nenadále však vrazil Unkas svůj tomahavk hluboko do pně a vyrazil výkřik, jež mohli od té doby nazývat „Unkasův válečný ryk“. Projevil tím své přání, neboť chtěl býti vůdcem válečné výpravy.

Toto heslo probudilo všechny divé vášně, jež dřímaly v srdcích delavárských bojovníků. Sto mladých mužů, kteří dosud skromně drželi se stranou starších, vrhlo se ke pni (naznačenému to nepříteli) a roztržili jej svými tomahavky na tisíc kousků. Počínali si s takovou zuřivostí, jako by přemohli skutečného soupeře. Horlivost a divoká bojovnost byla všude zjevná, a výprava, jež vzbudila takové nadšení, nemohla míti jiný účel, než dosažení bývalých práv národa.

Sotvaže Unkas svou ranou způsobil toto vzbouření, vystoupil z kola a pohlédl na slunce, jež právě dostoupilo výše, jež označovala konec příměří Maguovi naznačeného.

Unkas pokynul významně Delavárům a vyrazil obvyklý válečný výkřik. Bojovníci s hlasitým jáсотem zanechali hry, aby se uchystali k opravdovému boji.

Tábor se nyní naprosto změnil. Někteří bojovníci se již ozbrojili a omalovali a stáli tu tak tiše, jako by jejich mysle nic jiného nepobuřovalo. Děti a ženy vyběhly z chyší a zpívaly radostně i žalostně, v jaké která byla právě náladě. Nikdo však nelelkoval. Kdo mohl, odnášel do lesa své klenoty, ať to už byly skvosty, nemluvnata, starci nebo nemocní. I Tamenund odevzdal se ochraně lesů, dříve se však po dojmavé rozmluvě rozloučil s Unkasem. Žehnal mu jako otec dítěti, jehož dlouho postrádal a teprve nedávno nalezl.

Dunkan, jenž dříve Alici dovedl na bezpečné místo, hledal lovce s tváří, která projevovala nesmírnou touhu po blížícím se zápasu.

Sokolímu Oku nebylo toto všeobecné vzrušení nikterak vzácností, aby bral na něm podílu. Sčítá val bojovníky, aby mohl

posoudit sílu Unkasova válečného průvodu. Byl brzy uspokojen, když viděl, že válečná moc mladého náčelníka v sobě zahrnuje veškeré branné mužstvo celého národa. Když byl o této nutné potřebě války ubezpečen, poslal indiánského chlapce pro svou i Unkasovu pušku tam, kde ji s Unkasem byli schovali. Použili této opatrnosti proto, aby jednak zachránili své pušky před zkázou, jež je stihnouti mohla, a aby přišli mezi cizince bezbranní, majíce po ruce výmluvu, již odůvodňovali svůj příchod mezi Delaváry, předstírajíce, že hledají u nich ochrany.

Sokolí Oko posílaje jiného pro svou pušku, činil to podle své obvyklé opatrnosti. Dobře věděl, že Magua bez průvodu nepřišel, a že huronští vyzvědači s různých míst stopují každé hnutí nepřátel. Přišlo by mu draze, kdyby se byl o tuto věc sám pokusil, a také jinému bojovníku by se lépe nevedlo.

Avšak chlapec nebyl v nebezpečí, aspoň do té doby, kdy Huroni nevědí o účelu jeho posláni.

Právě očekával návrat mladého odvážlivce, když k němu Heyward přistoupil.

Chlapec, jenž obdržel od lovce důkladné pokyny, kráčel hrdě s hrudí vysoko se dmoucí radostí nad touto důvěrou. V hlavě mu vířily naděje nemalé ctižádosti. Kráčel nedbale pasekou a vstoupil do lesa nedaleko místa, kde byly ukryty pušky.

Jakmile se však octl v šeru hustého křoví, plazil se jako had k žáducímu pokladu. A štěstí mu přálo. V nejbližší chvíli letěl jako šipka přes mýtinu zpět a nesl v každé ruce jednu pušku. Doběhl ke skaliskům a hnal se k úbočím nahoru s hbitostí víře nepodobnou. Vtom se z lesa ozvala rána, zrovna jak lovec byl předvídal.

Chlapec houkl opovržlivě, avšak hned nato s druhé strany přiletěla koule druhá, jež ho pohnala k rychlejšímu běhu. V nejbližším okamžiku byl nahoře a drže pušku vysoko, blížil se s vítěznou tváří k lovcovi, jenž ho poctil tak slavným úkolem.

Přese všechnu obavu, již Sokolí Oko měl o osud svého posla,

přijal svou pušku se spokojeností, jež na chvíli zaplašila jeho ostatní myšlenky.

Když byl prohlédl bystrým okem pušku a pánvičku nejméně desetkrát otevřel i zavřel, a zámek vyzkoušel, obrátil se k chlapci a přívětivě se ho tázal, není-li poraněn.

Klučík se mu hrdě podíval do očí, avšak neodpověděl.

„Ej, chlapče, vidím, že tě lotři postřelili!“ doložil lovec a vzal hrdinného chlapce za ramena, kdež zela dosti hluboká rána; „kousek rozmačkaného olšového listí bude dělat divý. Zatím ováží ti ránu vampunem! Počínáš záhy s válečným řemeslem, statečný hochu, a zajisté mnoho čestných jizev poneseš si do hrobu. Znam dosti mladých bojovníků, kteří záhy skalpovali, avšak takovou ranou se honositi nemohou. Jdi,“ pravil, když mu obvázal ránu, „budeš jistě jednou náčelníkem.“

Chlapec odstoupil, jsa na svou prolitou krev hrdější nežli dvoření na skvělý řád. Vykračoval hrdě mezi svými druhy, jsa obdivován a předmětem závidosti všech.

Avšak v té chvíli rozruchu zůstal důkaz této jinošské statečnosti bez pochvaly, již by se mu zajisté v klidné chvíli bylo hojně dostalo od soukmenovců.

Delaváři však takto alespoň poznali postavení i úmysly svých nepřátel. Na místě slabého ač neohroženého chlapce byla vyslána statečná družina, jíž se lépe takový úkol hodil, na výzvědy, a aby vypudila slídiče. To se jí brzo poštěstilo, neboť Huroni, vidouce se prozrazení, jali se couvati.

Delaváři stíhali je dosti daleko od svého ležení, avšak na daný rozkaz se zastavili, poněvadž vůdce se obával skrytých záloh. Poněvadž obě strany se držely v úkrytu, zůstaly lesy opět tiché a klidné jako mírné letní jitro ve hluboké poušti.

Pokojný, ač nedočkavý jako vždy Unkas, shromáždil kolem sebe náčelníky a rozdělil jim důstojenství ve svém vojsku.

Představil jim Sokolí Oko jako bojovníka zkušeného, jenž

dokázal, že je hoden veškeré důvěry. Když viděl, že mužstvo vlídně přijalo jeho přítele, dal mu velitelství nad dvaceti obratnými muži, tak zručnými a odvážnými, jako byl on sám.

Pak vysvětlil Unkas Delavárům, jaké postavení měl Duncan v anglickém voji, a svěřil mu též dvacet mužů. Avšak

Duncan nepřijal této hodnosti a vyjádřil se, že chce jako dobrovolník sloužit ti v četě lovcově.

Po tomto seřazení zplnomocnil mladý Mohykán některé delavárské náčelníky k různým povinnostem a pak vida, že je svrchovaný čas, dal rozkaz k pochodu. Radostně, ač vemvší tichosti, následovalo ho přes dva tisíce mužů.

Do lesa dostali se bez překážky a nepotkali ani živé duše, až konečně dostihli svých vlastních zvědů. Tu kázal vůdce, aby se zastavili. Náčelníci se sešli k tiché poradě, ve které předloženy různé plány k všelikým vojenským manévřům, avšak žádný z nich nedošel souhlasu Unkasova. Kdyby byl Unkas mohl následovati své vlastní horlivosti, byl by vedl svůj voj bez meškání k útoku a nejbližším okamžikem by rozhodl bitvu. Ale jednání takové neshodovalo se s praktikami i zkušenostmi národa. Musil tudíž užiti opatrnosti, ač ji v okamžitém svém nadšení z duše zatracoval. Poslechl rady, ač jeho duch se jí vši silou vzpouzel, maje živě před očima nebezpečí Kory, která byla v moci Maguovy drzosti.

Když několik minut bez úspěchu rokováno, uviděli kohosi, jenž samoten přicházel se strany nepřátelské na pohled s takovým spěchem, že se všem zdálo, jako by to byl posel, jenž je vyslán vyjednávat o míru.

Avšak několik metrů od místa, kde Delaváři radíce se stáli, počal cizinec váhati, jako by byl na rozpacích, nevěda, kterou cestu má voliti. Konečně se zastavil. Oči všech obrátili se na Unkasa, jako by u něho hledali rady.

„Sokolí Oko,“ řekl mladý náčelník tichým hlasem, „ten nesmí Huronům ničeho již pověděti.“

„Nadešla poslední jeho hodina,“ odvětil lovec lakonicky a prostrčil svou dlouhou pušku listím, chystaje se k osudnému výstřelu. Avšak na místě, aby spustil, dal se do smíchu, a ruka mu s puškou klesla. „Na mou věru, měl jsem toho ubožáka za Mingu,“ pravil, „avšak když jsem hledal na jeho žebrách místečko pro kulku, — co bys řekl, Unkase, že jsem spatřil? — Pěvcovu píšťalku! Zkrátka je to náš Škála, jehož smrtí by nikdo ničeho nezískal, a jehož život nám může býti ku prospěchu, pakliže totiž jeho jazyk umí více než zpívali. Pokusme se smluviti s tím dobrým hochem, pozdravím ho mnohem lépe, než by to byla moje puška učinila.“

Po těch slovech odložil lovec pušku stranou a propletl se křovím na doslech Davidovi a pokusil se opět o hudební produkci, jež mu umožnila projiti tak bezpečně huronským ležením.

Avšak nebylo tak snadno oklamati sluch Škály. Abychom pravdu řekli, žádný kromě Sokolího Oka by nebyl mohl vydati ze sebe takový vřesk. Poněvadž již jednou David tyto zvuky slyšel, ihned poznal, odkud vycházejí.

Ubožákovy rozpaky se ihned ukončily, neboť bez odkladu se pustil po hlase — což mu bylo mnohem snazší, než kdyby měl jíti vstříc baterii — a zakrátko našel skrytého pěvce, jenž tyto líbezné zvuky vydával.

„Rád bych skutečně věděl, co si o tom Huroni pomyslí!“ zasmál se lovec a uchopil svého společníka, táhna ho za sebou.

„Pakliže nás ti lotři slyšeli, řeknou, že tu jsou dva blázní na místě jednoho! Zde však jsme v bezpečí,“ doložil a ukázal na Unkasa a jeho společníky. „Nyní nám vypravujte v dobré angličtině, beze všech modulací o šibalství Mingů.“

David se rozhlédl po divých a zlostně zamračených náčelnících v němém úžasu. Když však uviděl známé tváře, vzpamatoval se ihned tak dalece, že mohl rozumně odpověděti.

„Ti pohané vytáhli do pole, a je jich hodně,“ řekl David „a jak se obávám, nemají nic kalého v úmyslu. Ach, to bylo před hodinou

v jejich táboře hulákání a bezpečného plesání, provázeného hříšnými slovy, takže jsem se opravdu rozhodl utéci k Delavárům do jejich klidné vesničky.“

„Kdybys byl trochu rychlejší, nebyl bys s tou změnou příliš spokojen,“ odvětil lovec trochu suše, „avšak na tom nesejde; kde jsou Huroni?“

„Je jich v lese plno, tolik, že byste lépe učinili, kdybyste se okamžitě domů obrátili.“

Unkas se hrdě ohlédl po své družině a pak se tázal:

„Kde je Magua?“

„Je mezi nimi. Přinesl dívku, jež byla u Delavárů, a uvěznil ji v jeskyni. Pak se jako vzteklý vlk vrhl v čelo své čety. Nevím, co ho tak rozzuřilo.“

„Ji že nechal v jeskyni, pravíte?“ přerušil jeho řeč Duncan; „dobře, že o ní víme. Což, nepodnikneme ničeho k jejímu osvobození?“

Unkas se podíval dříve významně na lovce, načež pak se tázal: „Co říká Sokolí Oko?“

„Dejte mně dvacet pušek a půjdu vpravo podle vody. Tam za bobří osadou spojím se se Sagamorem a plukovníkem. Pak s té strany zazní válečný ryk. Za tohoto větru jej uslyšíte snadno. Pak, Unkase, udeříš na ně, a až nám přijdou do rány, přísahám při dobrém jménu starého hraničára, že je přivítáme, až se jejich řady skláněti budou jako jasanové větve. Pak dobudeme vesnice a dívku z jeskyně uneseme. Srážka nechť se pak ukončí buď jednou ranou vítězstvím jako válka bělochů, anebo podle způsobu Indiánů lstí a úskokem. Jest možno, že můj plán není snad vědecký, avšak, plukovníku, srdatostí a trpělivostí dokáže se všechno.“

„Mně se tento plán velice líbí,“ zvolal Duncan, jenž viděl, že hlavním úmyslem lovcovým je, aby osvobodil Koru. „Pokusme se tedy o to okamžitě.“

Radili se chvíli a pak všeobecně návrh ten přijat, a všem

bojovníkům šíře vysvětlen. Umluvili si všelijaká znamení, a pak se každý z náčelníků odebral na své místo.

XXXII.

Rozhodný boj.

Unkas rozestavil své mužstvo na příhodná místa v úplné pustině, neboť kromě těch, kteří se v lese sešli k poradě, zdál se les na pohled býti prost všech lidských tvorů jak v onen den, kdy vyšel z ruky stvořitelovy.

Nechť se oko upřelo kamkoli, všude spatřovalo pod korunami stromů ničím nerušený obraz míru a pokoje. Tu a tam zatřepal pták křídly ve větvích buků, a hravá veverka přes tu chvíli vyděsila družinu svým šustem. Hned nato však nebylo opět slyšet ničeho, kromě šumění větrku, jenž rozvlnil zelené vršky stromů, jež splývaly v sebe jako zelené jezero. Krajina mezi delavárskou a nepřátelskou vesnicí byla tak tichá a klidná, jako by v ní nebylo ani človíčka. Avšak Sokolí Oko, jenž v této výpravě vedl první četou, znal tolik povahu těch, s nimiž mu bylo bojovati, aby nevěřil tomuto zrádnému poklidu.

Když shromáždil opět svou malou četou, hodil si pušku na rameno a pokynul tiše, aby ho následovala. Vedl je několik metrů dále od malého potůčku, kterým se na svém pochodu přebrodili. Tam se zastavil a posečkal, až se jeho zasmušilí, ale bedliví bojovníci kolem něho sestoupili, načež se jich tázal po delavársku: „Víš některý z mých mladých bojovníků, kam nás tento proud povede?“

Jeden Delavár natáhl ruku, rozepjal dva prsty a ukázav po nich ke dlani, kde se spojují, řekl: „Než slunce proběhne svou dráhu, bude malá voda ve velké.“ Pak ukázal na proud a pravil: „Ty dva tvoří jeden pro bobry.“

„Soudím též,“ odvětil lovec a mrskl zrakem vzhůru k zelenému

loubí, „podle směru proudu a povahy hor držíme se těchto břehů, Delavárové, dokud nezvětríme Huronů.“

Druhové jeho projeví svůj souhlas obyčejným svým houknutím. Avšak když viděli, že vůdce jejich hodlá v pochodu pokračovati, upozornili dva z nich lovce, že není vše, jak býti má. Sokolí Oko porozuměl jejich nepokoji, když se ohlédl a uviděl Davida na konci své družiny.

„Víte-li přáteli,“ tázal se Sokolí Oko vážně, „že moje tlupa sestává z lovců, kteří jsou vybráni, aby vykonali těžké dílo? Jsou svěření muži, který, třeba že snad jiný lépe dovedl rozmlouvati, rozumí své věci velmi dobře, a nedá nikomu z družiny zahálet. Nebude trvati ani půl hodinky, a zmocníme se Huronů ať živých neb mrtvých.“

„Ač jste mi neřekl ničeho o úmyslech vašich, odpověděl David, jehož líce se zarděly, obyčejný klid ho opustil, a oči jeho zářily neobyčejným nadšením, „přece mi bojovníci vaši připomněli dítky Jakubovy, jak vycházely v boj proti Sachemi- tům, kteří chovali hříšnou žádost k dívce vyvoleného národa. Nyní, kdy jsem již prošel kousek světa a s dívkou, již hledáte, vytrpěl dobré i zlé, rád bych také, ač nejsem bojovníkem, opásal svá bedra a nabrousil svůj nůž k ráně, jež by přispěla k jejímu osvobození.“

Lovec váhal, jako by rozvažoval o přednostech tohoto podivného nováčka, a pak řekl:

„Vždyť neumíte vládnouti žádnou zbraní. Neumíte zacházeti s ručnicí, a věřte mi, Mingové každou ránu štědře vracejí.“

„Nejsem sice žádný vychloubačný, krvelačný Goliáš,“ odpověděl David a vytáhl prak zpod strakatého a nevkusného svého šatu, „přece však jsem následoval příkladu židovského mládence. V dětství svém často jsem míval v ruce tuto starodávnou zbraň a myslím, že jsem dosud nezapomněl jí vládnouti.“

„Ano,“ odpověděl Sokolí Oko, pohlížeje pohrdavě a opovržlivě na srnčí řemen s tkalounkem, „může to býti dobré mezi šípy a snad i noži. Avšak Francouzové dobře Mingy opatřili a to důkladně

vrtanými hlavněmi. Zdá se však, že vám oheň, jak až dosud, neuškodí... Plukovníku — nechal jste svůj kohoutek natažen — jednu předčasnou ránu bychom zaplatili dvaceti skalpy. Nuže, pojdte, pěvče, aspoň nám pomůžete křičet.“

„Děkuji vám, příteli,“ odvětil David a zásobil se oblásky jako královský jeho jmenovec. „Ač neprahnu po vraždě, přece by mi bylo líto, kdybyste mne byl odehnal.“

„Pamatujte si,“ doložil lovec, a významně poklepal Skálovi na hlavu, kdež se mu rána ještě nezhojila, „že jdeme do bitvy a ne do koncertu. Dokud všichni najednou nestrhneme pokřik, dotud žádný nepromluví leč puškou.“

David přikývl dávaje tak najevo, že podmínkám porozuměl. Sokolí Oko přehlédl ještě jednou pozorně své řady a pak dal znamení k odchodu.

Dobrou míli postupovali podle proudu bystřiny. Ačkoliv příkrý břeh a husté křoví je chránilo před okem nepřítele, přece nezanedbali žádné obezřetnosti, jíž se užívá při indiánském útoku. Po obou stranách břehu krácel či spíše se plazil muž za mužem a každou chvíli nahlédl do lesa. Občas se družina zastavila a naslouchala podezřelým zvukům s takovou bystrostí, že to člověk, jenž nebyl vychován v přírodě, sotva chápal.

Nebyli však ničím znepokojeni a došli bez překážky až k místu, kde se potok vléval do druhého většího. Nezdálo se, že by byli někým zpozorováni. Tam se lovec zastavil a zkoumal bedlivě okolí.

„Myslím, že budeme mít krásný den pro bitvu,“ řekl anglicky Dulkanovi. Pohlédl vzhůru na oblaka, jež větrem poháněna, plula po obloze, „jasné slunce a lesklá hlaveň nepřispějí k jisté ráně. Všecko nám přeje. Vítr ponese jim nazpět všechny jejich vřesky a kouř, kdežto my budeme mít po každé ráně jasno — a to není maličkost. Avšak naše ochrana zde přestává. Bobří již po více než sto let tady hospodaří, a jak vidíte, je tu málo košatých stromů, zbyly jen samé uhlodané pařezy.“

Sokolí Oko krátce takto naznačil obraz, jenž se jim zjevil před zraky. Potok byl nestejně široký. Zde hučel bystře sevřen jsa skalami a jinde se opět rozléval daleko po bahnité rovině a tvořil malé rybníčky. Po březích potoka tlely skácené kmeny ve všech stupních hniloby. Jedny klátily se vratce na svých kořenech, jiné již byly zbaveny kůry, jež chová v sobě tajemnou sílu životní. Porůznu nalézaly se hromady omšelých a rozvrácených kolíků, podobající se zbytkům primitivních staveb jakéhosi divného a dávno vyhynulého pokolení.

Tyto podrobnosti probudily u lovce takový vážný zájem, jakého se jim snad nikdy před tím nedostalo.

Tábor huronský ležel jen čtyři nebo pět set kroků dále odtud, a přece lovec neznamenal tu ani jediné stopy po něm. Sokolí Oko vším právem se obával skrytých úkladů. O přítomnosti nepřítelů neměl ani sebe menší stopy. Jednou neb dvakráte chvěl se mu povel na rtech k náhlému útoku na vísku; avšak zkušenost jeho rychle mu přivedla na mysl veškeré nebezpečí tohoto činu. S trapnou nejistotou naslouchal každému podezřelému šustotu se strany, kdež zanechal Unkasa. Ale neslyšel než úpění větru, jenž s rostoucí prudkostí províval lesem.

Konečně umínil si učiniti této trapné nejistotě konec a spíše z netrpělivosti nežli z vypočítavosti umínil si hbitě se bráti podle bystřiny nahoru a co nejdříve zkusiti své síly.

Rozjímal takto stoje ve křoví, zatím co jeho druhové stále ještě byli v roklině, kdež se vlévá menší potok do většího. Když však uslyšeli tichý, ač srozumitelný lovcův hlas, připlížili se všichni k němu a mlčky ho obstoupili.

Sokolí Oko ukázal jim směr, kudy se budou bráti, načež celá družina seřadila se s lovcem v čele. Kráčeli věrně v jeho šlépějích, takže jiné stopy kromě Heywardovy a Davidovy ani viděti nebylo, jakoby tu kráčel jediný toliko muž.

Sotvaže družina vystoupila na volnou cestu nejsouc odnikud chráněna, vybuchlo jim za zády as dvanáct ručnic. Jeden Delavár

vyskočil jako raněný jelen a hned na to celou délkou klesl mrtev k zemi.

„Aj, strachoval jsem se podobného ďábelského kousku!“ vykřikl lovec anglicky a pak doložil rychle v řeči delaváрске: „Kryjte se! Střelte!“

Po těchto slovech se tlupa rozprchla, a dříve nežli se Heyward vzpamatoval, stál tu s Davidem samotem.

Na štěstí ustoupili Huroni, takže se nemusil báti nové palby. Avšak bylo zřejmo, že toho neučinili nadobro, a proto lovec povel stíhati couvajícího nepřítele a sám skákaje od stromu ke stromu vypálil karabinu.

Útok tento provedla asi zcela malá četa Huronů, jež se však zmnožovala, čím více se Huroni blížili ke svým druhům. Konečně se střelba jejich téměř vyrovnala střelbě postupujících Delavárů.

Heyward vrhl se v střed srážky, jež počínala býti dosti tuhou. Zápas byl stále urputnější. Raněných bylo málo, poněvadž se všichni skrývali za stromy.

Sokolímu Oku a jeho družině se však čím dále tím hůře vedlo. Bystrý lovec byl si vědom všech nebezpečí, však nevěděl, jak tomu odpomoci.

Uznal, že kdyby couval, přivedl by sebe i svou družinu do horšího postavení, než v jakém se právě ocitali. Nepřítel zatím je sevřel s obou stran a stísnil je do té míry, že musili téměř palbu zastaviti.

V tom okamžiku, kdy se již již domnívali býti obklíčeni celým nepřátelským kmenem a trnuli hrůzou, že jsou ztraceni, zaslechli s té strany, kde Unkas stál, řinčení zbraní a divý válečný křik.

Výsledek tohoto Unkasova útoku na nepřátelskou vesnici, kdež Huroni zanechali jen nepatrnou část mužstva k obraně, byl okamžitý a hned ulevil lovcovi i jeho přátelům. Huroni, již se klamali v počtu nepřátel, vydali se s větším počtem proti družině lovcově, zanechavše

doma malou toliko část bojovníků, jež nebyla s to, aby se nenadálému útoku Unkasovu ubránila.

Výhoda byla zjevna na straně Delavárů z okamžitého couvání Huronů, kteří spěchali na pomoc tam, kdež svízel sami zavinili svou neopatrností.

Sokolí Oko dodal vlastním příkladem srdce svým druhům a povel udeřiti na nepřítele.

Stíhal nepřítele od skrýše ke skrýši, a Huroni musili ustupovati, až se dostali do houští, kdež se odhodlaně zastavili odhodláni k zoufalému zápasu.

Krutý boj trval hezkou chvíli, a ač žádný z Delavárů nepadl, přece mnozí počínali již silně krváceti.

Krutý a do jisté míry nerovný zápas se značně prodloužil, a tím právě ocitli se Delaváři nanovo v úzkých a v nevýhodě.

V tom okamžiku svrchovaného nebezpečí podařilo se lovcům zaskočiti za strom, kdež se ukrýval Duncan. Větší část bojovníků stála po jeho pravém boku téměř na doslech, a horlivě, ač nadarmo páčila do nepřítele, jenž nabýval převahy.

„Plukovníku, jste mlád,“ pravil lovec a ručnice jeho klesla pažbou na zem. Byl trochu unaven přestálou námahou. „Snad někdy povedete vojsko proti těmto padouchům Mingům. Zde poznáváte nejlíp průběh boje indiánského. Nejvíce záleží na hbité ruce, bystrém oku a dobré záštitě. Nu, řekněte, kdybyste tak velel celému pluku královských Američanů, nuže, co byste jim v této chvíli poručil?“

„Aby vyrazili bodákem.“

„Ano, mluvíte jako běloch. Avšak v této pustině člověk musí uvážiti, za kolik životů je odpověden. Ne tak. — Více byste dosáhl na koni,“ pokračoval lovec a zavrtěl hlavou jakoby v zármutku, „s hanbou doznávám, že jedině kuň rozhodne ať dřív nebo později tyto šarvátky. Zvíře zde zmůže víc než člověk, a byli bychom s těmi lotry hned hotovi, kdybychom měli koně! Pošlete okované kopyto v sled

mokasínu rudochova a divoch vám vypálí jen jednu a více nikdy, maje pušku prázdnou.“

„O tom jindy,“ odvětil Dunkan, „máme na ně udeřit?“ „Neshledávám, proč by nebylo rozumné, abychom se bavili užitečnou rozmluvou,“ odušil lovec mírně. „Nemiluji těchto úskočných útoků, poněvadž si obyčejně vyžádají několik skalpů. A přece,“ doložil a naklonil hlavu stranou, aby naslouchal třeskotu zbraní vzdálené srážky. „Chceme-li Unkasovi něčím prospěti, musíme napřed tyto padouchy před sebou zapudit.“

Odvrátil se odhodlaně od Dunkana a hlasitě vzkřikl na své Indiány, v jich rodné řeči. Odpověděli mu houknutím, a každý bojovník na dané znamení vystoupil z úkrytu za stromem.

Huroni spatřivše tolik temných postav, jež se jim v okamžiku před očima zamihly, vypálili prudce, avšak marně. Dela- váři pádili velkými skoky k houští jako pardálové. Sokolí Oko v čele, mávaje svou zbraní dával příklad zmužlosti svým lidem. Několik starších a bystřejších Huronů, kteří se nedali touto lstí oklamati, vychrlili smrtící obsah svých pušek na ně. Obava lovcova došla uskutečnění, neboť tři z jeho nejlepších bojovníků klesli k zemi. Touto ranou však Huroni již neodrazili prudkého útoku.

Delaváři vrazili na huronskou zálohu s největší prudkostí a zarputile odráželi všechn odpor se strany nepřátelské.

Rozvinul se boj muže proti muži; Huroni jali se již ustupovali s pole a uchýlili se až k houští na druhé straně návrší, kdež se drželi s houževnatostí, jaká jest vlastní jen štvaným dravcům.

V této osudné chvíli, kdy kolísal výsledek bitvy, zahučel výbuch ručnice za zády Huronů, a koule zahvívla od bobřích budek, jež stály na mýtině. Hned na to zazněl divoký, strašlivý křik válečný.

„Toť Sagamor!“ zvolal Sokolí Oko a odpověděl mu silným výkřikem; „teď jsou v pasti.“

Účinek této rány jevil se ihned na Huronech. Byli zděšeni,

vidouce, že nejsou odnikud kryti, a se zoufalým výkřikem rozprchli se po mýtině, hledající spásy v útěku.

Mnohé z nich stihla koule pronásledujících je Delavárů.

Nebudeme se zdržovati líčením dojímavého shledání lovce s Čingašgúkem, ani Dunkana se zkormouceným otcem své milenky.

Obě strany se krátce dorozuměly, a Sokolí Oko představil Sagamora své tlupě. Složil také své důstojenství vůdce v ruce Čingašgúkovy.

Náčelník mohykánský přijal tuto hodnost, k níž ho opravňoval jeho rod, s vážnou důstojností, jež vždy dodává zvláštního důrazu rozkazům rudého bojovníka.

Čingašgúk se obrátil a kráčel zpět do houští po šlépějích lovcových. Bojovníci jeho skalpovali cestou padlé Hurony a těla svých mrtvých odklízeli. Konečně se Čingašgúk zastavil.

Bojovníci, jichž síly byly předcházející pútkou téměř vyčerpány, stanuli nyní na malé rovině, jež byla stromy tak hustě porostlá, že je bezpečně skrývala. Rovina tato s jedné stranv sbíhala srázným svahem dolů, kdež se na několik mil prostíralo úzké, temné a lesnaté údolí. Právě v tomto lese bojoval až dosud Unkas s hlavním vojem huronským.

Mohykán a jeho přátelé postoupili až na kraj srázu a naslouchali bystře ozvěně bitvy.

Několik ptáků vzneslo se nad listnaté lúno údolí, jako by byli vyplašeni z teplých svých hnízd. Tu a tam vznášel se nad stromy oblak dýmu a rozptyloval se vysoko ve vzduchu, naznačuje tak místo, kde ještě trvala krutá řež.

„Bitva se valí úbočím nahoru,“ řekl Dunkan, ukazuje na dým, jenž naznačoval palbu; „my jsme příliš daleko, abychom jim mohli prospěti.“

„Však oni zahrnou tam v onen úvoz, kde budou lépe kryti,“ pravil lovec, „a pak jim budeme po boku. Jdi, Sagamore, jest již svrchovaný čas, abys strhl válečný křik a vyrazil s mladými

bojovníky. Tentokráte chci bojovati po boku mužů své pleti! Znáš mne, Mohykáne, ani jeden Huron, jenž na tebe vztáhne ruku, nezůstane ušetřen.“

Náčelník indiánský chvíli váhal a pozoroval bitvu, jež nyní postupovala úbočím vzhůru. Tím bylo vítězství Delavárů rozhodnuto. Čingašgúk se nehnul s místa, ač padaly kulky kolem něho do suchého listí, věstíce, že jest vřava válečná nedaleko. Sokolí Oko a jeho tři společníci uchýlili se několik kroků nazpět do skrýše a vyčkávali výsledek s takovou klidností, jíž možno dosíci jen velkou zkušeností ve všelikých nebezpečích.

Zakrátko ztrácely výbuchy ručnic lesní ozvěnu a zněly, jako by byly vypáleny v otevřené prostoře. Tu i tam mihl se bojovník, jenž byl hnán až na kraj lesa, a zde se obrátil, aby nabral sil k poslednímu odporu. Zanedlouho sběhlo se jich několik, až tu byla celá řada temných postav, jež se tlačily do skrýše se zoufalou zarputilostí.

Dunkanem již lomcovala netrpělivost, a starostlivě díval se na Čingašgúka, jenž seděl ve skále jsa ukryt až po vážnou svou tvář, jakoby neměl jiného na práci než pozorovati bitvu.

„Není již čas, aby se Delavár vrhl v boj?“ pravil Dunkan.

„Ne, ne,“ odušil lovec; „až pozná svůj čas, dá jim o sobě vědět! Pohleďte jen, jak se ti padouchové srážejí k onomu smrčí, jako když včely usedají po roji. Toť, můj Bože, každá baba dovede střeliti do takové kupy černých kačí!“

Vyrazil válečný ryk, a dvanácte Huronů padlo ranami Čingašgúka a jeho tlupy. Na tento výkřik odpověděl mohutný hlas z lesa bojovným hlaholení, po němž jakoby z tisíce hrdel otřásl se vzduch vítězným jáсотem.

Huroni couvali a uvolnili střed svého šiku, kamž se vrhl Unkas v čele sta bojovníků.

Mladý náčelník pokynul svým mužům napravo i nalevo rozkazuje jim, aby stíhali nepřítel. Boj se rozdělil, a obě křídla

rozdělené válečné moci Huronů hledala opět ochranu v lese, kamž je krutě pronásledovaly vítězné čtyři bojovníků lenapských.

Za krátko rozptýlily se zvuky zbraní na všechny strany a ztrácely svou určitost pod rozlehlými klenbami lesů.

Avšak jedna malá kupa Huronů pohrdla skrýší a jak smečka štvaných lvů táhla se zvolna do úbočí, kteréž právě opustil Čingašgúk se svou tlupou, aby následoval Unkasa. Družinu tu vedl divoch, v němž podle krutého a divého vzezření poznáváme Maguu, jenž nechtěl tak snadno vzdáti se svého úspěchu.

V horlivosti octl se náhle Unkas samotén. Jakmile však zhlédl postavu Lišky, nerozmýšlel se dlouho a válečným rykem přivolal k sobě asi šest neb sedm bojovníků a nedbaje malého počtu své čtyři vrhl se za nenáviděným nepřítelem.

Liška dobře zpozoroval jeho úmysly a očekával Unkasa s radostí. V té chvíli však, kdy se domníval, že mladík svým ukvapeným útokem bude mu vydán na milost, zaslechl jiný křik a uviděl Dlouhou Karabinu se všemi svými bílými druhy spěchati Unkasovi na pomoc. Huron se v okamžení obrátil a úprkem hnal se úbočím nahoru. Unkas pádil v tak úžasně rychlosti za prchajícími, že zanechal své druhy daleko za sebou. Nadarmo křičel na Sokolí Oko, aby se měl na pozor; mladý Mohykán však hnal za nepřáteli tak tvrdošíjně, že je přiměl v tak rychlý útěk, jako byl jeho vlastní spěch. Na štěstí nadběhli mu jeho bílí přátelé, jinak by se byl Unkas bez jejich pomoci stal obětí své vlastní nerozvážlivosti.

Za tak usilovného běhu i pronásledování dospěly obě strany až k huronské vesnici, Pohled na domov vznítíl u Huronů, během již utýraných, novou odvahu. Zastavili se a bojovali se zoufalou beznadějí kolem své krajní chyše.

Zdar korunoval namáhání Delavárů. Unkasův tomahavk a zbraně jeho přátel pracovaly tak hbitě, že za krátko byla země pokryta mrtvolami nepřátel.

Pouze Magua byl nedotknut přese všechny útoky na jeho osobu,

zrovna jako by stál pod báječnou ochranou oné bytosti, jež podle bájí starodávného básnictví bděla vždy nad osudy svých rekovných miláčku.

Divoch vzkřikl hlasem, v němž se zračil všechen jeho vztek i zklamání. Vida své druhy všechny pobité, dal se na útěk jsa provázen jen dvěma druhy. Zanechal Delavárům krvavé trofeje jejich vítězství.

Unkas, jenž ho v boji stále hledal, pokusil se nyní bystře za ním. Sokolí Oko, Heyward a David sledovali ho v zápětí. Lovec, snaže se ochrániti mladého přítele, nastavoval před ním pušku tak, že zbraň prokazovala téměř služby kouzelného štítu.

Maguu strhlo ještě jednou pokušení k poslednímu odporu, jímž chtěl pomstíti smrt svých druhů. Avšak upustil brzo od tohoto úmyslu a skočil do hustého křpví, pronásledován jsa svými nepřáteli až ke sluji, jež jest nám již sdostatek známa.

Sokolí Oko, jenž pouze z lásky k Unkasovi zdržel se palby, vypukl v jásot, volaje hlasitě, že nyní jim kořist neunikne.

Pronásledovatelé vnikli do úzké chodby právě ve chvíli, kdy Huroni prchali ze sluje.

Zeny a děti kvilejíce, prchaly před nimi chodbami a jizbami z jeskyně. Při nejasném a matném světle podobalo se toto místo podzemní skrýši, v níž se míhají nešťastní tvorové a temní démoni, v nesčíslném množství.

Unkas však přes to vše nespustil s očí Maguy, jako by v životě neměl jiného cíle. Heyward i lovec sledovali ho těsně, jsouce pohádáni týmž citem.

Avšak cesta čím dále tím více klikatěla a v ohybech temněla, takže brzy ztráceli Hurona s očí. Jednu chvíli již se domnívali, že naprosto ztratili jeho stopu.

Pojednou spatřili v nejzazším konci chodby zavláti bílý šat, jenž jim ukázal pravou cestu.

„Toť Kora!“ vykřikl Dunkan hlasem, v němž se jevila radost i bázeň.

„Kora, Kora!“ zahlaholil Unkas a již letěl jako šipka kupředu.

„Toť ona,“ zaradoval se lovec, „žádný strach, slečno, již jdeme — již jdeme!“

Povzbuzeni vědomím, že hledaná jest nablízku, pílí s chutí dále. Avšak cesta byla neschůdna, drsná a nerovná. Unkas zahodil pušku a hnal se úprkem dále.

Heyward bez rozmyšlení následoval jeho příkladu. Brzo se však přesvědčili, jak bláhové jednali. Puška Huronova postřelila mladého Mohykána.

„Musíme se jich zmocniti,“ pravil lovec a předešel své druhy zoufalým skokem; „ti lotři by nás postříleli všechny. Hleďte jen, kterak se kryjou dívkou!“

Ač ostatní téměř ho ani neposlouchali, přece následovali jeho příkladu a po nadlidském namáhání přiblížili se k uprchlíkům tak dalece, že rozeznali dva bojovníky, kteří unášeli Koru. Magua sám řídil směr jejich běhu. V té chvíli však, kdy zcela jasně uzřeli ty čtyři postavy, osvětlené paprsky denními, jež padaly skalní mezerou, zmizeli jim pojednou s očí.

Šílení téměř tímto zklamáním, napiali Unkas s Heywardem poslední síly, i tak již nadpřirozené, a vyběhli postranním východem z jeskyně dost záhy, aby viděli, v kterou stranu se dali stíhaní. Cesta vedla nyní do vrchu a byla stále obtížnější a nebezpečnější. Lovec jsa obtížen svou puškou a nemaje takového zájmu na zajaté, jako jeho mladí společníci, zůstával pozadu. Unkas spěchal v čele družiny. Takto přešli skály a srázy, jež by se jim jindy zdály téměř nepřístupné. Horlivost jejich však byla přece odměněna, neboť viděli, že se Huroni s Korou stále víc a více opožďují.

„Stůj, ty pse huronský,“ křičel Unkas a pohrozil Maguovi lesklým tomahavkem; „delavárská dívka úpí, stůj!“

„Nepůjdu dále,“ zvolala Kora a opřela se pojednou o skalní balvan, jenž trčel nad hlubokou propastí, nedaleko vrcholku hory. „Zab mne, chceš-li, Hurone; avšak dále nepůjdu!“

Ti, jež vedli dívku, pozdvihli tomahavky s radostí, jakou d'ábel cítí při svých činech.

Avšak Magua zadržel rámě jejich a vyrval jim zbraně, jež odhodil na skálu, tasil nůž a obrátil se k zajaté s pohledem, v němž dívka četla děsné vášně.

„Ženo,“ pravil, „vol bud vigvam Maguův anebo jeho nůž!“ Kora si ho ani nevšimla; líce její do ruda se zardělý. Pozvedla oči i ruce k nebi a pravila s důvěrou:

„Bože, tvá jsem, učíš podle své svaté vůle!“

„Ženo,“ opakoval chraptivě Magua, jenž nadarmo toužil po jediném pohledu zářícího oka krásné děvy, „vol!“

Avšak Kora ho neslyšela, ani ho nedbala. Huron se zachvěl a pozdvihl vysoko rámě. Avšak uděšen spustil je opět, jako by váhal. Bylo viděti, že zápasí se svým rozčilením. Mávl břitkou zbraní poznovu — avšak v tom uslyšel pronikavý křik nad sebou, a Unkas šíleným skokem ze strašné výše ocitl se u děsné skupiny. Magua ustoupil o krok nazpět, a tu jeden z jeho druhů použil této chvíle a vrazil nůž dívce do prsou.

Huron vrhl se jako tygr po vražedníkovi, jenž se však zachránil útekem. Právě v té chvíli dopadl Unkas se skály na zem mezi oba divochy.

Tímto skokem zadržel Maguu v pronásledování vražedníka, a divoch téměř šílený vztekem nad spáchanou vraždou, rozzuřil se do té míry nenadálou překážkou, že vrazil napřaženou zbraň mladému Delavárovi mezi lopatky. Pekelný výkřik zazněl při tom z jeho úst, jímž Magua provázal ohavný svůj čin. Unkas vztyčil se po této ráně jako poraněný pardal, jenž se ve smrtelném zápase ještě jednou vrhá na svého nepřítele. Sebral poslední síly a srazil vraha Kořina ke svým nohám; avšak byly tím všechny jeho síly vyčerpány, i padl k zemi drtě nepřítele posledním pohledem nenávisti a hrdosti. Magua uchopil rámě zesláblého a neodporujícího náčelníka a prohnal mu

hrud' třikráte nožem, takže Unkas klesl k zemi, upíraje stále zrak s nevýslovnou nenávisť ještě v posledním dechu v tvář svého nepřítele.

„Milost, milost! Huronové! zvolal Heyward, jenž stanul nad nimi, a jemuž hrůza téměř hrdlo zadržela; „buď milostiv a též tobě bude milost dána!“

Magua zamával proti umírajícímu jinochu zkrváceným nožem a vykřikl zuřivě. V tom děsném výkřiku bylo tolik divé a děsné radosti, že zalehl až k uším těch, kteří bojovali v údolí tisíc stop pod nimi. V té chvíli zahřměl mu v odvet hrozný hlas Sokolího Oka, jehož vysoká, štíhlá postava se téměř vznášela přes strmé úskalí. Kráčel tak odvážně a bezpečně, jako by se ani země nedotýkal. Když však dospěl na místo ukrutných těchto činů, našel tam pouze — mrtvoly.

Bystrým okem pohlédl jenom jednou na mrtvoly a pak bleskurychle změřil vzdálenost a obtíže srázu, jenž se před ním rozevíral. U vrcholku hory na samém kraji závratné výše stála jakás postava, majíc ruce sepiaty jako by mu vyhrožovala zřejmými posuňky. Aniž se déle rozmyšlel, namířil Sokolí Oko pušku. Vtom řítilo se několik kamének a dopadlo na hlavu jednoho z uprchlíků dole a tu teprve poznal v muži nahoře milého Davida, jehož tvář planula rozlíceným hněvem. Vtom vyběhl Magua, přeskočil chladně a lhostejně mrtvolu posledního ze svých soudruhů, z jakési jeskyně, v níž se k vůli oddechu ukryl, a rozsedinou jal se vylézati tam, kde ho nemohlo zadržeti rámě Davidovo. Ještě skok, a Huron by byl v bezpečí za hlubokým srázem. Dříve než skočil, divoch se zastavil a pohroziv ještě lovcí, zvolal:

„Bledé tváře jsou psi, Delaváři baby! Magua je zanechá na skále za pokrm krkavcům!“

Pak se drze zachechtal a vymrštil se ve smělém skoku. Dopadl však o něco málo od cíle a zachytil se proto rukama křoví na okraji skály. Sokolí Oko se skrčil jako dravec, leza po čtyřech a nedočkavost jím tak zalomcovala, že muška polozdvíženě ručnice jeho se chvěla jako list v povětrí.

Chytrý Magua, aby se zbytečně neunavil, spustil se klidně na ruku, hledaje nohama výstupek skalní, o nějž by se mohl opřít. Pak sebral všechny síly k novému pokusu, až konečně se mu podařilo vyšvihnouti se na okraj hory. Té právě chvíle, kdy divoch skrčen jsa octl se nahoře, použil lovec, namířil a vypálil.

Paže Huronovy povolily, nahnul se trochu nazpět, avšak kolena se držel dosud pevně. Vrhł pohled plný nesmiřitelného záští na nepřítele, i měl ještě tolik síly, že mu mohl pokynouti výsměšně rukou. Tu ho však síly opustily, pustil se skaliska... a bylo viděti, jak se ničema rítí střemhlav dolů, drtě pádem řídká křoviska, zachycená na skalní úbočí, u jehož paty ho očekávala neodvratná zkáza.

XXXIII.

Poslední Mohykán.

A druhého dne zrána při východu slunce dlél národ Lenapů při svém vítězství v hlubokém žalu. Utichl ryk boje, neboť ukojili svou dávnou zášť i pomstili se Mingům vyhubením celého jejich kmene.

Nad místem, kde dříve sídlili Huroni, byla obloha sedá a zakalená, tak jako byl osud toho kočovného národa. Sta krkavců vznášelo se nad lysými pahrbky hor a ve hlučných hejnech táhli přes daleké lesy. Byla to strašná dohra osudného boje. Každé i sebe méně zkušené oko v pohraničních bojích mohlo tu lehce rozpoznati podle příliš zřetelných známek výsledek indiánské pomsty.

A přece vyšlo slunce nad truchlícím národem Lenapů.

Vrátil se i nejposlednější z výpravy, aby odložil zkrvavené zbraně a oddal se nářku a hoři, jež bolestně se dotklo celého národa. Hrdost a jásos ustoupily pokoře, a i nejdívější vášně lidské umlčel hluboký — a trpký zármutek.

Chyše byly prázdný. Vše, co se pohybovati mohlo, seskupilo se okolo jednoho místa, kdež stál kruh zasmušilých a vážných bojovníků. V tomto shromáždění byl zastoupen každý věk lidský, obojí pohlaví, a všechny ovládal jediný cit zármutku. Oči všech upíraly se v střed onoho kruhu, kdež dleli ti, kdož byli příčinou všeobecného tohoto zármutku.

Kolem, na nichž ležela velkodušná Kora, stálo šest delavárských dívek s rozpuštěnými vlajícími vlasy. Sypaly občas vonné kvítí na zesnulou, již vystlaly poslední lůžko vonnými bylinami a tělo její pokryly indiánskými látkami. Tvář její byla již navždy zastřena, a žádné oko smrtelníka nemělo již uzříti její spanilosti. U nohou

mrtvolou seděl zarmoucený otec. Oddanost do vůle boží chýlila jeho hlavu k zemi, a tajný bol jevil se na svažtělém jeho čele, jež bylo zpola zakryto zcuchanými šedinami, splývajícími mu nedbale na skráně.

Po jeho boku stál Škála, jenž nedbal toho, že sluneční paprsky pálí v jeho temnou tvář. Oči jeho byly zarmouceny a nepokojně bloudily se starce na malou knížečku, jež chovala tak mnohé jaderné a svaté poučení, jímž by rád byl starce povzbudil.

Heyward dlel tu podepřen o strom a namahal se potlačiti zármutek, k jehož utlumení musil použiti veškeré své statečnosti.

Ač byla tato skupina velice smutná a truchlivá, přece nebyla tak zajímavá jako skupina naproti.

Bolestný a pohnutlivý byl pohled na Unkasa, jenž tu seděl jakoby byl živ. Všemi skvosty, jimiž se kmen honosil, ozdobili tělo nebožtíkovo. Bohatá pera vlála mu na hlavě, vampuny, náramky, kruhy nákrční a medaile skvěly se na jeho údech pečlivě urovnaných; uhaslé oko jeho však dokazovalo, jak marná je všecka tato pozemská ješitnost.

Před mrtvolou seděl Cingašgúk beze zbraní a bez malování, vyjma jasně modrý znak, jenž byl na věky vryt v jeho nahá prsa. Po celou tu dobu, co tu stál shromážděný kmen, neodvrátil mohykánský bojovník zraku od studené a mrtvé tváře svého syna.

Líce Cingašgúkovo bylo tak ztrnulé a nepohnuté, že hledě naň nerozeznal bys ho od mrtvolou jinak než tím, že v tváři jeho byla zřejmá živá bolest, kdežto v tváři druhého spočíval věčný mír a klid.

Těsně u náčelníka prodléval lovec, podepřen jsa o svou osudnou a mstící zbraň. Tamenund, jež podpírali opět nejstarší náčelníci, zaujímal vyvýšené místo, odkud přehlédnouti mohl celé truchlivé shromáždění.

V nepatrné vzdálenosti stál francouzský důstojník, jehož sluha držel koně za uzdu, a ještě několik osedlaných koňů bylo pohotově opatřeno na dalekou cestu. Mladý ten muž byl vojín generála

Montcalma, a poněvadž se jeho posláni o mír roztříštilo o divou ukvapenost spojenců, nezbylo mu nic jiného, než aby se stal soucitným divákem a patřil na následky boje, jež mohl zameziti, kdyby se nebyl opozdil.

Slunce vystoupilo již k poledni, ale shromážděné množství setrvávalo v téže truchlivosti jako zrána. Kromě hlubokého vzlyknutí nikdo ani nehlesl a nehnul se jinak, než kdy se střídaly dívky v přátelské a něžné službě u mrtvoly Kořiny. Jen Indiáni byli s to, aby vydrželi takovou dobu v nepohnutosti, jež je činila podobny sochám.

Konečně vzepl delavárský patriarcha rámě a podpíraje se o své průvodce, povstal s takovou chabostí, jako by od včerejška, kdy také seděl na tomto stolci, bylo minulo století.

„Mužové lenapští!“ zahovořil dutým hlasem, jenž zněl jako věštba, „tvář Manittova je oblaky zastřena, a oko jeho se od nás odvrátilo, uši jeho nás neslyší a ústa jeho nám neodpovídají. Nevidíte ho. Avšak jeho rozsudek leží před vámi. Srdce vaše nechť jsou otevřena, a lež ať neposkvrní vašich rtů. Mužové lenapští, tvář Manittova je za oblaky!“

Když uslyšelo shromáždění tento tak prostý a přece hrozný proslov, utichlo, jako by blahoslavený duch sám, jež ctili, slova ta pronesl. Ba i zemřelý Unkas zdál se býti živým v porovnání s kajícím davem, jenž ho obstupoval.

Znenáhla se však ztratil první dojem, a tichými hlasy počal zpěv k počtě zemřelých. Byly to hlasy žen, něžné a žalostné. Slova byla nepravidelná a nesouvislá. Když přestala jedna, počala druhá a tak, jak cítila, projevovala své pohnutí. Občas přerušilo zpěv všeobecné a hlasité bědování, za kterého dívky, jako šílené zármutkem, trhaly s těla Kořina byliny a kvítí. Avšak zármutek jejich se opět utišil, a dívky vracely znovu symboly čistoty a něžnosti, dokazující všemožně svoji lásku i žal. Ačkoliv jejich zpěvy byly častým a žalostným nářkem přerušovány, obsahovaly přece v celku řadu pěkných myšlenek.

Jedna dívka, jež byla k tomu zvolena pro svůj vyšší stav a způsoblost, počala mírně vychvalovati povahu zesnulého bojovníka. Myšlenky své vyjadřovala v orientálské obraznosti, již si Indiáni asi přinesli z oné pevniny, jež slučovala starobylé dějiny dvou světů. Nazvala jej „pardalem svého kmene,“ a vypravovala, že jeho mokasíny nikdy ani na rose stopy nezůstavily. Skok jeho že se podobal skoku mladého kolouška. Oko jeho že bylo nad hvězdu černé noci lesklejší a ve válce že zněl jeho hlas jako rachot Manittova hromu. Vzpomněla na matku, jež ho nosila a horovala o štěstí, jaké musí ona cítiti z takového syna. Prosila ho, až se na onom světě jako duchové setkají, aby jí řekl, že dívky delavárské ronily slzy nad rovem jejího dítěte a že ji blahoslavily.

Dívky, jež tuto pěvkyni vystřídaly, přešly k citům něžným a sladkým. Zmínily se s onou šetrnou citlivostí ženskou, o přespólní dívce, jež opustila tento svět krátce před ním, takže nemožno v tom neviděti vůli Velikého Ducha. Napomínaly Unkasa, aby k ní byl vlídný a poshověl jí v její nevědomosti ve věcech, jež jsou nevyhnutelný ku pohodlí bojovníka, jakým je on. Velebily její nevyrovnatelnou krásu a šlechetnou odvalu bez sebe menší závisti. Tak jako andělé se těší vyšší dokonalosti, tak i ony uznávaly všechny její přednosti a dokládaly, že tyto vlastnosti vynahradí všeliké nedostatky jejího vychování.

Pak promluvily jiné dívky ke Koře řečí proniknutou soucitem a láskou. Domlouvaly jí, aby byla dobré mysli a bez starosti o své budoucí blaho. Slibovaly jí, že jí bude Unkas společníkem, jenž se starati bude o její sebe menší potřeby a ochrání ji proti všelikému nebezpečí. Líčily jí, jak rozkošná bude cesta její a břímě lehounké. Varovaly ji, aby netoužila zbytečně po svých přátelích a dědinách, kde její otcové bydleli, dokládajíce, že v Lenapů blažených okresích lovcích jsou doliny, toky a kvítí rovněž tak líbezné a krásné, jako v „nebi bledolících“. Radily jí, aby pečovala o svého druha a nikdy nezapomínala rozdílu, jež Manitta tak moudře mezi nimi byl

ustanovil. Nazývaly Unkasa šlechtným, zmužilým, spanilomyslným a všemi ctnostmi bohatým, jež kráslí bojovníka a zasluhují lásky děvy. Pak podotkly jen tak z povzdálčí co nejšetněji, že zpozorovaly jejich vzájemnou tajnou náklonnost k sobě po tu krátkou dobu, kterou žili, jsouce si nablízku. Delavářské dívky prý nenalezly přízně v jeho srdci! Vypravovaly, že byl ze slavného rodu jenž kdysi vládl na březích slaného jezera. Avšak jeho tužba ho vedla zpět k národu, jenž bydlel u hrobů jeho otců. Proč by zazlívaly mu jeho náklonnost? Každému bylo jasno, že Kora je pleti čistší a jemnější. Že byla schopna snášeti nebezpečí života lesního, to dokázala. Dokládaly, že „moudrost nadpozemská“ ji povolala tam, kde najde duchy sobě rovné a kde bude šťastna na věky.

Na to změnily hlas a mluvily o jiném, o panně, jež plakala vedle v chyši. Přirovnaly ji k vločce sněhové, tak bělounké, čisté a jasné, jež nesnese žhavých paprsků slunečních a v zimě mrazem tuhne. Že je milá očím mladého náčelníka, jenž je bílý jak ona, a také tak zarmoucený, o tom žádná nepochybovala. Přece však, ač toho neřekly, nezdála se jim tak krásná, jako ta, pro kterou truchlily. Jinak však jí neodepřely chvály, jíž nevšední vnady její zasluhovaly. Kadeře její přirovnaly k úponkům vinným a oči k jasnému blankytu nebes. Nejčistší obláček v ohnivé červánků záplavě nebyl tak spanilý jak její ruměnc.

Při tomto zpěvu bylo slyšeti pouze jemnou hudbu zvýšenou aneb zmírněnou, podle výbuchů zármutku. Sami Delaváři naslouchali jak očarováni a ze změn, jež se střídaly ve výmluvných jejich rysech, bylo viděti, jak hluboce a upřímně cítili. Ba i David sám upjatě naslouchal tak líbezným hláskům, a dříve ještě, nežli se zpěv ukončil, jevil se v jeho napjaté, pozorné tváři upřímné nadšení.

Lovec, jenž jediný z bělochů porozuměl, probral se ze svých myšlenek a naklonil hlavu stranou, aby zachytil slova dívek. Když však mluvily o budoucnosti obou zemřelých, tu zavrtěl hlavou, jako by byl přesvědčen o bludu prosté jejich víry. Podepřel se opět a v

tomto postavení setrval, dokud se obřady neukončily — možno-li tak tyto zpěvy nazvati, jež tak hluboce dojímaly posluchače. Štěstí pro Heywarda i Munroa bylo, že nerozuměli zvukům, jež slyšeli, jinak by se nebyli přemohli.

Cingašgúk byl jediný mezi domorodci, jehož zpěv nevyrušil. Zrak jeho po celý ten čas zůstal stejný, a při nejžalostnějším a nejtrappnějším hořekování nepohnul ani svalem v líci. Studené a bezcitné tělo jeho syna bylo mu vším, a necítil ani neviděl jiného, než rysy svého syna a kochal se pohledem naposledy s tím, jež tak dlouho miloval, a jenž nyní bude na věky jeho zrakům odňat.

Tu z davu vystoupil bojovník a bral se krokem volným k Unkasovi, posadiv se poblíže. Byl to muž povahy přísné z vážné, jenž byl znám svými činy válečnými, zvláště těmi, jež v poslední bitvě vykonal.

„Proč jsi nás opustil, pýcho Vapanaků?“ oslovil hluché Unkasovy uši, jako by to musily slyšeti; „dospěl's okamžiku, kdy tvá sláva vystoupila jako slunce nad vrcholky a byla skvělejší než jeho paprsky polední. Ty's odešel, mladistvý reku, avšak sto Vyandotů klestí tobě trnovou cestu do světa duchů. Kdo, jenž tě viděl v bitvě, by si byl pomyslnil, že můžeš zemřít? Kdo před tebou vedl kdy Ottavu do války? Nohy tvé byly křídla orlí. Tvá paže těžší než větve jedle, a hlas tvůj podobal se hlasu Manittovu, když mluví v oblacích. Jazyk Ottavů je slabý,“ doložil a smutně rozhlédl se kolem, „srdce jejich jest přetěžké. Pýcho Vapanaků. proč jsi nás opustil!“

Pak následovali jiní, většinou sami vznešení a vzácní mužové z národa, kteří buď zpěvem neb chválou uctívali památku zesnulého. Když všichni dokončili, rozhostilo se opět hluboké a mrtvé ticho po celém okolí.

Tu přerušil ticho temný a hluboký zvuk, zněl jako vzdálená hudba. Dav lidí sotva že rozeznal jednotlivé tóny, nejsa si ani vědom, odkud vychází. Avšak zvuk tento se stupňoval, čím dále tím více, až konečně dostoupil takové výše, že posluchači rozeznali jednotlivé

výkřiky a konečně zřetelná slova. Rty Čingašgúkovy se to otevřely, a otec vkládat všechen svůj bol do tohoto zpěvu. Ač žádné oko se k němu neobrátilo, a nikdo neprojevil nevhodné zvědavosti, přece všichni naslouchali upjatě majíce kupředu nakloněné hlavy. Takové pozornosti kromě Tamenundovi nevěnovali ještě nikomu. Avšak nenaslouchali dlouho. Tóny rostly, až bylo rozuměti i slovům, avšak za krátko slábly a utlumovaly se víc a více, až konečně docela utichly, jakoby je vánek odnesl. Rty pěvcovy se zavřely, a Saganior zůstal tiše seděti s upjatými na syna zraky, jako by ani duše neměl. Delavári poznali, že mysl jejich přítele není tak otužena, aby snesla tu těžkou ránu, i odvrátili šetrně pozornost od něho věnovali ji pohřebním obřadům cizí dívky.

Jeden ze starších náčelníků pokynul ženám, jež obstupovaly mrtvolu Kořinu. Dívky mu porozuměly a pozvedly máry, na nichž spočívala dívčina mrtvola. Pohybovaly se kupředu krokem odměřeným a pomalým, zpívající cestou opět tichou, jemnou, žalostivou píseň ke chvále zesnulé. David bedlivě sledoval tyto obřady, jež se mu zdály příliš pohanské, pak se naklonil k Munroovi, jenž si nebyl vědom, co se kol něho děje, a zašeptal mu:

„Odnášejí mrtvolu našeho dítěte; nepůjdeme s nimi, abychom dívku křesťansky pohřbili?“

Munro sebou trhl, jako by slyšel troubu anděla, jenž probouzí k poslednímu soudu. Pohlédl trudně a vyděšeně kolem sebe, načež se ubíral za prostým průvodem jsa sice sklíčen bolestí, avšak zachováváje přece vojenský krok. Přátelé jeho provázeli ho se soucitem co nejsdílnějším. I mladý Francouz přidal se k průvodu jsa hluboce dojat smutným a předčasným osudem tak rozkošné děvy. Když se i poslední žena z nejnižšího stavu kmene k spořádanému průvodu přidala, obstoupili opět muži lenapští v kruhu mrtvolu Unkasovu tak vážně a nepohnutě jako před tím.

Nízký pahrbek vyvolen Koře za hrob. Truchlivý a tomuto místu vhodný stín skytalo několik mladých a zdravých smrčků. Když tam

dívky došly, složily své břímě a čekaly po několik minut skromně a se zvláštní trpělivostí, dokud ti, kteří byli Koře nejbližší, neprojevili jim svých díků. Lovec, jenž jediný věděl o jejich zvycích, promluvil konečně v řeči jejich:

„Mé dcery učinily dobře; bílí mužové jim děkují.“ Uspokojeny touto pochvalou, položily dívky mrtvolu do rakve, jež byla umele upravena z březové kůry. Pak ji spustily v temný a poslední příbytek. Ostatní obřady odbyly se v tichosti se stejnou jednoduchostí. Mrtvola zahrabána, a čerstvá země pokryta listím a kvítím podle obyčeje indiánského. Dobří tito lidé, kteří nešťastné dívce prokázali poslední přátelskou službu, ustali ve své práci, jakoby ještě něco očekávali. Tu jim řekl lovec:

„Dosti učinily již mladé ženy; duch Bledé Tváře nepotřebuje potravy ani šatu — nebe jeho dá mu, čeho potřebuje. Vidím,“ doložil, hledě na Davida, jenž si pohrával s knížkou, dávaje najevo, že by rád zazpíval pobožnou píseň, „vidím, že by tento muž rád dokončil pohřeb podle křesťanského způsobu.“

Ženy, které až dosud byly výhradně sainy činný, odstoupily skromně, očekávající dychtivě, co se biude díti. Dokud se David oddával své pobožnosti, dotud žádná z nich neprojevila ani překvapení ani netrpělivosti. Poslouchaly bedlivě, jako by chápaly smysl cizích slov. Cítily dobře onen zármutek, naději i resignaci, jež vzbuzovala píseň, již David s citem přednášel, jsa rozčilen a i pohnut smutečným obřadem.

Plný a bohatý hlas jeho nabýval téměř dívčí lahody a dotýkal se dojmavé těch, kteří mu úplně rozuměli. Dokončil svou píseň tak, jak ji byl započal za slavnostního a vážného ticha.

Když dozněl poslední tón jeho hlasu, bylo pozorovati z kradmých a bázlivých pohledů, že všechny přítomné cosi od ubohého otce očekávají, ač se snaží hnutí toho zatajiti. Munro věděl, že má před sebou nejhorší chvíli, jež je nejtěžší přirozenosti lidské.

Obnažil svou šedou hlavu a pak se rozhlédl po pokojném zástupu, jenž ho obklopoval. Pokynul lovcí, aby jej vyslechl, a pravil:

„Řekni těm dobrým a šlechetným dívkám, že jim starý muž a zarmoucený otec děkuje. Řekni jim, že ta, již jsme milovali, na všecku lásku jejich vzpomene; řekni jim, že zakrátko sejdeme se všichni před trůnem Nejvyššího bez rozdílu stavu, pleti a pohlaví!“

Lovec naslouchal chvějícímu se hlasu starého otce, a když domluvil, zavrtěl pomalu hlavou, jako by pochyboval o účinku tohoto proslouvu.

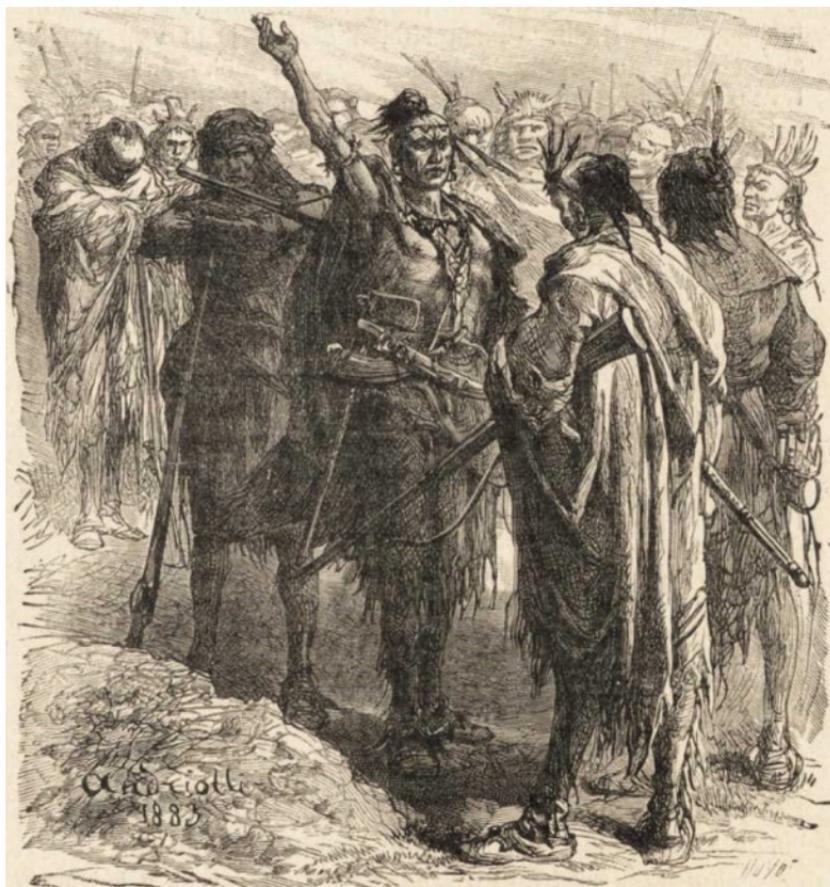
„Kdybych jim to řekl,“ pravil, „znělo by jim to právě tak, jako kdybych jim řekl, že sníh nepadá v zimě, a že slunce pálí tehdy nejprudčeji, když strom nemá listí.“

Pak se obrátil k ženám a vyjádřil jim vděčnost starcovu tak, jak uznal za nejprůměrnější posluchačstvu. Hlava klesla Munroovi opět na prsa, a stařec upadl znovu ve hlubokou trudnomyslnost. Tu se osmělil mladý Francouz a zlehka se dotkl jeho lokte. Když se truchlící stařec k němu obrátil, upozornil jej důstojník na zástup Indiánů, kteří se blížili s lehkými a těsně uzavřenými nosítky, a pak ukázal na slunce.

„Rozumím vám, pane!“ odvětil Munro s líčenou pevností; „rozumím vám. Je to vůle boží, již se musím poddat. Koro, mé dítě, pakliže bůh vyslyší prosby otce bolem chřadnoucího, pak budeš blažena! Nuže, pojďte,“ doložil a vztyčil hlavu se vznešeným klidem, ač bolest, již nemohl zcela potlačit, jevila se v jeho ubledlé tváři; „povinnost naše je zde skončena. Pojďme!“

Heyward byl povděčen tomuto vyzvání, poněvadž i jeho zmužilosti při pohřbu sestry milencičky již bylo na mále.

Mezitím co ostatní vsedali na koně, tiskl lovcí ruku a připomněl mu slib, podle něhož se měli jednou sejiti v ležení armády britské. Pak se vyšvihl volně do sedla, pobídl koně a přichvátal k nosítkům, odkudž slyšel tiché a tlurmené stkaní Alicino. Tak odcházeli od Dělavárů. Munro s hlavou! na prsa skloněnou byl v čele průvodu.

...pevným zrakem se rozhlédl a promluvil zřetelným hlasem...

Za ním, zabráni v truchlivé myšlenky, jeli Heyward s Davidem, jsouce provázeni Montcalmovým pobočníkem a jeho stráží. A tak kromě Sokolího Oka zmizeli všichni běloši ve hloubi lesů—————

Avšak přátelský svazek nezrušili tak snadno s těmi, s nimiž společně trpěli. Minula léta, a otcové ještě vypravovali svým dětem o bílých děvčích a mladém Mohykánu. Dlouho trvalo, nežli přestali

si tímto vypravováním krátiti dlouhé noci, a trvalo ještě déle, nežli přestaly podněcovati tyto příhody chrabré jinochy proti jejich odvěkým nepřátelům. Nebylo tak hned zapomenuto ani méně důležitých osob, jež se zúčastnily těchto událostí.

Po dlouhá léta sloužil jim lovec za prostředníka s národem vzdělaným, a od něho dověděli se po častém vypytování, že se „Šedá Hlava“ krátce po tom odebrala ke svým předkům, jak se pravilo, z té měšťanské války. „Otevřená Dlaň“ odvedla pozůstalou dívku do dalekých osad bělošských, kdež konečně uschly slzy na jejích sličných lících, a ona se opět jasně usmívala, tak, jak toho vyžadovala její veselá a šťastná mysl.

To vše se stalo teprve později než v době, do které spadá ještě naše povídka—————

Sokolí Oko opuštěn ode všech druhů své pleti, vrátil se tam, kam ho vřelá náklonnost neodolatelnou mocí poutala.

Právě přicházel, aby se navždy rozloučil s Unkasem, když jej Delaváři halili již do koží, v poslední jeho roucho. Ustali ještě, aby dopřáli lovcovi posledního pohledu, a pak zahalili mrtvolu, jež již nikdy neměla býti odkryta.

Pak, jako před tím, seřadil se průvod a odnesl náčelníka k jeho hrobu, okolo něhož se nyní shromáždil všecken národ. Byl to hrob prozatímní, poněvadž se domnívali, že jeho kosti budou jednou odpočívati vedle pozůstatků jeho národa.

Jako prvé, tak i zde ovládal všechny jeden cit a jeden zármutek a zachovávali tutéž šetrnost k Sagamorovi jako před tím. Mrtvolu položili s tváří na východ a uložili k ní různé zbraně válečné i lovecké. Vypravili ji takto na cestu dalekou a poslední. Nezapomněli také ponechati malý otvor v rakvi, aby duch zesnulého podle potřeby mohl se navrátiti ke svým pozůstatkům. Vše přikryli a opatřili proti dravým šelmám se zvláštní opatrností a obezřetností domorodců. Po skončených obřadech přikročeno k obyčejným zvykům.

Čingášgúk stal se nyní předmětem všeobecné pozornosti.

Dosud nepromluvil, a všichni očekávali od náčelníka tak proslulého něco poučného při této příležitosti, kterou provázel všeobecný zájem. Vida, co si národ žádá, přemohl se Čingašguk a pozdvihl zmužile tvář svou až doposud v roucho zahalenou. Pevným zrakem se rozhlédl, načež se pevně sevřené a výrazné jeho rty otevřely, po prvé za celou dobu dlouhých těchto obřadů. Promluvil zřetelným hlasem:

„Proč truchlí moji bratři?“ tu obrátil se k temné tlupě zamoučených bojovníků, kteří ho obklopili; „proč naříkají mé dcery? Snad, že mladý bojovník odešel do šťastných lovcích okresů? Snad, že ukončil své žití plné činnosti? — Byl dobrý, udatný a dbal svých povinností. Kdo to může popřít? Manittu potřeboval takového bojovníka a zavolal ho k sobě! A co já, otec Unkasův? Jsem oloupaný smrk na pasece bělošské! Rod můj vyhynul na březích jezera slaného a na pahorcích delavárských. Kdož však může říci, že had kmene svého zapomněl na svou moudrost? Jsem opuštěn —“

„Nikoli,“ zvolal Sokolí Oko, jenž soucitně hleděl v tvář Mohykána a nemohl se déle přemoci, „nikoli, Sagamore, nejsi opuštěn. Pleť naše nechť je rozličná, avšak bůh nás postavil na jednu stezku. Nemám příbuzného a jako ty ani svého národa. Pravda, byl to tvůj syn a rudoch. Vlastní krev je bližší; zapomenu-li já kdy na hocha, jenž v seči tak často bojoval po mém boku a vedle mne spával, tedy nechť na mne zapomene ten, jenž nás všechny stvořil, byť různých pletí a jakýchkoliv povolání. Ten hoch nás opustil navždy, avšak, Sagamore, ty nejsi opuštěn!“

Čingašgúk chopil se ruky, již mu lovec v nadšení nad čerstvým rovem podával. Dva drsní, neohrožení lovci klesli si do přátelského objetí, a těžké slzy svažovaly hrob Unkasův jako krůpěje rosy.

Tu uprostřed ticha, s jakým s hlubokou úctou poslouchal národ výlevům citů obou nejproslulejších bojovníků, pozvedl Tamenund svůj hlas a vyzval množství, aby se rozešlo:

„Dokonáno! Odejďte, děti lenapské; hněv Manittův se neutišil.

Nač by zde déle otálel Tamenund? Běloši vládnou světem a rudochů čas se ještě nevrátil. Mé žití bylo příliš dlouhé. Za jeho ranního květu viděl jsem syny Želvy šťastny a silný. A nyní — sněhem šedin obsypán dříve ještě, než nastala noc, doprovodil jsem ke hrobu posledního Mohykána.“